

MASON TARİKATI

OSMANLI'DA MASON LOCALARI

HÜROL TASDELEN

Mason Derneği Eski Üyesi Kalemikle

Ankara

Haziran 2019

www.huoltasdelen.com

sanal ortamı yayınıdır.

Osmanlı'da Mason Locaları

Hürol Tasdelen

Osmanlı masonluğu, tek Türk, Müslüman ve Türkçü yok:

Soldan sağa: Sakakini, Cleanthi, V.Murat, Carasso, Mithad Paşa, Michel Cohen, Ernest Bon,Cavit

Her hakkı saklıdır.

Atıf yapılmadan hiçbir bölümü kopyalanamaz.

İçindekiler

TOPRAKLARIMIZDA MASON TARİKATININ, BÖLÜCÜ VE YIKICI GÖREVİ	4
MASON TARİKATI VE SİYASET	7
MASONLUK, ULUSAL OLABİLİR Mİ?	10
OSMANLI İMPARATORLUĞUNDA MASONLUK	20
MASONLUK VE EMPERYALİST KARAKTERİ	20
1717 – 1909 DÖNEMİNDE MASONLUK	25
<i>Yahudi-Sebataycılarla, Yeniçeri-Bektaşî ilişkileri.</i>	25
<i>Konsolosluklar ve Misyoner Okulları.</i>	27
Mason Locaları ile Konsoloslukların İşbirlikleri	27
Misyoner Okulları.....	28
Evrensel Yahudi Birliği (Alliance Israelite Universelle)	29
İtalyan Okulları	30
<i>Mason Tarikatı ve Yapılanması</i>	31
1839 Tanzimat Fermanı, Masonlar ve Mustafa Reşit Paşa	33
Kırım Savaşı ve Islahat Fermanı 1856 ve Mason Midhat Paşa.....	38
Azınlıklar Mason Localarında Örgütleniyor	39
<i>1861’de Yüksek Şûra kuruldu yalanı</i>	43
Mehmet Halim Paşa	43
İngiliz Büyük Locasının İzmir ‘de Kurduğu Büyük Loca	48
V. MURAT, MASONLARIN ULUSLARARASI TEZGÂHI	54
<i>Sürecin iki yerel önderi, Midhat Paşa ve Kleanti Skalyeri</i>	55
Midhat Paşa	55
Fanaryot Rumları ve Cleanthi Scalieris / Kleanti Skalyeri	55
<i>V. Murat’ın mason yapılması.</i>	57
Scalieris, Velihaht V. Murat’ı mason yapar	59
V. Murat Proodos locasında eriştirilir.....	59
Rum Scalieris ve V. Murat ile efendileri Fransız masonları yazışması	63
<i>V. Murat, tahta çıkarılır ve indirilir</i>	69
Sultan Abdülaziz’in tahttan indirilişi.....	69
V. Murat tahta çıkarılır	70
V. Murat tahtta dayanamaz, indirilir.....	70
V. Murat’ı kaçırma girişimleri.....	72
1878, İlk Kaçırma Denemesi	72
1878, İkinci kaçırma girişimi	73
Değerlendirme	75
<i>Sultan Abdülhamid Dönemi</i>	76
<i>Batılı emperyalistlerin kurduğu yabancı localar</i>	78
İstanbul’da Yabancı Localar	79
İngiltere B. Büyük Locası	79
İskoçya Büyük Locası	80
İrlanda Büyük Locası.....	80
Fransa Büyük Doğusu	81
İtalya Büyük Doğu (önce Torino BD, sonra İtalya Büyük Doğu (1870-)	88
İspanya Büyük Doğusu	89
Yunanistan Büyük Doğusu.....	89
Beşiktaş Cem’iyet-i İlmiye, (1825-)	89
İzmir ve Çevresi Yabancı Localar	90
İngiltere B. Büyük Locası	90
Fransa Büyük Doğusu	91
İtalya Büyük Doğusu.....	95

Diğer.....	95
Selânik ve Makedonya Yabancı Localar	96
İtalya – Torino / Roma Büyük Doğusu	97
Fransa Büyük Doğusu	99
Fransa Büyük Locası	100
Yanya, Balkan Yabancı Localar	100
Fransa Büyük Doğusu	100
Yunan Büyük Doğusu	100
Anadolu Yabancı Localar	101
İskoçya Büyük Locası	101
Halep – Lübnan – Mısır Yabancı Localar	102
Mısır Büyük Doğusu ve Kahire Milli Büyük Locası	102
1909 – 1923 DÖNEMİ	104
<i>Selânik komprador burjuvazisi ve masonlar</i>	104
<i>Türk olmayanların hedefi</i>	106
<i>Jön Türkler, İttihat ve Terakki, Masonlar</i>	106
Fransız Masonlarının Ahmet Rıza'ya Çengel Atmaları	111
31 Mart Ayaklanması ve Sultan Abdülhamid'in Tahttan İndirilmesi	112
İttihat ve Terakki İktidarı; Milliyetçiler ile Masonlar çatışması.....	115
<i>Dönemin ana karakterlerinin Masonluk hakkında söyledikleri</i>	118
OSMANLI'DA YEREL MASON TARIKATI KURMA ÇALIŞMALARI	120
<i>Osmanlı'da Masonların Etnik Kimlikleri</i>	120
<i>Osmanlı Büyük Loca ve Yüksek Şûra kuruluşu</i>	120
<i>Engellenmiş Kuruluş Çalışmaları</i>	123
İtalyan Nicola Forte Yüksek Şûrası	123
Muhammet Örfi (Urfi) Paşa Büyük Locası	128
Deli Fuat Paşanın Büyük Loca Kuruluşu	135
<i>Yabancılar desteği ile azınlıkların yerel masonluk kuruluşu, 1909</i>	136
"Osmanlı Yüksek Şûra / Şûrâ-yı Âli-i Osmanî" Kuruluşu	137
Belçika'da Emperyalistlerin Kararı ile Mısırlı Arap Mason Örgütü.....	137
3 Mart 1909, Osmanlı Yüksek Şûra Kuruluş Kararı	140
İstanbul'da, Yüksek Şûra Görevlendirme Toplantısı, 25 Haziran 1909	145
Osmanlı Yüksek Şûra yapılanması	152
Yönetim görevli listesi	152
Osmanlı Yüksek Şûra Baş masonları	152
Yüksek Şûra Üyeleri	153
Yüksek Şûra Şeref Üyeleri	153
1909 Yüksek Şûra beratı kimde ve nerede?	153
Büyük Doğu / Büyük Loca Kuruluşu	155
13 Temmuz 1909 Toplantısı	155
9 Temmuz tarihinde davetiye.....	155
13 Temmuz 1909 tarihli toplantı	157
Büyük Doğu/Büyük Loca Kuruluş Toplantısı, 1 Ağustos 1909	160
15 Temmuz 1909 Davetiye.....	160
1 Ağustos 1909 Toplantı.....	162
Türkiye Büyük Maşrıkına (Büyük Doğusu) bağlı locaların listesi	170
Talat Paşanın Biat Yemini	178
1909 Mason Tarikatı yerel örgütleri kuruluşu hatalı mıydı?.....	179
Osmanlı Masonluğunun Milli Olduğu Yalanı	180
Osmanlı Masonluğunun Dili; Fransızca	181
Yüksek Şûra ve Büyük Doğu Arasında Antlaşma	182
Osmanlı Döneminin Mason Tarikatı Baş masonları	185
Bazı baş masonların sonları	186
Osmanlı Büyük Doğusuna bağlanan veya kurulan localar.....	186
1909'dan sonra kurulan Yabancı Localar	192
<i>I. Dünya Savaşı ve İttihat ve Terakki Sonrası</i>	193
Balkan ve I. Dünya Savaşı Sırasında İttihat ve Terakki ve Masonlar	193
İttihat ve Terakki Sonrası	195
Uluslararası Mason Birliği, UMI.....	195
<i>Türkiye'nin İşgali ve Kurtuluş Savaşı</i>	196
Kurtuluş Savaşı'nda Masonlar	196
Masonlar, Kurtuluş Savaşında düşman cephe.....	197

Emperyalistlerce İstanbul'un işgali ve Masonlar	199
<i>Masonların, Osmanlı masonluğuna bakışına bir örnek</i>	<i>202</i>
Bu Dönemde Öne Çıkan Bazı Masonlar	204
Emmanuel Carasso	204
Mehmet Talat Paşa	207
Michel A. Noradounghian	209
David J. Cohen	210
Joseph Sakakini	211
Mehmet Cavit	212
Rıza Tevfik	216
<i>Bölüm Biterken</i>	<i>219</i>
KAYNAKÇA	221
RESİM LİSTESİ.....	225
BELGE LİSTESİ.....	226

Önsöz

Türkiye’de Mason Tarikatı, Masonluk, Masonlar üzerine yazmanın ve okura ulaştırmanın büyük zorlukları var. Herşeyden önce mason aklar yazarlar ile karşıtları mason düşmanı yazarlar; mason tarikatını toplumsal, siyasal ve dinsel açılardan anlamadıkları için, körlerin fili tarif eder gibi yazıyorlar. Bir Mason Tarikatını bilmedikleri gibi, toplumsal, siyasal ve tarih bilgileri de son derece kıt. Ya körü körüne masonluğu savunuyorlar, aklamaya çalışıyorlar ya da gene bir başka körlük içinde, masonluğa sapkın inanç temelinde saldırıyorlar...

Hiçbirinde bilimsel yöntem kullanmak ve belge, kanıtlara dayalı yazmak yok.

Masonların kendi yazdıkları kitaplarda böyle. Büyük kısmı sanat, toplum bilim, siyaset, tarih konularında cahildirler. Mason oluncaya kadar okudukları kitap sayılıdır. Bir de mason tarikatı içinde unvanlar alırsa; bilim, sanat ve feslefe ile oolmayan ilişkisi ebediyen gömülür. Masonluğu da bilmezler. Haliyle yazdıkları, bir birinden aşırıp, ‘kopya-yapıştır’. Gerçekten okuyan birkaç kişisi de, sorgulama yetenekleri, ya masonik öğreti ile iğdiş edildiğinden ya da genel kültür, tarih, toplum bilim altyapıları yetersiz olduğu için gerçeği yazdıkları niteliksiz ve çarpıtma içindedir.

Mason Tarikatı üzerine yazanların önemli bir kısmı da, masonluğun dinsel sapkın bir oluşum olduğunu kanıtlamak için zırvalarlar ve düzeysiz hakaret doldur yazdıkları.

Akademik kimlikle yazılanlar da, yukarıdaki gruplardan birinin içinde kalıyor, bilimselliği asla yakalayamıyor.

Bu gerçeklik içinde okur masonluk üzerine yazılanlara kuşkulu ve uzak duruyor.

Bütün bu mason yazıları, kitapları habitatında; öncelikle okura yaklaşımının farklı olduğunu anlatmalıyım. Ne yazık ki, Türkiye’de mason locaları üzerine yazanlar arasında tek durumundayım.

- Masonlar arasında, eriştirilmiş bir mason olarak 10 yıl geçirip; olabildiğince mason tarikatını içeriden öğrenmiş bilen; ayrılıp hür ve cesaretle masonluğu sorgulayan başkası var mı?
- Masonluk, Mason Tarikatı sınıfsaldır, siyasidir. Masonluk, mason locaları üzerine yazılacak yazının; mason tarikatının yapısını kapitalist sistemin, sınıfsal yapısı içinde değerlendirmek durumundadır. Mason localarının, 1700’ler de sanayi devrimi ile burjuvazinin tarih sahnesine çıkışı ile; tarihsel ve toplumsal olarak ilişkilendirip, sorgulayan başkası var mı?
- Masonluk yoğun olarak, başka inanç ve kültürlerden aşırıldığı kavramlar, söylence bilim (mitoloji) ve simgeler kullanmakta. Tarih ve söylence bilim ile en az belirli bir birikim olmadan ve dinler tarihinin evrimini; din ve mezheplerin siyasal yapılarla iç içe geçen ilişkiler ağını ortaya koyarak yazan başkası var mı?
- Araştırma, sorgulama ve yazma sürecinde; bilimsel yöntem ile ve gereği belgelere dayanarak yazan başkası var mı?
- Türkiye ‘de mason tarikatının işlevini ve görevlerini; emperyalizm karşıtı bilinç ile ortaya koyan başkası var mı?
- Türkiye’yi, Mustafa Kemal Atatürk ve Türkçüler önderliğinde, Türk ulusu kurdu. Mason Tarikatını, örgütsel yapılarını, localarını, öğretisini; Türk Devrimleri ve Kemalist kimlik ile sorgulayan başkası var mı?

Ankara, Haziran 2019

Hürol Tasdelen

Topraklarımızda Mason Tarikatının, Bölücü ve Yıkıcı Görevi

Türkiye’de Mason Tarikatı üzerine yazanlar;

- *Yerli masonlar*, bilimsel tarih bilincinden yoksunluk; toplum ve siyaset bilimlerinden nasipsizlik; gerçekleri saklama, örtmek için çarpıtma telaşı ile yüklü körlük içinde bocalarken;
- *Mason olmayan araştırmacılar*, mason tarikatına ağırlıklı olarak yalnızca din penceresinden bakıp; mason tarikatını ve yapısını anlayamadan, kulaktan dolma bilgilerle yorum yapmaya çalışıp; bir kısmı da masonların etki ve yönlendirmesi altında olmaları

Masonluğu toplumca bilinmez bir gizler bulutu arkasında saklamaktadır.

Topraklarımızda masonluğun tarihini yazarken bir dizi sorunlarla boğuşmak zorunda kaldığımı da belirtmeliyim. Bunun başında, birçok belgenin, masonlar tarafından farklı dönemlerde “giz” (sır) olarak görülüp yok edildikleri için elde çok kısıtlı belge olması geliyor. Mason arşivlerinin en önemlileri, Mason Tarikatının tepesinde yer alan birkaç kıdemli masonun denetiminde...

Osmanlı ve emperyalizm...

Mason Tarikatını, tüm boyutları ile kitap dizimin birincisi, **Mason Tarikatı I** kitabımda anlatmışım¹. Oradaki tanım ve aktarımlarımız çerçevesinde, *Mason Tarikatının*, Osmanlıda emperyalist yapılanmasını ortaya koymaya çalışacağım.

Batı, sanayi devrimini gerçekleştirmiş, ulus devlet yapılanmasını tamamlamış ve dünyayı sömürgeleştirmek için azgın emperyalist saldırılar içindeyken; sömürgelerin paylaşım kavgası, kanlı ve acımasız iki dünya savaşı çıkarır. Osmanlı İmparatorluğu son yüzyıllarda bilimsel gelişmeleri izleyememiş, içten içe çürümekte; çok dinli, çok uluslu yapısı ile dengesini yitirmiş, iç ve dış etmenlerle çöküş sürecine girmişti.

Saray ve ulus bilincini yitirmiş (komprador) aydınlar, çözümü Batıyı taklit etmekte ararken, kapitalist Batının tarihsel, dinsel ve toplumsal süreçlerini, dönüşümlerini anlamadan; kendi toplumlarının gerçeklerine yabancılaşmış, Batının üst yapı kurumlarını taklit etmekte, hatta Batının yönlendirmesi ve koruması altında gelişmeyi ummaktadır. Toplumuna yabancılaşmış, ulus bilincinden yoksun aydınların amacı, topluma liderlik etmek değil, emperyalistlerle birlikte kendi çıkarlarıdır.

Emperyalist Batı, Türk olmayan etnik grupların milliyetçi duygularını geliştirmek yönünde her türlü yöntemle çalışıp, kışkırtıyordu. Din boyutunda, Yahudi-Hıristiyan topluluklarla doğal işbirliği içindeydiler.

Batı, Osmanlı coğrafyasında kurdukları modern eğitim veren okullar aracılığıyla;

- Alies Israil, Yahudileri ve Sebataycılar;
- Amerika, İngiltere, Fransa ve İtalya; Rum, Ermeni, Levanten, Sırp ve diğer **Müslüman** olmayan tebaayı eğitiyorlardı.

Başta Türkler olmak üzere, **Müslüman** halklar kendi devletleri dâhil sahipsiz ve çağdaş eğitimden yoksun bırakılmış; Orta Çağ anlayışı teoloji din eğitimi içinde, çağın bilgisinden uzak kalıyor, Batı dillerini de öğrenemiyorlardı...

¹ <http://huoltasdelen.com/index.php/mason/15-mason-tarikati-ve-emperyalizm-i>

Çok uluslu ve çok dinli Osmanlı'da, **devşirme** sistemi, Saray ve bürokraside Türk kökenlilerin yer almasını olanaksız kılıyor; devşirmeler ve **Türk** olmayan tebaa, Batının egemen ülkelerinin işbirlikçileri olarak iktidara gelebiliyor; saray oyunları ile padişahları bile "**hal**" edebiliyordular. Türk asıllılar, Saray ve bürokrasiden tamamen dışlanmış durumdaydılar.

İngiltere, Fransa, Amerika, İtalya, Almanya ulusal burjuvazileri, ulus bilincine sahip aydınları ile birlikte ulusal kültür bileşimlerini ve ekonomilerini özgürce geliştirirken; Osmanlı Devleti, Padişahlar dahil Saray, ulus bilincinden ve toplumdaki uzakta, komprador burjuvazisi ve komprador aydınları ile hızla sömürgeleşmekte ve yıkıma doğru gitmekteydi. Osmanlı'nın komprador işbirlikçi aydınları, Yahudi-Sabetaycı, Rum, Ermeni toplumlarının ulus bilincinin ve milliyetçi duygularının gelişmesine öncülük ederken; **Türkler, çağdaş eğitimden, ekonomik olanaklardan yoksun, ulus kimliğinden habersiz**; o cepheden bu cepheye koşturmaktan, savaşlardan yorulmuş, bitap durumdaydı.

Batı ekonomik gücü ve Kanuni Sultan Süleyman ile başlayan kapitülasyonlardan elde ettiği olanaklarla Osmanlı'yı boğmaktaydı.

Osmanlıda masonluk, yukarıda özetlediğimiz Batı - emperyalizm ve Osmanlı - sömürge süreçlerinin kurgulandığı, geliştirildiği ve yönetildiği örgüt yapısının kendisidir.

Osmanlıda masonluğu konuşurken, çöken bir imparatorluğa üşüşen akbabaların, ele geçirme, parçalama ve sömürgeleştirme çalışmalarını ve Osmanlı tebaası içinden de yerel işbirlikçilerin ihanetlerini, genel olarak da vahşi siyaseti konuşmak durumundayız.

Başta **Mustafa Kemal** olmak üzere, **Türkçü** aydınlar, **Türk Ulusunun Göktürkler** 'den bu yana hiç vaz geçmediği "**ya istiklal ya ölüm**" korunu ateşe dönüştürürken; **Türk Ulusunu kutsal isyana** hazırlanmaktaydı.

Mustafa Kemal;

"Efendiler! Avrupa'nın bütün ilerlemesine, yükselmesine ve medenileşmesine karşılık Türkiye tam tersine gerilemiş ve düşüş vadisine yuvarlanadurmuştur. Artık vaziyeti düzeltmek için mutlaka Avrupa'dan nasihat almak, bütün işleri Avrupa'nın emellerine göre yapmak, bütün dersleri Avrupa'dan almak gibi bir takım zihniyetler belirdi. Hâlbuki hangi istiklal vardır ki Ecnebilerin nasihatleriyle, ecnebilerin planlarıyla yükselebiliriz? Tarih böyle bir hadiseyi kaydetmemiştir!

Efendiler, düşmanlarımızın ne mahiyette olduklarını ve bu düşmanların Türkiye üzerindeki hırslarının ne kadar ezeli olduğunu nazarı âlinizde tavzih edebilmek için müsaadenizle buna dair bir kaç söz söyleyeceğim.

Cümlemizce malumdur ki Avrupa'nın en mühim devletleri Türkiye'nin zararı ile Türkiye'nin tedennisıyla (gerilemesiyle) teşekkül etmişlerdir. Bugün bütün dünyaya icrayı tesir eden ve hayatı millet ve memleketimizi tahtı tehditte bulunan en kuvvetli küşayışlar Türkiye'nin zararı ile küşayış bulmuştur.

Eğer kuvvetli bir Türkiye mevcut olsaydı denilebilir ki İngiltere'nin bugünkü siyaseti mevcut olmayacaktı. Türkiye Viyana'dan sonra Peşte ve Belgrat'ta mağlup olmasaydı Avusturya ve Macaristan siyaseti iştirilmeyecekti. Fransa, İtalya, Almanya dahi aynı membadan mülhem olarak hayat ve siyasetlerine küşayış ve kuvvet vermişlerdir.

Efendiler bir şeyin zararıyla, bir şeyin imhasıyla yükselen şeyler bittabi o şeylerden mutazarrır olanı alçaltır ve filhakika Avrupa'nın bütün terekkesine tealisine ve temeddününe mukabil (ilerlemesine karşılık) Türkiye bilakis tedenni etmiş ve sukut vadisinde yuvarlana durmuştur (gerilemiştir).

Resim 1 Mustafa Kemal ve Türk Aydınları, emperyalizme karşı Türk Kurtuluş Savaşında

Türkiye'yi imhaya müteşebbis olanlar, Türkiye'nin imhasında menafi ve hayat görenler münferit kalmaktan çıkmışlar, beyinlerindeki menafii tevziin ederek ittihat etmişler ve ittifak etmişlerdir. Bunun neticesi olarak birçok zekâlar, hisler, fikirler Türkiye'nin imhası noktasında tekasüf ettirilmişdir. Bu mütekasif olan şey asırlar geçtikçe ensali âtiyeyî âdeta tahribkâr bir an'ane şekli iktisap etmiştir ve bu ana'nenin Türkiye'nin hayat ve mevcudiyeti üzerinde tatbikatı mütemadiye neticesi olarak en nihayet Türki'yi ıslah etmek, Türkiye'yi temdin etmek gibi bir takım zahiri vesilelerle, bahanelerle Türkiye'nin hayatı dahiliyesine, idarei dahiliyesine hülul ve nüfuz etmişlerdir. Böyle bir zemini müsait hazırlamak kudretini, kuvvetini ihraz etmişlerdir.

Halbuki efendiler, bu kudret ve bu nüfuz Türkiye ve Türkiye halkının mevcut olan terekki cevherine semnâk ve muharik bîr mayi ilâve etmiştir. Bunun tahtı tesirinde olmak üzere milletin ve bilhassa ricalin zihinleri tamamen bozulmuştur.

Artık hayat bulmak için, ıslahı hal etmek için, insan olmak için mutlaka Avrupa'dan nasihat almak, bütün işleri Avrupa'nın amâline göre tedvir etmek, bütün dersleri Avrupa'dan almak gibi bir takım zihniyetler küşayış buldu. Halbuki hangi istiklâl vardır ki ecnebilerin nesayihi ile ecnebilerin planları ile yükselebilirsin. Tarih böyle bir hadîse kaydetmemiştir.”²

Mustafa Kemal, Türk Ulusu ile birlikte ilk emperyalizm karşıtı bağımsızlık savaşını verip, kazanmış liderdir. **Atatürk**'ün paylaştığımız sözlerini masonların söyledikleri karşısında sürekli anımsamalıyız.

Anımsamalıyız ki, masonların ne kadar **Atatürk**'e ve **Türk Ulusuna** karşıt, emperyalizm işbirlikçileri olduklarını görebilelim.

Masonluk, Batının Türk Ulusu içinde Truva Atı 'dır!

² (Mustafa Kemal Paşa, 6 Mart 1922, TBMM Gizli Celse Zabıtları, Cilt:17, Sayfa:6,)

Mason Tarikatı ve Siyaset

Masonlar, siyasetle ilgilenmedikleri üzerine her ortamda yemin ederler ama bu sözlerini kendileri yalanlar. Aydınlanma, Fransız İhtilali, Amerika Birleşik Devletleri'nin kurutuluş savaşı, kuruluşu ve birçok başka devlete karşı ayaklanma, ihtilal ve devrimi kendilerinin yaptıklarını da söylerler. Yerli masonlar da, devletimizin yasalarına bağlı oldukları üzerine yemin ettiklerini söyler, insanlık için sevgi mabedi yapma ülküsünü, öğretilerinin temeli olarak ilan ederler ama bütün siyasi eylemlerin içinde yer alır siyasileri ve bürokratları çıkarları için 1.° den 33.° ye çıkarır, biraderlerini siyasi parti ve devlette önemli görevlere çıkarmak için ellerinden geleni yapar, askeri darbelerde yer alırlar.

Bu çelişkileri sorgulayalım, gerçeği bulalım.

Masonlar devlete isyancı ve terörist eylemlerde bulunurlar; kendi ilkeleri buna yetki verir ...

Tarihçi mason Semih Salih Tezcan³;

“1723 te yayınlanan Anderson Anayasasının verdiği rahatlıkla, masonlar gerektiğinde siyasî otoriteye karşı tavır almayı ve üyelerinin politik hayatta görev almalarını başarı ile sürdürmüşlerdir. Anderson Yasalarının 2 nci maddesine eklenen bir paragrafta, siyasî otoriteye karşı tavır almanın, Locadan kovulma nedeni olmayacağı belirtilmişti. Nitekim, tarihte birçok ülkede masonların, iktidara karşı tavır aldıkları ve hattâ doğru buldukları zaman bunları eyleme geçirdikleri görülmüştür.”⁴

Resim 2 Mason tarihçi Semih Salih Tezcan

Semih Salih Tezcan, mason tarikatının siyasi kimliğini, tarikatın kendi tüzükleri ve öğretisi üzerinden açıkça ortaya koyuyor;

“Birinci ve İkinci Meşrutiyeti ve Kanunî Esasileri hazırlayanlar ile Bab-ı Âli Baskını (1908) düzenleyerek iktidarı ele geçirenlerin birer mason olduğunu hatırlamak, Osmanlılar zamanında masonlar'ın siyasette önemli rol oynadıklarını belirtmek için yeterli olsa gerekir.

Son iki yüzyıldan beri politik karmaşa içinde olan ülkelerde, masonların doğrudan veya dolaylı olarak yönetime karşı tavır aldıkları durumlar mevcuttur.”⁵

Bu gerçeği son derece doğru belirleyen mason tarihçi Semih Salih Tezcan, masonları aklama çabasına girişir;

“Bazı ülkelerde ise masonlar, provokasyon olsa bile daima çatışmadan uzak durmuşlardır. Masonik perspektiften ziyâde, tarihî açıdan bakıldığında, bu hareketler genelde demokrasinin icabı veya devletin yücelmesi için yapılmaktadır.”⁶

Mason Semih Salih Tezcan, masonların ülkelerin siyasi durumlarına, devlet yönetimlerine karışmalarını, etkin olmalarını, masonların; *“demokrasinin icabı ve devletin yücelmesi”* için yaptıklarını söylüyor.

³ Öldüğü sırada Bilkent Üniversitesi Tarih Bölümü öğretim üyelerindendi.

⁴ (Tezcan, Aralık 1997, s. 26)

⁵ (Tezcan, Aralık 1997, s. 26)

⁶ (Tezcan, Aralık 1997, s. 26)

İtalyan masonlar da, İtalya orduları Libya'yı işgal edip, Libya halkını boğazlarken, Libya 'ya uygarlık götürdüklerini; Amerika Irak halkını, milyonlarca insanı katledip, kadınlarının ırzına geçerken, Irak 'a demokrasi ve uygarlık götürdüklerini söylüyordu.

Mason tarihçi Semih Salih Tezcan komprador aydın kimliği ve mason tarikat müritliğinin doğal sonucu olarak, ulus bilincini ve bağlılığını tamamen yitiriyor;

“Meselâ, 1814'te Yunanistan'da kurulan Filiki Etairia Locası, 1821'de Osmanlı boyunduruğuna karşı başlatılan Yunan isyanı'nın teşkilâtçısı olmuştur. Esasen, şimdiki 166 Numaralı Eтарыa Tan Filikon Locası, bu tarihî Loca'ya atfen kurulmuştur.”⁷

Günümüzde bölücü terör örgütü PKK ne ise, mason Tezcan'ın övdüğü, savunduğu kanlı ve silahlı terörist başkıldırılar Osmanlı döneminde odur. Gaflet ve ihanet bu değilse nedir?

Mason tarihçi Semih Salih Tezcan, Osmanlı'ya karşı emperyalizm ile birlikte milliyetçi ayaklanmanın mason locasında olduğunu ibretlik olarak ifade ediyor. Tüm bunları da HKEMBL 'nin resmi yayın organında, Celil Lâyıktez yönetimindeki Tesviye Dergisinde yapıyor, yazıyor.

Masonların gerek gördüklerinde siyasete her türlü yöntemle girip, devlet yapısına karşı yasal ve meşru olmayan yöntemlerle saldırımları, aslında masonluğun içinde var. Yani, mason tarihçi Semih S. Tezcan, bir imanlı mason olarak, mason tarikatı açısından gerçeği söylüyor.

Mimar Sinan dergisinin yöneticisi, bir başka kıdemli ve üst yöneticilerden mason Ahmet Şenkut⁸, Anderson Anayasası 2. Yükümlülükte desteklenen mason siyasi saldırganlığını açık olarak ortaya koyuyor;

“Bu pasajın Hür Masonların Anayasasına girmesi sanki 'Masonlar isyankârlara ılımlı yaklaşırlar' intibasını vermekte ya da Hür Masonluğun düşmanlarının iddia ettiği gibi 'isyanların altında hep Masonların gizli eli vardır' görüntüsü çizmektedir.”⁹

Resim 3 Büyük Görevliler Kurulu yemin ederken. Ahmet Şenkut, başının üstünde okla işaretli.

⁷ (Tezcan, Aralık 1997, s. 26)

⁸ M. Remzi Sanver döneminde, Yönetim Kurulu niteliğindeki Büyük Loca Büyük Görevliler kuruluna seçilmiş bir kıdemli mason. Fotoğraf, büyük görevliler kurulunun, göreve başlama töreninde, yemin ederken.

⁹ (Şenkut)

Mason biraderler Semih Salih Tezcan¹⁰ ve Ahmet Şenkut, masonların devlete karşı yasa dışı örgütler içinde isyan etmelerinin kökünün, gene mason tarikatının anayasasında bulunduğunu açıkça itiraf ediyorlar.

O dönemlerde Batı'da mason localarının gücü...

Mason Tarikatının dünya üzerindeki siyasi gücü 1800'lerin başından 1900'lerin son çeyreğine kadar, günümüzdekinden çok fazladır. Amerika ve Avrupa'nın kral, devlet başkanı, başbakan ve bakanlarının, neredeyse yarısından fazlası; siyasi ve ekonomik kurumlarının, kilit noktalarında yöneticileri, aydınlar ve ordularının subaylarının önemli çoğunluğunun mason olduğu bir dönemdir. İngiltere Kraliçesi Viktorya, locaların koruyucusu ve Veliht Prens baş masonu, baş masonudur. İsveç kralları babadan oğula, Hollanda veliahtı, Baden Büyük Dükü, Hesse-Darrnstadt Dükü, Alman imparatoru, Alman localarının büyük koruyucusu iken oğlu da baş masondur. Portekiz kralı, Fransız politikacılarının birçoğu, başta Washington olmak üzere birçok Amerika cumhurbaşkanı ve Avrupa devlet başkanları masondur. Batının emperyalist devletleri kendi büyük localarında milliyetçi ve egemenlik altına aldıkları veya almak istedikleri ülkelerde ise emperyalist, o ülkelerin masonları da komprador kimlikleri ile yayılıyorlardı.

Rusya'da Mason Tarikatının durumu, Batı ülkelerinden farklıdır. Tarihsel olarak Ruslar, Yahudilere baskı yapmışlar ve toplumdaki dışlamışlardır. Koşut olarak Mason Tarikatı da Rusya'da hiçbir zaman çok güçlenememiş, topluma etki yapamamıştır. 1822'de Çar I. Aleksandır Masonluğu politik kuşkuyla yasaklar.

Batının egemen ülkelerinde Mason Tarikatı, ulusal devletin iktidarı ile iç içe, toplumu burjuvazinin çıkarları doğrultusunda dönüştürmek ve geliştirmek için savaşım verirken; sömürge ve yarı sömürge ülkelerde emperyalist devletlerinin, emperyalist kimliğine bürünmekte; emperyalizmin, ekonomik, kültürel ve dini uzantıları olarak işlevlerini yüklenmektedir.

Batıya ekonomik ve siyasi olarak bağımlı hale gelmiş ülkelerin yöneticilerinin, masonluğa karşı çıkmaları hiçbir zaman kolay olmamıştır. Çünkü masonluğa karşı olmak, Batının en üst ve egemenlik siyasi ve ekonomik güçlerini karşılarına almak anlamına gelmektedir ve derhal Avrupa devletleri tarafından ağır baskılar ile karşılaşmaktadır.

Emperyalist Batı, sömürge ve yarı sömürge ülkeleri, saç ayakları gibi üç örgüt üzerinden kısıkaçları arasına alır; Elçilikler, Mason Tarikatı, Misyoner Okulları. Çürüttükleri yapıyı da silahlı terör ve askeri saldırılarla tam olarak yıkar ve ele geçirirler.

Osmanlı ile emperyalizm ilişkisi tam da bu biçimde yaşanmıştır.

¹⁰ Semih Tezcan, Türkoloji Profesörüdür, en son Bilkent Üniversitesi'nde Öğretim Üyesi görevi yaparken öldü.

Masonluk, ulusal olabilir mi?

Localar ve masonlar...

Osmanlı da Mason Tarikatı, Osmanlıya çöreklenmiş İngiliz, Fransız, İtalyan, Amerikalı ve diğer bazı Batı devletlerinin vatandaşlarının denetimi altında;

Yerli unsurlar olarak;

- Yahudiler-Sebataycılar, Ermeniler, Rumlar, diğer **Müslüman** ve **Türk** olmayan etnik gruplar
- Devşirilmiş ama etnik kimliğini gizliden gizliye sürdüren Ermeni ve Rum kökenlilerden oluşuyordu.

Osmanlı da mason locaları;

- Batı emperyalist merkezlere bağlı localar
- 1909'dan sonra Fransa ve İtalya merkezleri tarafından kurulmuş **Osmanlı Meşrik-i Âzam** (Osmanlı Büyük Doğusu) bünyesindeki localardan oluşmaktaydı.

Localarda Türk kökenliler üye olarak, etnik, dini, ekonomik, siyasi, eğitim gibi nedenlerle yok denecek kadar az olurken; yönetimde yer almaları söz konusu değildir.

Masonluğun tüm derecelerinin toplantı erkânlarında, unvanlarında, söylemlerinde, Türk tarihine, mitolojisine, kültürüne, söylencelerine en ufak bir gönderme, aktarım söz konusu değildir. Tek bir **Müslüman** söylencesi, örneklenmesi, işlenmesi de söz konusu değildir. Tüm dereceler, pagan dinlerle birlikte, Zerdüş, Yahudi-Hıristiyan dinleri ve Haçlı kültürü öğretilmesi ve yüceltilmesi üzerinde kuruludur.

10

Öğretisi...

Hiçbir derecesinde **Türk** ulusu ve kültürü ile **Müslümanlığa** dair tek bir öge, söylem, anlatı olmayan bir yapı; kökü ve kökeni dışarıda olan bir örgütlenme; uluslararası ilişkiler ile ve başka bir ülkede belirlenmiş kurallara göre geçerliliği ve tanınırlığı onaylanan bir tarikata, cemaate veya derneğe milli denebilir mi?

Masonlar sövmeden, bilimsel olarak bunu bir açıklasınlar bakalım.

Dil ve din...

Bilimsel tanım içinde, bir ulusun ve ulus devletin tüm etnik unsurlarını birleştiren öğelerden biri olarak **dil** kabul edilir. Ülkemizde toplumu birleştiren dil **Türkçedir**. **Türk Devrimlerinden** en temel ve önemlilerinden birisi Harf ve Dil devrimidir. **Türk** ulus devlet kuruluş sürecinde, **Türkçeyi** yabancı dillerin boyunduruğundan kurtarıp, ayıklayıp, binlerce yıllık ana dilimizi, **Türkiye Cumhuriyeti** bilinci ile gerçekleştirmek en büyük ülkümüz olmuştur; **Türkçe'nin** bağımsızlığı ve özgürce gelişmesi.

Buna karşın, Mason Tarikatının inanç yapısını oluşturan, özel simge, alegori, kutsal ve tanışma sözcükleri *İbranicedir*. Kurucu ülkeler dâhil, hiçbir ülkede bu sözcükler değiştirilemez. Hiçbir büyük loca buna karşı çıkamaz, çıktığı an bağlı oldukları egemenleri; Amerika, İngiltere ve Fransa tarikat merkezleri anında onları *düzensiz* yani yok hükmünde sayar. Böyle bir yapı milli olabilir mi?

Masonların büyük çoğunluğu, **Kur'an-ı Kerim'in** Arapça değil, **Türkçe** okunmasını savunurken; mason erkânlarında İbranice sözcüklerin Türkçeleştirmesini asla düşünmezler ve kabul etmezler. Tüm toplantı ve ayin erkânlarında Yahudi dininin resmi dili olan *İbranice* sözcükler kullanmak zorunluktur.

Kur'an-ı Kerim'in Arapça okunması gerektiğini, aksi takdirde anlamını yitireceğini savunan anlayış ile Mason Tarikatı tören erkânlarındaki kutsal sözcüklerin İbranice asıllarının değiştirilemez savı aynıdır. İkisi de dini inanca dayanır.

Mason Tarikatı laik değil, dini bir yapıdır. Dahası erkânlarının omurgasında Türkçeyi kabul etmez. Böyle bir tarikat, cemiyet milli olabilir mi?

1909'da kurulan **Osmanlı Meşrik-ii Âzam** (Osmanlı Büyük Doğusu) ve **Şûrayı Ali-Osmani** (Osmanlı Yüksek Şûrası) konuşma ve yazışma dili Fransızcadır. Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan sonra da yıllarca Fransızca dili asıl dil olarak durumunu korumuştur.

Fransız denetiminde Özgür Masonlar 2018'da bile mason dergilerinde Fransızca makaleler yayınlamakta, Büyük Doğu damgası üzerinde Büyük Loca adları Fransızca da yazılmakta.

Amerika – İngiliz denetiminde Hür masonların ise, büyük loca bünyesinde İngilizce, Fransızca, Rumca, Almanca toplanan locaları var. Bu davranışlar, kendilerini müstemleke yani sömürge ülkede yaşayanlar olarak görüp, efendilerine uşaklık edenlerin davranışlarıdır.

Oysa Türkiye, bağımsız ve emperyalizme karşı savaşıyor kurulumuş onurlu bir ülkedir. Kendi ana dilinden başka bir dili resmi dili kabul eden, bununla tüm yazışmalarını yapan bir topluluk milli olabilir mi?

Cumhuriyet döneminde, **Atatürk** dönemi hariç (o da korktuklarından), tarikat masonik inanç sözcüklerini *İbranice* olarak koruyarak, gündelik konuşma ve yazışma resmi dilini *Fransızcadan Türkçe* 'ye dönüştürdüler ancak, büyük bir mürteci anlayış içinde; Farsça, Arapça ve Fransızca kökenli sözcükleri, tapınma düzeyinde bağlılık ile korumuşlardır. Toplumun dili, her geçen gün **Türkçeleşirken**, Arapça ve Farsça sözcükleri atıp, yerine Türkçe sözcükleri koyarken; Türkiye mason önderleri, bilinçli ve sürekli olarak, eski dile bağlılık, sözcüklerin ötesinde Osmanlı grameri bile kullanma hırsı içinde gözükmektedir. Bu hırsın altında, **Türk** ve **Türkçe** düşmanlığı açıktır. **Türk Ulusunun** ve **önderi Atatürk'ün** devrimlerini başta dil devrimi olmak üzere, alttan alta çürütmeye çalışırken, ulusal bileşimin tam tersine davranmaktadırlar. Dilde bile ulusal olmayan bu yapıya "milli" demekten daha büyük bir yalan olabilir mi?

Bir fotoğraf herşeyi anlatır

Dünyada Büyük Localar bir birine eşittir deyip; Büyük Loca örgütlenmesi içinde Hür masonların, İngiltere'ye, Özgür masonların da Fransa'ya bağlılıkları; Hür masonların kararlarında İngiltere B. Büyük Locasını izlemeleri, İngiltere tanısın diye kimliklerinden her türlü özveride bulunup, hakaretleri, aşağılamaları sineye çekmeleri, boyun eğmeleri; kendi ifadeleri ile İngiltere B. Büyük Locasını masonlukta *Kâbe*, *yanılmaz Kutup Yıldızı* olarak gördükleri ortadadır.

İngiltere Birleşik Büyük Locası Birinci Ana büyük locadır. İskoçya ve İrlanda Büyük Locaları da ikinci ve üçüncü ana localar.

İngiltere B. Büyük Locası mason tapınağında üçlü taht var; ortada İngiltere, sağ ve solunda İskoçya, İrlanda büyük locaları için.

Tahtların yanlarında ve arkalarında da sıradan, tiyatro koltukları gibi sıralar; biat eden büyük localar için.

Aşağıdaki birinci fotoğraf (Resim 4), İngiltere B. Büyük Locası baş masonu İngiltere Kraliyet ailesi Prensi, Kraliçenin eşi ortada ve uydu büyük locaların başları sağında, solunda ve arkasında sıralanmışlar. HKEMBL baş masonu Bülent Akkan da orta kordidorun kenarında, 5. (beşinci) sırada, başının üstüne ok koydum.

İkinci fotoğraf (Resim 5), Avrupa Büyük Sekreterler toplantısı. Türkiye HKEMBL'nı daha sonra baş mason da olan Mehmet Remzi Sanver temsil etmiş. Sağ taraf son sıralarda.

Resim 4 İngiltere BBL Baş masonu ve biat etmiş BL'ların baş masonları

Resim 5 Büyük Sekreterler toplantısı.

Türkiye'de masonlar, kuruluşlarını 1861 diye uydururlar; yanılmaz Kutup Yıldızı saydıkları efendileri İngiltere 1970 diye kabul eder ve sıralamada yerini de ona göre yapar.

Kuruluşu için bile, kendi belirlediği tarihi değil; efendinin belirlediği tarihi ve sana biçtiği protokol sıralamasını ülken adına sineye çekiyor, davetine koş koşu gidip; büyük locanın birinci adamın, İngiltere BBL'nın 4. adamına muhatap olabiliyorsa; sen bağımlısın, kölesin ve söz hakkın yok demektir. Bu durumda da, ülken adını kullanıp, ülkeni rezil ediyorsan; millilikten, ulusallıktan söz etmeye hakkın yoktur...

Eğer hala milliyim diyebiliyorsan, utanmaz bir yalan söylüyorsun demektir.

Yüksek Şûra ayrı bir garabettir. Tamamen üstten alta hiyerarşi ve mutlak itaat ile Amerika, Güney Yetki Alanı denen masonik örgütten izin ve berat ile kurulan bu yapıdır, Amerika'ya bağımlıdır. Tüm Yüksek Şûralar, kuruluşunda Amerika'daki merkezden onay almak zorundadır. Hür ve Özgür masonların her ikisi de aynı durumdadır, ancak Amerika Güney Yetki Alanı denen merkez otorite kabul ederse var olabilirler.

Hür ve Özgür masonlar, her iki grup, 1909'da verilmiş olduğu söylenen beratı paylaşmamaktadırlar. Gerçi ortada öyle bir berat da yok. Dahası, EKSR, çalışmamızda aktardığımız gibi, Yüksek Şûra EKSR erkânı, Haçlı tarihsel gerçeği ve olgusu üzerine yapılandırılmıştır; birçok üst derecede Haçlıların Şövalye unvanları verilmektedir. Dilde ise Büyük Localardan daha geri ve Türkçe karşıtı bir durumdadırlar. Böyle bir yapının ulusal olması söz konusu değildir

Başka ülkelerden onay alarak kurulan, onların ayin erkânlarına bağılı olmak zorunda olan bir yapı milli olabilir mi? Milliyetçiliğin üstüne, ne olduğu belirsiz bir *insanlık* kavramı koyan bir yapı milli olabilir mi?

Tamamen Yahudi-Hıristiyan inanç katmanları üstünde öğretisi tanımlanmış; üst dereceleri **Müslümanları** katleden Haçlı şövalyeleri unvanı ile adlandırılmış bir tarikata milli denebilir mi? Elbette hayır. Hiçbir anlamda milli değildir, hiçbir niteliğinde millilik yoktur.

13

Batı ve masonlarının Türklere bakışı...

Batı egemenleri ve mason merkezlerinin Türklere bakışı düşmancaadır.

Bilim insanı Baki Öz;

*“Avrupa emperyalistleri Türklere’i Avrupa’da görmek istemiyorlardı. Bu onların tarihsel misyonuydu. Tarih boyunca verilen Haçlı Savaşlarının özü buydu. Şimdi de tarihsel bir ortam doğmuş, bu olanak değerlendirilip, **Türklere ‘Asya Bozkırı’na sürülmek isteniyordu.** İngiliz yetkililerinin raporları bu tasarılarının açık belgeleridir.*

Ryan 25.12.1919 tarihli raporunda;

“Bizim şimdiki amacımız bölmek, arkadaş gibi davranıp kazanmak ve sonra egemen olmak”tır diyordu.

İngiltere Başbakanı Mason Lord George Türklere’i

“insanlık kanseri, kötü yönettikleri toprakların etine işlemiş bir yara” olarak görüyor, Türk zaferini “talan, kıyım ve cinayet meşalesi’ olarak niteliyordu.

Bu düşünce İngiltere'nin dış siyasasını yıllarca yönlendirecek olan locası Curzon da daha somutça ortaya konuyor, 4.1.1920'de şunları yazıyordu:

'Türkler Avrupa'dan atılmalıdır. Amerikalı Senatör Lodge'nin dediği gibi İstanbul Türkler'den tümüyle alınmalı, bir veba tohumu olan savaşların yaratıcısı, komşuları için küfür olan Türkler Avrupa'dan silinmelidir'.

26.6.1919'da ise Lord George;

"Türkler'e Boğazlarda ve denizlerde hiçbir yer verilmeyeceği"ni söylüyordu.¹¹

Türlere alçakça hakaretleri edenler, Lodge George ve diğerleri Mason Tarikatı üyeleridirler. Hür ve Özgür masonların, yerli masonların, üç kez yanaklarından öpüp, sarıldıkları biraderleri. Bu masonlar mı **Türk devletinde milli?**

Yerli masonların yazılarından...

Masonluğun *milli* olamayacağını, olmadığını, kendi iç yazışmalarında, dergilerinde itiraflarından yalnızca bir kaçını aktaralım.

Baş mason yardımcısı 33.° mason Tamer Ayan;

"Beşigi Avrupa olan masonluk bebeginin emdiği sütte bu katkıların olması, diğer uygarlık ve kültür benzeşimi ve aktarımı örnekleri gibi, doğaldır. Bu itibarla, masonluk Dogu'lu degildir; özgün bir Avrupa kurumudur."¹²

Şakül gibi dergisinin editörü mason, 1988'de;

" 'Türk Masonluğu' demeyelim, 'Türkiye'de Masonluk' diyelim, fikrine tamamen katılıyoruz. Masonluk, Türkiye'de doğmuş 'milli' bir müessese değildir. Türkiye'de, bize mahsus bir Masonluk vardır, fakat bunun kaide ve prensipleri beynelmileldir. Bu noktada bir tereddüt olmaması için, şüphesiz, 'Türkiye'de Masonluk' demek daha uygundur."¹³

Baş mason 33.° mason Cavit Yenicioğlu, 1986'da;

"İçinde bulunduğumuz toplumun her hangi bir dernek gibi düşünülmemesi gerektiğini ve masonlukta hiç bir şahsın ve bir kuruluşun değişiklikler ve yenilikler yapmağa yetki ve kudreti bulunmadığını bilerek bu hususta taviz vermemek."¹⁴

ABD Büyük Doğu New York Büyük Locasının baş masonlarından, 33.° mason Ward B. Arbury, Türkiye Büyük Locasının tanınma konusu üzerine yazdığı yazıda, kök meselesini tüm çıplaklığı ile açıklıyor;

"1717 kuruluşundan beri İngiltere Büyük Locası, Modern Sembolik Masonluğun, bugün Amerikada ve dünyanın başka yerlerinde yaşayan Masonluğun Ana Membro olarak kabul edilmiştir."¹⁵

¹¹ (Öz, s. 64)

¹² (Ayan, Çift Başlıklı Kartal, Anadolu'dan Skoç Ritine, 1998, s. 30)... Bu kitap kapak içinde, "Yalnız üyelere mahsustur. Satılmaz" demekle beraber Yüksek Şûra'da para ile satılmakta!

¹³ (Editör, 1988, s. 3)

¹⁴ (Yenicioğlu, 1986, s. 5-6)

¹⁵ (Arbury, 1966, s. 28)

Yüksek Şûra baş masonu 33.° mason Sahir Erman;

*“Bundan başka Büyük Loca kendi ülkesindeki EKSR nin intizam durumunu, Ana Yüksek Şûrasının tanımına göre tahkik etmelidir. Diğer bir ifade ile Rit her hangi bir Büyük Locanın muntazam olup olmadığını nasıl Ana Büyük Loca (İngiltere Birleşik Büyük Locası) tarafından tanınmış bulunup bulunmadığına bakarak tayin ederse, öylece Büyük Loca'da, **üyelerinin devam etmek istedikleri bir atölyenin muntazam olup olmadığını tespit etmek için, bu atölyenin bağlı bulunduğu Yüksek Şûranın Ana Yüksek Şûrasınca tanınmış olup olmadığına bakmalıdır.**”¹⁶*

Baş mason, 33.° mason Mehmet Remzi Sanver;

*“Biz dünya ile entegre bir masonluk yapma iddiasındayız. Eğer bu iddiada isek, evrensel normlar çerçevesinde masonluğumuzu uygulamalıyız. Yerel renklerimizle evrensel normların çelişip çelişmediğini anlama noktasında ben şöyle bir ölçüt kullanılmasında yarar görürüm: Bizim kendi anlayışımızdaki bâzı söylemlerin Batı dillerindeki karşılıklarına bakmalıyız. **Söylemlerimizin o dillerde karşılıklarını bulamıyorsak, onlar hiçbir anlam taşımıyorlarsa eğer, o zaman bu söylemler bizim sistemimiz içinde birer îcâttir. Böylesi durumlar, bizim için gerçekten sıkıntı verici durumlardır.**”¹⁷*

Resim 6 Baş mason M. Remzi Sanver, yemin ederken

33.° mason Cahit Geveci;

“Onun için Masonluk en üst kimliktir. Diğer bütün kimlikler (dinsel, etnik, ulusal, ideolojik, mesleki, sosyal) o kimliğin altındadır.”¹⁸

Büyük Mason Mahfili yayınında;

*“Her Loca, her Büyük Loca, kendi varlığı içinde müstakil olmakla beraber, **bütün dünya Masonları, Mason adı altında bir topluluğun malıdır.** Masonluğa müteveccih olan bir hakaret bu topluluktaki her ferdi tabii olarak müteessir eder.*

***Bir memlekette Masonluğa tevcih edilen herhangi bir ittiham, diğer memleketlerdeki Masonluk camiasını elbetteki ilgilendirir ve gerekirse bazı tedbirleri almaya sevkeder. Bu tedbirler, hiç bir vakit o memleketteki Masonluk miessesesinin hürriyetine müdahale sayılmaz.**”¹⁹*

Bu büyük locanın resmi görüşü. Yerli masonlar, başka ülkelerdeki efendilerinin kendilerine karışmasını doğal sayıp, bu özgürlüktür diyor. Loca toplantılarında bir birlerine şeref verdin, şeref aldım diyenler; ne yazı ki kendi özgürlüğünden vazgeçmek şerefsizliğini doğal karşılıyor. Bütün bunların sonrasında, bu mason efendiler, “biz milliyiz” diyebiliyorlarsa, buna ikiyüzlülük ve toplumu aldatma çabası denir ki, hiç bir dönemin ahlaki değerleri içinde yeri yoktur.

¹⁶ (Erman, 33. Avrupa Hâkim Büyük Âmirler Konferansı Lozan, 2008, s. 222-223)

¹⁷ (Sanver R. , Büyük Üstad Remzi Sanver ile Söyleşi, s. 10)

¹⁸ (Geveci, 2009, s. 48)

¹⁹ (Türk Masonluğu İçinde Bir Olay ve Tahlili, 1966, s. 52)

Türk Aydınlarının sözleri...

Türkçü Büyük Yazarımız **Ömer Seyfettin**;

“İçtimaî Türklüğün tekâmülüne hizmet eden milliyetperver gençlerin ruhuna Masonluktan uzak bir şey yoktur. Onlar “beynelmileliyet” fikrinin entrikalı “insaniyet” hayâlinin itilâf kabul etmez muarızları, düşmanlarıdır. Onların “insaniyet”i nasıl anladıklarını izah etmezden evvel şunu söyleyelim ki hiçbir hakikî Türk genci, tarihini bilen bugünkü ilim ve fen karşısında yabancı kalmayan bir Türk genci “beynelmileliyet” fikrine kapılamaz.”²⁰

Kuvvayı Milliye kahramanı, Kemalist **Mahmut Esat Bozkurt**;

“Bugün dünyaya yayılmak istenen farmasonluğun prensipleri İskoçya'da, İngiltere'de, Fransa'da doğmuş, orada işlenmiştir. Bizdeki farmasonluğun esasları da bunlara dayanıyor. Bunlarla irtibat halindedir. Türk milleti, Türk milliyetçiliği İskoçya, İngiltere, Fransa farmason tarikatları mıdır? Benliğini bu tarikatlardan mı öğrenecektir? Bunlarla mı beslenecek, bunlarla mı yükselecektir? Türkün gerisinde on bin yıllık bir tarih vardır. Bu tarih, insanlığa büyük medeniyetler vermiştir. Farmasonluk gibi şeyler onun yanında çok küçük varlıklardır.”²¹

Türkiye'nin ilk yıllarında, döneminin en karanlık mason kimliği baş mason Kemalettin Öke - Mim Kemal Öke, masonluğun milli olduğunu söyleyen bir yazı yazar. **Türkçü, Türk** milliyetçilerinden yanıtlar ağır ve tadındadır.

Peyami Sefa;

*“Operatör Bey'in²² beyanatına gelince o da karışık ve çelişkilerle doludur. Evvela ‘Masonluk milliyetçidir, halkçidir, insaniyetçidir’ buyuruyorlar. Milliyetçi ve halkçıyı anladık. İnsaniyetçi nedir? Hafif bir kültürü olanlar bilirler ki milliyetçilik ve insaniyetçilik başka başka şeylerdir. Milliyetçiler, Beynelmileliyetçi veya insaniyetçi olamazlar. Operatör Bey bir de, ‘Masonluk Camiası’ tabiri kullanıyorlar. **Milliyetçi bir Türk için tek camia vardır. Türk camiası.** Muadele açıktır. Her mason Türk değildir, her Türk de Mason değildir; binaenaleyh milliyetçilik kelimesinin yanında ‘Mason Camiası’ tabiri, bizzat masonlarla alay etmek için, kötü kötü sırtıyor. İlimin ve mantığın ışığıyla aydınlanmadan evvel bu karanlık iddialardan hiçbir şey anlamayız, çünkü masonluk gizli kapaklı bir iş olabilir; fakat ilimde mantık da apaçık bir şeydir, fikir aleminde hiçbir kambiyo muamelesine izin vermez.”²³*

Mahmut Esat Bozkurt;

“Muhterem Servet Yesari Beyefendi, masonluk gizli bir teşekkül değildir, diyor. Masonluk düne kadar gizli idi. Milletın kanununa bunun hesabı verilmeyecek midir? Bugün de gizlidir. Adı hükümete "Türk Yükselme Cemiyeti" olarak verilmiştir. Hürriyet gazetesine (7-8 Ekim, 293-294) geçenki beyanatımda da söylediğim üzere, bu isim altında masonluğun asıl mahiyeti saklanmak istenmiştir. Tıpkı Yahudi "Beneberit" cemiyetinin kendisine milliyetçi Türk fırkası demesi gibi!!.. Böyle şey olur mu? Masonluğa milliyetçiliktir diyenler evvela bunun prensipleri hakkında ortaya attığımız sorulara cevap versinler. Bizdeki masonluğun yaptığı gibi, bir cemiyetin hakiki mahiyetini saklamayacak isimlerle hükümete müracaat dahi kanunen mesuliyeti icap ettirir. (...)

²⁰ (Birinci, 1989)

²¹ (Bozkurt, 2009, s. 35)

²² Mim Kemal Öke'den söz ediyor.

²³ (Koloğlu, Cumhuriyet Dönemi Masonlar, 2004, s. 56)

Servet Yaseri Beyefendi en milliyetçi olan İngiliz milletinin bile mason olduğunu söylüyor. Çok doğru. Çünkü İngiliz milleti -geçenki beyanatımda da ısrarla söylediğim üzere— masonluğu, istilacığa bir vasıta olarak kullanıyor. Onu istismar ediyor. İngiliz masonluğu ile kardeş olan Türk masonluğu nasıl bir tehlike karşısında bulunduğunu bununla pek iyi anlayabilir sanırım. Hem anlamadığım bir yön daha var: Türk zabıtası her cemiyete yapabileceği gibi niçin mason localarını sıkı bir kontrol altında bulundurmuyor?”²⁴

Resim 7. Mahmut Esat Bozkurt

*“Halbuki masonlar -Baş mason Operatör Kemal Bey’in tabirini kullanacağım- "farmasonluk camiasını her şeyden, herkesten, hatta mensup olduğu milletten de önce görmek ve tercih etmekle vazifelidirler. Bunu ben söylemiyorum, en tarafsız kitaplar anlatıyor. Farmasonlar kendilerini ayrı görüyorlar, ayrı sayıyorlar. Farmason Reisi Kemal Bey'in "masonluk camiası" demesi de bunu açıklıkla ifade eder. İnsan samimiyetle, kanaatle "farmason" olunca, böyle düşünmek pek tabiidir. **Bazı farmasonlarımız "hayır, biz milliyetçiyiz" diyorlar. Bu iddia doğru olabilir. O halde mason değildirler. Hem perhiz hem turşu olmaz, insan hem milliyetçi, hem mason olamaz. Tıpkı hem Hıristiyan, hem Yahudi, hem Müslüman olmayacağı gibi... Her vakit söylüyorum, tekrar edeyim: Farmasonluk milliyetçiliktir demek, bazı yobaz softaların Kurandaki "Tuyyur" kelimesinden "Tayyare" manasını çıkarmaya çalışmaları gibi bir safsatadır.***

Masonlar Reisi'nin geçen seneki nutkunda bu husus kaçamaklı cümlelerle teyit edilmiştir. Bu nutkun özeti: Farmasonluğun beynelmilelcilik olduğudur. Yalnız bu gayeye erişebilmek için evvela milletleri bu hedefe doğru erdirmenin lüzumu ileri sürülüyordu. Yani her farmason cemiyeti, evvela bulunduğu yeri mason yapacaktır. Bu beyanat yukarıya kaydettiğimiz prensiplere muhalif değil, mutabıktır. Demek ki farmasonluk beynelmileldir. Bunlara cevap istiyoruz. Sövmek değil

Davamıza dönelim. Masonluk beynelmileldir, siyasidir. Türk milleti, Türk memleketi için zararlı ve tehlikelidir. Çünkü beynelmilelcilik milliyeti tanımaz. Türk milletinin yaşaması, yükselmesi, milliyetçilikle mümkündür. Dünya bu yolda yürüyor, bu yolda hazırlanıyor... Farmasonluk bunu kemiriyor. Prensipleri ile milli hisleri, milli duyguları yıpratıyor.

²⁴ (Bozkurt, 2009, s. 26)

Mesela mason bir Türk, mason olmayan Türkten evvel, mason olan Fransıza yahut mason olan Yahudiye sevgi, destek, yardım gösterecektir. Farmasonluğu samimiyetle kabul eden, bunu yapacaktır. Yapmakla mükelleftir. Farmasonlar Türkiye'de böyle değildir, bunun aksidir diyor. O halde açık olsunlar. Farmasonuz diye kıyametleri koparmasınlar. O birtakım garip merasimi -yalancı kılıçları, bağırışmaları, teneke çalmaları, göz bağcılıklarını, tuhaf tuhaf işaretleri- bir tarafa bıraksınlar.

Cemiyetlerinin adına "Türk Yardım Demeği" desinler. Dünya farmasonluğu ile irtibatlarını tamamen kessinler. İtalyanı Fransızı, Rusu, Yahudiyi, Arabi, Çerkesi, İngiliz, Türkü kardeş diye localarda atölyelerde toplamaktan vazgeçsinler."²⁵

Türkçü yazar ve kuramcı **Nihat Atsız**;

"Türk gencini; genç Türk neslini ayırdığı asil ve öz Türelerine döndürmek, onları yeni bir Türklük mefkuresi ile yürütmek için çalışılması lâzım geldiği yerde yurdun içine ve nüvesine yarın için zehirli filizler verecek olan fesat tohumları karıştırmak moda oluyor ve bütün bunlar Sanki bir hareket, bir yenilik ve bir ibda telâkki ediliyor. (...)

Mîllî hudutlar dahilinde memleket menafiine dokunabilecek herhangi bir cemiyetin vücuduna müsaade etmemek kanunlaşmış bir madde halinde iken (Mason Cemiyeti) namıyla ve muhtelif memleketlerin, hükümetlerin maşrıkî âzamları huzuruyla kongreler aktedilmekte olduğunu söyleyen gazetelerimiz, sanki cumhuriyete pek nafi bir teşekkülden veya içtimadan bahseder gibi sitayiş ve poh poh gösteriyorlar. (...)

Resim 8 Nihat Atsız

Her zaman olduğu gibi; müthiş bir İngiliz casusu tanınan (Lavrens) günün birinde Türkiye'ye gelse. Muhakkaktır ki zabıtaca hemen takip edilecektir. Ve bu insaniyet düşmanını yakalatmak; (Mustafa Sagir) gibi ipe çekilmesine yardım etmek her Türke'de bir borç olacaktır. Fakat bütün bu gayrete mukabil; kendi maddeleri ve mahfil muhadeneti mucibince "Mason Cemiyeti" de onu himaye edecek, saklayacaktır. Çünkü (Lavrens) masondur. Nasıl Entellicens teşkilâtının en mühim bir rüknü ise masonluğun da en faal bir uzvudur. Tabii böyle bir adamı himaye etmek cemiyete büyük bir hizmet; lâkin Türklüğe ihanettir. Bunun aksi ise memlekete hizmet, masonluğa ihanet olur.

Halbuki her iki ihanetin de cezası ancak "ölüm" ile mümkün görülüyor.

Buna nazarı dikkati celp ederek her Türk'ten soruyoruz:

— Böyle bir hadise vukuunda Türk masonları cemiyeti ve maşrıkî âzamı ne yapacaklardır. "Lavrens"ımı feda edecekler... Vatan- Daniş Remzi ..."²⁶

Ben de bir garip kişi olarak;

Hıristiyan ve Yahudi ulusların tarihlerinden kahramanlıkları, söylencelerle işleyip; Oğuz Kağan'ı, Dede Korkut'u, Ahmet Yesevi'yi, Hacı Bektaş Veli'yi, Yunus Emre'yi anmayan;

Asya, Anadolu, Kafkaslar, Orta Doğu, Balkan coğrafyasında binlerce yıldır hükümranlığını sürdüren, Hun, Göktürk, Büyük ve Anadolu Selçuklu, Safevi ve Osmanlı'ya değinmeyen;

²⁵ (Bozkurt, 2009, s. 31-32)

²⁶ (Atsız, Menfi Propagandalar, 1932)

Derecelerinin tamamını, haçlı şövalyeleri ve diğer Avrupa kültürüne dair isimler ile işleyen;

Tek Tanrı'nın gönderdiği dinleri işlerken, **Hz. Muhammet ve Müslümanlıktan**, söylencelerden, tarihinden söz etmeyen,

Bir tarikat, bir kurum bizden değildir, **asla ulusal/milli bir kimlik taşıyamaz!**

Türk'e söyleyebileceği ve katabileceği hiçbir şey yoktur ve **Türk insanının da orada yeri yoktur.**

Biz Şövalye değiliz! Haçlı hiç değiliz... Yurdumuza, ulusumuza, dinimize, namusumuza saldırmış katiller sürüsü Şövalyeyi gömüp, topraklarımızdan kovalayanız:

Alpereniz, Ahi'yiz, Kuvayı Milliyeyiz; Yörük'üz, Türkmen'iz, Türk'üz.

Masonluk, sömürgeleştirmeye çalıştığı ülkelerde milli benliği tahrip, yok edici ideolojik temellere sahiptir.

Masonluk, emperyalist Yahudi-Hıristiyan Batının her anlamda Truva atıdır!

Mustafa Kemal, Ziya Gökalp, Ömer Seyfettin, Zeki Velidi Togan, Mahmut Esat Bozkurt, Nihat Atsız, Attilâ İlhan'ın kesin çizgilerle ortaya koyduğu gibi; **Türk yurttaşı**, emperyalistlerle işbirliği ve ortaklık yapmaz.

Ancak, emperyalistlerin kendi içindeki çelişkilerden yararlanarak, zaman zaman, onların yapmaya çalıştığını, biz yapıp, onları kullanabiliriz. Ama kendi kimliğimiz, kendi kurumlarımız altında, kendi ulusal kültürümüz, milli benliğimiz içinde.

Resim 9 Atatürk ve Türk Aydınları

Osmanlı İmparatorluğunda Masonluk

Burjuva uygarlığını saygın biçimlere büründüğü kendi yurdunda değil, kendisini gizlemeksizin ortaya çıktığı sömürgelerde gözlediğimiz zaman, bu uygarlığın derinlerine inmiş olan ikiyüzlülük ve karakterine özgü olan barbarlık, bütün çıplaklığı ile gözlerimizin önüne serilir.²⁷

Karl Marx

Masonluk ve Emperyalist Karakteri

Osmanlı İmparatorluğu, yer üstü ve altı kaynakları ile emperyalist Batının sömürge hedefindeydi. Batı burjuvazileri, ulus kimlikleri ile ulus devletlerini kurup, güçlendirirken; Osmanlıdaki durumu, Sosyalist bilim insanı Korkut Borovata anlatıyor;

*“Ulusal nitelikte bir kapitalizme yönelişin karşısına çıkan belki, de en çetin nesnel engel, Türk burjuvazisinin cılızlığından kaynaklanmakta idi. **Bir Osmanlı burjuvazisi şüphesiz ki vardı; ancak bu sınıfın üç belirgin niteliği, sanayide değil ticarete (ve özellikle dış ticarete) gelişmiş olması; buna bağlı olarak komprador bir özellik taşıması ve büyük ölçüde gayri müslim (Rum, Yahudi, Levanten, Ermeni) unsurlardan oluşması idi.**”²⁸*

Batı, sanayi devrimi ve Aydınlanma sonrasında eğitim sistemini, çağdaş pozitif bilimler temelinde, laik eğitime evirmişti. Osmanlı okulları ise, dinsel temelde eğitim olarak sürerken; fizik, kimya gibi pozitif bilimler, bilim dili matematik ve felsefeden yoksundu. Batının emperyalist devletleri, Rum, Ermeni, Sırp ve diğer **Müslüman** olmayan etnik grupları, Anadolu ve Trakya da kurdukları çağdaş eğitim veren okullarda eğitirken, Ailes İsrail okullarında da Yahudi ve Sebataycılar eğitilmekteydi. Türkler ve diğer **Müslümanlar** ise yoksul, devlet bürokrasinden uzakta ve eğitim olanakları olarak sahipsizdi.

Türk ve **Müslüman** olmayan tebaa, Avrupa çağdaş pozitif eğitim içinde yetişirken, Batılıların dillerini de öğreniyordu. Dindaşlığın da verdiği destekle, Batı emperyalistleri ile yakın ilişkiler içindeydiler. Hemen hemen bütün elçilikler de çevirmenler Rumlar ve Ermeniler olurken; bu çevirmenler zaman zaman diplomatik ilişkilerde ve yazışmalarda kendi çıkarları doğrultusunda, bilerek yanlış çeviriler yapmaktaydılar.

Osmanlı İmparatorluğunda **Türkler** her anlamda sahipsiz kalmışlardı. Osmanlı İmparatorluğunun son 200 yıllık çöküş döneminde Saray ve Babı Ali de **Türkler** olmadığı gibi, ticaret içinde de Türkler yoktur ve çağdaş eğitim olanaklarından yararlanmamaktadır.

Korkut Boravata;

“Buna karşılık iç ticarete küçük ve orta sermayeli (dolayısıyla esnaf özellikleri ağır basan) Türk ve Müslüman burjuvazi zayıf, dağınık, örgütsüz ve büyük ölçüde birincilere bağımlı durumda idi. (...)

²⁷ (Marx, s. 367)

²⁸ (Boravata, s. 270-271)

Ne var ki, emperyalist sistemin egemen merkezlerinden neşet ederek sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin yönetici kadrolarına ve aydınlarına yayılan ideolojik tavırların, sözü geçen ülkeleri ulusal ve bağımsızlıkçı bir kapitalizmin gelişmesi doğrultusunda değil; bunları dünya kapitalist sisteminin hammaddeci, bağımlı açık pazarları olarak korumak yönünde etkilemesinin doğal olduğu dikkate alınırca, bu çelişkinin sadece görünürde olduğu ortaya çıkacaktır. **Bu 'beynelmilelci burjuva' yaklaşımının Osmanlı İmparatorluğundaki iki tipik temsilcisi, Sakızlı Ohannes Paşa ile M. Cavit Bey'dir.**”²⁹

Sakızlı Ohannes Paşa ve Mehmet Cavit, Yahudi ve Sebataycı masonlardır. **Atatürk** döneminde, Mehmet Cavit, **Atatürk**'e suikast girişimi ve vatana ihanetten idam edilir.

Emperyalizm Osmanlıyı pençelerine alırken, Novıçev şöyle demektedir;

“Yabancı sermayenin Türkiye'de bu başarılı yürüyüşüne heyecanlı klikler katılıyor ve yabancı sermayenin Türkiye'ye Avrupa ilerlemesini ve uygarlığını getirdiğini ileri sürüyorlardı, ama bunlar yalancılık ve ikiyüzlülükten başka bir şey değildi.”³⁰ Bilim insanlarının “sömürgeleştirme” dedikleri nesnel gerçekliği Özgür masonların baş masonu Hüseyin Özgen; **“Avrupa Masonluğu Osmanlı yönetiminin değişmesini, baskıların sona ermesini ve yenilikçi düşüncelerin uç vermesini savunanları desteklemektedir.”**³¹ Derken, Novıçev'in söz ettiği ikiyüzlülüğün örneğini veriyor.

Mason Güngör Öcal, masonluğun Osmanlıya nasıl girdiğini itiraf gibi açıklıyor; **“Dar sınırlar içinde kalmış bir çağdaşlaşma hareketinin kapsamında göstererek, dönem içindeki Mason Localarının kuruluşlarını, Osmanlı'nın 'Batıya açılma' arzusuna yamamak yanılıdır. Özellikle Kırım Savaşı sonrasında kurulan Localar, her yönden güçsüzleşen İmparatorluğun içine düştüğü çaresizliği bilen, hatta bu durumu güdümlenen 'Batılı güçler'in arzuları doğrultusunda ve Osmanlı İmparatorluğun kendilerine karşı boynu eğik oluşundan yararlanılarak kurulmuştur. Bu kanımızın, 1856 sonrası! yıllar için daha belirginleşeceği ileride görülecektir.”**³² Osmanlı masonluğunun kökü budur.

2ç Kurtuluş Savaşı kahramanı Türkçü Kazım Karabekir Paşa; **“Avrupalılar iktisadi ve mali ve hatta siyasi her işimize hâkim olmuşlardı. Ve en acıklısı Türk milletini gerilik ve kabiliyetsizlikle itham ediyorlardı. Artık müstemlekeleşmeye hazırlanmış olan Osmanlı topraklarının Avrupa devletleri arasında paylaşılması tehlikesi de baş göstermişti. Büyük devletler; aralarında bir harp çıkarmadan adım adım bu işi ilerletecek bir formül bulmuşlardı. En çok Makedonya'da tecrübe sahasına koydukları bu formül şu idi: Türkten gayri unsurlara ihtilaller yaptırmak, sonra da orayı nüfuz mıntıkalarına ayırarak jandarma ve idari kontrol koymak ve asayiş büsbütün bozulduktan sonra kati işgallere başlamak. Rumlar, Ermeniler, Bulgarlar, Sırlar... hatta dini camia içinde Türklerle kaynaşmış olan Araplar, Arnavutlar... hep bu maksatla tahrik olunuyor ve silahlandırılıyordu.”**³³

²⁹ (Boravata, s. 270-271)

³⁰ (Novıçev, 1979, s. 10)

³¹ (Özgen, s. 2)

³² (Öcal, 2012, s. 24)

Osmanlı'da Batılı güçlerin masonluk örgütleri üzerinden dahlini görebilen Güngör Öcal, ne hikmetse aynı dahli Türkiye Cumhuriyeti'nde görememekte. Neden ne ola ki?

³³ (Karabekir, İttihat ve Terakki Cemiyeti, 2011, s. 26-27)

Kurtuluş Savaşı kahramanı Türkçü Kazım Karabekir Paşa; “Avrupalılar iktisadi ve mali ve hatta siyasi her işimize hâkim olmuşlardı. Ve en acıklısı Türk milletini gerilik ve kabiliyetsizlikle itham ediyorlardı. Artık müstemleleşmeye hazırlanmış olan Osmanlı topraklarının Avrupa devletleri arasında paylaşılması tehlikesi de baş göstermişti. Büyük devletler; aralarında bir harp çıkarmadan adım adım bu işi ilerletecek bir formül bulmuşlardı. **En çok Makedonya’da tecrübe sahasına koydukları bu formül şu idi: Türkten gayri unsurlara ihtilaller yaptırmak, sonra da orayı nüfuz mıntıklarına ayırarak jandarma ve idari kontrol koymak ve asayiş büsbütün bozulduktan sonra kati işgallere başlamak. Rumlar, Ermeniler, Bulgarlar, Sırlar... hatta dini camia içinde Türklerle kaynaşmış olan Araplar, Arnavutlar... hep bu maksatla tahrik olunuyor ve silahlandırılıyordu.**”³⁴

³⁴ (Karabekir, İttihat ve Terakki Cemiyeti, 2011, s. 26-27)

Osmanlı Tarihinin en büyük bilim insanı Halil İnalıcık;

“Bu sayede gayrimüslim Osmanlı cemaatleri içinde, bilhassa Rumlarda bir ticaret burjuvazisi gelişti. Buna paralel olarak, bu cemaatlerin bağımsızlaşma akımları da arttı. Aynı şartların Müslüman topluluklar üzerindeki etkisi ise, İslamlık eğiliminin güçlenmesi şeklinde ortaya çıktı.”³⁵

Yüzyıllarca **Türk** hâkimiyeti altında yaşamış olan Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Sebataycılar ve Levantenler, 19. yy 'da Osmanlı Devletinin çeşitli sebeplerle zayıflaması sonucunda ayaklanma ve isyan hareketlerine girişmişlerdi. Yüzyıllarca **Türk** idaresi altında geniş bir imtiyaza sahip olan **Müslüman** olmayanlar, milli benliklerini korumuşlar, her türlü ibadet ve vicdan hürriyetine sahip olmuşlar, ticaretle uğraştıklarından zengin duruma gelmişlerdi.

Hepsi de kendi milli çıkarlarını Osmanlı'nın üstünde görerek:

Rumlar; Batının ve Rusya'nın kışkırtma ve destekleri ile İstanbul'u kapsayan yeni Bizans, büyük Yunanistan,
Ermeniler, Doğu Anadolu ve Çukurova'yı kapsayan büyük Ermenistan kurmak hayalleri,
Yahudiler Osmanlı'yı bütün olarak ele geçirip, Filistin'de İsrail Devletini kurmak,
Levantenler, İtalya'nın paylaşım sonrası Marmara ve İzmir dâhil Ege'yi ele geçirme

hayalleri, planları ve hedefleri içinde; her türlü ortamı, olanağı kullanarak savaşım vermekteydiler. Anımsarsanız mason tarihçi Semih Salih Tezcan, Rum isyanlarından övgü ile söz edip, mason localarında örgütlendiğini anlatıyordu. Bugün de yaşanan, yapılan, amaçlanan aynıdır. Baş mason Mehmet Remzi Sanver ve çırağı Yavuz Selim Ağaoğlu birlikte yazdıkları kitapta;³⁶ *“Unutmayalım ki 19. yüzyılın ikinci yarısında giderek kızışan ve hesaplaşma içine giren bir dünya vardı. Böyle bir iklim içinde denebilir ki, **Batılı hükümetler yabancı konsoloslukların himaye ettiği locaları Doğu'daki etki alanlarının genişlemesine yardımcı birer misyoner kurum gibi görmüşlerdir.**”³⁷* Remzi Sanver baş masonluğu döneminde aynı politikayı izlemiştir.

Mason biraderler Paul Dumont 'un *“sömürge masonluğu”* tabirini bilmekle beraber, bunun Hıristiyan-Yahudi Batının, sömürgeleştirdiği toplumların kanını emmek, ötesinde bölüp hatta yok etme olduğu gerçeğinden uzaklaşıp, bu zulmü bir *“uygarlık getirme”* projesi olarak sunma yalanı içinde alkışlamaktadırlar; *“Diğer taraftan **Osmanlı'nın fütuhata dayalı klasik imparatorluğunun modern bir devlet yapısına dönüşüm projesi, hem yerel unsurların zorlaması, hem de yabancı ülkelerin baskısı altında yürüyordu. Bu çerçevede o dönemin localarının kendilerini Fransız Devrimi'nin aydınlanma fikirlerini ve Batı düşüncesini Doğu'ya taşıyan birer vasita olarak görmeleri şaşırtıcı değildir.**”³⁸*

Baş mason ve çırağı, masonluğun ihaneti ve Novicev'in belirttiği ikiyüzlülük budur işte. Libya 'yı zorla işgal eden emperyalist İtalyan masonları da, İtalya Ordularının Libya halkına uygarlık götürdüğünü söylemekteydi. Bizim yerli masonlar da aynı söylem içindeler. Farkla, İtalyan mason, İtalyan ulus bilinci içinde, kendi ülkesini yüceltirken; bizim yerli masonlar, kendi ulusunu yermekte, küçük görmektedir. Emperyalizm işbirlikçisi ve komprador aydını ihaneti budur işte.

³⁵ (Halil İnalıcık, 2015, s. 550-555)

³⁶ İstanbul'da, sonrasında Fransa'da yaşayan BU M. Remzi Sanver, Özgür Masonlardan da sağladığı arşiv belgeleri ile kitap yazabilmek için, İzmir'de Yavuz Selim Ağaoğlu'nu seçmesi, Dönme Kardeşliğinin önemli bir örneğidir. Gelecek dönemlere İzmir'den Sabetaycı bir BU'mı hazırlanmaktadır?

³⁷ (Yavuz Selim Ağaoğlu, 2016, s. 26)

³⁸ (Yavuz Selim Ağaoğlu, 2016, s. 26)

Atatürk 'ün söylediklerini anımsayalım;

“Cümlemizce malumdur ki Avrupa'nın en mühim devletleri Türkiye'nin zararı ile Türkiye'nin tedennisıyla (gerilemesiyle) teşekkül etmişlerdir. Bugün bütün dünyaya icrayı tesir eden ve hayatı millet ve memleketimizi tahtı tehditte bulunan en kuvvetli küşayişler Türkiye'nin zararı ile küşayiş bulmuştur. (...)

Halbuki efendiler, bu kudret ve bu nüfuz Türkiye ve Türkiye halkının mevcut olan terakki cevherine semnâk ve muharrik bîr mayi ilâve etmiştir. Bunun tahtı tesirinde olmak üzere milletin ve bilhassa ricalin zihinleri tamamen bozulmuştur.

Artık hayat bulmak için, ıslahı hal etmek için, insan olmak için mutlaka Avrupa'dan nasihat almak, bütün işleri Avrupa'nın amâline göre tedvir etmek, bütün dersleri Avrupa'dan almak gibi bir takım zihniyetler küşayiş buldu. Halbuki hangi istiklâl vardır ki ecnebilerin nesayihi ile ecnebilerin planları ile yükselebilsin. Tarih böyle bir hadîse kaydetmemiştir.”³⁹

Masonlar, ulusun varlığı ve bağımsızlığı yönünde, **Atatürk 'e bu kadar karşıt olurken, Atatürkçülükleri** sahtedir, iki yüzlülüktür.

³⁹ (Mustafa Kemal Paşa, 6 Mart 1922, TBMM Gizli Celse Zabıtları, Cilt:17, Sayfa:6,)

1717 – 1909 Döneminde Masonluk

Osmanlı İmparatorluğunda ilk locanın kuruluşu 1738 olarak tarihlenirken, 1748 yılında I. Mahmut tarafından masonlara yasaklama getirilir. Bu on yılda ne oldu da, Osmanlı masonluğun tehlikeli olduğuna karar verdi? Gerçeği mason Ziya Umur itiraf ediyor;

*“Bu tarihlerde İngilterede Mason olmuş bazı kimselerin adeta birer misyoner gibi Masonluğu kurmak ve yaymak için Doğu’da ve bilhassa Osmanlı İmparatorluğunda çalışmış olduklarını.”*⁴⁰

1748’de yasaklanmış masonluk, Batının baskıları sonucunda 1760’larda tekrar açılır. 1826’da II.Mahmut döneminde yeniden kısa bir süre kapatılır. Kırım savaşıdan sonra, Batı emperyalistlerin, Osmanlı’ya pençelerini iyice geçirmeleri ile yeniden açılır ve kanserli hücreler gibi yayılır.

Yahudi-Sebataycılarla, Yeniçeri-Bektaşî ilişkileri.

Yahudiler, Yeniçerilerin her türlü gereksinimlerini sağlayıp, bütün alımlarında ve ikmallerinde yer alıyor, bu sayede büyük bir ekonomik varlığa ve güce ulaşıyorlardı. Bunun sonucu olarak da, Osmanlı bakanlıklarına büyük miktarda borç verir duruma gelmişlerdi.

Bu dönemlerde, özellikle Yahudi ve Sebataycı masonlarla Bektaşîler arasında karşılıklı geçişler olduğu; değişik nedenlerle Bektaşîlerin, siyasi nedenlerle mason localarına katıldıkları yaygın olarak söylenir. Oysa durum tersidir. Mason locasına girmiş Bektaşîlerden çok, Bektaşî Dergâhına katılmış masonlar olduğu kanısındayım. Masonlar, toplumun tüm kılcal damarlarına sızmak için yapılandırılmıştır.

Osmanlı döneminde, Yeniçeriler ile Selânik Yahudi komprador burjuvazisi arasında ticari ilişki olduğunu daha önce anlatmıştık. Yeniçerilerin tüm gereksinimleri, Yahudi komprador burjuva ticaret adamları sağlamaktadır. Osmanlı kuruluşundan bu yana Yeniçerilerin Bektaşî Tarikatı müridi yapıldıkları gerçeğini de dikkate alarak; Yeniçeri önde gelenlerini ve alımlara karar verenlerini, localarda gizlilik altında alımlar planlanıp, rüşvet anlaşmaları yapılabilmesi için mason yapılırken, içlerinde neler olduğunu anlamak için de, masonlar Bektaşî Dergâhlarına katılırlar.

Türk ve Müslüman tarikatı olan Bektaşîliği, kurumsal olarak masonlarla ilişki içinde görmek ve göstermek, algı yönetimi, çarpıtmak ve Bektaşîliğe karşı haksız bir niteleme olur. Mason Bektaşî ilişkisi olduğu kadar mason Mevlevî ilişkisi de söz konusudur. Gerçek, masonların, kanserli hücreler olarak, Mevlevî Dergâhlarına olduğu gibi, Makedonya ve İstanbul ‘da ağırlıklı olarak Bektaşî Yeniçerilerin denetiminde olan dergâhlara sızmış olduklarıdır.⁴¹ Bu sızma günümüze kadar gelmiş bulunmakta, en son durumda da 33.° mason Sebataycı Mehmet Teoman Güre sayesinde Bektaşîler bölünmek durumunda kalmıştır. Günümüzde mason Bektaşî babaları, dervişleri, üyeleri oldukça yüksek sayılara ulaşmış durumdadır. Bunu Türkiye Bölümünde ayrıntıları ile konuşuyoruz.

⁴⁰ (Umur S. , Türkiye’de Masonluğun Uyku Dönemleri, 1985, s. 7)

⁴¹ Masonların Bektaşî tarikatına sızıp, ele geçirme ve çürütme çabaları, son olarak 2000’li yıllarda Bektaşî Tarikatını Dede babasız kalma ve bölünme durumuna getirmiştir. Bunun önderi Sebataycı 33.° mason Teoman Güre olacak, mason biraderleri ile Bektaşî Tarikatını yok olma ile karşı karşıya bırakacaktır. Baş masonlardan Mehmet Remzi Sanver ‘in Bektaşî olduğunu da vurgulayalım

Osmanlı, Yeniçerileri ortadan kaldırıncaya, Yahudilerin ticaret ortamları da yok edilmiş oldu. *“Yeniçeri ordusunun dağıtılması sırasında Behor izak, Sultan’ın buyruğu uyarınca öldürüldü, servetine el kondu ve vezirlere vermiş olduğu borç paralar askeri kışlaların inşa edilmesinde kullanıldı. Onun ölümü ve Yahudilerin iktisadi açıdan irtibat içinde oldukları Yeniçeri ordusunun tasfiye edilmesi, cemaati ciddi bir mali bunalıma sürükledi.”*⁴²

Bundan sonra Osmanlı’da Batı ile ticaret Rumların, kuyumculuk ve bankerlik de Ermenilerin denetimine geçti, Yahudiler İmparatorluk içinde büyük bir çöküntüye uğrayarak gerilediler. Bu dönemde, Osmanlı ile Avrupa devletleri arasındaki tüm bürokratik, diplomatik ve ticari ilişkilerde, Ermeni ve Rum çevirmenler görev yapmakta; birçok durumda da, karşılıklı ifadeleri çevirirken kendi çıkarlarına göre değiştirmekte, çarpıtmaktaydılar. Yahudiler, İspanya’dan sürgün edilip, Osmanlı topraklarında yerleşmeye başladıklarından bu yana, Osmanlı ile Batı arasındaki ilişkiyi yönetmenin getirdiği avantajla elde ettikleri ekonomik gücü, Rum ve Ermeniler karşısında yitirmeye başlar.

Bunun karşılığında Osmanlı Yahudilerin imdadına Avrupa Yahudileri yetişir. Avrupa’da özgürleşmiş ve büyük ekonomik güce erişmiş Siyonist Yahudilerin, “Doğu Yahudilerini” dönüştürme planlarının etkileri görülmeye başlanır. Ağırlıklı olarak, Selânik, İzmir (Batı Ege) ve İstanbul’da yerleşmiş Osmanlı Yahudileri ve Sebataycılar, İtalyan vatandaşı Yahudiler aracılığı ile Batı sistemi ile bütünleşmektedirler.

⁴² (Rodrigue, Osmanlı İmparatorluğu'nda Sefardiler, 2011, s. 44-45)

Konsolosluklar ve Misyoner Okulları

Sosyalist gazeteci Zekeriya Sertel;

*“Avrupa emperyalistlerinin şark memleketlerinde nüfuz ve kuvvetlerini yaymak ve istilalarını temin etmek üzere kullandıkları üç vasıta vardır: Tarikatler, misyonerler, masonlar.”*⁴³ Demekte. Buna bir de elçilikler ve konsoloslukları eklemek gerekir.

Mason Locaları ile Konsoloslukların İşbirlikleri

Bilim insanı Funda Adıttar;

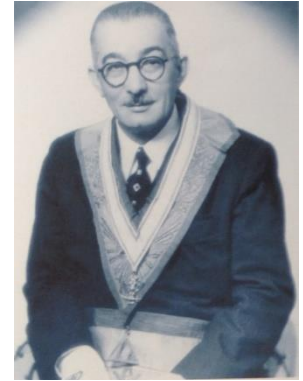
*“Konsoloslar, ayrıcalıklı konumlarıyla, ticari olmaktan ziyade siyasi rolleri olan temsilciler oldular. Osmanlı merkez otoritesinin zayıflamasıyla, yerel otoritelerle yapılan pazarlıkların siyasi rolü daha önemli hale geldi. Böylece, Levant’taki konsoloslar, İngiltere’nin Osmanlı İmparatorluğu’nda çok güçlü olan yerel ajanları haline geldiler.”*⁴⁴

Sosyalist Gazeteci İlhami Soysal;

*“Çok ilginçtir ki, o sıralarda Türkiye’de ve İstanbul’da temsilcisi bulunan hemen her ülke, özellikle Osmanlı toprakları üstünde emperyalist emeller taşıyan her ülke, daha çok elçilikleri aracılığıyla kendi ülkesi obediyesine bağlı bir mason locası açmaya özel bir önem vermiştir. Nitekim, o dönemde İngiliz Elçiliğinin yazlık sarayının bulunduğu Büyükdere’de kendi adına bir mason locası kuran İngiliz Elçisi, İstanbul’da ayrıca Provincial Lodge diye bir Büyük Loca da oluşturmuş ve bunun da Ustalığını yapmıştır. İngiliz ve Fransız emperyalizminin temsilcileri, **Mason Locaları kurarak dönemin önemli Türkiyeli aydınlarını kendi saflarına çekerlerken**, Osmanlı toprakları üstünde benzer emeller taşıyan öteki ülkelerin elçiliklerinin boş durması beklenemezdi kuşkusuz ki.”*⁴⁵

Baş mason Kemalettin Apak;

*“Yine Abdülmecit zamanında, Kırım harbinden sonra İstanbul’da İngiliz Sefiri olan Sir Henry Bulver tarafından 1857 senesinde Büyükdere’de, kendi ismine izafeten (Bulver Lodge) adında bir İngiliz locası kurulduğu, bunu müteakip 1858 yılında da Fransız Sefiri tarafından Fransa Maşırıkına bağlı olarak diğer bir loca açıldığı ve bu locanın isminin de (Union D’Orient) olduğu, Üstadının ise Sehinaz adında bir zat bulunduğu anlaşılmaktadır.”*⁴⁶

Resim 10 Baş mason Kemalettin Apak

⁴³ (Sertel, 1931)

⁴⁴ (Adıttar, 2011, s. 2)

⁴⁵ (Soysal, Türkiyede ve Dünyada Masonlar ve Masonluk, 2. Basım, 1978, s. 175)

⁴⁶ (Apak, 1958, s. 8)

Misyoner Okulları

Tanzimat ile başlayan dönemde, yabancı ve misyoner okulları, kültür emperyalizminin en önemli aracı olmuştur. Osmanlının son döneminde yabancı devletlerin himayesinde bulunan misyonerlerin ağırlıklı olarak çalıştıkları bölgeler ve bağlı buldukları devletler; Balkan ülkelerinde, Rusya, İtalya, İngiltere, Fransa; Arap ülkelerinde, İngiltere; Ermenilerin yaşadığı bölgelerde, Amerika; Kuzey Afrika ülkelerinde, Fransa.

Emperyalist Batının zorlamaları sonunda, kapitülasyonlarla başlayan ve ilan edilen “Hatt-ı Hümayun”, ardından “Tanzimat” ile Osmanlı’nın sömürgeleştirilmesi sürecinde, **Müslüman** olmayanlar, Batılı devletlerin elçilikleri aracılığıyla denetledikleri, ticari ve hukuki koruma ve avantajlardan ise fazlası ile yararlanıyorlardı.

Bilim insanı Nuri Güçtekin;

“1907-1908 eğitim yılında Osmanlı Devleti’nde İstanbul ve taşrada 13.212 mektepte 639.836 öğrenci eğitim görmektedir. Osmanlı Devleti Taşra vilayetlerinde 2.948’i Gayrimüslim Mektebi ve 297’si ise Ecnebi Mektebi olmak üzere 3.245 Özel Gayrimüslim Okulu bulunmaktadır. Bu Özel Gayrimüslim Okulu’nda 163.027’si gayrimüslim ve 34.498’si ecnebi okullarında olmak üzere toplam 197.525 öğrenci eğitim görmektedir. 6.958’i gayrimüslim okullarda ve 1.725’i ecnebi okullarında olmak üzere 8.683 personel bu okullarda eğitim vermektedir. Bu dönemde 9.967 Müslüman Okulu’nda 442.311 öğrenci ve 19.570 personel bulunmaktadır. Bu veriler II. Sultan Abdülhamid Dönemi’nde Müslüman çocukların gayrimüslim ve ecnebi okullarına gitmemesi için alınan her türlü önleme rağmen neredeyse ülkede eğitim gören üç öğrenciden birinin Özel Gayrimüslim Okulu’na gittiğini göstermektedir.”⁴⁷

Bilim insanı Ayten Sezer;

“Ülke adeta bir baştan bir başa misyonerler tarafından açılan okullar ve sağlık kuruluşları ve dini kurumlarla donatılmıştır. Yabancı misyoner okulları olarak nitelendirilen bütün bu misyoner eğitim kurumlarında din propagandasının yoğun olarak yapıldığı, kendi dil ve kültürlerinin öğretildiği, ayrıca Fransız İhtilali sonrasında gelişen milliyetçilik akımlarının azınlıklar üzerinde uygulanmaya çalışıldığı düşünülürse ne denli etkili görev yaptıkları hesap edilebilir.

*Osmanlı Devleti bu kurumları kapitülasyonlardan dolayı dış devletlerin müdahaleleri yüzünden denetlenemiyordu. Dolayısıyla anılan kurumlarda bir taraftan İslam ve Türk aleyhtarlığı işleniyor, diğer taraftan da Türkçe yetersiz olarak veriliyordu. **Ayrıca devletin bazı bölgelerindeki eğitim ve öğretim kurumlarının yeterli olmaması misyoner okullarına olan ilgiyi arttırıyordu (...)***

19.yüzyılda patlak veren ve Devletin dağılmasına yol açan ayaklanmalarda, misyonerlik faaliyetleri ile bu faaliyetlerin tabii bir sonucu olarak kurulan çeşitli seviyelerdeki okul ve kolejlerin payı büyük olmuştur. (...)

Daha da önemlisi, Yusuf Akçuraoğlu’nun da vurguladığı gibi, ülkemizdeki okumuş aydınlar arasında ortak bir düşünce ve idealin olmamasında misyonerler tarafından açılmış olan yabancı kolejlerde verilen eğitimin etkisi büyük olmuştur.”⁴⁸

⁴⁷ (Güçtekin, Yıl: 2012/2 , s. 133)

⁴⁸ (Sezer)

Attilâ İlhan;

“Osmanlı'nın Tanzimat döneminden itibaren çok ciddî bir misyoner saldırısı oluyor Osmanlı topraklarına. Amerikalılar Doğu Anadolu'da, Fransızlar daha ziyade Suriye, Lübnan çevrelerinde ve Batı Anadolu'da, İngilizler İstanbul ve çevresinde etkili olmaya çalışıyorlar.

Benim elimde şöyle rakamlar var: 1890'la 1900 arasında Amasya'da 10, Harput'ta 9, Mersin'de 2, Diyarbakır'da 3, Ergani'de 2, Mardin'de 3, Bitlis'te 2, Muş'ta 1, Siirt'te 3, Van'da 2, Sivas'ta 20 Amerikan okulu bulunuyormuş, 1890-1900 arasında.”⁴⁹

Bilim insanı Sina Akşin;

“Oysa Ermeniler, Rumlarla birlikte, Anadolu'nun burjuvazisi durumundaydılar. Zanaatlarda olsun, ticarete olsun -özellikle Doğu ve Güneydoğuda- önemli bir yerleri vardı. Tarımla da uğraşıyorlardı. Askerlik yapmamaları da onlara bir üstünlük sağlıyordu. Yunan isyanından beri Osmanlı bürokrasisinde de gittikçe önem kazanan bir mevkileri vardı. Fakat ulusçuluk duygularının onlara aşılmasıyla birlikte durumları onları tatmin etmez oluyordu. Ulusçuluk duygularını aşılama en önemli etken Amerikan misyoner örgütlerinin, özellikle Ermenilerin kalabalık oldukları yerlerde açtıkları misyoner okullarıydı.”⁵⁰

Ermenilerin İstanbul'da 1844 yılında 44 okulu ve bir yükseköğretim akademileri vardı. Aynı dönemde Ermeni liderler Fransızca öğretimine büyük önem vermeye başlamışlardı. 1900 yılında ise, 80.000 Ermeni, Osmanlı İmparatorluğunda kendilerine ait misyoner okullarında okumaktaydılar.⁵¹ 1870'lerin başlarında, yalnız İstanbul'da, 15.000 öğrencinin devam ettiği 105 Rum okulu vardır.

Yüzyılın sonlarında ise, modern dillerin okutulduğu ve ticaret bilgisinin verildiği birçok lise. Osmanlı İmparatorluğu devlet yönetimi, azınlıkların eğitiminde tamamen devre dışı kalmıştı. Misyoner okullarına koşut olarak mason locaları da açılıyordu. Bir birini tamamlayan örgütler şekilde yayılıyordu.

Evrensel Yahudi Birliği (Alliance Israelite Universelle)

Yahudiler, Avrupa'da Aydınlanma süreci sonrasında, öncelikle İngiltere ve Fransa olmak üzere özgürleşmiş, sisteme dâhil olup, siyasi egemenlik üzerinde güç kazanmış, ekonomik olarak da büyük bir güce ulaşmışlardır. Bunda Mason Tarikatının büyük etkisi olmuştur. Avrupalı Yahudiler, bu gelişmeyi, Rusya ve Orta Doğu – Akdeniz bölgelerindeki Yahudilere yansıtmak, sonunda İsrail Devletini kurmak üzere planlamalar yapmakta ve eyleme geçmekteydiler. Yahudi önderlerine göre, hedefe ulaşmanın ana yolu, eğitimden geçmektedir. Batılı Yahudi seçkinler, Batı Avrupa dışındaki Yahudi cemaatleriyle olan ilişkilerini giderek ideolojik bir program temelinde şekillendirmeye başladılar.

Aron Rodrigue;

“AIU. 1910 yılının sonuna gelindiğinde Batı'da Fas, Doğu'da İran'ı içine alan geniş bir alana yayılmış Yahudi cemaatleri için bir okul ağı kurmuş haldeydi. Birinci Dünya Savaşı arifesinde 43.700 öğrenci, 183 AIU, okulunda öğrenim görmekteydi.”⁵²

⁴⁹ (Attilâ İlhan, 2004, s. 47)

⁵⁰ (Akşin, 1997, s. 19-20)

⁵¹ (Rodrigue, Türkiye Yahudilerinin Batılılaşması, "Allience Okulları" 1860-1925, 1997, s. 73)

⁵² (Rodrigue, Osmanlı İmparatorluğu'nda Sefardiler, 2011, s. XVIII)

Fransa Yahudilerinin lideri konumundaki Rothschild ailesi, Orta Doğu Yahudilerinin dönüştürülmesi, eğitim ve beceri düzeylerinin yükseltilmesi ve emperyalist Batının, Doğudaki işbirlikçileri olması için öncülük yapmakta ve gereken finansı sağlamaktadır. Öncüleri ile birlikte Osmanlı Yahudilerinin de hedefi kutsal topraklarda Filistin’de vaat edilmiş İsrail’i kurmaktır.⁵³

“1908 Jön Türk Devrimi esnasında A.I.U, kurumsal olarak Türkiye'deki gücünün doruğuna ulaşmıştı. Örgüt, kurduğu okul ağıyla Yahudilerin eğitilmesi alanında neredeyse bir tekel oluşturup Tahnud ibraları etkin bir şekilde denetimi altına almakla kalmamış, okullarının faaliyetine destek olan bir dizi yardımcı örgüt de yaratmıştı.”⁵⁴

İtalyan Okulları

Bilim insanı İlknur Polat;

“İtalyanlar'ın İstanbul'a ve Anadolu'ya gelişleri iki koldan olmuştur. Birinci koldan tüccar ve denizci bir millet olarak ticaret amacıyla gelmişlerdir. İkinci koldan İtalya Katolik Kilisesi'nin merkezi olduğu için Katolik olmayanları Katolik Kilisesi'ne bağlamak gayesiyle gelmişlerdir.”⁵⁵

Eğitim sayesinde İtalyanlar, nüfuz alanı oluşturmaya çalışıp, sonradan, siyasal bir hak olarak, gerektiğinde askeri yöntemlerle de bölgeyi almak istemektedirler. İtalyanların güçlü oldukları zamanlarda Anadolu’da yaşadıkları altın çağları, Birleşik İtalya, yeniden canlandırmak istemekteydi. İzmir işgali sırasında, okullarda telsiz bulundurulduğu, donanma ile irtibat kurulduğu, casusluk amaçlı kullanıldığı da kanıtlanmıştır.

İzmir’de çok iyi bir şekilde okullaşan İtalya’ya, savaş sırasında gizli anlaşmalarla İzmir vaat edilmiş, Paris Barış Konferansı’nda da İtalyanlar İzmir’i resmen istemişlerdiler. İzmir ile birlikte, önce Trablusgarp’ta yetimhaneler, Balkanlar’da da mektep ve yetimhane kurmak isteyip, sonra bu bölgelerde yayılma politikası gütmesi, bu ülkenin, Osmanlı Devleti’nin topraklarında kurduğu ve kurmak istediği okul ve yetimhanelerle siyasi amaçlarına zemin hazırladığını ispatlamaktadır.

1915 Londra ve 1917 St. Jean de Maurienne gizli antlaşmalarıyla İtalya’ya Anadolu’da, İzmir’den Antalya’ya kadar geniş bir bölge vaat edildi. Bu dönemde İtalyan Okulları Başmüfettişi Nicola Forte, (genel müdür) 1908’de ilk yerli Yüksek Şûra ve Büyük Locayı kurmak üzere İtalya masonlarından aldığı yetki ile harekete geçer. Geçer ama aniden ölür. Öldürüldü mü denmeli?

⁵³ (Rodrigue, Osmanlı İmparatorluğu'nda Sefardiler, 2011, s. 27-28)

⁵⁴ (Rodrigue, Osmanlı İmparatorluğu'nda Sefardiler, 2011, s. 182)

⁵⁵ (Polat, 1989, s. 563)

Mason Tarikatı ve Yapılanması

Batı ülkelerinin mason örgütleri, İstanbul, Anadolu, Balkanlar, Orta Doğu ve Kuzey Afrika da localar açtılar. Başlangıçta bu localar, Batılı asker ve sivilleri bünyesine alırken, sonra buldukları yerdeki önce **Müslüman** olmayan ahaliyi, ardında **Müslümanları** devşirmeye başladılar, devlette etkin kişiler üzerinde çalışmaya başladılar. Bu localarda sıradan yerel halktan kimse yoktur. Misyoner okullarında, mason tarikatının kullanabileceği insanlar da yetiştirilmişti.

Mason Tarikatının, sömürülen veya sömürülecek ülkelerden mason devşirmesinin en yaygın yöntemi, ülkelere gelen öğrencileri, diplomatları, sivil ve askeri bürokratları localarına almak, mason yapmak ve sonra ülkelere dönüşlerinde onlara loca kurdurmak veya kurulu kendi denetimlerindeki localara alıp, kullanmaktır. Halen de bu yöntemi kullanılmaktadır. İlk Osmanlı masonlarının, mason olma süreçleri, İran, Mısır, Lübnan, Afganistan ve diğer çevre ülkelerde görülen yöntemin aynıdır.⁵⁶

Fransa'ya elçi olarak gönderilen Yirmi sekiz Mehmet Çelebi, oğlu Sait Çelebi'yi de Kethüda olarak beraberinde götürmüş ve bir yıl kadar Paris'te kalmışlardır. 1720 senesinde masonluğa devşirililer. Sait Çelebi, İbrahim Müteferrika mason biraderler, Türkiye de ilk matbaayı kurmuş ve bu sırada İstanbul'daki bu Fransız locasına bazı dostları ile beraber katılmışlar. Yirmi sekiz Mehmet Çelebizâde ve Sait Paşa bilinen ilk Osmanlı tebaası masonlar. Aslı Fransız soylu olan Kumbaracı Ahmet Paşa ve Tophane'de oturan, zengin ve açık fikirli bir tüccar Yusuf Çelebi ve silahşor Hasan Ağa'nın, Osmanlı'nın ilk **Müslüman** Masonları olduğu söylenir, gerçekte Sabetaycılar.

İlhami Soysal;

*"...Masonluğun Türkiye'ye ve Osmanlı ülkesine Batıdan 'İthal malı' olarak geldiği ve temellerinin 'yabancılar', daha sonra da 'azınlıklar' eliyle atıldığını görmezden gelmek olanağı yoktur."*⁵⁷

Mason Yavuz Selim Ağaoğlu mason tarikatının Batıdan emperyalistler tarafından getirildiğini itiraf ediyor;

"Tanzimat Fermanı'nın yabancı obediyanlara bağlı locaların çalışmalarını kolaylaştırmış olabileceği düşünülse de, esas dönüm noktası Kırım Savaşı olsa gerektir. Kırım Savaşı ertesinde 18 Şubat 1856'da ilan edilen Islahat Fermanı azınlıklara ve yabancılarla eşitlik ifade etmesi ve yabancı tebaa mensuplarına elçiliklerin diplomatik himaye imkânını getirmiş olması ile dikkat çekicidir. Bu himaye hakkı loca faaliyetlerine de önemli bir serbestlik ve kolaylık getirmiştir."⁵⁸

Yahudi Tarihçi Paul Dumont;

"Osmanlı masonluğu XVIII. yüzyılın sonlarına doğru doğdu. Ama ancak 1850'den sonra, Tanzimat İmparatorluğu'nun Batıya siyasal, ekonomik ve kültürel açılışı sayesinde gelişmeye başladı. O dönemde açık ve seçik olarak, bir "sömürge" masonluğunun çizgilerini taşımaktadır."

Gerçekten de Sultan'ın topraklarındaki düzinelerce locanın hiçbirisi özerk değildir. Hepsi aralarında rekabet ve farklı ulusların çıkarlarını temsil eden yabancı obediyanlara bağlıdır. "⁵⁹

⁵⁶ HKEMBL 'nın Amerika 'da Türkçe konuşan Ermeni kökenli masonlarla Nur2000 locasını kurması, kendi bünyesinde Azerbaycan için Hazar locasını kurması bu yöntemin günümüzde kullanıldığını göstermektedir.

⁵⁷ (Soysal, Türkiyede ve Dünyada Masonlar ve Masonluk, 2. Basım, 1978, s. 167)

⁵⁸ (Yavuz Selim Ağaoğlu, 2016, s. 25)

⁵⁹ (Iacovella, 1998, s. 9)

Osmanlı'da Avrupa devletlerinin diplomatlarının önemli bir bölümü masondur ve mason locaları ile organik ilişki içinde çalışıp, her türlü desteği sağlarlar. Tüm localar ve localarda konsoloslar dâhil, diplomatlar, "evrensel kardeşlik" söylemi arkasında, gerçekte ulusal kimlikleri ile devletlerinin bir uzantısı olarak çalışmaktadırlar. Kuruldukları yerler, ülkelerinin çıkar ve hedefleri doğrultusunda seçilmiştir.

Paul Dumont;

*"İngiliz Locaları Kıbrıs'ta, Mısır'da, Suriye'de, Irak'ta; Fransız Locaları Lübnan'da, Süveyş kanalının kenarlarında... İtalyan Locaları Trablus'ta, Arnavutluk'ta, Makedonya'da. İstanbul ve Selânik gibi merkezi yerlerde, herkes yanyana kol kola."*⁶⁰

Osmanlı da, emperyalist Batı devletleri vatandaşlarına, Kapitülasyonlar sayesinde her türlü polisiye ve hukuki koruma sağlanmaktaydı. Osmanlı polisi, mahkemesi mason localarını ve binalarını denetleyemez, içeri giremezlerdi. Kapitülasyon Hukuku ve hakları çerçevesinde koruma sağlanıyordu. Ancak dışarıdan gözlem yapmakla yetinmek durumundaydılar. Bu sayede de, masonlar, Osmanlı devletine karşı gizli örgüt kuranlara, her türlü belayı ve ihaneti örgütleyenlere; Osmanlı devletine karşı gizlilik ve güven sağlar. İtalyanlar, hazırladıkları raporda durumu şöyle açıklarlar;

*"1- İtalyan locaları ve özellikle Osmanlı topraklarında kurulmuş olanlar, Genç Türkler tarafından başlatılan **siyasi kurtuluş hareketine destek verdilerse bu, Masonluk kurumunun temel ilkelerinin mecbur kıldığı bir görevi yerine getirmek içindi.**"*⁶¹

Bir başka ülkenin, yasadışı örgütlenen siyasi bir grubuna, kendi devletine karşı, yasa dışı siyasi eyleminde destek olduk ve bunu da masonluk kurumunun gereği olarak yaptık diyor. Kurumsal yasa dışı eylemi benimsiyor ve savunuyor. Bundan daha açık bir itiraf olur mu? Bunun üstüne masonluğu kim savunabilir? Orhan Koloğlu da aynı fikirde; *"Böylece milliyetçi ve sömürgeci çizgiyle mutabakatını İtalyan Büyük Doğusu tam olarak belirtmiş oluyordu."*⁶²

Türkler ve Müslümanlar mason localarında etkisiz azınlıktır. Fransız, İngiliz, İtalyan vatandaşları ile yabancı yurttaşlığı da olan veya yalnızca Osmanlı tebaası Ermeni, Rum, Yahudi, Sebataycılar egemendir. Özellikle İstanbul, İzmir ve Makedonya localarında yer aldığı düşünülen isimlerinden hareketle **Müslüman** kabul edilenlerin, gerçekte **Müslüman** olup olmadıkları kuşkuludur.

Sabetay 'ın mehdi olduğuna inanan Yahudiler, bazı gelişmeler sonunda, O'nun isteğine uyarak din değiştirip, **Müslüman** oldular. Gerçekten din değiştirip, döndükleri konusunda Türk toplumunda her zaman kuşku vardır. Görünüşte **Müslüman** ibadetlerini yaparken, arka planda, gizliden Yahudi ibadetlerini yaptıkları da yaygın bir düşüncedir.

Tehcirden sonra, aynı gizlilik ve kimlik değişikliği Ermeniler için de söz konusudur. **Türk ve Müslüman** ismi alıp, ama gizliden Ermeni milliyetçiliğini ve Ortodoks inançlarını sürmekteler. Bütün bunlara ek olarak Osmanlı sarayında siyasi iktidara egemen olanlar, devşirmelerdir. Devşirmeler de artık Osmanlı'ya değil, köklerine ve soylarına bağlılık etkin olurken Osmanlıya bağlılık bitmiştir. Böylece mason tarikatı içinde **Türk ve Müslüman** ismi taşıyanların büyük çoğunluğu **Türk ve Müslüman** olmayan kişilerdir.

⁶⁰ (Dumont, Osmanlı Masonluğuna Birkaç Soru)

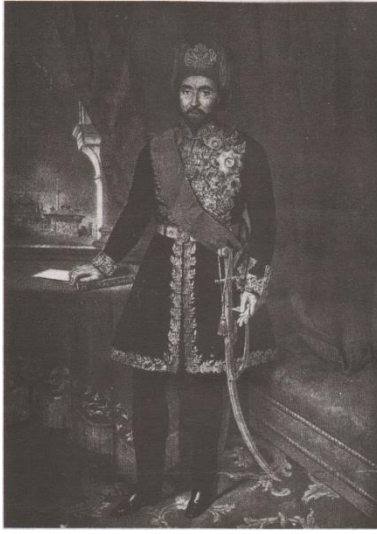
⁶¹ (Koloğlu, İslam Âleminde Masonluk, 2011, s. 122)

⁶² (Koloğlu, Osmanlı-İtalyan Libya S.'da, İttihatçılar, Masonlar ve Sos. Ent., 1999, s. 133)

Bir büyük locadan berat, yani yetki alınarak kurulan ilk loca, İskoçya Büyük Locasına kayıtlı olarak, İskoç Konsolosu Alexandre Drummond tarafından 1748'de İstanbul'da kurulur. Drummond, önce İskenderun çevresinde ardından İstanbul, İzmir, Balkanlar'da, Anadolu'da, Halep'te localar kuruyor. Sonra yasaklamalar, yasakları delmeler bir birini izler;

- 1748'de I. Mahmut, Papa'nın aforozuna dayanarak masonluğu yasaklar.
- 1760'da, 12 yıl sonra, yasak delinir, Fransızlar, İzmir, İstanbul ve Selanik'te localar kurarlar.
- 1826'de II. Mahmut masonluğu yasaklar ve yasak 28 yıl sürer.
- 1935'de Atatürk tarafından yasaklanırlar ve yasaklama İnönü'ye kadar, yaklaşık 11 yıl sürer.

1839 Tanzimat Fermanı, Masonlar ve Mustafa Reşit Paşa

Mustafa Reşit Paşa, Osmanlı siyasetinde önemli bir kişi; mason devşirme yöntemi ile Londra'da İngiliz masonlar tarafından devşirilmiş.

Mason Semih Salih Tezcan;

“Sadrazam Koca Mustafa Reşit Paşanın Paris ve Londra sefiri sırasında masonluğa girdiği sanılmaktadır. Daha sonra İstanbulda, İskoçya Büyük Locasından aldığı beratla İngiliz Sefiri Lord Reading tarafından Galata Kulesi civarında, Bereketzâde Mescidi karşısında kurulan locaya devam etmiştir. Sadrazam Koca Mustafa Reşit Paşanın İstanbul'daki İngiliz Sefir Lord Reading ile çok yakın dostlukları vardı. Bu locaya İngiliz tebaasının ileri gelenleri ile Sadrâzam Koca Mustafa Reşit Paşanın itimât ettiği ingilizce bilen bazı Türk münevverleri kabul edilmişlerdir.”⁶³

Resim 11 Mustafa Reşit Paşa

Mason Kemalettin Apak;

“Kırım harbinden evvel Londra'da elçi olarak bulunan (Koca Mustafa Reşit Paşa) İngiltere'deki bu vazifesi sırasında orada Masonluğa intisap eylemişti.(...)”

Paşanın İstanbul'daki İngiliz Sefiri Lord Rading ile çok yakın dostlukları vardı ve esasen Sefir de bir Masondu.”⁶⁴

⁶³ (Semih S. Tezcan, 1998, s. 11)

⁶⁴ (Apak, 1958, s. 7)

Bilim insanları Mustafa Balcıoğlu ve Sezai Balcı;

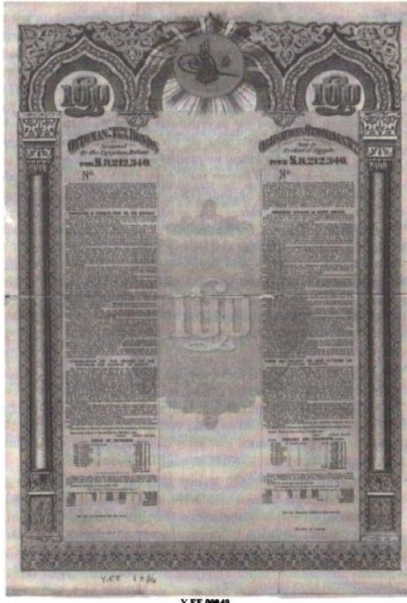
“Mustafa Reşit Paşa, Londra Elçiliği sırasında, Lionel de Rothschild'in büyük nüfuzu altında bulunan İskoç Büyük Mason Locasına dâhil olmuştur. Sonraki belgelerde de görüleceği üzere Türkiye'de, Rothschild Ailesi'yle ve Prens Metternich'le yazışanların başında Mustafa Reşit Paşa gelmektedir.”⁶⁵

Mustafa Reşit Paşa ve ekibi, Osmanlı İmparatorluğunun Rothschild 'den borç alması için büyük çaba sarf eder, tüm dirençleri kırar ve borç alınmasını sağlar.

Tarih araştırmacısı Hakan Boz;

“Londra büyükelçiliğindeyken mason locasına kayıtlı olan Reşid Paşa, Osmanlı Devleti'ni, iktisadi bakımdan çökertecek bir antlaşmaya yanaşmaktan hiç çekinmedi.

Bu sırada Mehmed Ali Paşa, Mısır'da Osmanlı Devleti için büyük bir tehlike arz ediyordu (Açba, 2004:28). Reşid Paşa, Mısır meselesinde İngilizler'in yardımlarını temin bahanesiyle, Baltalimanı'ndaki yalısında dört gün süren ve çok gizli tutulan pazarlıklar sonucunda, 16 Ağustos 1838'de Osmanlı-İngiliz ticaret antlaşmasını imzaladı.”⁶⁶

Antlaşmanın, “Osmanlı bürokrasisi içindeki taraftarları arasında Pertev, Mustafa Reşit, Mehmet Namık, Ahmet Fethi, Âli, Fuat, Midhat, Hüseyin Avni ve Kamil Paşalar önde gelen isimlerdir.”⁶⁷

Mason Mustafa Reşit Paşa, İngilizler sayesinde Sadrazam olmuş, Tanzimat'ın ilânında öncülük yapmıştır. Tanzimat'ın **Türkler** için bir felaket mi, yoksa uygarlığa açılan bir kapı mı olduğu çok tartışılmıştır.

Masonlar Tanzimat'ı sahiplenir, kendilerinin yaptıklarını söyleyip, yüceltirler.

Belge 1 1894 Borçlanmasının Fransızca metni

Mason Celil Lâyıktez, övgü ile söz ediyor;

“Osmanlı tarihinin dönüm noktalarından Tanzimat'ı başlatan Hatt-ı Hümayunla, Osmanlı İmparatorluğunda köhneleşmiş kurumlar yenilendi ve yönetim güçlendirildi; ilk defa Osmanlı uyrukları "millet" tanımında toplandı, adalet ve güvenlikte eşitlik sağlandı. Hatt-ı Hümayun'da Fransız ve Amerikan Masonlarının İnsan Hakları ile özgürlük beyannamelerinin açık etkisi görülmektedir.”⁶⁸

⁶⁵ (Balcı, s. 54-55)

⁶⁶ (Boz, 2016, s. 222)

⁶⁷ (Balcı, s. 193)

⁶⁸ (Lâyıktez C. , Türkiye'de Masonluk Tarihi Cilt:1 Başlangıç 1721-1956, 1999, s. 14-15)

Mason İsmail İşmen;

"Tanzimat Türk tarihinin yakın çağlarına çok büyük etkisi olan bir reform hareketidir. (...)

*Türk milletinin yetiştirdiği büyük devlet adamları içinde adı unutulmayacak ve hürmetle anılacak şahsiyetlerden biri hiç şüphesiz Mustafa Reşit Paşadır."*⁶⁹

Baş mason Enver Necdet Egeran;

*"Avrupa'nın ilerleyip 18. Yüzyılda muazzam bir medeniyet halinde meydana çıkmasında Masonluğun unutulmaz liderliği, Tanzimat hareketiyle memleketimizde de filizlenmiş ve fakat cehalet ve taassubun koyuluğu karşısında Avrupa'daki başarıyı gösterememiştir."*⁷⁰

Resim 12 E. Necdet Egeran

Mason Abdurahman Erginsoy;

*"Bu hareket, aydınlanmanın bu parlak nuru, Türk insanını da aydınlatmaya başlamıştır. Türk aydını da çağın ışığından nasibini almaya az çok yönelmiştir. (...) İnsan hakları, özgürlük, eşitlik fikirleri localarımızda yaşanıp gelinmiş değil mi?"*⁷¹

Masonlara tokat gibi yanıt **Mustafa Kemal** 'den, Mart 1922'de gelir;

" ... Bizi bugünkü ekonomik yoksulluğa mahkum eden 'mulga' kapitülasyonların fecaatini hatırlamadan geçemem. (...)

Tanzimat'ın actığı serbest ticaret devri Avrupa rekabetine karşı kendisini savunamayan ekonomimizi, bir de ekonomik kapitülasyon zincirleri ile bağladı. Örgüt, bireysel değer bakımından ekonomi alanında bizden çok güçlü olanlar, memleketimizde, bir de fazla olarak, imtiyazlı mevkiye bulunuyorlardı. Temettu vergisi vermiyorlardı. Gümrüklerimizi ellerinde tutuyorlardı. İstedikleri zaman istedikleri eşyayı, istedikleri koşullarla memleketimize sokuyorlardı. Bütün ekonomi dallarımızda bu sayede kesinlikle egemen olmuşlardı. Efendiler, bize karşı yapılan bu rekabet gerçekten çok gayr-i meşru, gerçekten çok eziciydi. Rakiplerimiz bu sayede gelişmeye elverişli sanayimizi de mahvettiler. Tarımımızı da hırpaladılar. Ekonomik gelişmemizin, maliyemizin, gelişmemizin önüne gectiler."⁷²

Türk aydın ve bilim insanları Tanzimatı ihanet olarak kabul ederler. **Atatürk**'ün yaklaşımına bu kadar karşıt, bu kadar zıt olanlar, kendilerine Atatürkçüyük demeleri, ikiyüzlülükten başka nedir?

Türkçü ve Kemalist Attilâ İlhan;

"Çünkü, Tanzimat'ta ilk defa olarak Türkler kendi kaderlerini düveli muazzamaya teslim ettiler. Yani, Tanzimatı Hayriye dediğimiz şey Tanzimatı Şer'iyye'nin ta kendisidir, şerrin esasıdır. Çünkü o Tanzimat Fermanını İngiliz Sefiri ile Koca Reşit Paşa'nın beraber hazırladıkları bugün çok açık biliniyor. İngiliz Sefiri'nin karısına yazdığı mektupta Koca Reşit Paşa'dan şöyle bahsediyor: "Padişah Reşit'i görevden aldı, huzura çıktım, göreve iade ettirdim."

⁶⁹ (İşmen, Tanzimat, Gülhane Hattı Hümayunu'nun 15fO. Yıldönümü, 1990, s. 7)

⁷⁰ (Egeran, Gerçek Yüzüyle Masonluk, 2015, s. 37-38)

⁷¹ (Erginsoy, Türk M.lüğünün Kısa Tarihçesi, Dünya M.lüğündeki Yeri, T.ilkeleri Açısından Bazı Önemli BLile karşılaştırmalar, 1986, s. 33)

⁷² (İlhan, 1981, s. 287-299)

Hâlimiz bu. Yani Tanzimat'tan itibaren bizim gardımız düşüyor, Tanzimat'a kadar iyi kötü koruyoruz. Ama ondan sonra, yani Amerika'nın, İngiltere'nin, Fransa'nın, Almanya'nın hepsinin birden üzerimize çöreklenildiği,..."⁷³

"Tanzimat sonrası Osmanlısı, ciddi, üstelik birbirine karşıt, bir kültür 'ikiliği' yaşıyor: Bir yandan mahalle mektepleri, tekke, medrese ve zaviyeler, harıl harıl 'ümme't aydını' yetiştiriyorlar; bir yanda ecnebi dille öğretim yapan, çeşitli Hıristiyan tarikatlarının 'misyoner' okulları, harıl harıl, 'komprador' aydın üretiyorlar. Bunların ilki, Osmanlı'yı geleceğine değil, geçmişine çekmek meraklısıdır; ikincisi ise, geçmişi 'külliye'n reddedip, Batılı 'metropol' ülkelere benzemeyi marifet sanıyor. Osmanlı'nın son iki yüzyılı, **Tanzimat ve Meşrutiyet, çağdaş ve ulusal kültür sentezini başaramamış, bu iki aydın türünün çatışmasıyla geçmiş; neticede, Devlet-i Aliyye batmıştır.** 'Sistem' bu çatışmayı, hem tahrik ediyor, hem de hınzırca kullanıyordu."⁷⁴

Tarih araştırmacısı Hakan Yılmaz Çebi;

"Dönemin bilinen en meşhur Masonu, hazırladığı fermanla Osmanlı'ya "harakiri" yaptıran Sadrazam Koca Mustafa Reşit Paşa'dır."⁷⁵

Bilim insanı Niyazi Berkes;

"Öyle olmakla beraber, Tanzimat devletinin ve arka arkaya gelen hükümetlerinin toplumun iyiliği düşüncesiyle yaptıkları işlerin çoğunda, **yani Hayırlı Tanzimat'ta kendini bir imparatorluk sanan, gerçekte yukarda sözünü ettiğim Türkten gayrı toplum parçalarının hayrının bağlı bulunduğu emperyalizmin çıkarlarının uydusu olduğu için (çünkü bu dönem Batı'da devrim dönemine karşı düzen dönemidir ve Tanzimat da onun koşullarına göre olmuştur) Türk toplumunun kendisi bundan hiçbir hayır görmemiştir ve eski Türk toplumsuz Osmanlı devletinde geri kalmış bir Türk toplumunun bütünden ayrılması bu koşullar altında başlamıştır.**"⁷⁶

Bilim insanı Halil İnalcık;

"Tanzimat'ın ve özellikle 1856 Fermanı'nın getirdiği yeni haklarla Osmanlı Devleti içinde yaşayan azınlıkların durumu, Müslümanlara nazaran çok daha iyi bir duruma geldi. Avrupa'nın himaye siyaseti sayesinde büyük ekonomik güce sahip olan azınlıklar, yavaş yavaş siyasi haklara da kavuşmuş oluyorlardı. Türklerin öz vatani sayılabilecek Anadolu'da bile önemli gelişmeler olmaktaydı. Artık, resmen "millet" terimi ile tanımlanan dini cemaatlerin gelişme ve genişleme imkanları artmış bulunuyordu. (...)

Bu iki gelişmeyi başlatmada biraz büyük devletlerin, biraz da Tanzimat hükümetlerinin sorumluluğu vardır. Bu gelişmelerden birincisi, Hıristiyan cemaatlerin gerçek manada birer "millet" olma yoluna girmeleridir, ikincisi, bu milletlerin kilise meclislerine halktan üyelerin girmesidir. Böylece gayrimüslim topluluklarda millileşme ile laikleşme birlikte başlamış oldu. (...)

Yasal açıdan Tanzimat reformlarından en çok yararlanan Ermeni cemaatine bu anayasal gelişmeler, millet olma şuru verdi. Dış ticaret sayesinde gelişen Ermeni burjuvazisi, Tanzimat sayesinde birtakım siyasi haklara da kavuştuktan sonra, Osmanlı egemenliğini ele geçirmek üzere harekete geçti.

⁷³ (Attilâ İlhan, 2004, s. 84)

⁷⁴ (İlhan, Hangi Atatürk, 1981, s. 402)

⁷⁵ (Çebi, 2010, s. 21)

⁷⁶ (Berkes, Atatürk ve Devrimler, 1982, s. 206-207)

XIX. Asrın son çeyreğinde ortaya çıkan "Ermeni meselesi"nin altında yatan sebeplerden biri de bu anayasal gelişmeler olmuştur.

Tanzimat döneminde gayri müslim toplulukların ticaret, endüstri, maliye ve hukuk alanlarında kaydettikleri gelişme ve ilerlemelere karşılık, Türk olan Müslümanların dini geleneklerinde, gayrimüslim cemaatlerde olduğu gibi bir "millet" olarak örgütlenmelerini sağlayacak temel yoktu. Tek temel, Osmanlı Devleti'nin bu Müslümanların devleti olduğu sanısı idi. (...)

Tanzimat döneminde devlet gittikçe milli bir temelden yoksunlaştı. Bütünleşmiş bir halkın devleti olmaktan çıktı. Geleneksel temelleri kaldırılınca Osmanlı Devleti yasal açıdan temelsiz, milli anlamda köksüz bir egemenlik durumuna gelmekte idi. (...) Bunun sonucu olarak da Müslüman-Türk unsuru, ekonomik ve siyasal açıdan bir hiç durumuna düşmekte idi.”⁷⁷

Bilim insanı Niyazi Berkes;

“Tanzimat, İstibdat ve Meşrutiyet devirlerinin olayları üzerindeki bu gözlemlerimiz toplumsal reformlar yapılmayınca dış borçlanma ve yabancı sermaye yatırımları ile kalkınma politikasının fayda yerine zarar, kalkınma yerine çökme getirdiğini gösteriyor. Ne zaman olursa olsun, böyle bir gidişin vereceği sonuçlar şunlardır: (1) Halkın yoksullaşması, (2) Ulusal servetin dışarı akması (3) Yatırımları ulusal kalkınma hedeflerine göre değil, yabancı sermayenin azami kâr sağlaması amacıyla şekillendirmesi, (4) Yabancı sermayenin kendine azami hukuki ve siyasal korunma yolları bulması ve bunlarla ulusal egemenliğin sınırlarını zorlaması, (5) Toplumsal reformları engellemesi, özel ve kamu teşebbüslerini daraltması, (6) Memlekette demokrasiyi imkânsızlaştırması.”⁷⁸

15. yy 'da başlayan kapitülasyonlar, 1838'de üçüncü evreye girer, çok ağır koşullarla, İngiltere, Fransa ve 1846 yılında Rusya ve birçok Avrupa ülkesine ekonomik ve siyasi imtiyazlar sağlanır ve Osmanlı İmparatorluğunun boynuna ilmek geçirilir. 13 Temmuz 1841 tarihinde imzalanmış olan Boğazlar Anlaşmasının şartları, en azından Türk Boğazları ile ilgili kullanma ve kullandırma hakları yönünden Osmanlı devleti, Avrupa egemenliğini kabul etmiş ve bu nedenle de 'Yarı Sömürge' görünümünün ilk belirtisini vermişti.⁷⁹

Türkçü Toplumbilimci Ziya Gökalp;⁸⁰

“Tanzimatçılar Türklüğün yüzüne aldatici bir nikap çekmek istemişti. Millî bir Türk lisanı yoktu; beynelanâsır müşterek bir Osmanlıca vardı. Bütün unsurlar kaynaşmış yeni bir kavmî enmûzeç, tarihî bir ırk, bir Osmanlı milleti husule gelmişti. Bu milletin hususî bir dili olduğu gibi, kendine mahsus bir tarihi de vardı. Bu yalana hiç bir unsur inanmadı. Her kavim mekteplerinde çocuklarına kendi tarihini okuttu, kendi lisanını öğretti. (...)

Bu Tanzimat tuzağına düşen, yalnız Türkler oldu. Türkler lisanlarının hakikaten 'üç dilden mürekkep Osmanlıca' olduğuna inanarak halk lügatiyle söylemeği ve yazmağı bir irtica telâkki ettiler. Tanzimat ruhu, meşrutiyetle, halka, kullanmağa hazırlanmadığı bir hakimiyet verdiği halde, pekâlâ kullandığı lisanını vermiyordu. Milliyetinden, millî tarihinden bahsetmeğe tabî hiç tahammül edemeyecekti.”⁸¹

⁷⁷ (Halil İnalçık, 2015, s. 550-555)

⁷⁸ (Berkes, s. 77)

⁷⁹ (Akşin, 1997, s. 126)

⁸⁰ Masonların, mason diye yalanlar söyledikleri Ziya Gökalp, masonların sahiplendikleri Tanzimat için yalan nitelemesi yapıyor!

⁸¹ (Gökalp, 1976, s. 48-49)

Görüldüğü gibi, başta **Atatürk** olmak üzere **Türk aydınları, Toplum Bilim, Tarih, Siyaset bilim insanları**, Tanzimat'ı **Türk** ulusunun boynuna takılan ilmek ve emperyalistlerin zaferi olarak değerlendirirken, ülkemizdeki masonlar Tanzimat'ı sahiplenerek, öve öve bitiremezler.

Osmanlı'da mason tarikatı, Tanzimat sayesinde serbestliğe kavuşmuş ve korunarak hızla yayılmış; koşullar Türklerin aleyhine gelişmiş, Müslüman olmayan etnik grupların milli bilinçleri gelişmiş ve Osmanlı yıkılmıştır. Ermenilerin, Rumların ve Yahudilerin egemenliğindeki Masonlar, Batı emperyalistleri ile işbirliği halinde Tanzimat'ı, Batılıların bize sağladığı "uygarlaşma, ilerleme" projesi olarak sunmuş, hayata geçirmiş ve savunmaktalar. Masonlar, kendi uluslarının çıkarlarına, ulusun aydınlarına bu kadar ters iken kendilerine nasıl milliyet derler? Derlerse de onlara kim inanır?

Atatürk'ün Tanzimat için söyledikleri bu kadar açıkken; hem Tanzimat'ı sahiplenip, yüceltenlerin, sonra **Atatürkçü** demeleri, tipik bir mason ahlaksızlığı ve ikiyüzlülüğüdür! Yüzyıllık ihanet ve hıyanetin birlikte adıdır: Tanzimat ve masonluk.

Kırım Savaşı ve Islahat Fermanı 1856 ve Mason Midhat Paşa

1856 Kırım Savaşının bittiği, *Islahat Fermanının* ilan edildiği ve Paris Antlaşmasının imzalandığı yıldır. Kırım Savaşı sonrasında Osmanlı, Ruslara karşı birlikte savaştığı İngiliz, Fransız, İtalyan devletlerinden çok büyük borç para almıştır. Daha önce Galata bankerleri üzerinden borçlanırken, ilk artık doğrudan emperyalistlerin eline düşmüştür. Bu dönemde, birçok ekonomik ve siyasi ödün verilmiş, Osmanlı toprakları ve olanakları sonuna kadar sömürüye açılmıştır. Emperyalistlerin zorlamaları ile masonların çok övündükleri Islahat fermanı yayınlanmış, yabancılara yeni haklar verilmiş, deniz ve kara ticareti tamamen yabancılara ve işbirlikçileri Müslüman olmayan azınlıkların eline geçmiştir. Islahat Fermanı ile gereken tüm yasal düzenlemeler ile emperyalistlerin sömürsü için gereken alt yapılar sağlanmıştır.

Ruslar ve Yunanlılar ile yapılan savaşlarda toprak kayıpları sürmüş, Siyonizm, bir Yahudi devleti kurmak üzere Filistin topraklarını istemektedir. Balkanlarda emperyalizm, azınlıkların ulusçuluğu kullanarak kanlı saldırılar içindedir. Mason locaları da büyük atağa geçmiş, mantar gibi türemiş, yayılmıştır. Mantar gibi çoğalan başka bir kurum da misyoner okullarıdır. Koşutluğu görüyoruz, değil mi?

Masonların o zamandan günümüze değin, gelişme ve reform olarak savundukları ve coşku ile sahiplendikleri Tanzimat ve Islahat Fermanları, aslında Batı emperyalizminin topraklarımızda güçlenmesinin hukuki ve ticari alt yapısını hazırlayan üst yapı hareketleridir.

- 1856'dan itibaren İngiltere, Fransa, İtalya, İskoçya, İrlanda ve Almanya Büyük Localarından aldıkları beratlarla Balkanlar, İstanbul, İzmir / Ege, Suriye, Beyrut'ta birçok loca açtılar.
- 1857'de Fransa'ya bağlı ilk Büyük Loca kuruldu. Abdülaziz'in tahta çıkmasından itibaren Masonik faaliyetlerde de bir hızlanma olmuştu. Diplomatik temaslar için yurt dışına çıkan ilk Padişah Abdülaziz oldu.
- 1867 'da yapılan bu gezi Paris, Londra ve Viyana'yı kapsıyordu; Fransız ve İngiliz mason devlet adamları ile görüşmüştü.
- 1869 'da Abdülaziz'in yaveri Rauf Bey ve mabeyincisi Cemil Bey Fransız masonluğuna bağlı L'Union d'Orient Locasına kabul edilmişlerdi. Bu locaya birçok önemli sivil ve askeri bürokrat katıldılar. Padişahın yakınlarının Padişah'tan haberli mi yoksa gizli mi mason olduklarını bilmiyoruz.

- Sultan Abdülhamid'in üç kardeşi, ilk sırada Velihaht Şehzade Murat, Kemalettin ve Nurettin Efendiler mason olmuşlardı ve törenlerinin büyük gizlilik içinde yapıldığını biliyoruz.

İstanbul'da İngiltere B. Büyük Locasına bağlı bir taşra bölge Büyük Locası ile İtalyan, Alman ve Fransızlara bağlı localar kurulmuştu. Zaman zaman kendi aralarında rekabet ederken, zaman zaman da bir birlerine aday gönderiyorlardı. İngilizler ise, diğerlerinden tamamen bağımsız hareket ediyordu. İtalyanlar, bir "Doğu konfederasyonu" kurmak için hareket ederler ama başaramazlar.⁸²

Osmanlı Padişahları ve devlet yöneticileri, "kapitülasyonların" da etkisiyle, çok büyük ekonomik ve siyasi baskı altındaydılar

Azınlıklar Mason Localarında Örgütleniyor

Osmanlı dönemi locaları tek tek ele aldığımızda açıkça görülecek ki, **Türk** ve Müslüman halk yok denecek kadar. Mason Yavuz Selim Ağaoğlu da itiraf eder; *"Şurası muhakkak ki, bu tarihe kadar bahsedilen dönemde loca faaliyetlerine katılanlar hep yabancı tebaaya mensup olanlardan oluşuyordu. Zaten Masonluğun başlangıçta yerel halka cazip geldiğini söylemek pek mümkün değildir."*⁸³

Azınlıkların mason tarikatında örgütlenmeleri:

- Ermeniler, İstanbul'da Ser ve Aznavur locasında, İzmir'de Dekran locasında örgütleniyorlardı. Bu locaların dilleri Ermenicedir.
- Rumlar, Arete, St. George, Proodos, localarında toplanırlar, dil Rumca.
- Museviler ağırlıklı olarak, İzmir'de Sion locasında, Makedonya'da Risorta 'da.

Fransız ve İtalyan Büyük Doğuları çok etkindir; İzmir ve İstanbul'da Türkçe konuşan Beyrut ve Mısır'da Arapça konuşan localar kurarlar. Etoile du Bosphore da Fransızca konuşmaktadır. Aslında İngiliz, Fransız, İtalyan localarının dağılımlarına bakınca, devletlerinin sömürge hedefleri, planları doğrultusunda kuruldukları görülür. Bu locaların dilleri, İngilizce, Fransızca, İtalyanca, Ermenice, Rumca ve diğer diller olurken, Ege'de bir loca hariç, hiç birisinin dili Osmanlıca / Türkçe değildir. Kuruldukları yer Osmanlı toprağı olduğu halde.

Ahmet Cevdet Paşa;

*"Oradaki Farmasonlarla konuşup dertleşerek bir gizli cemiyetin nasıl kurulabileceğini, nasıl işletileceğini iyice öğrendi. Hocabey'e döndüğünde, oraların varlıklı ve silahlı kimselerinden "Etniki Eteryaya" adını verdiği gizli cemiyeti, Kasım 1813'de kurdu. Eski hayır(!) cemiyetinin üyelerinden ve sağladığı iyi şöhretten faydalanarak bu gizli cemiyeti faaliyete soktu."*⁸⁴

Süleyman Yeşilyurt;

*"Etniki Eteryaya adındaki ihtilal cemiyeti, İstanbul şubesini açar açmaz; yerli Rumlar acımasız suikastiara giriştiler. Osmanlı'nın en zayıf anında milletimizi felakete sürüklemek için kurulan bu ihtilal ve hıyanet şebekesi, belirledikleri hedefler doğrultusunda "Pontus" gailisini yarattı."*⁸⁵

⁸² (Ön Asyada Masonluk, 1984)

⁸³ (Yavuz Selim Ağaoğlu, 2016, s. 25)

⁸⁴ (Paşa, 2011)

⁸⁵ (Yeşilyurt, 2009, s. 42)

Ahmet Yıldız, Senato üyesi 1966 'da;

“Osmanlılar zamanında, bu politika gizli derneklerle yürütülürdü, bir tüccar olan ve Mason Derneğine girdikten sonra, gizli cemiyetlerde çalışma eğitimi yapan, İksantos 1814 te Etniki Eteryayı kurdu. Bu politikayı yürüten dernek budur. Bu dernek ‘Megolaidea’ nın yürütücüsü idi. ‘Megolaidea’ da esas ilke önce niği m sizlik sonra Enosis. Görüyorsunuz ki, bugün de o. 152 yıl önce kurulan dernek ilk ilkeyi almış önce bağımsızlık, sonra Enosis. 152 yılı içinde bu ilke ile karşımıza çıkanlar bugün Kıbrıs’ta da aynı taktik ve sistemi kurdu. Bugün de kilise, ticaret şirketleri ve nüfuzlu kimselerden yararlanarak bu politikayı yürütüyor.”⁸⁶

Ermeni mason Garabet K. Moumdjian, Avrupa ‘ya okumaya yollanan Ermeniler, mason olarak dönerler ve İstanbul da ilk Ser, Ermeni mason locasını açarlar. Kurucular, Hagop Paşa Kazezyan, Krikor Ağaton, Yervant Odian, Babalar, Besiciler ve Noradunglar gibi insanlar oldu. ⁸⁷

Fransız Büyük Doğusuna bağlı, Ser (Ermeni) ve Proodos (Rum) locaları, günümüz söylemi ile bölücü terörün odağı haline gelmiştir. Durum bu kadar vahim iken, 1958 **Cumhuriyet Türkiye’si**’nin mason tarihçisi *milli mason* Kemalettin Apak, utanmadan, hiçbir milli duygu taşımadan, canımıza, vatanımıza kast etmişlerin toplandığı Ser’den övgü ile söz edebilmekte;

“Avrupa’da tahsil görmüş münevver bazı Ermeniler de 1861 senesinde, yani Sultan Abdülaziz’in ilk saltanat yılında Fransız Büyük Maşrıkına bağlı olarak İstanbul’da bir loca tesis etmişlerdi. Bu locanın ismi (Ser) idi ki, Ermenice muhabbet, sevgi demek imiş. (...)

*Yüksek tabakadan birçok Türklerin dahi intisap eylediği **bu locanın Türkiye’deki Masonluk tarihinde ehemmiyetli bir mevki vardı. Memlekette Hürriyet rejiminin kurulması yolunda bu loca azasının kıymetli çalışmaları; zamanımıza kadar intikal etmiş bulunmaktadır.**”⁸⁸*

Baş mason Kemalettin Apak, yalan söylüyor, Ser’de Türk yoktu! Ser Locasına yalnızca Ermeniler kabul ediliyordu. Ser locası⁸⁹, Büyük Ermenistan hayali ile çalışan, Ermeni komitacıların sivil yüzü, Osmanlı İmparatorluğuna ihanetin merkezidir. Kurtuluş Savaşı sırasında da, **“Mustafa Kemal’i ve Kuvayı-i Milliye’yi “katiller sürüsü” olarak Batıya şikâyet edip, Türk Hükümetine karşı destek istemiştir.** Bütün bunların belgelerini ve ayrıntılarını ileri bölümlerde anlattık.

33.° baş mason Kemalettin Apak, tarihi hayâsızca çarpıtmakta, hainlere sahip çıkarak bir ihanetin sözcülüğünü yapmaktadır. Buna milli masonluk değil, milletine ihanet masonluk denebilir ancak. Sırbistan’da İtalyan Büyük Doğusunun uzantısı olarak kurulmuş olan Belgrad ve Vidin locaları, Sırp Bağımsızlığının merkezleri durumundadır. Osmanlılara karşı Sırp ayaklanmasının tarihi, Sırbistan’da masonluk tarihi ile ayrılmaz bir bütündür. Sırbistan genel valisi Mustafa Paşa da bir masondur ve üyesi olduğu Belgrad locasında birçok Sırp ihtilalcisi de yer alır. Loca, Atina, Vidin ile ilişki halindedir. Mason Mustafa Paşa’yı Sırp’lar o kadar severler ki, Sırp’ların “ana babası” derler. Osmanlı tebaası Müslüman isimli masonlar, Sırp ayaklanmasına maddi manevi destek olurlar.⁹⁰

⁸⁶ (Yıldız, 1966, s. 414)

⁸⁷ (Moumdjian)

⁸⁸ (Apak, 1958, s. 9)

⁸⁹ 2001’de Rusya Büyük Locası, Moskova’da Ser (Aşk) locasını yeniden kurar. Kısa süre sonra Ermenistan Büyük Locası kurulur ve ona katılır. Türkiye Bölümünde tüm ayrıntıları ile anlattım.

⁹⁰ (Atabek, Türk Mason Tarihiyle İlgili Bazı Açıklamalar, 1984, s. 8)

1984 yılında mason Reşat Atabek hiç rahatsız olmadan bu durumu aktarıyor! Azılı bir Türk düşmanı ve Balkanları Türklere temizlemek için savaşım veren Bağımsız Sırbistan'ın kralı Michel A. Obrenoviç de masondur. Bu amaçla İtalyan biraderlerinden 30 bin kişilik askeri yardım sözü de alır. Ancak, İngilizler bundan hoşnut olmazlar ve bir süre sonra Obromoviç öldürülür.⁹¹ İtalyanların, Balkan ilgisi sürmektedir.

Masonların ihanetini masonlar ve dostlarından okuyalım.

Orhan Koloğlu;

“Masonlar Sırp ihtilalcilerine para ve silahla yardımda bulundular. Türk masonları da onlara destek oldular⁹². Büyük gizlilik içinde sürdürülen bu yardıma ek olarak Sırp'ların ve liderlerinin cesareti ve devlet adamlarının mahareti sayesinde Sırbistan büyük fedâkarlıklar ve sayısız tehlikeler aşarak kendi özerkliğini kazandı.(30 Kasım 1830) O günden sonra Sırbistan, Avrupa devletleri arasına katıldı ve Sırp masonluğunun ilk dönemi tamamlanmış oldu.”⁹³ Orhan Koloğlu başka bir yazısında; “Hattâ Balkanlar çerçevesinde ulusal mason örgütlerinin (Yunan ve Sırp) Osmanlıya karşı işbirliği düzenledikleri de anlaşılıyor.”⁹⁴

Resim 13 Soldan sağa; Orhan Koloğlu ve mason kardeşleri; Ahmet Şenkut, xxx, Celil Lâyıktez

Tarih bilim insanı, mason Enver Ziya Karal;

“Şu halde masonlar, Ermeniler ve Rum ile birlikte hareket ederler ve bilhassa İngiltere ile imparatorluğu yıkmak ve kendisini devirmek hususunda mutabıktırlar.”⁹⁵

⁹¹ (Koloğlu, Abdülhamit ve Masonlar, 1991)

⁹² Bir Türk olarak bu tümceden çok rahatsız oldum ve öfke duydum. Bir Türk asla halkına ihanet etmez, bu yardımı yapanlar, mason tarikatı içinde kimliğini kaybetmiş, ya aslı Türk olmayan ya da Türklüğünü yitirmiş olandır.

⁹³ (Koloğlu, İslam Âleminde Masonluk, 2011, s. 263)

⁹⁴ (Koloğlu, Abdülhamit ve Masonlar, 1991)

⁹⁵ (Karal, 1983, s. 504)

Prof. Landau Zeine, masonların Halep'te çevirdikleri ihanetlerin farkındadır;

“Gizli cemiyeti kuranların hepsi hıristiyandı ve amaçları Müslümanlara eşit olmaktı. Arap ulusçuluğu yaparak Beyrut'un ünlü Müslümanlarını da locaya sokma taktiğini kullandılar. Locaya girdikten sonra bunlar gizli cemiyetin varlığını öğrendiler. Araplığı vurgulayarak ve Araplarla Türkler için eşitlikte ısrar ederek, hem Müslümanları hem de hıristiyanları Türk haksızlık ve despotizmiyle mücadelede birleştirmek amacındaydılar.”⁹⁶

Masonluk içinde örgütlenmiş olan bu gizli cemiyet amaçlarına ulaşamadı, iç çatışmalar sonunda 1883'de dağıldı. Ancak, o dönemler Midhat Paşa Suriye Valisiydi. Avrupalılar ile masonluk şemsiyesi altında Osmanlı iktidarını ele geçirmek peşinde olan Midhat Paşanın, bu gizli cemiyetin ardında destekçisi olduğunu savlamak, çok da yanlış olmasa gerek. Osmanlı mülkünde, yabancı devletlerin uzantıları olarak kurulan tüm mason locaları, boğazlarına kadar siyasetin ve yasa dışılığın içine batmışlardır. Bütün hedefleri Osmanlı İmparatorluğunu yıkmak, parçalamak, kendi devletlerine çıkar sağlamak.

⁹⁶ (Koloğlu, Abdülhamit ve Masonlar, 1991, s. 171)

1861’de Yüksek Şûra kuruldu yalanı

O dönemin fotoğrafını bilim insanı Aron D. Novicev çok güzel çekmiş;

“Bu yıllarda (1861 -1862) Türkiye yabancı devletlerle Birinci Dünya Savaşına kadar sürüp giden köleleştirici ticaret anlaşmaları yapıyordu. Bu anlaşmalara dayalı olarak kapitülasyonlar, Türkleri, kendi devletlerinin sınırları içinde yabancılarla olan ilişkilerinde bağımlı duruma getiren Türkiye’nin karşılıklı ilişkilerinin en önemli bir hukuksal temeli olarak saptanıyordu. Yabancı sermayenin bu faaliyetinin Türkiye için ne kadar sağlıklı olduğu,1875’te Türk hükümetinin iflasını ilan etmesi olgusunda görülmektedir. Bütün bunlara karşın, bu dönem, ancak Türkiye’nin köleleşme sürecinin başlangıcıydı, izleyen yıllarda bu süreç derinlik ve genişlik kazandı: yabancı sermaye, faaliyetini alan bakımından genişletti ve yeni sömürü yöntemleri kullanmaya başladı.”⁹⁷

Novicev’in bu saptamasına koşut olarak, Batılı devletlerin büyük locaları İstanbul da yeni kurulacak yapıyı ele geçirmek üzere hareketlenirler. Bu dönemde birden fazla masonik örgüt kurma girişimleri vardır. İlginç değil mi, Osmanlı’nın yarı sömürgeleştirildiği ve iflasına giden dönemde, masonlar da Osmanlı’da yerel masonik örgüt yani Yüksek Şûra kurmak için uğraşırlar. Bir taraftan Fransızlar ve İtalyanlar işbirliği halinde, karşılarında İngilizler. Her ikisi de en büyük borçları vermiş olan emperyalist ülkeler.

Türkiye’deki halen var olan Hür masonlar ve Özgür masonlar, kökenleri olarak 1861’de kurulduğu söylenen Yüksek Şûra’yı alırlar. Ancak, böyle bir Yüksek Şûranın kurulduğuna, var olduğuna dair elde hiçbir belge ve kanıt olmadığı gibi, Yüksek Şûranın kuruluşunda onay alınması gereken Amerika Güney Yetki Alanında, onay verdiklerine veya varlığına dair bir kayıt bulunmamaktadır. Her iki Yüksek Şûra, kuruluş beratının kendilerinde olduğunu söylemektedir ama ortada bir berat bulunmamaktadır. Masonların birçok yalanı gibi bu da yalandır.

Türkiye’deki masonların savına göre, Belçika’da “Avrupa Yüksek Şûralar Konvanında”, Osmanlı İmparatorluğunda bir Yüksek Şûra kurmak için karar alınır. Bu karara göre Yüksek Şûra kuruluşundan sonra, bir de Büyük Loca kurulacaktır. Bunun için de, Mısır Prensi Mehmet Halim Paşa görevlendirilir ve 1861 yılında İstanbul’da bir Yüksek Şûra kurulur. Masonların savını destekleyen ortada bir belge bulunmamaktadır. Belçika’daki toplantıda böyle bir kararın alındığına dair, Belçika mason arşivlerinde bir kayıt yok.

Belçika’da emperyalist Batının masonlarca verildiği söyleniyor. Uydurdukları yalan bile milli değil

İngilizler İstanbul da Taşra Bölge Büyük Locası kurmuşlar. İngilizlerin kurduğu bu masonik örgüte dair kayıtları ve kanıtları, yerli masonlarımız kendi savlarında kurulduğunu söyledikleri Yüksek Şûra için kanıt olarak kullanmaya çalışıyorlar. Komik ötesi saçmalık.

Mehmet Halim Paşa

Hür ve Özgür masonların hepsinin “milli” masonluğun kökü olarak sahiplendikleri kişiye bir bakalım. Bu kişi, Osmanlıya karşı isyan etmiş, Mısır Ayanı Mehmet Ali Paşanın oğlu, sabık Mısır prensidir! Mehmet Ali Paşa, kendi iktidarı için Avrupalılar ile her türlü işbirliğine girmiş, Mısır’da masonluğu olabildiğince desteklemiş. Böylece yabancıların desteği ile Mısır da iktidarı ele geçirecek. İşler istediği gibi gitmez, Mısır’da iktidar savaşımını kaybeder. Mehmet Halim Paşa, Türk değil, Mısırlı Arap milliyetçisi.

⁹⁷ (Novicev, 1979, s. 145)

Mason Tarikatı ve Emperyalizm I kitabımda ayrıntıları ile anlattığım mason örgütlenmesinden bir bölümü anımsayalım. Yüksek Şûra kurmak için 9 tane “genel müfettiş” unvanlı 33.° mason gerekir. Ortada bir tek Halim Paşa var, diğer 8 tane 33.° .Mehmet Halim Paşanın derecesi de yetmez aslında, alele acele 33.° verildiği söylenir. Boyacı küpü gibi. Bu Mısır Arap milliyetçisinin nerede mason olduğu ve kimin 33.° verdiği bilinmez. Belge yok !

İşte o uydurmalar, mason Yılmaz Altuğ derlemiştir;

“1- Mehmet Abdülhalim Paşa İngilterede 33°'yi almıştır. Bunu merhum Eski ve Şeref Hâkim Büyük Amir Sahir Erman K. Parvis Philisophique Grubunda Fransızca verdiği bir konferansda söylemiştir.

2- Mehmet Abdülhalim Paşa Mısırdaki Mason olmuştur. Kemalettin Apak, Ana Çizgileriyle Türkiye'deki Masonluk Tarihi, İstanbul 1958 s. 55 (Provincial Lodge)

3- Mehmet Abdülhalim Paşa Sir Henry Bulwer'in kurduğu Bulwer Locasında Masonluğa girmiştir. (Abdurrahman Erginsoy, Türkiye'de Masonluğun doğuşu, 2. baskı 1996 s.25)

4- Mehmet Abdülhalim Paşa Fransız Yüksek Şûra azasındandı. (Türkiyede Hür Masonluk Tarihi, İstanbul, 1951 s. 77. Alman Masonu (*) Mimar Sinan Seri Konferansları; 26.02.2003 Walter Teufel'de eserinde Türk Yüksek Şûrasının 1804'te kurulmuş olan Fransız Yüksek Şûrası tarafından tesis edildiğini göstermektedir. Halim Paşanın Fransa Yüksek Şûrası üyesi olduğunu ve o Yüksek Şûradan yetkili bulunduğunu göstermektedir. (A. Erginsoy, op. cit. s.)

5- Prens Halim Paşa 1845'te Fransa'da mason olmuştur. Orhan Koloğlu - Sultan Abdülhamid ve Masonlar, 3. bası 2001 s. 61. Necdet Egeran ise Yüksek Şûranın "Mehmet Halim Paşa tarafından değil de İstanbul'da Güney Jüridiksiyonundan (Birleşik Amerika'da Charlestownda) patent almış bir İskoç riti Yüksek Şûrası yine yabancılar tarafından kurulmuştur, demektedir. (E. N. Egeran, Gerçek Yüzü ile Masonluk 1972). Mısırlı Prens Abdülhalim Paşa tarafından kurulan ilk Türk Şûrası ABüyük Doğu Güney Jüridiksiyonunun merkezi Charleston şehrindeki (Müttehid Yüksek Şûralar Vâlidesi) tarafından tasdik olunmuştur. Bu tasdik 1869 yılında olmuştur. (Apak, Op. cit. 55)⁹⁸“Türkiye'de Masonluk Tarihi Başlıklı değerli eserinin 1. Cildinde Sayın Celil Layiktez de Başlangıçta 1721 - 1956 da (İstanbul, 1999 da) Prens Halim Paşanın nerede mason olduğuna temas etmemektedir.”⁹⁹

33.° baş mason Kemalettin Apak, Türkiye'de masonluk tarihi yazmaya çok meraklı ama kitabı çelişkiler, tutarsızlıklar dolu, belge olmadan masal gibi yazmış. Onlardan biri daha;

“Belçika Süprem Konseyinin 1954 yılında çıkan bülteninde Şûrayı Alî-Osmani 24. cü Süprem Konsey olarak 1861 kuruluş tarihiyle yer almıştır. Ancak üç yıl sonra 1864'de İzmir'e nakledilmiştir. İtalyan Süprem Konseyi tarafından 1885 yılında İstanbul'da Türkiye'ye mahsus bir Süprem Konsey daha tesis edilmiş, ancak bunlarla ilgili bir kayıt ve hatıra bulunamamıştır diye yazılmaktadır. (Apak, op. cit. s. 57).”¹⁰⁰

⁹⁸ Bunun “onay” belgesi ortada bulunmamaktadır. Amerika Güney Yetki Alanı kayıtlarında bu çalışmamızda aktarılan iç raporlarında İngiliz Hyde Clark'ın kurduğu Yüksek Şûra anlatılmaktadır.

⁹⁹ (Altuğ, 2003, s. 217)

¹⁰⁰ (Altuğ, 2003, s. 217-221)

33.° mason Ahmet Akkan;

“1861 yılında, Fransız Yüksek Şûra azasından Mısırlı Prens Abdülhalim Paşa tarafından Osmanlı ilk Şûra-i Âli'si kurulmuş ve A.B.D. Güney jüridiksiyonu Yüksek Şûrasınca da kabul ve tasdik edilmiştir. Sultan Abdülmecit'in ölümü ile Sultan Abdülaziz'in cülûsu esnasında husule gelen bu ilk teşekkül muntazam çalışmamıştı.”¹⁰¹

Belge yok!

Bir bölen, 33.°, baş mason E. Necdet Egeran;

“Bundan beş yıl sonra da, 1861 'de Amerika Güney Jüridiksiyonundan berat almak suretiyle yine yabancılar tarafından İstanbul'da sözü geçmiş olan Skoç Riti Yüksek Şûrası kurulmuştur. Ancak bu iki teşekkül de, Milli Türk Masonluğunu memlekete mal edememiş, yabancı obediyanlara bağlı münferit Mason Localarının mevcudiyetini ve onların ayrı ayrı çalışmaları durumunu dahi aşamamıştır.”¹⁰²

33.° mason Celil Lâyıktez de, bu kuruluşun 1869'da Amerika Güney Yetki Alanı tarafından “kabul ve tasdik” edildiğini söylemekte.¹⁰³ Nerede o berat? Arşivinizde yok. Güney Yetki Alanı kayıtlarında yok... Böyle bir belgenin olmadığını biraderleriniz de söylüyor üstelik.

Yerli masonlar, Prens Halim Paşanın Yüksek Şûra kurduğuna dair ırkçı ve seri katil Albert Pike'ın sözlerini ve Güney Yetki Alanı raporunu kanıt gösteriyorlar. Oysa durum başkadır, başkasının nüfus kimliğini kullanmak kadar sahtekâr bir yaklaşımdır. Anlatalım...

Halim Paşalı hayali oluşuma karşılık, ortada İngilizlerin kurduğu bir gerçek yapı var. İngilizler, taşra / bölge büyük locasını 24.6.1862'de kurarlar. Baş masonları;

- 1862-1865 Sir Bulwer
- 1865-1869 H. Clark
- 1869-1873 John Porter Brown.
- Son baş masonun Stephan Scoulondi olduğu söylenmekte ama kapanış tarihi bilinmiyor.¹⁰⁴

Gerçekte İngilizlerin kurduğu Büyük Loca ve Yüksek Şûranın varlığı söz konusudur. Mısırlı Prens Halim Paşa da, o yapıya yamanmaya çalışmış zamanında, anlattım. Amerika Güney Yetki Alanı'ndaki tüm kayıtlar, tartışmalar da İngilizlerin kurduğu bu yapıya ait. Amerika Güney Yetki Alanı, 1869 Yıllık Raporundan, bizi ilgilendiren bölümlerini okuyalım;

“P. Mn.¹⁰⁵ Goodall Kardeşimizin Kuzey Jüridiksiyonu Yüksek Şûrası'na sunduğu rapordan, İstanbul'da 1868 yılında İngiltere Büyük Locasının belirgin bir varlığının bulunmakta olduğunu, jüridiksiyonu içinde, ilki 1859'da kurulmuş, toplam 12 locasının bulunduğunu öğrendim. Burada, Fransa Grand Orient'inin yetkisiyle aynı yıl içinde kurulmuş olan 'L'Etoile du Bosphore' isimli bir Fransız locası vardır.

1868 yılında, Türkiye ve Mısır'da değişik Büyük Kuruluşların otoritesi altında çalışan yaklaşık 35 loca bulunmaktadır.

¹⁰¹ (Akkan, Mimar Sinan Yayınları, No.21; Büyük Üstadlar, 1997, s. 12)

¹⁰² (Egeran, Gerçek Yüzüyle Masonluk, s. 38)

¹⁰³ (Lâyıktez C. , Türkiye'de Masonluk Tarihi Cilt:1 Başlangıç 1721-1956, 1999, s. 31)

¹⁰⁴ (Atabek, Yabancı Obediyaslara Bağlı Osmanlı İmp.Çalışan Localar Hk., 1994, s. 178)

¹⁰⁵ P. Mn.; Pek Münevver : Yüksek Şûra 'da düzey gösteren bir unvan.

P Mn. Goodall K. şöyle demektedir:

"1861 yılında Fransa Yüksek Şûrasından 33. dereceyi aldığı bir Fransız kardeşin İstanbul'da, Türkiye ve Mısır için, Eski ve Kabul Edilmiş Skoç Riti'nin 33. derece Yüksek Şûrasını kurmuş olduğu; fakat bazı intizamsızlıkların ortaya çıktığı ve böyle bir Büyük Kuruluşun kurulabilmesi için özel yetki gerektiği ve sürecin uyku durumunda kaldığı belirtilmektedir."¹⁰⁶

Amerikalının raporunda söz edilen yapı, Türkiye 'de kökümüz diye sahiplenip ilk kuruluş olarak savundukları olay bu.

"1864 yılında P Mn. Hyde Clarke K. Fransa Yüksek Şûrası'ndan 33. dereceyi almış; Türkiye ve Mısır için Yüksek Şûrayı meşruiyete kavuşturacak yetkilere sahip olduğunu ileri sürmüş, ve vadi veya Orient'ini İzmir'e taşımıştır. 1762 ve 1786 Büyük Anayasalarına dayanan Masonik yetkisini orada kullanmaya başlamıştır. (...)

Herhangi yabancı bir Masonik kuruluş tarafından daha henüz tanınmamış olması nedeniyle P Mn. Hyde Clarke K.'in Yüksek Şûrayı reorganize etme; 33. dereceyi tevcih etme; localara, şapitrlere, konsistuarlara berat verme özel yetkilerine sahip olup olmadığı sorusu ortaya çıkmaktadır. (...)

Belçika Yüksek Şûrası, benim kendilerininin 1802'de P Mn. De Grasse Kontu tarafından kurulduğunu ileri sürdüğümü belirtmekle gerçeği saptırmaktadır."¹⁰⁷

İstanbul 'da kurulan Yüksek Şûra 'nın bir İngiliz tarafından kurulduğu savını değerlendirmekte ve Türkiye 'de Hür Masonların ve Özgür Masonların sarıldıkları Belçika Yüksek Şûrasını ise açıkça yalancılıkla suçlamakta.

Bundan sonraki bölümde Hyde Clark'ı ve kurduğu savlanan Yüksek Şûrayı değerlendirmekte, kuşkularını anlatmakta;

"Hele böyle, P Mn. Hyde Clarke K. gibi bilgili, çok muhterem ve Mason olan bir centilmenin hilekarlık gibi bir suç işlemiş olacağını varsaymayı kendimize yakıştıramayız. Ancak, Yüksek Şûraların çoğalmaları ihtiyaca ve basirete dayanmadan olmamalıdır. (...)

Bugün için, varlığının delilini dayandırdığı kurumun onayını almayı başaramamış olmasına rağmen, bu Yüksek Şûraya bağlı alt kuruluşların sayısı ve kuvvetine ilişkin bilgileri ve ek olarak kuruluş yetkisini aldığı kudret konusunda bilgi istemenin ve de bu bilgiler gelene kadar onunla doğrudan işbirliği ya da dostça ilişki kurmayı ertelemenin doğru ve akılcı olacağı kanısını taşımaktayım."¹⁰⁸

Hyde Clark 'ın kurduğu söylenen Türkiye ve Mısır Yüksek Şûraları, belgeleri ortada yok, belgelerini gösterene kadar da tanımıyoruz, ilişki de kurmayız diyor, Yüksek Şûra kuruluşu ve onayı konusunda dünyada tek yetkili ABD Güney Yetki Alanı Otoritesi !

Amerikalı efendinin raporunda adı bile geçmeyen Prens Halim Paşa ise İngilizlere yamanmak peşindedir. İngilizlerin kurduğu Türkiye Büyük Locasının baş masonluk seçiminde önce seçilir ama uygun bulmazlar, gene masonik kurallara aykırı olarak baş masonluğu vermezler.

¹⁰⁶ (Belgelerle Türkiye'de Milli Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909, 2012, s. 70-78)

¹⁰⁷ (Belgelerle Türkiye'de Milli Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909, 2012, s. 70-78)

¹⁰⁸ (Belgelerle Türkiye'de Milli Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909, 2012, s. 70-78)

Onun yerine Hyde Clark tarafından;

*“Porter Brown uzun zamandır İstanbul'da yaşayan Amerikalı bir kozmopolitendir. Centilmen bir araştırmacıdır. Amerika'da politikada nüfuzlu ailelerle ilişkidedir. Uzun yıllardır **Amerikanın baş dragomanı, sefaret sekreteri, işgüder ve baş konsolosudur.** Doğu bilimleri araştırmacısı olarak Avrupa ve Amerika'da ödüllendirilmiş ve tanınmıştır. Mason olarak daima İngiliz jürisdiksiyonuna bağlı kalmıştır... (...)*

Türkiye'de Masonluğu kurmuş olmanın tüm şerefini topladık, bundan sonra yalnızca sorunlarla karşılaşacağımız bir gerçektir. ¹⁰⁹

HKEMBL üyesi mason Güngör Öcal biraz araştırınca doğruları buluyor ve yazdıklarına benzer bilgileri aktarıyor¹¹⁰ ÖMBL baş masonlarından Hüseyin Özgen ise, Halim Paşa ve Hyde Clark tarafından kurulan yapıların birbirinin devamı olduğunu uydurmakta;

“1869 yılına gelindiğinde, yapılan inceleme ve denetimler sonucu Ulusal Süprem Konseyimiz düzenli olarak tanındı ve kayda alındı. Bir başka deyişle, bugünün 148 yıllık Türk Masonluğu tescil edilmiş oldu. (Buna ilişkin belgeleri, bu derginin sonlarında, Sevgili Önder Tuzcu kardeşimizin bir çalışmasında bulacaksınız.)” ¹¹¹

ÖMBL baş masonunun referans verdiği mason Önder Tuzcu belgeleri İngilizlerin İzmir 'de kurdukları büyük locayı göstermekte. Yüksek Şûra ile Büyük Loca farkını bilmemesi olası mı, baş masonun? Baş mason Hüseyin Özgen, okuduğunu da mı anlamıyor diyeceğiz ama gerçekleri çarpıtma mason eylemi söz konusu olunca, ne akıl kalıyor, ne izan! Bir biraderi de sorgulamaz mı, sormaz mı; *“nerede belge, referans verdiğinizin konunuzla ilgisi yok”* diye...

Amerika masonluğunun patronu Albert Pike da Osmanlı'daki hiçbir Yüksek Şûranın “berati” olmadığını söylüyor. Bizim yerli masonların, 1861'deki Halim Paşanın Yüksek Şûra için kanıt olarak verdikleri Raporda, İngilizlerin Hyde Clark ile kurdukları Yüksek Şûra anlatılmakta, Halim Paşanın adı bile geçmiyor. Bu düpedüz kimlik hırsızlığıdır. Yerli masonların hiçbiri okumaz mı bu raporu, biraderlerinin kitabında yazdıklarını da, utanmadan yalanın üstüne köklerini kurarlar, Mimar Sinan Dergilerinde de özel bölüm olarak aktarırlar. Türkiye'de mason biraderleri de araştırma, okuma, okuduğunu sorgulama yetileri olmadığı için, doğru olarak kabul ederler.

Sonuç olarak 1861'de kurulduğu söylenen Yüksek Şûra'ya dair gerçekte elde hiçbir belge yoktur. Bir yalanın ardına girip, *“Masonluğumuz 250 yaşında” diye kutlamak* , traji-komik mi yoksa ucuz yalanlarla tarih ve kök hırsızlığı mı?

Avcı palavrası bile daha gerçekçi...

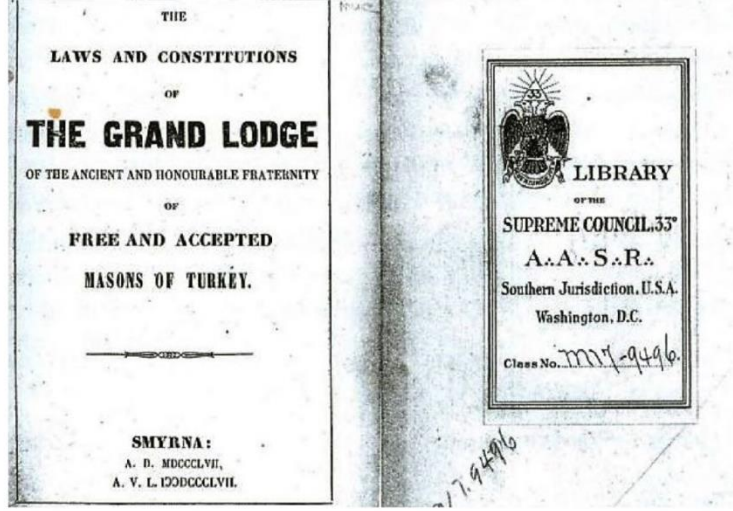
¹⁰⁹ (Altuğ, 2003, s. 218-219); (Lâyıktez C. , İngiltere Büyük Locası Arşivlerinde Türkiye ile İlgili Dokümanlar (1857-1875), s. 39)

¹¹⁰ (Öcal, 2012, s. 38-40)

¹¹¹ (Özgen H. , Doğru Yanıt İçin Hangi Pencereden, 2009, s. 3/7-4/7)

İngiliz Büyük Locasının İzmir 'de Kurduğu Büyük Loca

İngilizlerin Osmanlı 'da kurduğu büyük locaya dair yukarıda birçok bilgi verdik. ÖMBL masonlarından Önder Tuzcu 'nun belgelerinden aktaralım.¹¹² Aşağıda kitap kapağını verdiğimiz belge, yalnızca İzmir 'de bir bölge büyük loca kuruluşunu kanıtlar.

Belge 2 İngilizlerin İzmir 'de kurdukları Büyük Locanın Tüzük Kitabı¹¹³

Hüseyin Özgen 'in 1861 Yüksek Şûrasına dair belgeler diye referans verdiği biraderi Önder Tuzcu, baş masonunu yalanlar;

"24 Haziran 1862'de İstanbul'da İngiltere Büyükelçiliğinde "İngiltere Birleşik Büyük Locası" (United Grand Lodge of England) Büyük Üstadı Zetland Dükünün verdiği patentle "Doğu İçin Bölge Büyük Locası" (Provincial Grand Lodge for Orient, Grande Loge Provinciale Pour l'Orient) veya "Türkiye Bölge Büyük Locası" (Provincial Grand Lodge of Turkey) kuruldu. "Bölge Büyük Üstadı" (Provincial Grand Master) olarak seçilen İngiltere Büyükelçisi Lytton Dükü Sir Henry Buhver'in is'adı yapıldı. Kendisi 1862 - 1865 yılları arasında "Bölge Büyük Üstadı" (Provincial Grand Master) görevini sürdürdü. Kurulan "Türkiye Bölge Büyük Locası" (Provincial Grand Lodge of Turkey) Aşmalı Mescit - Pera (Beyoğlu) adresinde çalışmaya başladı (7,11,12,14,15,18,22,20,23,24, 28, 31, 32). Yukarıda verilen bilgiler ışığında, 1859 tarihinden önce Osmanlı İmparatorluğu veya Türkiye'de çeşitli tarihlerde "İl veya Taşra Büyük Locaları" (Provincial Grand Lodge) veya "Ana Localar" (Mere Loge) kurulmuşsa da, bağımsız "Büyük Loca" niteliği ve örgütlenmesine sahip ve açıkça "Türkiye Büyük Locası" nitelendirmesi taşıyan masonik bir yapılanma görülmemiştir."¹¹⁴

Mason Tarikatı örgütlenme biçimleri:

- İngiliz Büyük Locası, o dönemlerde üst derecelere karşıdır. İngiliz masonluğunda aslolan ilk 3 derece ve örgütü Büyük Locadır.
- Fransız masonluğunda ise aslolan Yüksek Şûradır (4-33 dereceler) ve Büyük Doğu (1-3 dereceler) ismiyle Büyük Loca Yüksek Şûranın altındadır.

¹¹² (Tuzcu, s. 2/18)

¹¹³ (Tuzcu, s. 2/18)

¹¹⁴ (Tuzcu, s. 3/18)

- Amerikalılar EKSR Yüksek Şûraya (4-33 dereceler) son biçimini vermiş ve Yüksek Şûra kuruluş onayını da kendilerinde, Güney Yetki Alanı denen ana Yüksek Şûra da tutmaktadır.

Günümüzde yerli mason tarikatı örgütleri:

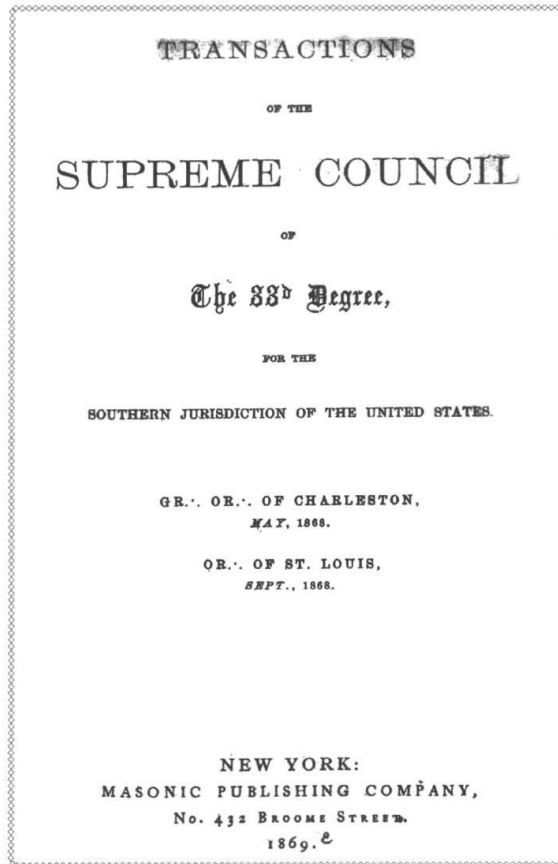
- HKEMBL İngiliz masonluğunu izlemekte ve İngiltere B. Büyük Locası tarafından düzenli yani mason sayılmakta. Bunun onay tarihi de 1970.

Hür Masonların üst dereceler örgütü Yüksek Şûra, 1967 'de kuruldu, Amerika Güney Yetki Alanı tarafından daha sonra tanındı.

- ÖMBL Fransız masonluğunu izlemekte, İngiltere B. Büyük Locası ve onun egemenliği altındaki Büyük Localarca mason sayılmamakta. ÖMBL kökü olabilecek yapı Osmanlı da Fransız masonluğu kurallarına uygun olarak 1909'da kurulan Yüksek Şûra ve altında Büyük Doğudur.

Bu gerçekler ortada iken;

- İngilizlerin 1857 İzmir, 1862 İstanbul 'da kurdukları Bölge Büyük Locaları, Fransız masonluğuna göre çalışan ÖMBL tarafından sahiplenilmesi dahası 1861 'de kurulduğu uydurulan Yüksek Şûranın devamı olarak nitelendirilmesi mümkün değildir.
- Mason Önder Tuzcu belgelerle ve çok açık bir biçimde ifade ettiği gibi o dönemlerde Osmanlı toprağında bağımsız bir Büyük Loca olmamıştır. Aktardığı İngiltere B. Büyük Locasına bağlı, Taşra Büyük Locası.
- 1861 'de İstanbul 'da hiçbir zaman yerel bir Yüksek Şûra kurulmamıştır.

Bro. Councillor Jose de Silva Mendes Leal, were selected the Bros. Innocencio Francisco da Silva, who on account of his other engagements excused himself from serving on the commission, Jose Antonio Dias, Paulino Themudo, Jose Caetans Themudo, and Dr. Francisco de Paula dos Santos.

"The labors of the commission are in progress, and the good will and conciliatory spirit of all its members, with the loyal abnegation of each, must guaranty the fortunate result of this undertaking.

"That will be an event of the highest importance for Portuguese Masonry, and will raise it to the level of the importance of the other Masonic Powers of civilized nations."

Of this, the Editor of the *Bolletino* says: "Among the news, the most interesting is, undoubtedly, that of the project of a union of the dissident bodies that have been assembled under the obedience of a Masonic body, called the Grande Oriente Portuguez. If this junction is effected, Portuguese Masonry will remain one and indivisible, as the good of the order requires, and every ground of dispute will have disappeared among the Masons of Portugal. Moreover, the most ardent wishes of the Grande Oriente Lusitano will be happily accomplished."

I need hardly say that our Supreme Council will hail such a result with pleasure, and joyfully welcome the united body thus established. It is most gratifying to know that, although there is *division* of obedience and organization, among our brethren of Portugal, there is no enmity or ill feeling to make it difficult to effect a perfect union.

TURKEY

I learn from the report of Ill. Bro. Goodall to the Supreme Council for the Northern Jurisdiction, that in the year 1868 there was a distinct Grand Lodge of England at Constantinople, having twelve Lodges under its jurisdiction, the first of which was established in 1869. A French Lodge, *L'Etoile du Bosphore*, was established there by authority of the Grand Orient of France, in the same year; and there were, in all, in 1868, about thirty-five Lodges working in Turkey and Egypt, under authority from different Grand Bodies in Europe.

Ill. Bro. Goodall says: "In 1861, a French Brother, claiming to have the 33d degree from the Supreme Council of France, constituted a Supreme Council of the 33d degree, Ancient and Accepted Rite, at Constantinople, for Turkey and Egypt; but there appears to have been some irregularity and want of proper authority in establishing such a Grand Body, and it remained in a dormant condition. In 1864, Ill. Bro. Hyde Clarke received the 33d degree from the Supreme Council of France, and

in that capacity claims to have legalized the Supreme Council for Turkey and Egypt, and changed its Orient or Valley to Smyrna, where it now exercises Masonic authority based on the Constitutions of 1762 and 1786, and has three Symbolic Lodges, seven Rose Croix Chapters, and three Consistories under its jurisdiction. Ill. Bro. Hyde Clarke is still the Sov. Grand Commander; but since his departure from Turkey, nearly two years ago, Ill. Bro. Constantine G. Carrere, 33d, is conducting the duties of that office, with Joseph Langdon, 33d, Sec. Gen. H. E. As yet they have not been recognized by any foreign Masonic body; and the question is simply whether Ill. Bro. Hyde Clarke possessed the proper authority to reorganize the Supreme Council, give the 33d degree, and grant warrants to Lodges, Chapters and Consistories."

The Supreme Council of France was established in 1804 by the Ill. Bro. Comte Auguste Alexandre de Grasse, a member of the Supreme Council of the United States at Charleston in 1802, and who ceased to be a member of it when, in 1803, furnished with a commission as Grand Representative of this Body in the French West Indian Islands, and appointed Sov. Gr. Commander of the Supreme Council to be established for the French Islands Windward and Leeward, he established a Supreme Council in the Island of Santo Domingo. When the French were soon after expelled from that island, he went to France, and there, without special commission, but as Sov. Gr. Inspector-General and Gr. Commander of the West Indian Council, established the Supreme Council of France. No one has ever inquired with what regularity or in what mode he did so; or no one has ever inquired how regularly or according to what formulas the Grand Lodge of England was created in 1717, or the Grand Lodge of France, when French Masonry became independent of the Grand Lodge of England.

Nothing could well be more *irregular* than the creation of the Grand Orient of France, it having been created by means of a rebellion against the Grand Lodge of France, and by the treachery of a committee of the latter.

The Supreme Council of Italy, at Torino, and that of Spain, were created during the Empire by the Ill. Bro. De Grasse, or by authority from him, as Grand Commander of the Supreme Council of France; and the Supreme Council of Belgium was created by Ill. Bro. General Rouyer, appointed by the Supreme Council of France, of which Ill. Bro. de Grasse was then still Grand Commander. The Supreme Council of Belgium itself erred in saying that I had stated that it was created in 1802 by Ill. Bro. the Comte de Grasse.

The Supreme Council for the Northern Jurisdiction of the United States was created by Ill. Bro. Emanuel de la Motta, without special authority from the Supreme Council of the United States, and his action was subsequently ratified by it.

And the Supreme Council of England, it has been published and not denied, was created by authority from that at Boston, transmitted by letter. How the 33d degree was conferred on the members, or how they were installed, we do not know.

Nor do we know by whom and by what authority the Supreme Council for Scotland was established; but only that, ten years ago, Ill. Bro. Henry Beaumont Leeson, 33d, Sov. Gr. Commander of the Supreme Council of England, Wales, etc., did not consider it a regular Power of the Ancient and Accepted Scottish Rite.

The presumption is that a Brother claiming to have authority from the Supreme Council of France, and by virtue of it establishing a Supreme Council in a European State, would be possessed of the requisite authority, and be required to exhibit it. If he was a Sovereign Grand Inspector-General, active member of a Supreme Council, he had authority *without* special commission, to establish a Supreme Council in Turkey, by express provision of the Grand Constitutions of 1786.

If, however, there was want of authority, or irregularity in the execution of the duty, Ill. Bro. Hyde Clarke is, and was, an English Mason of high repute, as well as a scholar and respectable gentleman. Admiral Sir Sydney Smith held high Masonic office in France, and there was nothing to prevent the Supreme Council of France making Bro. Clarke a 33d, and commissioning him to regularize the Supreme Council of Turkey and Egypt, of which we believe Sir Henry Earle Lytton Bulwer, at the time Minister of Great Britain near the Sublime Porte, was a member and dignitary. If Ill. Bro. Hyde Clarke claimed to have such a commission and such powers, undoubtedly he had them in reality. Some of the South American Councils were created in the same manner, and the regularity of their creation, and the actuality of the powers claimed by the persons establishing them, in the absence of proof or allegation to the contrary, have always been presumed. We ourselves sent Ill. Bro. Vicente A. de Castro to Cuba, he being but an honorary member of our Body, with power from the Sov. Gr. Commander to regularize, if regularization were found necessary, the Supreme Council of Cuba and the West Indies.*

At the same time it is singular that the Supreme Council of France, from which the powers of the founder and of Ill. Bro. Clarke are said to have emanated, and the Supreme Council of England and Wales, to which the latter Ill. Bro. is perfectly well known, should not either have recognized the Supreme Council of Turkey and Egypt, or have declared it irregular. Its existence has often enough been noticed in the "Lon-

* An eminent English Bro. (a kadosh) writes to me from London in these words, in regard to this Ill. Bro.: "Here is Dr. Hyde Clarke, our English Mezzofanti, speaking and writing nearly thirty dialects and languages, a French 33°, resident here, the correspondent of the true Supreme Council of France."

don Freemasons' Magazine" to draw attention to it. We at least know nothing contrary to its legality, although we heard, in some manner, some time since, that it was questioned. How and on what ground questioned, we do not know. Perhaps on the ground that there were no bodies of Masons of the Ancient and Accepted Rite in Turkey and Egypt, to be governed by a Supreme Council, when it was established. We do not know that it has any subordinate at all under it, nor but that it is merely the unsubstantial image of a Masonic Power. But that objection would have been equally valid, if it had been made against the Supreme Councils established under our authority in Cuba and Mexico, in creating each of which, I am now satisfied, we acted unwisely. But so also the Supreme Councils of France, Belgium, Spain and Italy were created, nor had the Supreme Councils of England, Scotland and Ireland more than a feeble constituency each when they were made. But all these soon created subordinates and subjects. A Supreme Council that should not do so would be like a barren tree, or a column of stone in the centre of a desert.

If the Supreme Council of Turkey and Egypt still has a real and useful existence, we shall be bound to give it the benefit of the same presumptions which obtain in favor of other bodies whose regularity is not directly impeached. Fraud is no more to be presumed than crime, and we cannot presume it of so reputable a gentleman, scholar and Mason as Ill. Bro. Hyde Clarke. But the unnecessary and improvident multiplication of Supreme Councils cannot but be mischievous, and it will not be wise to recognize any new one hereafter, that has not a respectable constituency and is not a real Power. If it should hereafter be made to appear to us that the Supreme Council of Turkey and Egypt is such a body, we shall, unless authority to create it was wholly wanting and it is clearly illegitimate, be ready to enter into amicable relations with it. For the present, inasmuch as it has not succeeded in obtaining recognition from the very body by whose authority it is claimed to exist, it will be wise and proper, I think, to request from it information in regard to the number and strength of the bodies that obey it, and as to the authority by virtue of which it was established; and until such information is had, to delay contracting an alliance or relations of amity with it.

MEXICO.

On the 21st of December, 1860, the Ill. Bro. Charles Laffou de Ladebat, active member of our Supreme Council, armed by it with plenary authority, established at the Valley of Vera Cruz, in Mexico, the Supreme Council of the 33d degree for Mexico and the States of Central America,

EK - 1 : A.B.D. Güney Jüridiksiyonu Yüksek Şûrası'nın
1869 Yılı Raporu

V. Murat, Masonların Uluslararası Tezgâhı

Efendiler!
Hâlbuki, hangi istiklal vardır ki Ecnebilerin
nasihatleriyle, ecnebilerin planlarıyla
yükselebilsin? Tarih böyle bir hadiseyi
kaydetmemiştir!¹¹⁶

Mustafa Kemal Atatürk

Osmanlı İmparatorluğunun kuruluşundan I. Ahmet'e kadar Padişahlık babadan oğula geçmekteyken; I. Ahmet öldükten sonra, büyük oğlu Osman yerine Padişah'ın kardeşi I. Mustafa'nın tahta çıkarılmasıyla bu düzen bozuldu ve "*ekber ü erşed*" adı ile yeni bir kural uygulanmaya başlandı. Buna göre yaşayan en büyük Prens Veliâhd oluyordu ve tahta o çıkıyordu.

Sultan Abdülmecit, kardeşi Abdülâziz yerine çok sevdiği büyük oğlu Murat'ı Veliâht ilân etmek istediye de başaramadı. Ölünce yerine kardeşi Abdülâziz tahta çıktı. Abdülâziz de aynı amaçla Şehzade Murat yerine oğlu Yusuf İzzettin'i Veliâht ilân etmek istiyordu. Bu da Murat üzerinde bir başka baskı ve gerilim kaynağıydı.

Osmanlı İmparatorluğunun bozulan siyasi yapısı ve üretmeden borca dayayan ekonomik yapısı, yüzlerce yıl içinde kurucu ulus ve halk Türk – Türkmenlerin iktidardan uzaklaştırılıp, Türk ve Müslüman kökenden gelmeyen devşirmelere teslim edilmesi; üretim ilişkileri, siyasi ve sınıfsal yapısı ile değişen dünyadan kopuşu, Osmanlı İmparatorluğunu, dünyanın yeni efendileri kapitalist sistemin sömürgeci ülkeleri karşısında "*hasta adam*" konumuna getiriyordu. *Hasta adamın* siyasi ve ekonomik egemenleri de, iktidar ve zenginlikleri için, emperyalist devletlere bağımlı, yerel işbirlikçileri konumuna geliyorlardı. Siyasi ve ekonomik gücü elde etmek ve sürdürmek ancak sömürgeci Batı devletlerine hizmet etmekle mümkün olabiliyordu.

Bu süreçte Osmanlı'nın kurucu ulusu Türk kökenliler, ekonomik ve siyasi güçten uzak tutulmanın yanı sıra, Türk kimliğini oluşturan Türkçe ve Türk kültürü de yok edilmek üzere yoğun biçimde baskı altına alınıyordu. Müslüman isimleri maskesi arkasındaki komprador aydınlar, Yahudi, Ermeni, Rum, Levanten ulusçu fikirlerini ve kimliklerini, Batılıların desteği ile misyoner okulları ve mason locaları aracılığıyla destekliyor, güçlendiriyorlardı.

V. Murat'ın; önce mason yapıp, kanlı darbe ile padişahın öldürülüp, sultan yapılması, bu sürecin hayati öneme sahip bir hamlesidir. Osmanlı İmparatorluğunun, Türk ve Müslüman dışındaki tüm etnik unsurları, Müslüman Arap egemenleri (Arap halkını hariç tutuyorum) dâhil, Osmanlı'dan pay almak için bu ihanetin içindedir.

¹¹⁶ Atatürk

Masonların çokça söylediği ve övündükleri, Osmanlı'da mason padişah ve şeyhülislam da vardı ifadesi yalandır. Doğrusu, Padişah ve Şeyhülislam mevkilerini, masonların alçakça ihanetler ile ele geçirmiş olduklarıdır.

Osmanlı Padişahı ve Müslümanların Halifesi olacak Veliht Şehzadenin mason yapılması; V. Murat kimliği ile Veliht Şehzadenin de bu emperyalist saldırının işbirliği içinde olması, Osmanlı İmparatorluğunun siyasi yapısının nasıl yozlaşmış olduğunu ve çöktüğünü göstermektedir.

Tarihimizdeki V. Murat sürecini genel hatları ile böyle anlamak gerektiğini düşünüyorum.

Sürecin iki yerel önderi, Midhat Paşa ve Kleanti Skalyeri

Midhat Paşa

33.° mason gazeteci Kerem Serdar Devrim ihanetin itirafını yazar;

“Sadrazam Midhat Paşa İngiltere’de tahsili sırasında Mason oldu. Batıcılığında, aydınlığında, meşrutiyetçiliğinde Masonluğunun büyük bir etkisinin olduğu muhakkaktır. Aynı şekilde sadrazamlığa getirilişinde de Osmanlı ve İngiliz Masonlarının rolü olduğu kabul edilir.”¹¹⁷

Masonlar, Midhat Paşaya sahip çıkarlar, cesur bir reformcu olduğu, Osmanlı'nın kurtuluşu için savaşım verdiği ve bu uğurda yaşamını yitirdiğini söylerler. Nesnel ve tarihi gerçekler temelinde yorum yapanlar da, kişisel hırsları doğrultusunda, padişahları devre dışı bırakarak iktidarı ele geçirmek, emperyalistlerle ve hainlerle bu yolda her türlü işbirliğine girdiğini ve entrikalar içinde yer aldığını belgelerle ortaya koyarlar.

Midhat Paşa İktidar için, Osmanlı'yı parçalamak peşinde olan İngilizlerle işbirliği yapar, onlar sayesinde iktidara gelir. Bu bölümün girişinde paylaştığımız **Atatürk'**ün sözlerini anımsatarak, yabancı ile işbirliği ancak ihanet olarak tanımlanabilir. Midhat Paşa kendi fikirlerine karşıt ve uygulamasına engel olan Padişahların tahttan indirilme ve öldürülmesinde, büyük bir kin ile yer almış, emperyalizmin yerli işbirlikçisidir. İsmail Hakkı Danişmend'e kulak kabartılabilir.¹¹⁸

Fanaryot Rumları ve Cleanthi Scalieris / Kleanti Skalyeri

Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u işgal ettiğinde Fanaryot denen bölgede yaşayan Rumlar, Osmanlı ile iyi geçinmişler; Fatih S. Mehmet'e biat etmişlerdir. Böylece, Yunanlıların (Rumların) Bizans'ı yeni bir yapı içinde Osmanlılar ile birlikte var olabileceği savını o günden bugüne eksilmeksizin getirmişlerdir. Osmanlı'nın en zayıf olduğu dönemde, bu hayallerini, Rumların egemenliğinde yeni bir Osmanlı-Bizans kurmak için harekete geçmişlerdir. Elbette emperyalistlerle işbirliği içinde.

Mason Tarihçi mason Semih S. Tezcan ve İsmail İşmen;

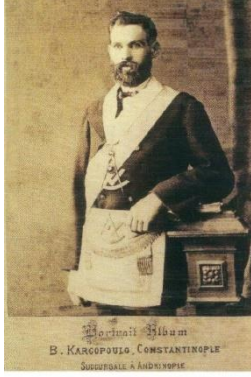
“Fatih Sultan Mehmet'i âdetâ Bizans İmparatorunun yerine geçen kendi imparatorları gibi görmüşlerdir. Böylece, Fener’de mevcut olan rum Ortodoks Patrikhanesi'nin yüzyıllar boyu güvenli bir şekilde çalışmasını sağlamışlardır. Rumlar için Patrikhane, Bizanstan sonra en üst düzey dinî ve politik bir otorite olarak bugüne kadar muhafaza edilmiştir.

¹¹⁷ (Devrim, 2003)

¹¹⁸ (Danişmend)

Sultan Murat Vin Mason olmasını sağlayan ve onun tahta çıkması halinde demokratik ve huzurlu bir ortam peşinde olanlar da gene fanaryotlar'dır."¹¹⁹

Günümüzde, Ortodoks Patriği Bartholomeus'un odasında Fatih Sultan Mehmet'in fotoğrafı asılıdır ve kendisi; "son kayzerim" demektedir.

Cleanthi Scalieris / Kleanti Skalyeri, Fanaryot Rum'u, Fransızların yetiştirdiği bölücü bir mason ajandır.

Skalyeri / Cleanti Scalieris / Kleanthi Skalieri İstanbul'da 20 Kasım 1833 de doğmuş. Banker, borsa simsarı, emlak simsarı olduğu bilinmekte.

- 1865 yılında Fransız "L'Union d'Orient" Locasında tekris olmuş,
- 1868'de kurucusu olduğu, Rumca toplanan Proodos loca başı,
- 1869 yılında Rose Croix derecesine,
- 1875, 20 Ocak da Fransa, Paris'te 33.° dereceye yükseltilmişti.¹²⁰

Resim 14 Cleanthi Scaliers

¹¹⁹ (Tezcan, İlk Türk Masonları ve Sultan Murat V, 1998, s. 7)

¹²⁰ (Rizopoulos, Sultan Murad V and Freemasonry - a political dream of the nineteenth century, 1991),

V. Murat'ın mason yapılması

Masonlar Semih S. Tezcan ve Salih İşmen;

“Osmanlı siyasi hayatında çok önemli bir plâna imzasını koyan, Sultan Murat V mason yapan, onun tahttan indirilmesinden sonra hapsedildiği Çırağan Sarayı'ndan kaçırılmasına teşebbüs eden, onu yeniden tahta geçirmeye çalışanlar gene masonlardır. Cleanthi Scalieris adında, İstanbullu gayrimüslim bir kardeşimiz 19 uncu Yüzyılın son çeyreğinde İstanbul'da çok önemli bazı siyasî aktivitelerde rol almıştır.”¹²¹

Resim 15 Mason Sultan V. Murat

V. Murat, Padişah amcası Sultan Abdülaziz'in oğlu şehzade Yusuf'u, kendisi yerine Veliâht yapma isteği, V. Murat üzerinde büyük gerilim oluştuyordu. Çözümü de, masonlara sığınarak, İngiliz ve Fransızlar desteği ile Sultanlığını garantiye almak olarak buldu, ya da ona inandırıldı.

Osmanlı İmparatorluğu 'nu ele geçirmek isteyen emperyalist ülkeler; elçilikleri ve mason locaları sayesinde, saray ve bab-ı âli bürokrasisini, sadrazam düzeyinde ele geçirmişlerdi. O dönemde mason Midhat Paşa ve çetesinin son derece etkin bir konuma eriştiği dikkate alınır, geride bir tek Padişah'ın mason yapılarak, tamamen kuklaları duruma getirilmesi söz konusudur. Bu anlamda V. Murat'ın önce mason, sonra da Padişah yapılması büyük planın son halkasıdır.

Bu olayda da açıkça görülmekte, yalnızca devlet bürokrat ve siyasileri değil, veliâht şehzadenin de siyasi geleceği için, Batılı emperyalistlerle işbirliğine rahatça girmesi ve bu işbirliğinin de mason locaları çatısı altında yapılıyor olmasıdır.

M. Şükrü Hanioğlu;

“Nitekim, bizzat Masonların çıkartmış oldukları yayınlarda kendi üyeleri bulunan Sultan V. Murad'ın tahta geçirilmesi için yaptıkları girişimleri anlatmaktadır. Bu anlatımlar arasında karşımıza kilit bir isim çıkmaktadır. Bu isim Cleanthi Scalieri'dir. 1865 tarihinde Fransız Mason locası L'Union d'Orient da görev alan Scalieri, 1875 tarihinde Paris örgütünde en yüksek mevkilere kadar yükseldi. Scalieri, Sultan Murad ile kurduğu ilişki ile, özellikle Doğu Masonluğunda yaygın hale gelmiş olan bir isteği, yâni Sultan'ın yönetiminde ve Yunan ve Türk unsurlarının kaynaşması sonucu kurulacak yeni bir Bizans Devletini gerçekleştirme çabasına girişti.”¹²²

Skalyeri'nin eriştirildiği mason locası, Fransa Büyük Doğusuna bağlı L'Union D'Orient, 23 Mart 1863'de, sıkı ve sağlam ilişkilere sahip **Türk** ve **Müslüman** olmayan Aleksandr Skinas, Mois Kastro, Salomon del Porta, Edouard Ottoni, Emmanuel Felix Veneziani önderliğinde kurulur.

1863'de Kurucu loca başı Aleksandr Skinas, sonunda 30 üyeye ulaşır. Çoğu Castro, Morpurgo, Luzzena, Veneziani gibi çoğu Yahudi ailelerinden; ikisi Rum Bazil Mavrudi, Karilaos Kalaisakis, çok sayıda Ermeni tüccar Serafin Aznavur, banker Jean Hurdacıyan, yazar Serope Hekimyan, işadamı Kalust Ekisiyan, banker Apetik Nevruzyan, tüccar Misel Alişan.

¹²¹ (Tezcan, İlk Türk Masonları ve Sultan Murat V, 1998, s. 27)

¹²² (Hanioğlu, Osmanlı İttihad ve Terakki C. ve Jön Türklük , 1985, s. 77)

1863 Aralık'ta İngiltere'de eriştirilen Serafin Aznavur loca başı olur.

1865 – 1869 arasında Louis Amiable loca başı olur;

“Yeni üyeler arasında birçok Fransız, İtalyan ve birkaç Orta Avrupa ülkesi vatandaşı vardı. Loca, üyelerini özellikle Osmanlı İmparatorluğunda yaşayan azınlıklar arasından seçiyordu. Kısa zamanda, çok sayıda kıymetli elemanları sinesinde barındırmayı başarmıştı. 1869 da musevi cemaatinin ileri gelenlerinden 10 kişi kadar üyesi bulunuyordu. Rum cemaatı gazeteci Jean Vretos, tüccar Aleksandr İzmirides, ünlü sermaye komisyoncusu Kliyanti Skalyeri, avukat Yorgo Moissaides, Giritli tüccar Karilaos Kalaisakis ve yarım düzine kadar yerel ünlü ile temsil ediliyordu.

Ermeniler bundan da çok idiler. Çoğunluğu banka dünyasının (Aristotel Çakıcıyan, Haçık Alyanakyar, Takvor Bardizyan), ticaret âleminin (Artin Nuradunkyan, Jesai Kalyistiyar) adamları idiler. Fakat Ermeniler arasında hâkimler (özellikle polis nezareti suçlu araştırma kurumu danışmam Nerse Dadiyan) devlet memurları ve serbest meslek erbabı da vardı.”¹²³

Mason gazeteci Serdar Devrim Rum mason Cleanthi Scalieris hakkında;

“Fanatyol **Cleanthi Scalieris**, 1833 İstanbul doğumlu, bankacı, borsacı, zengin ailedendir. İstanbul'da mason tarikatı içinde oldukça etkin görevler yapıyor. Union d'Orient Locası'nda 1865'te masonluğa giriyor, Fransa BD'dan aldığı beratla hemen Rumca konuşan Proodos locasını kuruyor ve 10 yıl gibi çok kısa sürede 33. Dereceye kadar çıkıyor.

Resim 16 33.° Mason gazeteci Kerem Serdar Devrim

Aşağıda V. Murat süreçlerinin sonunda, V. Murat'ı kaçırmaya teşebbüsten önce idam sonra 15 yıl hapis cezasına çarptırılıyor, paçayı Yunanistan'a kaçarak kurtarıyor. Devlet tüm mal varlığına el koyduğu için yoksulluk içinde 58 yaşında bir demiryolu katibi olarak ölüyor.

Cleanthi Scalieris, Osmanlı yönetiminde Rumların da, Türklerle eşit olarak yer almalarını ve azınlık haklarını savunuyordu. Dahil olduğu Fanaryot isimli Rum grubu, İstanbul'un fethinden beri Fatih Sultan Mehmet'e yardımcı oldukları gerekçesi ile eşit iktidar erkinin hakları olduklarını düşünüyorlardı. Fener Patrikhanesi izlediği ve hedeflediği politika da buydu. Bunun için, Midhat Paşa ile birlikte, otoriter Abdülaziz'in 'hal' edilmesi, yerine etkileri altında kalacak bir padişahın gelmesini planlamışlardı. Demek ki bu tarife uyan Şehzade Muradın tekris edilmesinde, sonra iktidara gelmesinde oynadığı rolde, **Skaliyeris Kardeşimiz o kadar da masum değilmiş.** Masonluğunu, masonik ilişkilerini belli bir siyasî ihtiras için kullanmış.”¹²⁴ diyor.

Ben de soruyorum, hanginiz kullanmadı? Scalieris bir ajandır ve efendilerinden aldığı talimat; Türklerin de yer aldığı (Asya'ya geri gönderilinceye kadar) Rumların egemenliğinde Bizans kurmaktır.

¹²³ (Dumont, 1985, s. 16-23)

¹²⁴ (Devrim, 2003) Türkiye Cumhuriyeti'nde aynı yöntemle Süleyman Demirel baş bakan olur.

Scalieris, Veliht V. Murat'ı mason yapar

V. Murat'ın masonluk fikri ile tanışmasında Londra'da iken tanıştığı İngiltere Velihttı Prens Edward'ın büyük rol oynadığı kabul edilmektedir. Prens Edward Şehzade Murat'a gönderdiği bir mektupta; *"Buradaki mülakatımız sırasında size gizli bir cemiyetten bahsetmiştim ve bu cemiyet hakkında da bazı izahat vermiştim. Hattâ sizin de bu cemiyete dâhil olmanızın çok münâsip olacağını söylemiştim. O zaman alelâde bir tavsiyeden ibâret olan bu teklifimi şimdi size daha kuvvetle tavsiye ediyorum. Bu hususta size müracat vuku bulacaktır. Sakın reddetmeyiniz"*¹²⁵

M. Şükrü Hanioglu; Marinos Pollatos, A.H.Hamadopoulos, Constantin Svolooulos kitaplarından toplayarak şöyle der;

"...[Scalieri] ilişkileri ve yumuşak karakteri nedeniyle de veliaht olan Murat Efendi'nin güven ve arkadaşlığını kazanmıştı.

*... buna bağlı olarak yeni bir Bizans devletinin doğuşu büyük bir çabanın harekete geçip ilerlemesini somut hale gelmesini gerektiriyordu. Bunun için ise Murat Efendi'den daha uygun biri yoktu. (...) Murat'ın iyi özelliklerine masonluğu da eklenmeliydi. Bu nedenle arkadaşı Cleanthi Scalieri onu önceden gereken şekilde hazırlamakta güçlük çekmedi ve sonunda Fransız obedyansı ile anlaşmasından sonra kendisinin başkanı olduğu 'Proodos' locasına 20 Ekim 1872'de yalnız en güvenilir üyelerin huzurunda girmesini temin etti."*¹²⁶

V. Murat Proodos locasında eriştilir

V. Murat, 1872'de, Rumlar tarafından kurulmuş ve Rumca çalışan Proodos locasında, Hükümetin Hukuk Müşaviri, Proodos Locası Hatibi Dr. Louis Amiable'ın Kadıköy'deki evinde, özel olarak hazırlanmış bir odada mason yapıldı. Scalieris, locanın başkanıydı.

Kurucularından Louis Amiable'ın masonik yaşamı incelendiğinde, bu işin onun mesleği ve görevi olduğu görülmektedir.

Eriştirme töreni, padişah ve saraydan gizli olarak ve tüm mason kuralları çiğnenerek yapılır. Rivayete göre, **Şehzade V. Murat Saray'dan bir Ermeni balıkçısı kıyafetine bürünerek gizlice çıkmıştır.** Locanın tüm üyeleri haberdar edilmezler, kardeş kardeşe güvenmiyor demek.

Yüksek Şûranın baş masonlardan Sahir Erman'ın derlemesi ile Sultan V. Murad'ın eriştilmesi;

*"20 Şubat 1875'te Fransa'da 33. dereceye yükselmiş bulunan Rum asıllı Kleanti Scalieris K. Türkiye'ye dönünce, birçok Türk'ün tekris edilmesine önyak oldu. Bunlar arasında Padişah Abdülaziz'in yeğeni Şehzade Murad da vardı. İngiltere'de tahsilde iken mason olmuş bulunan ve o tarihlerde **Veziir Azam olan Midhat Paşa ile anlaşılan Scalieris teşebbüsü ile Şehzade Murad 20 Ekim 1872 günü 'Terakki' locasında tekris edildi.**"*¹²⁷

V. Murat'ın mason yapıldığı gecenin toplantı tutanağının çevirisini ve Fransızca asılının kopyaları aşağıda verilmiştir. İsimlere bakar mısınız, tek Türk yok;

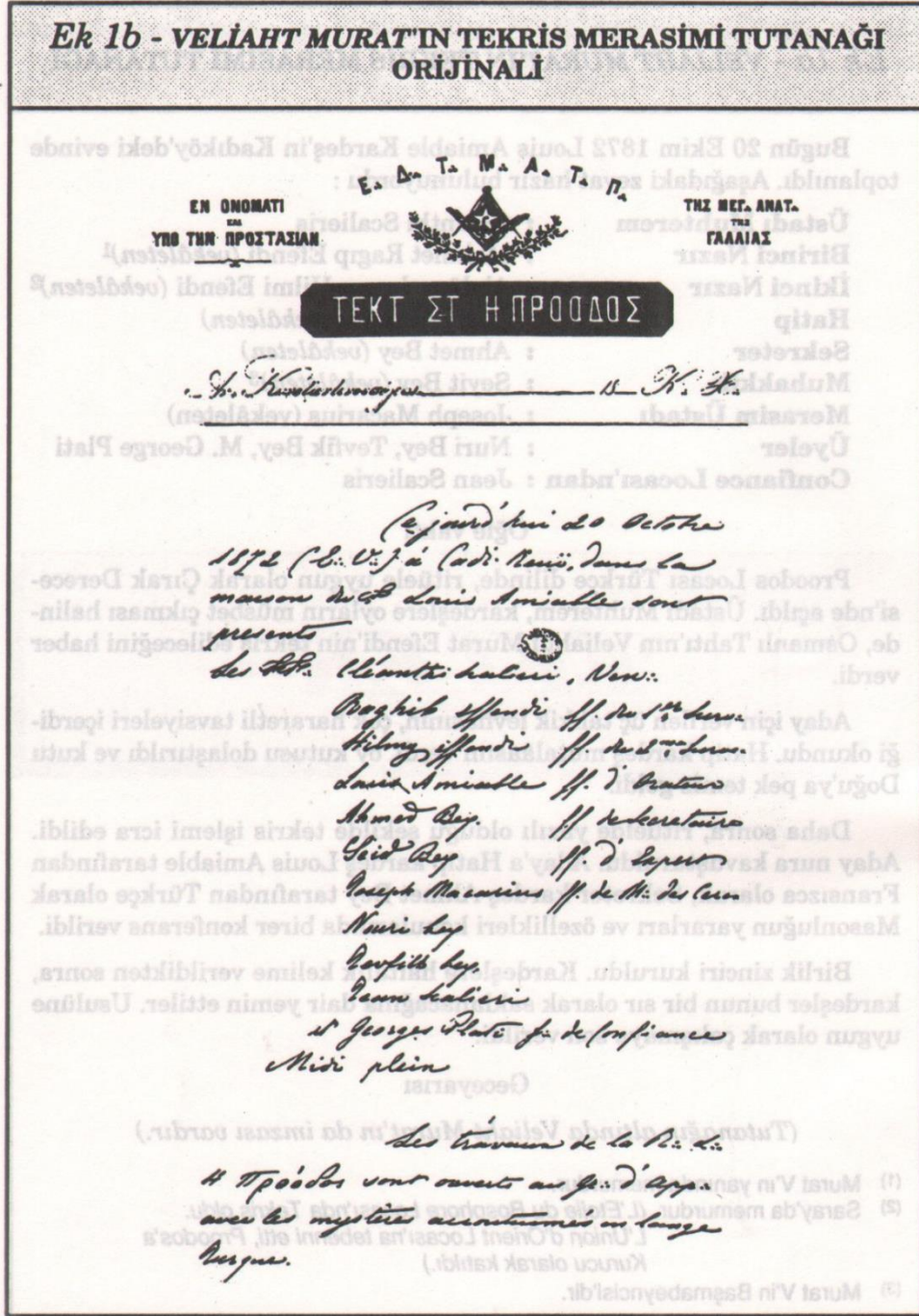
¹²⁵ (Şakir, 1943)

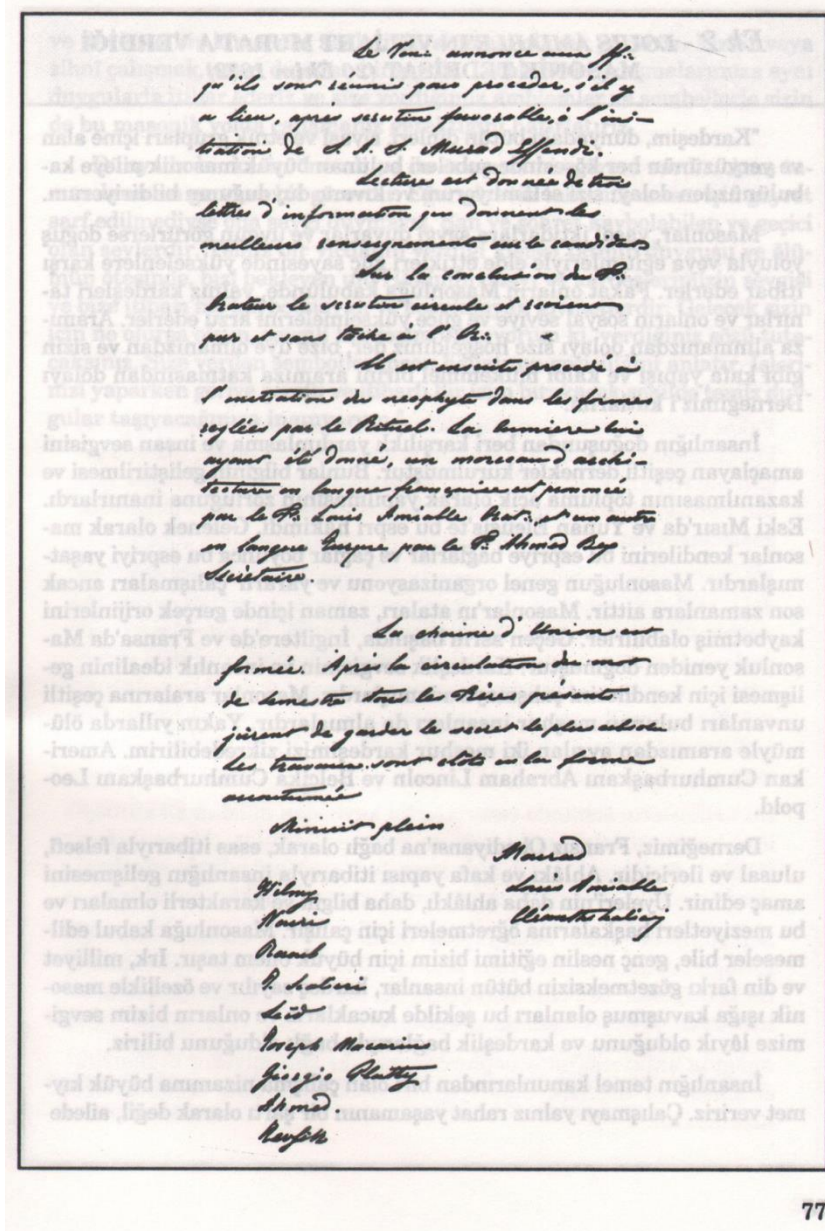
¹²⁶ (Hanioglu, 1985, s. 77)

¹²⁷ (Rizopoulos, Olayların İçinden; V. Murat'ın Tekriri, 1993, s. 93)

Veliaht V. Murat'ın Tekris Merasim Tutanağı

Tutanağın aslını aşağıda veriyorum. Yazışmayı yapan Proodos locasının antet yazıları Yunanca!

Belge 4 V. Murat Eriştirme Tören Tutanağı

Tutanağın özet çevirisi

“Bugün 20 Ekim 1872 Louis Amiable Kardeş'in Kadıköy'deki evinde toplandı. Aşağıdaki zevat hazır bulunuyordu :

Üstadı Muhterem	Cleanthi Scalieris
Birinci Nazır	Mehmet Ragıp Efendi (vekâleten)1
İkinci Nazır	Abdürrahman Hilmi Efendi (vekâleten)2
Hatip	Louis Amiable (vekâleten)
Sekreter	Ahmet Bey (vekâleten)
Muhakkik	Seyit Bey (vekâleten)3
Merasim Üstadı	Joseph Macarius (vekâleten)
Üyeler	Nuri Bey, Tefvik Bey, M. George Plati
Confiance Locası'ndan	Jean Scalieris

(...)

Daha sonra, ritüelde yazılı olduğu şekilde tekris işlemi icra edildi. **Aday nura kavuşturuldu. Aday'a Hatip kardeş Louis Amiable tarafından Fransızca olarak, Sekreter kardeş Ahmet Bey tarafından Türkçe olarak Masonluğun yararları ve özellikleri konularında birer konferans verildi.**

Birlik zinciri kuruldu. Kardeşlere haftalık kelime verildikten sonra, kardeşler bunun bir sır olarak saklanacağına dair yemin ettiler. Usulüne uygun olarak çalışmaya son verildi.

(Tutanağın altında Veliht Murat'ın da imzası vardır.)

(1) Murat V'in yanında memurdur.

(2) Saray'da memurdur. (L'Etoile du Bosphore Locası'nda Tekris oldu. L'Union d'Orient Locası'na tebenni etti, Proodos'a Kurucu olarak katıldı.)

(3) Murat V'in Başmabeyncisi'dir.”¹²⁸

Avrupa ülkelerinde, kraliyet mensupları Mason Tarikatında yer alacaklarsa, doğrudan Büyük Usta olarak yer alırlar. Hiçbirisi Çıraklıktan başlatılmaz, hele eriştirme töreninde, sarayda sıradan memur görevindeki kişilerin altında tören yapılmaz.

İngiltere'de geleneksel olarak Kent Dükü Büyük Üstad, masonbaşdır. İngiliz Prensi fotoğrafta görüldüğü gibi mason tahtında.

Resim 17 Mason Tarikatının başı İngiliz Prensi Mason Tahtında

Masonlar Osmanlı Veliht Şehzadesini aşağılayarak Mason Tarikatı'na en alt dereceden üye yapıyorlar; Avrupalıların Osmanlı karşısında yüzlerce yıllık ezikliklerinin intikam fırsatı olsa gerek. Osmanlı Sultanı; **“bütün Müslümanların Halifesi Padişah”** olacak bir Veliht, sıradan insanların, hatta kendi emrindeki sıradan memurların önünde en alt derecede mason yapılırken; locanın Fransız Hatip görevindeki kişisi de, Osmanlı Velihdına Fransızca mason talimat ve eğitimi verirken, emrindeki memurlar Türkçe öğüt ve ders veriyorlar.

¹²⁸ (Umur, V. Murad'ın Masonluğu Hakkında Belgeler, 1975, s. 21-22), (Tezcan, Biz operatifmiyiz, spekülatif mi?, Aralık 1997, s. 75) (Semih S. Tezcan, İlk Türk Masonları ve V. Murat, 1998)

Osmanlı Padişahının bütün Müslüman dünyasının Halifesi olduğunu göz önüne aldığımızda, Sultan Murad'ın yeniden tahta çıkmayı başardığı takdirde, bu 'iki ayrı durumu' nasıl bağdaştıracacağı, cevaplandırılmaya muhtaç bir konudur. V. Murat'ın kendisi bir yana, Osmanlı'yı, Osmanlı Veliahdını düşürdüğü durum utanç vericidir. Osman Gazi, Orhan Gazi, Fatih Sultan Mehmet ve diğer Padişahlar bu durumu görseler, o an kahırdan bir daha ölmezler miydiler?

Rum Scalieris ve V. Murat ile efendileri Fransız masonları yazışması

- 23 Ekim 1872'de Proodos loca yöneticisi Rum Scalieris, erişirme töreni sonrası tarihinde Fransız Büyük Doğusu baş masonuna bir mektup yazar;

“Gayri muntazam başlamış, yani Teşkilâtımızın Nizamnamelerine aykırı bulunmasına rağmen, Masonluğun Umumî ve Fransız G. O.’nın hususî menfaatlerine uygun olan ve yeni tamamlamış olduğum bir eseri size bildirmek isterim.

Fakat meseleyi anlatmadan önce şunu da belirtmek isterim ki, güzel Kuruluşumuza en çok ihtiyacı olan memleket bizimkidir. Burada çeşitli din’ler, milletler, ırklar, dolayısıyla anlaşmazlıklar ve kinler vardır. Padişah, Nazırların ve halkın büyük ekseriyeti Masonluğa kötü gözle bakarlar. (...)

Son günlerde şahsen bana yapılan bir müracatla Osmanlı İmparatorluğu tahtının varisi Prens Murad efendinin tekrisi teklif edildi. Bu teklif, Muh. locamızın âmil azası, Üs. Mason ve Veliahdın baş kethüdası Seyit Bey tarafından yapıldı.

Aşağıda anlatacağım sebeplerden en sıkı ketumiyetin muhafaza edilmesi ve tekrisin dışarıya sızmasına meydan verilmemesi lüzumlu idi. Padişah, uzun zamandan beri kendisinden sonra, yeğeninine yerine oğlunun tahta çıkmasını istemekte ve bunun için çalışmaktadır. Fakat Osmanlıların dinî ve millî gelenekleri buna karşıdır ve tahtın varisi halkın ve Nazırların büyük bir kısmı tarafından tutulmaktadır.

Murad efendi Teşkilâtımızın aradığı bütün kalitelere sahip olduktan başka, faziletleri ve tekâmül için duyduğu sevgi ile ilerde vatanının ve Teşkilâtımızın bir zaferi olacaktır. Murad efendi çoktan beri nura kavuşmak istemekte fakat bu projesini gerçekleştirememekte idi. Hiç bir prensip sahibi olmayan, kalpsiz, mantıksız, hakikî tekâmülün düşmanı bulunan ve tahtın varisini değiştirme çareleri arayan Padişahın kulağına Veliahdın tekrisi hadisesi giderse, aradığı kıymetli bahaneyi bulmuş olacaktır. Veliahdın dinsiz, imansız ‘gâvur’ olduğu ilân edilerek halkın taassubu tahrik edilecek ve muhtemelen Veliahd ve kardeşlerinin tahta çıkma hakları alınacak, tekrisine sebep olanlar cezalandırılacaklardır. Burada da Masonluk, yalnız Müslümanlar tarafından değil, Avrupa da olduğu gibi bütün cahil halk tarafından lanetlenmiştir.

Gördüğünüz gibi Kardeşlerim, Nizamnameler ve Masonluk vazifelerim arasında zor durumda kalmıştım. Bir taraftan Nizamnamelere uyacağıma yemin etmiştim, diğer taraftan Masonluğun Umumî ve Fransız G. O.’nin hususî menfaatleri için de Nizamnamelere aykırı olarak Veliahdı tekris etmeli idim.

Teklifi kabul etmemek. Teşkilâtımıza karşı Veliahdın eline bir silâh vermek olacaktı, çünkü o da umumî kanaate uyarak bizim, krallara ve dinlere karşı olduğumuz fikrine inanacaktı. Sonra, ya bir İngiliz veya İtalyan Locası bu tekrisi yaparsa, G. O.’ı böyle bir kazançtan niye mahrum etmeli?

Prensin tekrisini yapmak, Nizamnamelere göre yapmak, yâni haricî olarak adını ilân etmek, bütün Loca âzâsına haber vermek, Prensi lokale getirtmek, hem kendisi hem de bu memleketteki Teşkilâtımız için zararlı olurdu, çünkü biliyorsunuz Kardeşlerim, sır saklamaya her zaman riayet edilmiyor.

Bunun için Nizamnamenin tekris hakkındaki bazı maddelerini ihmâl ederek ikili vazifemi yaptım: birincisi, durumu ve üstün kaliteleri ile çok şey vâdeden bir kimseyi Teşkilâtımıza kazandırmak, ikincisi, Fransız Mason tarihine, ilerde Sultan olacak bir kimsenin tekrisi gibi benzeri olmayan bir hadiseyi kaydetmek.

Muameleye başlamadan önce, dostum ve Kardeşim Louis Amiable'in nasihatlarını ve fikirlerini aldım. Masonluğun Umumî ve Fransız G. O.'nın hususî menfaatleri için yaptığı gayret ve hizmetlerle tanıdığınız bu Kardeş, bana cesaret verdi ve işbirliği vaadetti.

Bu tekrisi, Muh. Proodos Locasının Üs. Muh.'ı olarak atölye adına, fakat kimseye bildirmeden ve sadece Locada güvendiğim bir kaç âzâ ile gerçekleştirmem de aramızda kararlaştırıldı.

Netice olarak, 20 Ekim 1872 akşamının 7'sinde, Loca Muhak.'i Jozef Makaryos, kurucu ve R. C. Abdturrahman Hilmi, Üs. Mason Seyit, Üs. Mason Ragıb efendi, Ç. Mason Tevfik bey, Ç. Mason Nuri bey, hepsi Proodos Locası âmil azası; ayrıca l'Union d'Orient Locasından Dr. Jan Skalyeri ve Refet Ahmet K.lerle, Kadıköyünde Proodos Muh. Locası kurucu ve âmil azası Louis Amiable'io evine gittik. Daha önceden evin bir salonunu Masonik Lokal haline getirmiştik. Anayasa ve Ritüelin Tekris hususundaki bütün icaplarını yerine getirerek, mevcut bütün K.lerin imzalamış oldukları sureti ilişik zapta göre tekris merasimini ifa ettik.

Şimdi Kardeşlerim, Masonluğun Umumî menfaalere için tasvibinizi ve aynı zamanda, bir kaç gün içinde Murad efendiyi ikinci ve üçüncü dereceye terfi ettirebilmem için gerekli müsaadenin verilmesini istiyorum. Bu hadisenin resmî bültenlerde neşredilmemesini ve ben size bildirinceye kadar bütün Masonik neşriyata mani olunmasını, Teşkilâtımızın buradaki menfaatleri bakımından rica ederim. Ayrıca, Fransız G. O.'n.n, benim aracılığım ile kendisine bir tebrik ve hoşgeldin mektubu yazmasının çok uygun olacağını sanırım bundan çok hoşlanacaktır.

*Büyük Doğusunun bu faaliyetlerimi hatalı bulacağı yerde beğeneceğini umarak...
Candan bağı Kardeşiniz Proodos locası Üs. Muhteremi, Kleanti Skalyeri"¹²⁹*

Mason biraderliğine ibretlik bir örnek; Osmanlı tebaası olan Rum asıllı mason, Devletin yasalarına aykırı olarak ve gizlice bu töreni yapar, başka bir ülkeyi kendisinin ülkesi olarak benimser ve yabancılara kendi ülkesini kötüleyip, ispiyonlar ve yaptığı suç olan eylemini de Fransa yararına olduğunu söyler. Bu vatana ve devlete ihanettir. Türk töresinde cezası ölümdür.

Fransız masonları, Mason Tarikatı kurumsal olarak başka bir ülkenin iç siyasetine, kimin Padişah olacağını belirleyecek kadar karışır, mason locasını bunun için kullanırlar. Türkiye döneminde de masonlar utanmadan masonluk siyasetle ilgili değildir derler. Emperyalist ülkelerin masonları, milli çıkarları söz konusu olunca, Mason Tarikatının tüm temel kurallarının çiğnenmesine göz yumar, hatta destekler.

¹²⁹ (Semih S. Tezcan, İlk Türk Masonları ve Sultan V. Murat, 1998), (Umur, V. Murad'ın Masonluğu Hakkında Belgeler, 1975, s. 23-25)

- 8.11.1872 'de Fransız Büyük Doğu baş masonun yanıtı;

"Bu haberinizi büyük bir alâka ile karşıladım. Türkiye tahtı varisinin tekrisine ben de sizin gibi büyük bir kıymet vermekteyim. Fransız G.O.'nına bağlı bir atölyede nur aldığı için kendimizi tebrik etmeliyiz.

Böyle önemli bir işi tahakkuk ettirebilmek için nizamnamelerin dışına çıkmak mecburiyetinde kalmış bul unmanız can sıkıcı olmakla beraber, sizi böyle hareket etmeye mecbur eden düşüncelerinizi anlıyorum; memleketin ve yeni tekris olan kardeşin içinde bulunduğu pek hususî şartlara bakarak, kanunlarımıza uymamakta haklı olduğunuzu kabul ediyorum.

Sırası geldiği vakit ve icab ederse Konsey'de müdafaanızı ben kendim yapacağım.

Sevgili Kardeşim, eserimize devam ediniz ve yeni kardeşe ikinci ve üçüncü dereceleri aynı gizlilik içinde veriniz. Öyle yapımız ki, bu derecelerin tedrisatı aklında ve kalbinde silinmeyecek izler bıraksın.

Böylece Masonluğa, vatanınıza ve insanlığa çok büyük bir hizmette bulunmuş olacaksınız.

Kardeş sevgilerimin kabulü

de St. Jean ¹³⁰

- Skalyeri yanıtlar;

"Veliahd o derece duyulandı ki, çalışmalar kapandıktan sonra sabahın ikisine kadar, masonik ve Masonluğun memleketimizde yayılması çarelerini konuşmak için kaldı. Fransız G.O.'na bağlı olan fakat yalnız türkçe çalışan bir Locanın kurulmasını teklif etti; derhal, benim riyasetimde bir muvakkat Loca teşkil edildi ve vazifelilerin seçiminden sonra Locaya "Envar-ı Şarkıyye" adı verildi () İçtüzüğünün hazırlanması için bir komisyon kurduk. Bu komisyon işini bitirir bitirmez kuruluş için resmen müracaat edeceğiz.*

Bu mektubun ilişik olarak 8 Aralık celsesi zabıt suretleri ile Veliahd için diploma talebini bulacaksınız, bunun bir an önce gönderilmesini rica ederim. (...)

Bana kalırsa bu tebrik mektubunu, kendisinin durumunu ve değer verdiklerine karşı samimî ve liberal karakterini göz önünde bulundurarak, memleketinizin âdetlerine göre yazmanız daha uygun olur. Bu mektubu geciktirmemenizi rica ederim.

Kardeş sevgilerimin kabulü

Candan bağlı Kardeşiniz

Proodos Muhterem Locası Üstadı Muhteremi (Kleanti Skalyeri" () /(*) Bu Loca kurulamadı." ¹³¹*

Mason Semih Salih Tezcan bu loca kurulamadı diyor, M. Şükrü Hanioğlu ise kurulduğunu;

" ... Scalieri, Fransız obedyansının onayı ile 'Envâr-ı Şarkıye' isimli Türk dilinde faaliyet gösteren locayı kuruyor. Bu locada seçkin siyasetçiler ve din adamları üye olduklarından örgüt meşhur oldu ve bunların arasından Jöntürkler Partisi doğdu." ¹³²

¹³⁰ (Tezcan, İlk Türk Masonları ve Sultan Murat V, 1998), (Umur, V. Murad'ın Masonluğu Hakkında Belgeler, 1975, s. 23-25)

¹³¹ (Semih S. Tezcan, İlk Türk Masonları ve V. Murat, 1998, s. 84-85)

¹³² (Hanioğlu, 1985, s. 80)

- Ajan mason Scalieris yeniden yazar;

Scalieris mektubunda Şehzade'nin yabancıların emrinde bir loca kurmayı da isteyecek kadar ihanetin içindedir. Fransızlar, Scalieris'in isteği üzerine Veliiaht Şehzade biraderlerine mektup yazar, baş mason değil, genel sekreter imzalar.¹³³

- Baş mason, mason Veliiaht 'ı muhatap almaz.

"Haşmetli Veliiaht Murat Efendi Hazretleri'ne

Çok Kıymetli Kardeşim,

Fransız Büyük Maşrıkı olarak, Konstantinopl Maşrıkı'nda sizin Proodos isimli bir Fransız Locası'nda tekris edildiğinizi, çok büyük bir memnuniyetle öğrenmiş bulunmaktayız.

Sizin üstün özellikleriniz ve mümtaz karakteriniz, masonik çalışmalarınız ve ilk üç dereceyi kazanmakta gösterdiğiniz arzu ve liyakât, bu derecelerin sembolik öğretilerini kavradığınıza işaret etmektedir. Eminim ki, sizi hür masonluk âlemi en ateşli ve en nurlu bir azası olarak bağrına basacaktır.

Siz saygıdeğer Veliiaht en içten sevgi bağlarımız bulunan bir toplumu yönetmek üzere, doğuşunuz icabı, bir tahtın basamaklarında bulunuyorsunuz. Tahta çıktığınız zaman büyük bir misyonu yaşatacağınıza ve davranışlarınızla, kuruluşumuz'un prensiplerine sâdık kalacağınıza inanıyoruz.

Tarih bize göstermiştir ki, antik çağlardan beri bu prensipler birçok güzel ülkenin medeniyet düzeyinin süratle yükselmesinin başlıca nedeni olmuştur.

Çok Muhterem Kardeşimiz, emin olunuz ki, gelecekteki bu en ulvî, İnsanî görevinizin başarıya ulaşmasında Fransız Büyük Maşrıkı'mın tüm kardeşleri yanınızda olacaktır. İşte bu düşüncelerle, çok muhterem kardeşimiz sizden, bu içten ve kardeşçe bağlılık duygularımızın kabulünü istirham ederim.

Fransız Maşnk Konseyi Başkanı'nın izniyle.

Dr. St. Jean, Genel Sekreter"

- Osmanlı Şehzadesi V. Murat'ın yanıtı;

"Kardeşçe sevgi ve bağlılığınızı ifade eden 1 Mayıs 1873 tarihli mektubunuzdan dolayı en içten memnuniyetimi bildiririm. Benim masonik tekrisim ile ilgili olarak, şahsım hakkında gösterdiğiniz asil ve kardeşçe duygu ve düşüncelere en candan teşekkürlerimi sunarım.

Çok muhterem kardeşim, lütfen inanınız ki, bahsettiğiniz o fırsat ortaya çıkar çıkmaz arzunuz üzere, bu mükemmel kuruluşumuzun bana yüklediği sorumlulukları gerçekleştirebilmek için büyük bir gayret şadedeceğim. Öyle ki, insanlığın gelişmesi yolunda büyük bir adım atabilmesinin sadece bu yoldan geçtiğine inanıyorum.

İrk, din ve dil farklılıkları nedeni ile halen bölünmüş olan Doğu'daki bizim topluluklarımızın, halkımızın gerçek mutluluk ve gelişmeye kavuşabilmesi, kişilerin birbirlerine kardeşçe bağlanmaları ile mümkündür.

Bilvesile en içten ve kardeşçe sevgi ve duygularımın kabulünü istirham ederim.

*. *. Murat" ¹³⁴*

¹³³ (Semih S. Tezcan, İlk Türk Masonları ve V. Murat, 1998)

¹³⁴ (Semih S. Tezcan, İlk Türk Masonları ve Sultan V. Murat, 1998, s. 87)

Mason tarihçi Semih Salih Tezcan;

“Veliâht Murat'ın Masonluğa girmesiyle Scalieris'in rüyasının bir bölümü gerçekleşmiş ve büyük plân yürürlüğe girmişti. Ülkede bu sırada, kardeşimiz Midhat Paşanın önderliğinde yeni bir Anayasa Taslağı hazırlanıyordu. Bunu hazırlayan Komite'de Ziya Paşa ve Namık Kemal'e ilâve olarak Dr. Louis Amiable, Alexander Hollinsky, eski bir diplomat, İran Büyükelçisi Moshin Hamanda, İngiliz Büyükelçisi Sir Henry Elliot vardı. Yalnızca bir isim mason değildi. Osmanlı'nın Rus kontrolünden kurtulmasında oynadığı önemli rolüyle Komite'de yer almıştır.”¹³⁵

Louis Amiable, Osmanlı Barosunu kurmak üzere Fransa'dan getirtilen bir hukukçudur. Daha sonra bu locanın başkanlığını yaptı, Ermeni olayları zamanında Ser Locasının kapanmasını organize etti. Paris'e döndükten sonra bir bölgenin Belediye Başkanlığı da yaptı.

Resim 18 Veliâht Şehzade V. Murat

NOM ENOTTE	PRÉNOMS NOTTE	QUALITÉ CIVIL	NAISSANCE		DÉSIGNÉ	GRANDE DIPLOME	DATES DE LA RECEPTION DE DONS QUI SUIVENT			DATE DE L'EXPIRATION	SIGNATURE ou écriture
			ANN.	JOUR, MOIS, AN.			GRANDE D'APPRENTI.	GRANDE DE COMMANDE.	GRANDE DE MAITRE.		
Mehmet	Murat	Prince Impérial de Constantinople	1546	25 Octobre 1840	(exemple)	M.	20 8/1872 Pr. Proodos Istanbul	8 8/1872 Pr. Proodos Istanbul	8 8/1872 Pr. Proodos Istanbul		M. Murat

SOYADI	İSİM	GÖREVİ	DOĞUM		İKÂMET	DERECESİ	KABUL TARİHLERİ			KAYIT TARİHİ	İMZA
			Yer	Gün, Ay, Yıl			Çırak	Kalfa	Üstad		
Mehmet	Murat	Osmanlı Prensi	İstanbul	25 Ocak 1840 (1840)	İstanbul	M.	20 Ekim 1872 Proodos İstanbul	8 Kasım 1872 Proodos İstanbul	8 Kasım 1872 Proodos İstanbul		M. Murat

Şekil 7. – VELİÂHT MURAT'IN TEKRİS ve MATRİKÛL KAYDI

136

Belge 5 Veliâht V. Murat Eriştirme ve Loca Kaydı

Şehzadelerin ihaneti bu kadarla bitmiyor.

İstanbul da mason localarında eriştirilen şehzadeler;

- 1872, V. Murad, veliahdlığı sırasında,
- 1873, Nureddin efendi,
- 1875, Ahmed Kemaleddin efendi mason yapıldılar.

Prens Sebahattin

Osmanoğulları içinden, emperyalizm ile masonluk üzerinden işbirliği yapan bir başka şehzade *Prens Sebahattin*, Sultan Abdülhamid'in kız kardeşinin oğludur. O da Jön Türk hareketi içindeki bir başka grubu oluşturur. Yunanistan'da Yunanistan Büyük Locasına bağlı localarda, azınlık hakları üzerine ateşli konuşmalar yapar. O da masondur.

¹³⁵ (Semih S. Tezcan, İlk Türk Masonları ve Sultan V. Murat, 1998, s. 59)

¹³⁶ (Semih S. Tezcan, İlk Türk Masonları ve Sultan V. Murat, 1998, s. 54)

Angelo Iacovella; Prens Sebahattin'in Osmanlı İmparatorluğu Hükümetine karşı (Bab-ı Âli), herkesle hatta isyan halindeki Ermeniler ile de işbirliği yapmaya hazır olduğunu söylemekte.¹³⁷

Sorular ve değerlendirme

- İstanbul 'a Roma İmparatorluğunun verdiği isim, kurucusu Constantin 'in şehri anlamında *Konstantipol*, Osmanlı'nın verdiği resmi isim ise, *Konstantiniye*. Fransız baş masonu, resmi olan Osmanlı adını değil, Hıristiyan Roma'nın verdiği ismi kullanıyor.
- Bir padişah adayı, kendi ulusuna değil, yabancıların mason tarikatının üyelerine güveniyor ve Fransız biraderinden talimat alıyor. Fransız'ın küstahlığına ve Velihaht Şehzadenin kimliksizliğine bakar mısınız?

"Fransız Büyük Maşrıkı olarak, Konstantinpol Maşrıkı'nda sizin Proodos isimli bir Fransız Locası'nda tekris edildiğinizi, çok büyük bir memnuniyetle öğrenmiş bulunmaktayız. Tahta çıktığınız zaman büyük bir misyonu yaşatacağınıza ve davranışlarınızla, kuruluşumuz 'un prensiplerine sâdik kalacağınıza inanıyoruz. Tarih bize göstermiştir ki, antik çağlardan beri bu prensipler birçok güzel ülkenin medeniyet düzeyinin süratle yükselmesinin başlıca nedeni olmuştur. Çok Muhterem Kardeşimiz, emin olunuz ki, gelecekteki bu en ulvî, insanî görevinizin başarıya ulaşmasında Fransız Büyük Maşrıkı'nın tüm kardeşleri yanınızda olacaktır."

- Osmanlı Şehzadesi başında bulunduğu devletin ve halkının değil, masonluğun çakma insanlığı için çalışacağını beyan ediyor;

"Çok muhterem kardeşim, lütfen inanınız ki, bahsettiğiniz o fırsat ortaya çıkar çıkmaz arzunuz üzere, bu mükemmel kuruluşumuzun bana yüklediği sorumlulukları gerçekleştirilebilmek için büyük bir gayret sarfedeceğim. Öyle ki, insanlığın gelişmesi yolunda büyük bir adım atabilmesinin sadece bu yoldan geçtiğine inanıyorum. Irk, din ve dil farklılıkları nedeni ile halen bölünmüş olan Doğu'daki bizim topluluklarımızın, halkımızın gerçek mutluluk ve gelişmeye kavuşabilmesi, kişilerin birbirlerine kardeşçe bağlanmaları ile mümkündür."

Bütün Avrupa ulus bilinci ile yanıp tutuşurken, Osmanlı'nın mason Şehzadesinin ihanetine bakar mısınız? Ne milli bilinç, ne vatan sevgisi, ne devlet duygusu var?

¹³⁷ (Iacovella, 1998)

V. Murat, tahta çıkarılır ve indirilir

Masonlar sürekli olarak yasalara bağlı olduklarını söylerler ama sürekli de çıkarları gerektirdiği anda yasaları çiğner, haydutluğa başvururlar. Sultan Abdülaziz'in hal edilmesi, V. Murat konusu, Osmanlı İmparatorluğu'nda gerçekleşen ilk çete terörüdür ve bu haydutluğu örgütleyen, destekleyen ve yer alanlar masonlardır.

Sultan Abdülaziz'in tahttan indirilişi

Serasker Hüseyin Avni, Adliye Nâzırı Midhat, eski Sadrazam Mütercim Rüştü Paşa, eski Şeyhülislâm Hasan Hayrullah Efendi'den oluşan çete iktidarı ele geçirmek için her türlü kanlı eylemlere girişirler. **Mason Velihaht Şehzade V. Murat**, dörtlü çete ile işbirliği içinde, amcası **Padişaha yapılan tezgâh içinde** yer alır;

“Sarrafı Hristaki'den sağladığı paraları İstanbul'daki büyük medreselerin öğrencilerine el altından gizlice dağıtarak kansız bir ayaklanma niteliğindeki Softalar gösterisini (Talebe-i Ulum) hazırladı (1876)”¹³⁸

Gösteri sonrasında Sultan Abdülaziz, sivil ve askeri bürokrasinin ortak darbesi ile zorla tahttan indirilir, Topkapı Sarayına kapatılır. Üç gün sonra bir önceki Sultan Abdülaziz'in bileklerini keserek intihar ettiğini duyar.

Sultan Abdülaziz 'in cesedi yanına ilk giden Hüseyin Avni Paşadır, gelen doktorların otopsi yapmalarına izin vermez. Gerçekte intihar mıydı, öldürüldü mü? Otopsi yapılmasına izin verilmediği için hiçbir zaman kesin olarak bilinemez.

Dörtlü Çeteden Hüseyin Avni Paşa acımasız bir diktatör gibi davranmaktadır; Abdülaziz'in ölümünde, doğrudan öldürttüğü veya uyguladığı baskı sonunda intihara sürüklediği halk arasında yaygın bir kanıdır.

Midhat Paşa anılarında;

“Sultan Aziz'in 30 Mayıs 1876'da hal' edilmesi Osmanlı tarihinin (bir serasker eliyle gerçekleştirilmiş ilk planlı saray darbesidir. Darbenin askeri planlarını yapan ve buna teşebbüse cesaret gösteren kişi şüphesiz ki Hüseyin Avni Paşa'dır. Önce, meseleyi korkak ve kararsız sadrazama açarak belki biraz da tehdit ederek hal' işine onu ikna etmiştir, Midhat Paşa ile Şeyhülislâm ise bu Saltanat değişikliğine kendi açılarından bakarak olmaz dememişlerdir, Darbede kullanılacak Mekteb-i Harbiye öğrencileri ile Taşkışla'daki Hassa Ordusu talim taburlarının kumandanları ile Süleyman, Abdi ve Redif Paşalar ve Sarayi denizden abluka edecek olan harp gemilerinin kumandanı Arif Paşa ile Bahriye Nazırı Kayserili Ahmet Paşa Seraskerin emriyle bu darbeyi gerçekleştirmişler ve Sultan Aziz'i tahtından indirmişlerdir.”¹³⁹

¹³⁸ (Semih S. Tezcan, İlk Türk Masonları ve Sultan V. Murat, 1998)

¹³⁹ (Paşa, 1997, s. XV)

V. Murat tahta çıkarılır

Velihaht Şehzade V. Murat 36 yaşında 18 Mayıs 1876'da tahta çıkarılır.

V. Murat tahta çıkarılmak üzere Hüseyin Avni Paşa tarafından süngülü askerlerle alındığı sırada alkollüdür. V. Murat'ın alkol sorunu olduğu birçok kaynakta geçer. Tahta götürülürken atılan cülus topları, süngülü askerler V. Murat'ı korkutur ve paniğe sürükler.

Bu arada Dolmabahçe Sarayı, V. Murat'ı çevreleyen kişiler tarafından yağmalanır;

"Bu arada, eski Padişah, Topkapı Sarayı'na götürülürken, Dolmabahçe'de büyük bir yağma hareketine girişildi. Yeni Valide Sultan 'cülus bahşişlerine karşılık' adı altında Abdülâziz'in 85 000 altınına el koydu; yaklaşık 8 milyonluk esham ve tahvilât Maliye'nin borcuna karşılık "Erkânı Erbaa" kararıyla hemen Osmanlı Bankası'na yatırıldı ve Saray'ın iç hazinesindeki 8 yüz bin liralık mücevherat da Murat V'in bir milyon lirayı bulan borcuna karşılık yeni Padişah'ın sarrafı Hriktaki'ye devredildi. (...)

Öte yandan, duyduğu korkunun etkisinden kurtulamayan Padişahın durumu ağırlaşarak gerçek bir çılgınlığa dönüştü."¹⁴⁰

Sadrazam Midhat Paşa önderliğinde, hepsi mason Rum Scaliere, Fransız L. Amiable, A. Holinsk, İngiliz Büyükelçisi S.G. Elliot, İran elçisi Malkum Han ekibi tarafından planlanan anayasal değişiklikler uygulanmaya başlar.

"Bundan başka halkın tepkileri ile de savaşmak gerekiyordu. Bu nedenle de halkın üzerinde nüfuzu olan ve elden geldiğince daha fazla kişiye işin esaslarının öğretilmesi gerekiyordu. Bu amaçla Scaliere, Fransız obedyansının onayı ile 'Envâr-ı Şarkiy'e' isimli Türk dilinde faaliyet gösteren locayı kuruyor. Bu locada seçkin siyasetçiler ve din adamları üye olarak bulduklarından örgüt meşhur oldu ve bunların arasından Jöntürkler Partisi doğdu..."¹⁴¹

"...1894'ün başlarında İstanbul'daki Rum Masonlar, Scaliere'ye Utggleşis, Kefattiveos ve Spanopulos düzensiz bir loca kurdular ki bunun amacı olarak Doğu Devleti fikrinin geliştirilmesi için geniş çapta faaliyet yapmayı öngörmüşlerdi. Burada yer alanlar, Olimpios, Stamelos, Sulidis, Gakkos, Yunanistan Büyükelçisi Mavrokordato, Fransız Büyükelçisi Paul Carnbon ve İngiliz Büyükelçisi Sir Philip Currie'nin görüşleri doğrultusunda bir hareket plânını belirlemişlerdi."¹⁴²

V. Murat tahta dayanamaz, indirilir

V. Murat tahta çıkar ama tahta çıkış süreci, amcası padişahın kanlı sonu, sinir sistemini çökertir. Üstüne dörtlü çetenin baskıları, masonlara verdiği sözler, haliyle "ecnebilerin" istekleri ve yabancı doktorunun bol sülüklü acayip sağaltmaları içinde bunalır. Tam da bu sırada genç bir Yüzbaşı hükümetin toplandığı konağı basar ve dörtlü çetenin kanlı diktatörü Serasker Hüseyin Avni Paşa ve Hariciye Nazırı Raşit Paşayı öldürür. Sultan Abdülâziz'in intikamını almıştır. V. Murat aklını tamamen yitirir, cinnet geçirir, Saray'da;

- *"kan istemiyorum, padişahlık da istemiyorum"*

Diye söylenerek dolaşmaya başlar. Çete üyelerinin kendisini ziyaretinde onlara sarılır. Halk karşısına çıkarılmaz.

¹⁴⁰ (Tezcan, İlk Türk Masonları ve Sultan Murat V, 1998, s. 31)

¹⁴¹ (Hanioğlu, 1985, s. 78)

¹⁴² (Hanioğlu, 1985, s. 81)

“Ama ne yazık ki Sultan Murat bu yeni görevinin stres ve ağırlığını taşıyamadı. Gerek zihinsel yetersizliği gerekse de bu yetersizliği arttıran yoğun alkol bağımlılığı görevlerini lâyıkıyla yerine getirmesine engel oluyordu. Bu da anayasal yönetimin bir an önce yürürlüğe girmesini arzulayan Sultan Murat taraftarlarını da huzursuz ediyordu. Nitekim Ağustos ayında Murat’ın kadim destekçileri, bir grup tıp doktorunun ortak teşhisi ile onun zihinsel olarak yönetime muktedir olmadığına karar verdiler ve tahttan indirdiler.”¹⁴³

Dörtlü Çete, İngiliz Elçisine de danışarak, Şeyhülislam’dan V. Murat hakkında deli olduğuna dair fetva alarak, 93 günlük padişahlıktan sonra tahttan indirir. Midhat Paşa, o güne kadar hep silik kalmış, düşüncelerini paylaşmamış Sultan Abdülhamid ile bir pazarlık yapar, meşrutiyet sözü aldıktan sonra, yerine Sultan Abdülhamid, Sultan ilan edilir.

Mason gazeteci Kerim Serdar Devrim;

“Hamid Efendinin de çeşitli entrikalarla ve devlet ileri gelenlerini ya kandırarak, ya satın alarak hızlandırdığı bu hadise, 31 Ağustos 1876’da sonuçlanmış, Şeyhülislamın “daimî cinnet” sebebiyle verdiği bir fetvayla V. Murad tahttan indirilmiş, yerine II. Sultan Abdülhamid padişah olmuştur.”¹⁴⁴

Hiçbir tarih bilim insanı, V. Murat’ın tahttan indirilmesini Sultan Abdülhamid ‘e bağlamazken, mason araştırmacılar bile böyle bir söylemde bulunmazken, mason gazeteci Serdar Devrim’in, Sultan Abdülhamid’i haksız, mesnetsiz, belgesiz suçlamasına ne demeli?

Emperyalizmin alçakça örgütlenmelerle Osmanlı sarayına karışmaları ortada; Padişahlar öldürülüyor ve masonlar her aşamasında başrolde ve mason gazeteci (!) K. Serdar Devrim, bunlara söz etmeden, Sultan Abdülhamid’e mahalle kahve sohbeti biçiminde saldırıyor. Üstelik Padişah için Abdülhamid Efendi diyecek kadar densiz ve cahil.

Mason tarihçi Semih S. Tezcan ve İsmail İşmen kardeşler, İngiltere Masonbaşı da olan İngiliz Prensi, Büyükelçisi, Fransa Yüksek Şûra ve Büyük doğusu, Bizans hayali ile hareket eden mason Yunanlılar (Rum), Yahudiler, mason Midhat Paşa, diktatör ve katil Hüseyin Avni Paşanın bulunduğu grubu “devrimciler”, bunlara karşı olanları da “tutucular” olarak niteleyip, yapılan bütün bu entrikalar, zorbalıklar, darbeler, alçaklıklar, İngiliz ve Fransız emperyalistleri ile işbirliklerini de Osmanlı’yı parçalanmaktan kurtarmak olarak niteliyorlar. Pes yani. Bu kişi de Tarih bilim insanı güya.

Mason tarihçiler, bilimsel kimliklerini ayakları altına alıp, mason yalanları için çarpıtma ile hareket ediyorlar.¹⁴⁵

Mason tarihçi Ergün Aybars ve diğerleri de aynı yoldalar.

Sultan Abdülhamid’i tahttan indirerek nefretlerini kusan, heyette bulunan mason Yahudi, Sebataycı, Ermeni, Rumlar; günümüzde yalanlarla Sultan Abdülhamid’in kimliğine aynı nefretle saldırıyorlar.

Resim 19 Mason Ergun Aybars locada

¹⁴³ (Mentzel, 2012)

¹⁴⁴ (Devrim, 2003, s. 242)

¹⁴⁵ (Tezcan, İlk Türk Masonları ve Sultan Murat V, 1998, s. 47-48)

V. Murat'ı kaçırmaya girişimleri

V. Murat, önce Topkapı Sarayına, sonra da isteği üzerine Çırağan Sarayına götürülür, göz hapsinde tutulur. Ölümüne kadar 30 yıl bu şekilde yaşar.

Masonlar V. Murat projelerinden vazgeçmezler, kaçırıp, tahta yeniden geçirmek için birçok girişimde bulunurlar:

- V. Murat'ı Avrupa'da sağaltmak (tedavi ettirmek) için Sultan Abdülhamit'ten isterler, ret edilir.
- V. Murat, tahttan indirildikten dört yıl sonra, iyileştiği savı ile Masonlar onu tekrar devletin başına getirmek isterler, Fransa, İngiltere ve İtalya Elçileri devreye girer, sonuç alamazlar.
- V. Murat'ı tekrar tahta geçirmek için birkaç kez kaçırma girişimleri olur başarısız olurlar.

1878, İlk Kaçırmaya Denemesi

Yurtdışında yaşayan Ali Suavi, II. Sultan Abdülhamid'in tahta çıkmasıyla İstanbul'a dönmüştür. Beş yüz kadar Rumeli göçmeniyle 19 Mayıs 1878'de Çırağan'ı basarak V. Murat'ı kaçırmaya kalkışır. V. Murat'a danışılmadan yapıldığı sanılan bu girişim sonunda Murat onlarla kaçmaz. Çağrılan polis birliğinin başı Beşiktaş Muhafızı Hasan paşanın bir baston darbesi ile Ali Suavi'yi öldürür. Saldırganların bir kısmı orada ölür, bir kısmı idam edilir, bir kısmı da sürgün edilir.

Bilim insanı Sina Akşin;

*"Masonların, Murat ile dayanışmaları dolayısıyla onun tahta yeniden geçmesini istemeleri doğaldı. İhtimal, İngilizler de, Murat'ın siyasetlerine daha elverişli davranacağı umudunda oldukları için, bu girişimleri el altından desteklemiş olabilirler."*¹⁴⁶

*"Suavi'nin karısı İngiliz'di ve kendisinin de İngiliz ajanı olduğu yönünde rivayetler vardır"*¹⁴⁷

Mason Bozkurt Güvenç ilginç bir bilgi veriyor;

*"Ali Suavi Kardeşimizin öldürüldüğü Çırağan Sarayı olayından sonra yakalanabilen komite üyeleri (ki bunların arasında **Tamer Ayan**¹⁴⁸ Kardeşimizin anne tarafından dedesi **Süleyman Asaf Bey Kardeşimiz** de vardır)." ¹⁴⁹*

Resim 20 Mason Bozkurt Güvenç

¹⁴⁶ (Metin Kunt)

¹⁴⁷ (Metin Kunt)

¹⁴⁸ Tamer Ayan, Hür masonlar kanadında önemli militanlarından. Türkiye'de masonluk, Fransız masonluğundan İngiliz masonluğuna dönüştürüldüğü dönemin baş mimarı Necdet Egeran tarafından mason yapılmış, tam bir batı yanlısı ve Türklükle, Atatürk ile sorunu olan bir masondur. Dedesinin yolundan gitmiş anlaşılır.

¹⁴⁹ (Güvenç, 2001, s. 231)

Can Kapyalı, yasadışı, silahlı terör eylemini yapanların hepsinin masonlar olduğunu itiraf ediyor;

“Bunlardan Ali Suavi'nin V. Murat'ı kaçırma girişimi, hayatına mal olacaktır. V. Murat dâhil, bu saydığımız aydınların tümü de Kardeşlerimizdir.”¹⁵⁰

Masonlar siyasete bulaşmazlar diyen masonlar; gerçekler bu kadar yalın ortada iken nasıl bu kadar rahat yalan söylüyorlar? *Mason ahlakı işte bu!*

1878, İkinci kaçırma girişimi

Skalyeri ve Aziz beyin başlarında olduğu Ali Şefkati, Prens Sebahattin'in annesinin gözdesi Nakşibend Kalfa önderliğinde bir çete, Çırağan Sarayına suyolundan girerek V. Murat'ı kaçırap, Sultan Abdülhamit'i indirip, muhtemelen katledip, yerine V. Murat'ı geçirmek üzere plan yaparlar. Çeteyi, o sırada İngiliz Kralı da olan, İngiltere B. Büyük Locası Masonbaşı Edward her anlamda destekliyor, hatta çeteye bir de İngiliz doktoru göndermiş.

Ancak aralarından birisinin ihbarı üzerine, Sultan Abdülhamit, çetenin üyelerinin bulunduğu örgüt merkezleri Aziz Beyin evini 20 Mayıs 1878'de bastırır; Skaliyeri, Nakşibend Kalfa ve Ali Şefkati ile birlikte bazıları kaçarlar, Yunanistan'a sığınır. Diğerleri tutuklanır yargılanır ve eşitli hapis cezaları alırlar. Nakşibend Kalfa, Atina'da mason locasının desteği ve koruması altında yaşamını sürdürür. Devlete karşı silahlı terör eylemine geçenler, 1878'de ve 2014'de Yunanistan'a sığınıyorlar.

Yüksek Şûra Masonbaşı Sahir Erman'ın, Amerika'dan getirdiği belgelerden, Amerikalı masonların değerlendirmesini okuyalım;

“Şehzade Murad'ın tekrisi hakkında ABD Güney Yetki Alanının Resmi Bülteninde (Official Bulletin of the Supreme Council of the 33 Degree for the Southern Jurisdiction of the United States - Vol VI., No. 1, April 1884, P. 360) Şöyle denilmektedir:

‘1872 de tekris edildiği zaman Şehzade Murad, vasiyetnamesinde,¹⁵¹ kardeşliğe götüreceği yolu bulmak istediği için Mason olmaya karar verdiğini yazmıştır. Bir gün iktidara gelecek olursa, bütün hareketlerinde toplumun temelini teşkil eden nasafet prensiplerinden mülhem olmakda kararlı idi.’(...) *Düşündüğü projeleri gerçekleştirememişse, kusur onda değil halkın ona karşı olan mahvedici tutumunda ve hükümdarlığının pek az sürmüş olmasındadır.*¹⁵²

Halkın, mason şehzadeye mahvedici tutumunu Amerikalı mason anlamış ama bizim yerli masonlar *Halkın Mahvedici Tutumunu* bir türlü anlayamıyorlar. Eziklerin ezikliğinden halkına yabancı ve düşman olduklarından mı?

Skaliyeri'nin bundan sonraki çabaları, büyük devletlerin, özellikle İngiltere'nin ilgisini Sultan V. Murad'ın yeniden başlatmak üzere tahta geçirme sorununa çekme yolunda gerçekleştirdi. İstanbul'daki Mason teşkilâtı ve Sultan Murad kanalıyla sağlanan özel evraklar ile İngilizlere yaptığı müracaatları sonuçsuz kalan Skaliyeri, 1891 tarihinde öldü.

¹⁵⁰ (Kapyalı, 2001, s. 79)

¹⁵¹ Mason erişirme töreninde “vasiyetname” denilen bir mektup yazdırılır. Aslında vasiyetnameden çok, mason olduktan sonra izleyeceği yolun taahhütleridir.

¹⁵² ((TYŞ arşivi - ABD G. J. Uu belgeleri, Konu 1))

Masonbaşlar, Mason 33.° Suha Umur, 33.° Celil Lâyiktez, 33.° Can Arpaç; emperyalist Batı ülkelerinden aldığı destekle, silahlı bir çete kurup, Saray basıp, devrik padişahı kaçırmaya kalkışan Ali Şefkati 'den *hürriyet kahramanı* diye söz edebiliyorlar.¹⁵³ Sonra da utanmadan masonlar siyasete karışmazlar, yasalara bağlıdırlar derler. **Edep yahu!**

İsviçre Alpine Bü. L. Konvanında, Oryal Güventürk, Can Arpaç, ve Celil Layıktez, K.ler (Sah., 6-10)

Resim 21 Oryal Güventürk, Can Arpaç, Celil Lâyiktez

Ali Şefkatin 1872'de Proodos locasında eriştirilmiş. Rumların önderliğinde, Yahudi ve Ermenilerin katıldığı, Fransız masonluğuna bağlı Proodos locası, tamamen siyasi amaçlarla, emperyalistlerle işbirliği içinde Osmanlı Devletinin yönetimine el koymak üzere kurulmuş, yapılanmış bir mason locası, terör ve ihanet odağıdır.

Mason biraderler Semih Salih Tezcan ve İsmail İşmen;

“Esefle söylemek gerekir ki, Jön Türkler, Murat V 'in ve Scallieris'in ideallerini benimsememişlerdir. 1908'de darbeyle geldikleri zaman devirdikleri dikta rejiminin aynını uygulamışlardır. Sadece, Anayasayı göstermelik olarak yeniden yürürlüğe koydular. Ne yazık ki, yukarıda bahsedildiği üzere, bu Anayasa'yı da masonlar yapmıştı, uygulamayanlar da gene masonlar olmuştur.”¹⁵⁴

Bu sözleri 1998 yılında HKEMBL resmi yayınları içinde kitaplarının son sözlerindedir. Tamamen Batının çıkarları doğrultusunda, Osmanlı İmparatorluğunu yıkıp, yerine Bizans'ı canlandırmak hedefini benimsemekte, bu hedefte her türlü yasa dışı eylem içinde bulunanların kaybetmesinden sonra, ardından gelen biraderlerinin aynı ilkeleri benimsemediği için hayıflanmakta, sonraki biraderlerine esef etmektedir. Tekrar vurgulamak istiyorum, 1800'lerin sonunda değil, 1998 yılında *milli* olduklarını savunan masonlar söylüyor. İhaneti sahiplenip, ihaneti savunuyorlar.

¹⁵³ (Umur, V. Murad'ın Masonluğu Hakkında Belgeler, 1975, s. 32)

Celil Lâyiktez Mimar Sinan ve Tesviye (Tesviye D. sayı 39, sayfa 19) dergilerinde; Can Arpaç Tesviye Dergisi, sayı 11, sayfa 7.

¹⁵⁴ (Tezcan, Biz operatifmiyiz, spekülatif mi?, Aralık 1997, s. 68)

Değerlendirme

V. Murat olayı;

Hedefi

- Emperyalistlerin çıkarları doğrultusunda, Osmanlı İmparatorluğu Padişah düzeyinde bir kukla ile yönetmek, Bizans'ı Yunanlıların yönetiminde yeniden canlandırmak,

Planlayan ve yer alanlar

- Yabancı ayağı; İngiltere Kralı düzeyinde İngiliz devleti, İngiltere ve Fransa mason örgütleri, istihbarat örgütleri,
- Yerli ayağı; Osmanlı topraklarında yaşayan Osmanlı'yı yıkmak amacı ile hareket eden, başta Yunanlılar (Rumlar) olmak üzere, Yahudiler, Sebataycılar ve Ermeniler ile hükümet bürokrasisi içindeki devşirmeler,
- Alkol ve çeşitli endişelerle ruhsal dengesini yitirmiş, zayıf kişilik sahibi ve Padişah olma hırsı içinde, bir Osmanlı'nın Veliht Şehzadesi V. Murat,

İstanbul'da terör örgüt merkezi ve liderler

- Fransız masonluğuna bağlı Proodos mason locası,
- Skalyeri, Ali Şefkati, Midhat Paşa.

Belgeleriyle, kanıtlarıyla çok açık olarak görülmektedir ki, V. Murat olayı, bir Osmanlı Padişahının mason olması değil; kişilik zayıflıkları içinde olan bir şehzadenin, uluslararası bir plan dâhilinde, devleti tamamen ele geçirip, yıkmak, yerine yeni Bizans kurmak üzere, emperyalizmin Truva atı dediğim Mason Tarikatının locaları kullanılarak ve masonlar tarafından yönetilen; kanlı, silahlı bir çete ayaklanması ve terör eylemidir. Türk töresinde, Osmanlı Hukukunda cezası ölümdür.

Türkiye Cumhuriyeti'nde ise, bu suçu sahiplenmek, övmek her şeyden önce ahlaki olarak ihanettir. Günümüz masonlarının önderlerinin, yöneticilerinin, egemenlerinin önemli kısmının yaptığı da budur.

Son olarak vurgulamak istediğim, Osmanlı döneminde yerli işbirlikçileri; Türk kökenli olmayan Rum, Yahudi, Sebataycı, Devşirme ve Ermeni kökenliler iken; bir kısmına atıf yaparak yazdıklarını paylaştıklarım, V. Murat olayına sahip çıkanlar da ne acıdır ki Türk vatandaşı, Türk kökenli olmayan Yahudi, Rum, Sabetaycılar.

Sultan Abdülhamid Dönemi

1876'da II. Sultan Abdülhamid tahta çıkmış ve mason Sadrazam Midhat Paşanın baskısı altında, Birinci Meşrutiyeti ilan etmiştir. Ancak, peş peşe savaşlar ve büyük toprak kayıpları devam eder. Bulgaristan, Yunanistan, Romanya, Sırbistan ve Montenegro bağımsızlıklarını ilan ederler. Sultan Abdülhamid, meclisi fesih eder, Midhat Paşayı azleder. Midhat Paşa önce sürgün edilir, sonra da yargılanarak idam cezası verilir, ömür boyu hapse çevrilir. Kapatıldığı kalede ise öldürülür. İngilizler yerli işbirlikçilerinin katiline ciddi bir tepki vermezler. Ne de olsa kullanım ömrü dolmuştur!

Necip Kısakürek, 1951'de Büyük Doğu dergisinde;

*"Sayı: 62 (22 Haziran 1951) Midhat Paşa... Masonluk, Dönmelik ve kozmopolitlik ruhunun, 1909'dan itibaren siyaseten büyüttüğü, büyük gösterdiği, uydurma bir ilimle hakkında menkıbeler tertiplelediği ve ders kitaplarına kadar telkinini ilerlettiği paravana şahsiyet... **Bu paravananın arkasında, Türk bütünlüğünü imha kararındaki bütün Garp emperyalizması, Garp kapitalizması, her türlü taklitçilik ve sun'î Avrupalılık gayretleri, sistemli Masonluk ve kozmopolitlik vardır.** Kendisi, belki de hiçbir şeyin farkında olmuyarak, mahut 'hürriyet ve müsavat' tekerlemesiyle bütün bunların piyonluğu rolünü oynamış, sonra da Meşrutiyet inkılâbiyle şahsiyeti, mikroskop altındaki deo huveyneler gibi şişirilmiştir. (...)*

Ve ne gariptir ki, son zamanlarda memlekete, yabancı topraklardan yalnız iki Sadrâzam ölüsünün kemikleri getirilmiştir ve bunların ikisi de Masondur!.."¹⁵⁵

Sultan Abdülhamid, kapitülasyonlar, milliyetçilik temelinde isyanlar, bozulmuş devlet yapısı içinde Avrupalılar ile iyi geçinmek, denge siyasetini izlemek ve içeride de denetimi bırakmamak durumundadır. Bu nedenlerle, tehlikelerini bilmekle birlikte masonluğu kapatamaz, denetim altında tutmaya çalışır.

İlhami Soysal;

"Ne var ki, Osmanlı Devletinin çöküntü dönemine girmesi, Sultan Abdülhamid'in, Batılı uluslar ve emperyalizm karşısında hep boynu bükük ve ödün verici tutumu, Padişahın masonluğun kokunu toptan kazıyacak önlemler almasına da engel olmuştur. Vezirlerinin, sadrazamlarının çoğunun mason olması da bunu göstermektedir."¹⁵⁶

Mason sever Sebataycı Orhan Koloğlu;

"Sultan Abdülhamid Balkanlarda savaşa varacak bir gerginlik ve uluslararası siyasi ve malî pazarlıklar arasında etkenliği bütün Avrupa'da duyulan ve açıkça tartışılan üstelik kendisinden evvel ki Sultanın da mensup olduğu bilinen bir kurumu ya onaylamak ya da karşısına geçmek durumundaydı. O ise üçüncü bir seçeneği tercih etmiş, Benimsemeden yanında tutmaya yönelmiştir."¹⁵⁷

¹⁵⁵ (Kısakürek, Mithat Paşa, 2010, s. 165)

¹⁵⁶ (Soysal, Türkiyede ve Dünyada Masonlar ve Masonluk, 2. Basım, 1978, s. 179)

¹⁵⁷ (Koloğlu, Abdülhamid ve Masonlar, 1. Baskı, , s. 129)

Mason Reşat Atabek;

“Son olarak S. Levi birader söz aldı ve bilhassa Selânik'te faaliyette bulunan localarda despotik rejime şon vermek için çalışıldığını ve ancak yapılacak daha birçok önemli işlerin olduğunu, adaletin, insancıl hislerin ve dünyaya şamil dayanışmanın gerçekleşmesi ve yaygınlaşması için gereğinin yerine getirileceğini ve masonluğun dünyaya ışık tuttuğunu ve tüm insanların olgunlaşması için mücadelenin devamının gerektiğini açıkladı ve ‘masonluğun zaferine’ nidasıyla sözlerine son verdi.”¹⁵⁸

Mason Locaları içinde azınlıkların milliyetçi çalışmaları en üst düzeydeydi. O kadar ki, Ermeni masonlar, Rum masonlara, Osmanlıya karşı birlikte savaşım vermeyi önerirler, ama kabul görmez. Rum masonların Osmanlı'ya bağlılığından değil elbet, Rum localarının Etniki Eteryâ İhtilal Cemiyeti'nin yardımcı şubeleri oldukları, ilişkilerinin açığa çıkıp, milliyetçi davalarına zarar gelmemesi için Ermeni milliyetçileri ret ederler.¹⁵⁹ Vurgulamak gerek, bu girişimler bireysel değil, mason localarının kurumsal eylemleridir. Masonların değil, masonluğun!

Araştırmacı Hakan Yılmaz Cebi;

*“Birçok büyük insan, milletlerini bu belâdan kurtarmak için fedakârca çalışmıştır. Türkiye’de bu uğurda en büyük mücadeleyi yapan ve Masonlara tam mânâsıyla cephe alan liderler, Sultan II.Abdülhamid ve **Atatürk**’tür.”¹⁶⁰*

¹⁵⁸ (Atabek, Türk Mason Tarihiyle İlgili Bazı Açıklamalar, 1984, s. 10)

¹⁵⁹ (Koloğlu, İslam Âleminde Masonluk, 2011, s. 118)

¹⁶⁰ (Çebi, 2010, s. 55)

Batılı emperyalistlerin kurduğu yabancı localar

Yabancı locaları incelerken Osmanlı İmparatorluğunu, İstanbul, İzmir, Makedonya (Selânik, ...), Anadolu, Halep (Suriye, Lübnan), Mısır merkezleri olarak ele alacağız. Bu bölümdeki loca bilgilerini, bu çalışmanın referansı olan tüm kitap, dergi makalelerinden toplayarak sunuyorum. O nedenle genel bilgiler konusunda ayrı ayrı referans vermeyeceğim. İngiliz localarına dair bilgiler için "Lane's Masonic Records" web sayfasından da yararlandım.¹⁶¹ Osmanlı İmparatorluğunda kurulmuş bütün locaların listesini, tüm ayrıntıları ile vermek amacım değil Bunun için birçok kaynak var. Amacımız Osmanlı masonluğunda, mason localarının genel durumu hakkında bilgi vermektir.

Paul Dumont;

*"İngiliz Locaları Kıbrıs'ta, Mısır'da, Suriye'de, Irak'ta. Fransız Locaları Lübnan'da, Süveyş kanalının kenarlarında... İtalyan Locaları Trablus'ta, Arnavutluk'ta, Makedonya'da. İstanbul ve Selânik gibi merkezi yerlerde, herkes yanyana kol kola. Fransız belgeleri okunduğu zaman, Fransız Maşrik-i Azamına ve Fransa Büyük Locasına bağlı Locaların, Fransız çıkarlarını hiç bir zaman göz ardı etmedikleri çok belli. Zaten, Fransız diplomatları Localara üye oldukları için, gerektiğinde biraderlerin Fransız fikirlerine bağlı kalmaları, Fransa'nın siyasî ve iktisadî amaçlarına bağlılık göstermeleri gerektiğini hatırlamaktan hiç caymazlar."*¹⁶²

Fransız mason, Louis Amiable İstanbul'a Fransız localarını teftişe gelir ve gözlemlerini yazar.

İngiliz masonluğu için;

*"İlk sıraları İngiliz Locaları tutuyordu. (...) Ve diplomasinin haklarını hiçbir zaman kaybetmediği gibi, Britanya Majesteleri Büyük Elçisinin, İngiltere Büyük Locasının etkisini yayararak, İngiltere'nin genel etkisini artırmaya çalıştığı da varsayılabilir."*¹⁶³

Fransız masonluğu için;

Kırım savaşından sonra localar hızla yayılır. 1862'de Fransızca konuşulan 'Union d'Orient Locası' kurulur. İlk yöneticisi, *'derecelerini Paris'te kazanmış, Rum Doktor Schinas oldu; ikinci Üstadı Muhterem Ermeniydi, üçüncüsü de ben oldum'*.¹⁶⁴ *"1865'de Ermeni dilinde çalışan bir üçüncü Loca, Ser (Aşk) ve 1868'de, Rumca çalışan Proodos (Gelişim) kuruldu. Rumca'nın Doğu Akdeniz'de, Yunan milletinden olmayan çok kişi tarafından kullanıldığını, bu nedenle de bu Locanın etnik karakterde olmadığını belirtmek isterim. Nihayet aynı yılda, (1868) yukarıda sayılan bu dört locaya müşterek bir yuva olabilecek bir Şapitr kuruldu. Böylece, Fransa Grand Orient'inin sancağı altında toplanan bu beş atölye, İngiliz teşkilâtlanmasını dengeleyen güçlü bir teşkilât oluşturdu."*¹⁶⁵

Fransız mason yalan söylüyor, Yunanlılardan başka hiçbir ulus ya da etnik grup Yunanca-Rumca konuşmaz. Amaçları, Yunanlıların egemenliğinde yeni Bizans kurmak ve bunun için de etnik temelde bölücü bir loca kuruyorlar.

Amiable, İngilizleri eleştiriyor, çok üye kaybettiklerini, İngiliz Büyükelçinin, mason localarını kullanmaktan vaz geçtiğini söylüyor.

¹⁶¹ <https://www.dhi.ac.uk/lane/advancedsearch.php>

¹⁶² (Dumont, Osmanlı Masonluğuna Birkaç Soru)

¹⁶³ (Amiable, 2010)

¹⁶⁴ Locanın ilk başkanları, Rum, Ermeni ve Fransız; kendisinden sonrakiler de Romanyalı ve Polonyalı. Türk yok !
Son 2 başkan locayı yönetemiyorlar kapanıyor.

¹⁶⁵ (Amiable, 2010)

Almanların da başarılı olamadığını, kapandıklarından söz ettikten sonra;

“Bir İtalyan Locası olarak, Italia Risorta yalnız kalmıştır. Mevcut tüm atölyeler arasında en kalabalık olanı ve en verimli çalışanı bu Locadır. İcabında İtalya Büyük Elçiliği bu Locadan yardımını esirgememektedir. İtalyan diplomasisi, Henry Bulwer’in yolunda, Masonik yayılmanın faydasını ve bu durumu destekleyecek hükümetlerin avantajda olacaklarını kavramış gözüküyor.”¹⁶⁶

İstanbul’da Yabancı Localar

İngiltere B. Büyük Locası

İngiltere’nin Osmanlı elçisi olan Sir Henry Bulwer, Mason Tarikatını, İngiliz Krallığı’nın çıkarları doğrultusunda, başarı ile kullandı. Onun girişimleri ile o yıllarda İngiltere B. Büyük Locasına bağlı localar ve Türkiye Bölge Büyük Locası kuruldu İstanbul’da yaşayan İngiliz eşrafının en zayıf üyesi dahi, Localardan birinin üyesiydi. Üyelerin arasında İngilizce konuşan Levantenler de vardı. 1895 yılında en yaygın olan localar, İngiliz localarıdır.

- Taşra Bölge Büyük Locası

Adı	Dili	Kuruluş-Kapanış Yılları
Şark için Taşra Büyük Locası	İngilizce	1862 – 1874

İngiliz Elçiliğinde kuruluyor. Sir Henry Bulwer (1862-1865), Etkin olduğu dönemde Bölge Büyük Locası, İstanbul ve İzmir, önemli üyeleri vardı.

1862 – 1865, Dionysius Manasse, Ermenistan ve Asya Türkleri bölgesinde Eyalet başı.

1865 – 1869 , Hyde Clark

1869 – 1873, Amerikalı John Peter Brown.

Mısırlı Mehmet Ali Paşanın oğlu Prens Abdülhalim Paşa seçilir, yeterli İngilizce bilmediği şikâyeti üzerine seçim yenilenir, İngiltere'nin de isteğiyle İstanbul'daki Amerikalı Ticaret Ataşesi John Porter Brown, İngiltere'nin Türkiye Bölge baş masonu olur, 1873’de ölür.

1873 – 1884, Stephen Scouloudi, istifa ettikten sonra yerine kimse seçilmez.

Dionysius Manasse, Ermenistan ve Asya Türkleri bölgesinde 1862-1865 ’de Eyalet Granmetri.

- Localar

Adı	Dili	Kuruluş-Kapanış Yılları	Kurucu ve Önemli Yöneticiler, Bilgiler
Oriental (Şark)	İngilizce	1856-1949	Pulman, Laurie, Aznavur
Deutscher Bund	Almanca	1860-1884	
Bulwer	İngilizce	1861-1895	Sir Henry Bulwer, İngiliz Elçisi. Yüksek derecede devlet memurları üye alınmış.

¹⁶⁶ (Amiable, 2010)

İskoçya Büyük Locası

Adı	Dili	Kuruluş-Kapanış Yılları	Kurucu ve Önemli Yöneticiler, Bilgiler
Caledonian	İngilizce	1869-1977	Pulman, Laurie, Aznavur
La Turquie	Fransızca	1908 - *	Enver Hakkı, kurucularının çoğu İtalya Risorta ve Oriental l'dan.
Logos	Rumca	1911 – 1928	
Hayasdan	Ermenice	1916/20 – 1930/25 **	Açılış Pera 'da Ermenistan Cumhuriyeti bayrağı da olan üç renkli bavrak altında acılıs vapılır. Kurucular: Torkom Boyadjian, Yervant Mesrelian, Boghos Alan(ian), Armenag Fenerdjian, Yervant Bekmezian ¹⁶⁷ Minas mardirosian, Hrant Doghramadjian, Parunag Mazakian, *Kapanış tarihi konusunda Celil Lâyiktez (Lâyiktez C. , Türkiye'de Masonluk Tarihi Cilt:1 Başlangıç 1721-1956, 1999, s. 44) ile (Suner, 1909 Öncesi Türkiye'de Masonluk Tarihi, 2003, s. 23) bir biri ile çelişmekte. Lâyiktez, kapanış tarihi vermez, oysa İskoç arşivlerine de girebilmekte. Bu loca Türkiye döneminde de açıktır, büyük olasılıkla faaliyetlerini sürdürmekte. ** Türkiye Cumhuriyeti ulus devleti olarak kurulduktan sonra bile Rum ve Ermeni milliyetçiliğinin locaları, İskoçlara bağlı olarak topraklarımızda varlığını sürdürmüş. Elbette yasa dışı!

İrlanda Büyük Locası

Adı	Dili	Kuruluş-Kapanış Yılları	Kurucu ve Önemli Yöneticiler, Bilgiler
Lenister	İngilizce	1865 - ?	

¹⁶⁷ (Moumdjian)

Fransa Büyük Doğusu

1858 – 1878 arasında Fransız Masonluğu çok parlak yıllar yaşamıştı. O dönemde var olan beş Loca için bir Atölye kurulur. İngilizler ile birlikte en güçlü ve yaygın masonik örgütlenme Fransızlarındır. İstanbul'da 50 yılın sonucu, beş loca, bir atölye, yüzlerce üye.

Adı	Dili	Kuruluş-Kapanış Yılları	Kurucu ve Önemli Yöneticiler, Bilgiler
L'Etoile du Bosphore - Boğazın Yıldızı	Fransızca	1858-1897	İlk Fransız locası Başlangıçta yalnızca Fransızlar üye olabiliyor. Kurucu Louis Amiabile, Osmanlı'nın Hukuk Danışmanı, 14 kurucusunun 12 Fransız, 2 İsviçreli. Hepsi Fransa'da mason olmuşlar.

1859-1870, Eugene Maillard, zayıflıyor, 1860'lı yılların sonlarında 20 üye kalır.

1861-1868 arasında faaliyet yok.

1870 – 1874, Pierre Heral, 27 üye

1874-1876, Nicolas Bordeano, 38 üye.

1876, Edmont Dionnet

1879, Anatole Bardant, Borsacılık yapıyor, kardeşleri randevu evi işletmekle suçluyor;

"... Ama ahlâkının yeterince sağlam olmadığı yolunda dedikodular dolaşıyordu. Bazı biraderleri onun borsa spekülasyonunun yapmasını ve kumara düşkünlüğünü eleştiriyorlardı. Üstelik söylentilere göre, genç karısı da herkese mavi boncuk dağıtıyordu. İstanbul'daki Fransız obediyanı masonluğunun belli başlı önderlerinden Louis Amiabile'in Maşrik-ı Azam'a gönderdiği bir mektupta şu satırlara rastlıyoruz:

- *"Bardant çifti lüks içinde yaşıyor; evleri hem kumarhane, hem randevu evi."*

*Böyle bir şahsiyeti bir mason locasının başında görmek gerçekten şaşırtıcıydı."*¹⁶⁸

Bakar mısınız, ulvi güçlerce seçilen, ahlak ve erdem timsali kişiler olduklarını söyleyen masonların, loca yöneticisi olarak seçtikleri adama. Kıdemli masonun ahlaksızlığını gene kendileri anlatıyor, mason karıştları değil!

1879-1897, dağılma süreci başlamıştı.

Polis baskıları, yıldırma önlemleri, takibatlar. Yüzyıl sonuna doğru locanın on üyesi kalmıştı. Fransız asıllılar locayı terk etmişti, 2-3 Ermeni, birkaç Rum ve İtalyan himayesinden yararlanan Musevilerden başka kimse kalmamıştı.

1901, Zacharias Fitis.

Yöneticileri Marakyan'ın (Ermeni), Fransa Büyük Doğusuna raporu;

*"Etoile du Bosphore Locası Benim aldığım karar doğrultusunda uykuya yatmak durumunda kalmıştır. Zira tavsiye edilerek aramıza katılan biri toplantılarımıza katılmaya cesaret edemez hale gelmiş, ayrıca locanın tortusu diyebileceğim masonluğa pek de uygun olmayan diğer bir grup ise, uzun süredir aramıza katılması uygun olmayan kişileri locaya kabul etmiştir. Öte yandan sözde mason olan bazı Fransızlar bize yardımcı olmak yerine, masonluğa karşı bir hükümetin taraftarı olmuş, aleyhimize çalışmalar başlatmışlar, bizleri zor durumda bırakmışlardır"*¹⁶⁹

¹⁶⁸ (Dumont, Osmanlılık, Ulusçu Akımlar ve Masonluk, 2007, s. 15)

¹⁶⁹ (Anduze, 2012, s. 34-35)

Eric Anduze;

*“Marakyan'ın Fransız Büyük Doğusu Yüksek Şurası'na gönderdiği yazı, Constantinople, 02.09.1908. Marakyan'ın kapanan locada yer alan bazı masonların çıkarıcı eylemleri ve ticari ilişkilerini ciddi suçlamalarla sergileyen bu yazı, Victor Bârad'ın büyük güçlerin Osmanlı'ya uyguladıkları diplomasiyle adeta örtüşmektedir. Büyük güçlerin Osmanlı'yla yaptıkları ve doğrudan doğruya kendi çıkarlarını ön planda tutan, ticari ve ahlaki kurallara tamamen ters, baskıcı anlaşmalar Victor Berard'ı zamanın İstanbul Fransız Konsolosu ve bir mason olan Jean Constans'ı suçlamaya, şikâyet etmeye zorlamıştır.”*¹⁷⁰

Sonunda, Fransa Büyük Doğusu kararı ile 1901'de kapatılır. İçten bölündükleri, aralarına katılan bazı Fransızların para karşılığı Osmanlı Devletine bilgi aktardığı, Osmanlı tebaası üst düzey görevlilerin bu locaya gelmekten çekinmeleri gibi etmenlerin sonunda. Loca İstanbul'da bina sahibine borçlarını ödemediği için de, bina sahibi her şeye el koyar ve satar. Fransız masonluğu için rezil bir son. Tam bir çıkar yapılanması.

L'Union d'Orient	Fransızca,	1863-	Fransız Büyük Elçisi tarafından kuruldu, Cleanthi
L - Doğu Birliği	Fransızca	1874/1880	Scalieri kurucu üye.
	Türkçe		Kurucular 4'ü İstanbul, 1'izmir, diğerleri İtalya doğumlu. Hepsi Fransa veya İtalya'da mason olmuşlar.

Kurucu Yönetici, Alexandre Schinas, tüm derecelerini Fransa'da almış, Rum!

Üyeler, Osmanlı azınlıkları; Museviler, Rumlar ve Ermeniler. 1864, Serafin Aznavur, İngiltere B. Büyük Locasına bağlı Oriental ve Bulwer Locaları yöneticiliği yapmış, İngiltere'de eriştirilmiş, Ermeni!

1865, Louis Amiable, locayı Türklere açar.

1868; 4.°-18.° için Atölye kuruluyor.

1869'da Türkçe eriştirmeye izin çıkar.

1870, Nicolas Bordeano, İstanbul'da yayınlanan Turquie gazetesinin başyazarı.

1872, Kont Stanislas de Rochetin, Türkçe eriştirmeyi kaldırıyor.

Fransız Masonluğu bu Loca sayesinde İstanbul'da hayli ilerlemeler kaydetmiş.

1873, Louis Amiable'nin Fransa'ya dönmesinden sonra yönetim hataları, Türkçe eriştirmenin kaldırılması sonunda 28 Ocak 1874'de uykuya girdi. Loca üzerine kayıtlı atölye bir süre daha devam etti.

Union de orient - Doğunun İttihatı	Fransızca	1862-1880	1865'de 103 üye
Ser – Sevgi	Ermenice	1866-1894	Büyük Ermenistan kurmak amacına hizmet etmek üzere kurulmuştur. 18 kurucunun hepsi Osmanlı doğumlu Ermeni; 16'sı İstanbul'daki Localarda 2'sii İngiltere'de mason olmuşlar.

¹⁷⁰ (Anduze, 2012, s. 35-36)

Yönetici:

1866-1876, Aznavur

Aznavur, 1864'de L'Union d'Orient Locasının yöneticilik seçimini kaybeder ve Ermenilere yönelik bir Loca kurma tasarısını geliştirip, Ser Locasını 1866 yılında kurar.

Aznavurun Mason çevrelerinde tanınan bir kimse olması dolayısıyla Ermeni cemaatinin zenginleri, tüccarları, sarrafları bu locada görev almışlardı. Bu locaya katılanlar arasında Ermeni cemaatinin önde gelen simalarından Garabet Ütücüyan (Massis gazetesinin sahibi), Mıgırdıç Beşiktaşlıyan (Katolik Ermeni şair ve öğretmen), Gazaroc Davud (Protestan Ermeni öncülerinden), Serapion Hekimyan, Mateos Mamuriyan (Gazeteci) gibi masonlar vardı.

1876-1885, Artin Noradounghian

1890; Ermeni komitacıların yaptığı tedhişler sonunda, baskı artar ve çalışmalar askıya alınır.

Müslüman görüntülü; Sadrazamlar Keçecizâde Fuat Paşa, Midhat Paşa ¹⁷¹, Ahmet Vefik Paşa, Tunuslu Hayrettin Paşa, İbrahim Hakkı Paşa, Berlin Sefiri Sadullah Paşa, Ermeni locasında yer alırlar.

Ermeniler, eğitim için gittikleri Paris ve Viyana'da mason olup İstanbul'a dönüyorlardı.

Önde gelenler; Hagop Pasha Kazezian, Krikor Aghaton, Yervant Odian, the Dadians, Nourians, Noradounghian.

Ser Locasının bazı üyeleri bağımsız Ermenistan için Taşnak ve Hınçak çeteleri ile işbirliği yaparak, komitecileri barındırmışlar, suikast girişimleri olmuş ve fesat hareketlerine karışmışlardı.

"Tüm üyeleri çağırmak ve masonik lokalde gerçek bir çete yapmak imkânsız olduğu için önde gelen üyelerden bazılarını 17 Eylül günü Fransız bir avukatın bürosunda topladım; bu avukat kapitülasyonlar hukuku çerçevesinde aşağı yakan tam bir diplomatik dokunulmazlığa sahipti" ¹⁷²

1894, Louis Amiable

83

Proodos- Progres/Gelişme La Renaissance	Rumca Fransızca	1867/68-1901 1908 - ?	Locası Amiable kurucu. İlk Müslüman ve Türk isimlerine 1860'dan sonra rastlanıyor. Kurucular: Yönetici; Siotis, Casanova I.Nazır; Omar 2. Nazır; Michel A. Noradounghian Hatip; Yorgo Kasiotis Muhakkik; Cazes Katip; Mıgırdıç Tokatlıyan Hazine Emni seçildiler.
---	--------------------	--------------------------	--

Selânik'teki Veritas Locasının eski yöneticisi David J. Cohen, Fransa Büyük Doğusuna 12 Ağustos 1908 'de bir mektup gönderir;

"... VERİTAS Locasının kuruluşuna önyak olmuşum; şimdi de İstanbul'da kurulacak Fransız Locasının yapılandırılmasında şeref duyarak hizmet etmek istiyorum. (...)

Locamızın aktif üyelerinden Michel A. Noradounghian İstanbul'da yaşamakta ve yeni bir locanın kurulması çalışmalarına başlamış bulunmaktadır. Kendisine bir mektup yollayarak yeni locanın kurucu üyeleri arasında bulunmak istediğimi bildirdim. Gerekli işlemlerin yapılabilmesi için göndermesini bildirdiğim dosyayı tarafınıza iletteceğim. Bu konuda yakın ilginizi bekliyorum."

¹⁷¹ Mithat Paşanın katıldığı locaya bakar mısınız? Ermeni komitacılığına destek veren, Ermenice toplanan bir Ermeni locası Mithat Paşa Ermeniceyi nereden biliyordu acaba?

¹⁷² (Dumont, Osmanlılık, Ulusçu Akımlar ve Masonluk, 2007, s. 32)

“Arşiv kaydı (Fransa): Grand Orient de France

13 Ağustos 1908, No. 12137 / Marsilya, 11 Ağustos 1908

Pek Muktedir Başkan,

Öneminin gözünüzden kaçmayacağına emin olduğum bir konuyu Nizamımızın Konseyi'ne sunmanızı rica etmek üzere bu mektubu zatî âlinize yolluyorum. Türk ihtilâli Masonik düşüncelerle millî ve felsefî anlamda Fransız düşünce tarzının yeşermesine fevkalâde müsait bir zemin hazırlamıştır. Hareketin yöneticileri arasında Selânik Şarkı'ndan(Vadisinden) ve başka Kardeşlerimizin çok aktif rolü olmuştur.

Jön Türklerden birçok militan, anlaşılması kolay çift amaçla, Osmanlı imparatorluğu topraklarında Fransız Grand Orient'ine bağlı Localar kurmak istiyorlar. Bu konuda, İstanbul'da (**Constantinople**) yaşayan (Michel) Noradounghian Kardeşimiz bana bir levha yolladı. Usulüne uygun olarak bu levhayı Nizamımız Konsey üyesi Jean Victor kardeşimize ilettim. Noradounghian loca kurmak üzere bir delege yollamamızı istiyor, gereğinde bu konuda vazife alabileceğini söylüyor.' Bu denli nazik ve önemli bir görevin bir Osmanlı vatandaşına emanet edilebilmesine ya da yalnızca bir Fransız'a verilebilmesine yalnızca Konsey karar verebilir. Bu Kardeşin kim olduğunu size izah etmem gerekiyor: Kendisi İstanbul'da yaşayan bir Ermeni'dir. Genel Sigorta acenteliği ve ticari mümessillikleri var; mühendistir. Paris'te Ecole des Mines'de okumuştur. Benim kadar Fransızca bilir, Masonik düşüncelere kendini adamıştır. Fransa'nın samimi dostudur, Alman rekabetinden zarar görmüş olup ticari ilişkilerimizi geliştirmeye çalışıyor; iki yıl önce bu konuda görüşmek üzere Fransa'ya gitti ve halen muhtelif ticaret komiteleriyle temastadır.

Benim rolüm ve görevim bu noktada tamamlanıyor: memleketimizin büyüklüğü ve Grand Orient'in nüfuzu üzerine şüphem yoktur. Ancak Jön Türk hareketine derin bir sempati besliyorum ve bu halkın modernleşmesine olan arzulla bu faydalı projenin gerçekleşmesini ümit ediyorum. Bu projenin başarısı Fransa ile Şark İslam'ı arasındaki bağları daha da güçlendirecektir. Birçok yıldır üzerinde durduğum bu son konu olağanüstü önemlidir; fırsatı değerlendirmeliyiz.

Pek Muhterem Başkan, size ve tüm dostlarımıza kardeşçe selamlarımı kabul etmenizi rica ediyorum, yakında görüşmek üzere,

A.Bedarride, 30°

Michel Noradounghian Kardeşimizin adresi: Noradounghian Han 14, Galata, Constantinople

* Bu Kardeşimiz Clemente Amitie Locası üyesi Noradounghian değildir, onun kuzenidir ve kendisine Selânik'te Nur verilmiştir.”¹⁷³

İstanbul'da tanınmış bir mason ailesinin üyesi Ermeni Michel A. Noradounghian, Fransa Büyük Doğusuna yazdığı 15 Ağustos 1908 tarihli mektup ile davalarına destek için çağrıda bulunuyordu;

“Çıkarıcı ve hain Alman politikasının boyunduruğundan kurtulacak olan Osmanlılarda Fransa'ya karşı yeni bir sempati uyanmaktadır. Fransızlar bundan yararlanmayı bilebilseler, localarımız çok işler görecektir ama bize moral destek gerekir.”¹⁷⁴

¹⁷³ (Anduze, 2012, s. 50-52)

¹⁷⁴ (Lâyıktez C. , La Renaissance Locası'nın 1908 ve 1909, 2015, s. 17-19)

Fransa Büyük Doğusu kuruluğu için izin vermekte tereddüt etmedi, “La Renaissance” adı verilecek bu yeni locanın kuruluş toplantısı 22 Ağustos 1908 günü yapıldı.

Cohen ve Noradounghian, Osmanlı Yüksek Şûra kurucularındandır. Cohen Yahudi, Noradounghian Ermeni kökenli Fransız vatandaşlarıdır. Noradounghian daha sonra Büyük Doğunun denetiminde Romanya masonluğunun kurucusu ve baş masonlarından olacaktır. Ermeni Büyük Locasının, en ünlü Ermeni masonlar listesinin başında, gururla sahip çıktığı bir haindir.

Eric Anduze;

“Cohen, Kazes, Amar ve Noradounghian aktif üyelerimiz olup Veritas Locası matrikülüne kayıtlıdır. Veritas Locası düzenle ilgili belgeleri yollayacaktır. Diğer dört üyemiz İstanbul'da Fransız Büyük Doğusu'nun bulunmayış nedeniyle uykuya yatmış görünmektedirler.’(...) Kasiotis kardeş kısa süre içinde diplomasını, Atina'dan gönderecektir. Adını bizim Dogu'ya bağlı' ancak uykuda olan Progres Locası kayıtlarında bulabilirsiniz’

Kasiotis, İstanbul'da Progres Locası üyesidir. Bu Yunan Locası'nın adı önceden I Proodos olarak anılmış, ancak 1901 yılında uykuya dalmıştır. Etoile du Bosphore Locası'nda zaman zaman anıldığı bilinir.

Noradounghian;

‘Tokatliyan kardeşin diploması Ermeni olaylarından bu yana kayıptır. Bu nedenle (Ser Locası) arşivinden bir kopya çıkartılabilir.’ **İstanbul'da Ser Locası, Ermenilerin oluşturduğu bir locadır ve 1898 yılına kadar çalışmıştır.** Siotis ve Kazanova kardeşlere gelince ikisi de Etoile du Bosphore Locası matrikülünde kayıtlıdır. ”¹⁷⁵

Başta Noradounghian olmak üzere birçok Fransız üye, Osmanlı Maşrıkı Azam'a bağlı locanın üyesiydiler, bu da iç karışıklığı getiriyordu. Onlar ayrıldıktan sonra, kalan Rum ve Ermeni üyeler de farklı görüşteydiler. Renaisans L, kuruluş amacı, kurucularının birçok mektuplarında belirttikleri gibi, Osmanlı Devlet yönetimine karışmak, Osmanlı toplumunu Fransız çıkarları doğrultusunda yönlendirmek, “bir de toplumun düzeyini yükseltmek”!

Paul Dummont'un aktardığına göre, Birinci Dünya Savaşı yılları da dâhil, sessiz bir duruma geçmiş, savaş sırasında uykuya girmiş ve ‘Mondros Mütarekesi'nin (30 Ekim 1918) ardından da Rum, Ermeni, Yahudi ve Fransızlardan oluşan üyeleri ile yeniden uyandırılmıştır.

Mason Güngör Öcal;

“Bu uyandırılışın sonrasında Meles Locası ile birlikte, Osmanlıya savaşa sokan olarak suçladıkları İttihat ve Terakki Cemiyeti liderlerine ve tüm Türklere yönelik şikâyetlerini Fransa B. Doğusuna ileterek yeniden faaliyete başladılar. Ardından da, Paris'te yerleşik France- Armenie Locası da Türk düşmanlığı eksenli ‘ortak saldırıda’ yer alıverdi. France- Armenie Locasının Üstad-ı Muhteremi, 1901 yılına kadar İstanbul'da yaşamış olan I Proodos' Locası üyelerinden Maraşyan'dır. Kendisi, İstanbul'da Ermeni masonluğunun ve La Renaissance'ın kurulmasında etken olmuş ve ‘Büyük Ermenistan’ hayalinin peşinde koşan bir kişidir.”¹⁷⁶

¹⁷⁵ (Anduze, 2012, s. 50-52)

¹⁷⁶ (Öcal, Türk Masonluğu, 2012, s. 114)

Paul Dumont;

“La Renaissance/Rönesans, açık bir Türk düşmanlığının merkezidir. Fransa Büyük Doğusuna 6 Temmuz 1920 tarihli bir yazılarında; ‘artık bağımsız bir Ermenistan’ın kurulmasının gerekli olduğunu ve kuruluş sonrasında tarafsız bir devletin mandası altında olmasını, mandater olarak da Belçika’yı öneriyordu.”¹⁷⁷

Renaissance Locası, Kurtuluş Savaşımız sırasında da, emperyalistlerin tam bir işbirlikçisi, Türk bağımsızlığının savaşıçılarının, ulusal güçlerinin düşmanı olarak faaliyetlerini sürdürür. Renaissance üyesi Fransız masonlarının, **Mustafa Kemal** ve Türk bağımsızlık isyanı hakkında alçakça yalanlar söylerler.

Eric Anduze;

“La Renaissance/Rönesans, açık bir Türk düşmanlığının merkezidir. Fransa Büyük Doğusu’na 6 Temmuz 1920 tarihli bir yazılarında; ‘artık bağımsız bir Ermenistan’ın kurulmasının gerekli olduğunu ve kuruluş sonrasında tarafsız bir devletin mandası altında olmasını, mandater olarak da Belçika’yı öneriyordu.’ (...)

*İstanbul’da yer alan yabancı localar **Mustafa Kemal**’in işgal güçlerine karşı başlattığı hareketi endişeli ve düşmanca sözcükler altında değerlendirmektedirler. Onlara göre bu hareket padişahlık rejimine yeni bir dönüş sağlayacak, özellikle de lanetlenen Jön Türk yönetimini bir şekilde özümseyerek uygulamaya geçecektir. Askeri bir hakimiyet altında **Türkiye** işgal edilmiş, işgal güçleri imparatorlukta yaşayan Rum ve Ermeniler tarafından desteklenmiş, teşvik edilmiştir. Bu durum karşısında Müslüman halk can ve mal korkusu içinde, milliyetçilik duyguları altında bir sivil savaş başlatacak, yeniden büyük bir karmaşa içine düşülecek, çarpışmalar ve hiç kuşkusuz katliamlar yaşanacaktır. Bu düşünceler altında bir karara varan Renaissance Locası, Fransa’nın **Mustafa Kemal** kuvvetleriyle yapmış olduğu antlaşmaya karşı gelecektir: (...)*

‘Yolladığım bu mektupla RENAISSANCE Locası’nın dikkatini çekmek, Fransa’nın Kemalistlerle yaptığı antlaşma sonucu Türk Ordusunun Kilikya’yı işgal edeceğini, Hıristiyan Rum- Ermeni toplumunun (Yaklaşık 60.000 Ermeni ve 25.000 Rum) büyük bir tehlike içine gireceğini belirtmek istiyorum.

Kısa bir süre önce yaşanan felâketlerin bu Hıristiyan toplum üzerinde de yineleneneğine hiçbir kuşku yoktur. Bir mason olarak sizleri bu tehlikeden haberdar etmenin bir görev olduğunu düşündüm; durumu loca kardeşlerine ve eğer mümkünse Fransız Büyük Doğusu’na acilen bildirmenizde büyük yarar olduğu kanısındayım.

Ayrıca belirtmek istediğim Fransızların verdikleri garanti sözlerinin bu tehlike karşısında hiçbir önem taşımadığı ve dikkate alınmaması gerektiğidir. Hepimiz yok edecekler ya da bildiğimiz başka yöntemler uygulayacaklar; eğer bu gerçekleşirse Fransa’nın Suriye ‘e Kilikya’daki itibarı sifıra düşecektir’ Fransa’nın olayların akışında geri durmasına rağmen içinde yer aldığı işgal kuvvetleri, barbarlığa karşı tek güç, sığınacak bir kale olarak görülmektedir.¹⁷⁸

¹⁷⁷ (Dumont, Osmanlılık, Ulusçu Akımlar ve Masonluk, 2007, s. 129)

¹⁷⁸ (Anduze, 2012, s. 125-126)

Türkler, emperyalistlerin saldırılarını durdurmuş, Fransız birlikleri zorlu mücadeleler sonunda yenilgiye uğratılmış ve 1920’de Ankara antlaşması ile **Türk Hükümeti** ile barış sağlayarak, Anadolu’dan çekilmişlerdir. İstanbul’da Fransız masonları, en önde Ermeni asıllı masonlar, bunu kabul edemiyorlar, Fransa Büyük Doğusuna gönderdikleri 10 Mayıs 1922 tarihli yazıda, Fransa’daki kardeş Localarına, **Türk Kurtuluş Savaşı** liderlerini ‘bir hükümet şeklinde organize olmuş suçlular olarak nitelenmesini, **Türk** ulusunun da ‘egemenlikleri altına aldıkları tüm ülkeleri mahveden’ barbarlar olarak tanımlanmasını ‘rica eder’!¹⁷⁹ Fransa'nın olayların akışında geri durmasına rağmen içinde yer aldığı işgal kuvvetleri, barbarlığa karşı tek güç, sığınılacak bir kale olarak görülmektedir.

Sultan Abdülhamid’in genel olarak mason locaları özel de Fransız masonlarına yaptığı baskıların, diktatörlükle suçlandığını anımsayarak, ne kadar doğru yaptığını anımsatmak ve vurgulamak isterim.

La Renaissance Locası, Mondros’tan 1926 yılına kadar Türkiye'nin aleyhine, Fransa'daki bağımsız Ermenistan davasını destekler. Türk Zaferinden sonra, Başkanı, Hatip görevlisi ve bazı üyeleri yurt dışına kaçarlar. Fransa Hükümetinin, yeni Türk Devletinin mücadelesi yanında yer alması ve savaşın kazanılacağına inanılması üzerine loca dönüş yapar, Milli Mücadeleyi destekler gözüktür. Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan sonra da yasa dışı olarak faaliyetlerini sürdürür. 1935'te Türkiye Maşrik-ı Âzamı'na katılır. **Geçmişî Türklere alçakça ihanet dolu olan bu locayı, 1935’de bünyesine kabul eden, böylece kapanmaktan kurtaran, o dönemin mason yöneticileri, hangi “millî” duygu ve düşünce ile hareket etmiş olabilirler ki, babalarımızın katilleri ile yan yana olanları, kendi içlerine almakta bir sakınca görmemişler?**

Türkiye Cumhuriyeti’ne, Türklüğe ihanettir.

Mason Bozkurt Güvenç ibretlik ifadeler etmekte;

“La Renaissance Locasının Üstadı Muhterem Dr.Siyotis, diğer bazı görevlileri de, Casanova, M. Noradounghian, Yorgi Kasiotis ve Mıgırdıç Tokatlıyan idi. Jön Türk döneminde çok sayıda Rum ve Ermeni mason Türk milliyetçiliğinin yükselişine karşı çıkmışlardı. Diğer taraftan da –çelişkili gözükmekle birlikte- toprak talebinde bulunan ayrılıkçı hareketler lehinde mücadele etmişlerdi. Ermeni özerkliğini, Girit’in Yunanistan'a bağlanmasını ya da Yunanlıların Güney Makedonya'yı ilhak etmesini desteklemişlerdi. Birinci Dünya savaşından sonra işler daha da açıklık kazanmış, İstanbul'daki La Renaissance ve İzmir'deki Meles gibi localar Türkiye'nin parçalanması yönünde ateşli kampanyalar yürütmüşler, doğuda büyük bir Ermenistan'ın, Batıda da büyük bir Yunanistan'ın kurulmasını sağlamak için büyük çabalara girişmişlerdi. Meles Locasının tamamı ve La Renaissance Locasının envarı Yunanistan'a kaçmışlar Kurtuluş Savaşı süresince Türkiye aleyhine olan faaliyetlerini sürdürmüşlerdi. Osmanlı İmparatorluğu'ndaki masonların, etnik ya da dinî aidiyetleri ne olursa olsun, sadece bir baskı grubu olmaktan öteye geçemedikleri ve bu anlamda diğer lobilerden daha etkili olduklarını gösteren hiçbir kanıt bulunamamıştır.”¹⁸⁰

Mason Bozkurt Güvenç’in son tümcesine insaf, kendisinin bile ortaya koyduğu gerçekliği bu kadar çarpıtan, tersi bir yorum; Şehzadeyi gizlice Fransa çıkarları için mason yapmak, silahla saray basmak, etnik bölücülük ve terör eylemi dâhil yapmadıkları bir kötülük, bölücülük, yıkıcılık, ihanet var mı?

¹⁷⁹ (Dumont, Osmanlıcılık, Ulusçu Akımlar ve Masonluk, 2007, s. 135)

¹⁸⁰ (Güvenç, 2001)

Kendisi ile çelişircesine masonların, Sultan Abdülhamid'i devirmeyi amaçlayan muhalif akım olarak vurguluyor. Mason Bozkurt Güvenç keşke anlatabilseydi; masonluğun bir devletin sultanını devirmeye kalkışmasının, hangi ilkelerinde olduğunu, emperyalizmin işbirlikçiliğinin hangi anlama geldiğini ve kendisinin de bu anlayışın neresinde olduğunu! Her türlü ahlaki değerleri çiğneyip, emperyalizmin çıkarları yönünde yapmadıkları, silahlı tedhiş dâhil kalmamışken, **Türkiye'ye, Türk Ulusuna** alçakça ihanetlerini gizlemeye çalışıyor mason Bozkurt Güvenç! Tam bir Tanzimat aydınının ikiyüzlülüğü ve ihanetini, ne yazık ki **Cumhuriyet Türkiye'sinde** gösteriyor.

İtalya Büyük Doğu (önce Torino BD, sonra İtalya Büyük Doğu (1870-)¹⁸¹

Adı	Dili	Kuruluş-Kapanış Yılları	Kurucu ve Önemli Yöneticiler, Bilgiler
İtalia Risorta	İtalyanca	1924 -	1924 Raffaello Ricci . İstanbul'da 50 yıldan uzun bir süreden beri faaliyette bulunmuş.
Bizanzio Risorta - Bizans Yeniden Doğuş		1876-1908, 1908-1913; 1922	1908, Nicola Forte 1909 -1910, Edoardo De Nari
		1876-1909 fazla bilgi yok.	
		Bu Locanın üyeleri, Şurayı Ali-i Osmanî ve Maşrık-ı Azam-ı Osmanî'nin kuruluşlarında aktif rol oynamışlar. 13 Temmuz 1909'da, Galata'da Noradounghian Hanındaki David J. Cohen'in ofisinde yapılan şura toplantısına katılan on dört masonun altısı; Viktor Algranti, Eduard de Nari, Feyzi Menahem, Jak Suhami, Andre Antipas ve Viktor Mordo.	
		Ağustos 1909'da yapılan, Maşrık-ı Âzam-ı Osmanî'nin kuruluş toplantısına katılan 29 masonun beşi; Eduard de Nari, Viktor Algrandi, Jaque Kaldron, Feyzi Menahem ve Viktor Mordo üyeleri.	
		24 Kasım 1913'de kapatılmış, 1922'de yeniden kurulmuştur.	
		Yönetici	
		1918 – 1922 sonrası	
		1923, I. Jouhami	
Calcedonia-Kalkedon		1909 – 1929	V. Murat'ın oğlu Şehzade Selâhattin Efendi bu locada eriştirilmiş

¹⁸¹ (Iacovella, 1998), Roma, İtalyan Siyasi Birliği'nin kurulmasının ardından 1871 yılında başkent olmuştur.

İspanya Büyük Doğusu

Adı	Dili	Kuruluş-Kapanış Yılları	Kurucu ve Önemli Yöneticiler, Bilgiler
Constitucion – Meşrutiyet		1909 - ?	Kurucu Mehmet Cavit Bey (maliyeci). Sebataycı Cavit beyin, İspanyol Yahudileri ile ilişkisi bulunmaktadır.

Kuruluş sonrası loca görevlileri Tevrat ve İncil üzerine el basarak, İspanya Büyük Doğusuna sadakat yemini ederler.¹⁸²

Yönetici; Mehmet Cavit (Süveyş) ve Görevliler; Rızâ Tevfik, Mehmet Arif, Ömer Talât, Kibar Kerim, Mehmet Balcı, David H. Nahum, Kâzım Balcı.¹⁸³

*“Meşrutiyet Locasının Osmanlı Obedyansına geçişi, Şubat 1910’da gerçekleşmiş ve bu husus, “Resmî Bültenin” Mart nüshasında yayınlanmıştır.”*¹⁸⁴

İspanyol locaları: Selânik’te Perseverancia, Edirne’de Fazilet.

Yunanistan Büyük Doğusu

Adı	Dili	Kuruluş-Kapanış Yılları	Kurucu ve Önemli Yöneticiler, Bilgiler
Harmonia	Yunanca	1909 - 1935	Her zaman Türk ve Türkiye düşmanlığı yapmıştır.

6 Ocak 1920’de bağlı bulunduğu Yunanistan Büyük Doğusunu atlayarak, Fransa Büyük Doğusuna yolladığı yazıda,

“gayrimüslim cemaatların meşrû emellerinin tatmin edilebilmesi için Türk devletinin kesin olarak yok edilmesini” istemektedir.¹⁸⁵

Ne acıdır ki, Türkiye kurulduktan sonra da çalışmalarını sürdürmüş ve yerli masonlar, Milletimize en alçak düşmanlık yapmış bu locaya hiç tepki göstermemişlerdir.

Cumhuriyet Bölümünde Harmonia’yı yeniden ele alacağız.

Beşiktaş Cem'iyet-i İlmiye, (1825-)

İngiltere büyükelçisi İsmail Ferruh Efendi, 1796'da Londra'da mason olur. İstanbul'a döndüğünde Türklerin devam edeceği bir locanın çekirdeği olarak 1825 yılında bilim adamları, düşünür ve yazarları sinesinde toplayan Beşiktaş Cem'iyet-i İlmiyesi adlı locayı kurar. İsmail Ferruh'un Beşiktaş - Ortaköy arasındaki yalısında, haftada iki kez toplanılıyordu.

¹⁸² Loca görevlileri ve üyelerin arasında Türk ve Müslüman isimli üyeler görülmekte, hatta ulemadan da bir kişi olduğu söyleniyor. Ancak hepsi de, “İncil” üzerine el basarak yemin ediyorlar. Bu kişilerin “Müslüman” olduğu söylenebilir mi? Elbette Türk de olmaları sorgulanır!

Bunu açıklayan da “mason düşmanı” değil, yani kolayca uydurma denecek bir durum yok... Yazan, masonların baş masonu M. Talet Akev...

¹⁸³ (Akev M. F., İspanyol Obedyansına bağlı Selanik locaları, 1993, s. 21)

¹⁸⁴ (Akev M. F., İspanyol Obedyansına bağlı Selanik locaları, 1993, s. 21)

¹⁸⁵ (Dumont, Osmanlılık, Ulusçu Akımlar ve Masonluk, 2007, s. 127-128)

İzmir ve Çevresi Yabancı Localar

İngiltere B. Büyük Locası ¹⁸⁶

1875'de İzmir'de İngiliz Locaları, İngiliz B. Büyük Locası Büyük Üstatlığına Prens dö Gal'in getirilmesini kutlamak üzere toplanırlar. Cricca İtalyanca, Carrere Fransızca, Gabriel *Türkçe*, Alparian Ermenice, Gregoriadis *Rumca* kutlar. Osmanlı topraklarında yaşanan rezalete bakar mısınız? Bu rezalet mason tarikatı çatısı altında yaşanıyor ve bilinçli olarak yaşatılıyor. Açıkça etnik bölünme destekleniyor.

Bir başka rezillik, kendisine mason diyen Türkiyeli Türkler açısından utanılması gereken, **Türkçe**yi, adı **Türkçe** olmayan büyük olasılıkla bir Ermeni konuşuyor! Bu kişiler sonra Osmanlı masonluğunu kuruyorlar ve Cumhuriyet Türkiye'sinin masonları da kökenleri olarak bu yapıyı kabul edip, kutluyorlar. Yazıklar olsun...

Adı	Dili	Kuruluş- Kapanış Yılları	Kurucu ve Önemli Yöneticiler, Bilgiler
Homer – 1		1860 - 1886	Yönetici Thomas Hall bir toplantıyı içkili yapıp, sabaha kadar içtikten sonra tüm üyeler masonik giysileri ile Kordon'da geçit yaparlar. Bunu duyan İngiltere B. Büyük Locası Homer'i kapatır. Tüm üyeler İngiliz vatandaşıdır.

Resim 22. Thomas Hall

¹⁸⁶ İngiltere BL'bağlı localar, 1894'de kapatılıyorlar. Nedeni, İngiliz Locaları BL ile bütün iletişimlerini bir kaç yıldır kestiklerinden ve aidatlarını ödemediklerinden dolayı BL tarafından kapatılıp kayıtları silinmiştir.

Fransa Büyük Doğusu

Adı	Dili	Kuruluş-Kapanış Yılları	Kurucu ve Önemli Yöneticiler, Bilgiler
Les Nations Réunies		1751-1826	İsim değiştirme; St. Jean d'Ecosse des Nations Reunies, 1824
Grande Loge de Turquie – Türkiye Büyük Locası		1857 - ?	Osmanlı'da kurulan ilk büyük loca, bağlı 6 loca kurulur.
Meles	Yunanca	1863-1870 1871-1913uyku, 1913-1926	Kurucu V. Longdon, Kurtuluş Savaşındaki ihanetleri nedeni ile 1926'da Atina'ya kaçar.

Paul Dumont'tan ibret olarak; *"Maşrik-ı Azam'ın Türkiye'deki locaları -en azından Meles ve la Renaissance- da onlar kadar güçlü bir şekilde savaşa katılmışlardı. Mondros Mütarekesi'nden beri Türklere karşı düşmanca bir tavır sergiliyorlardı ve 1920'nin Ocak ayında bu düşmanlık la Renaissance locasının üyeleri tarafından tırmandırıldı. Bir başka İstanbul locası (Yunanistan Maşrik-ı Azam'ına bağlı, Harmonia) kaynaklı aynı nitelikteki bir metni ekleyerek Fransız masonluğuna yapılan bir başvuruda açıkça şunu talep ediyorlardı:*

'insanlığın en temel ilkelerini' çiğneyenlere karşı uzun bir sözlü saldırısının sonucunda, 'gayrimüslim cemaatlerin meşru emellerinin' tatmin edilebilmesi için Türk devletinin kesin olarak yok edilmesi.'

*Genel olarak, Maşrik-ı Azam o dönemde, Osmanlı İmparatorluğu'nun, Antant güçlerinin yararına zalimce parçalanmasının karşısındaydı. Ancak, Anadolu'nun doğu vilayetlerinin yontularak bağımsız bir Ermeni devleti yaratılmasına karşı çıkıyor da değildi."*¹⁸⁷

"Bu nedenle, örneğin Meles locası Üstad-ı Muhterem Elie D. Simitopulo Aralık 1921 'de İzmir'den Maşrik-ı Azam'a,

'Ankara'nın büyük diktatörü, sayısız insan öldürmüş kızıl hayalet'in Küçük Asya'daki tüm Hıristiyanları katletmeye hazırlandığını belirten uzun bir mektup yazdı. Birkaç ay sonra, la Renaissance Fransa'daki kardeş localara hitaben, buna benzeyen ve Anadolu ulusal hareketinin liderlerini 'bir hükümet şeklinde organize olmuş suçlular' olarak tanımlayan ve Türklerin 'hâkimiyetleri altındaki tüm ülkeleri mahveden' barbarlar ordusu olarak gösterildiği bir başvuru gönderdi. (...)

26 Ağustos 1922'de Mustafa Kemal Kocatepe'ye çıktı ve nihai saldırıyı başlattı. 1 Eylül'de şu ünlü emri verdi: 'Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz'dir ileri!' Birkaç gün sonra Türk ordusu İzmir'e girdi. 18 Eylül'de Yunan birlikleri Batı Anadolu'dan tamamen atılmıştı. İtilaf devletlerinin yapabileceği tek şey, Ekim'de Mudanya'da imzalanacak olan ateşkes antlaşması müzakere etmektir. Bu gelişmeler, Türk ulusal hareketine karşı duran masonları doğal olarak şaşkınlık içinde bıraktı. La Renaissance ve Meles localarının biraderleri istilacı güçlerin Türkiye'de kalacakları umudunu gütmüşlerdi; Ankara hükümetini olabilecek en kötü suçlar işlemekle itham eden ateşli beyanlarını arttırdılar. Şimdi, Kemalistler ülkenin vazgeçilmez efendileri olmuşken, ne kadar ihtiyatsız olduklarının

¹⁸⁷ (Dumont, Osmanlıcılık, Ulusçu Akımlar ve Masonluk, 2007, s. 127-128)

farkına varıyorlardı. İzmir’de, Türk birlikleri şehre girerken, Meles locasının biraderleri önce Fransız konsolosluğuna sığınmak istediler. Daha sonra, genel aşırı heyecanı hissettikleri ve kendi yaşamları konusunda korkuya kapıldıkları için, kendi dinlerinden olan binlerce kişinin yaptığı gibi Yunanistan’a kaçtılar. Kasım 1922’de, locanın son üstad-ı muhteremi, Elie Simitopulo, Fransa Maşrik-ı Azamı’na yazarak bazı biraderlerin Atina’ya kaçmayı başardığını ve orada localarını tekrar kurduklarını bildirdi.”¹⁸⁸

“ *Kırk üç yıl süren bu derin uyku dönemi 21 Mayıs 1913 tarihinde sona erdirilmiş ve Loca yeniden aynı şehirde ve aynı obediyan bağlısı olarak çalışmalarına başlamıştır. (...)*

Bilinen tek husus sonrakinin de önceki gibi Masonluk perdelemesi ile Yunanistan çıkarları doğrultusunda hizmet amaçlı olarak uyandırılmış olduğudur.

Osmanlı devletinin Birinci Dünya Savaşında yenilen tarafta bulunması sonucu olarak kabul etmek zorunda kaldığı tüm kayıplarda ve ülkenin parçalanmasında Meles Locası üyeleri hep alkış tutmuşlardır. Loca üyelerinin Masonluk ilkelerine sığınarak, gözü kararmış bir şekilde yaptıkları o ilkeleri politik kirliliğe bulaştırmak olmuştur. Bu kirlilik, Meles Locasının kesin olarak bir Yunanistan çıkarları kovalayıcısı olmasından ve bunun için Masonluğu kullanmasından kaynaklanmıştır.

Mondros Mütarekesinden (30 Ekim 1918) sonraki dönemde ve Sevr Antlaşması (10 Ağustos 1920) gereği adeta kapışılan Osmanlı topraklarının dağıtımı sırasında, savaşı kazanan devletler arasında olan Yunanistan’ın İzmir şubesi gibi davranan Meles’in 1921 yılındaki Üstad-ı Muhteremi Elie D. Simitopulo’dur. (...)

Doğu Anadolu’da bir Ermeni devleti kurulması konusuna gelindiğinde aynı Fransa Büyük Doğusu daima aktif rol alarak, bu idealin gerçekleşebilmesi için hep omuz vermiştir. Örneğin bu obediyanın tüm Localarına gönderilen 3 Mart 1920 tarihli sirküler metnindeki şu kısım bunun doğruluğunun yazılı göstergesidir:

‘Yaşamak ve etkin olmak için gereken araçlara sahip, bağımsız bir Ermenistan, Cemiyet-i Akvam’ın ilk kazanımlarından biri olmalıdır. Baskı nedeniyle ortaya çıkan etnik zorluklar, böylece ve sadece böylece çözülebilir.’

Meles Locasının kapanış tarihi belli değildir. Ancak, Loca üyelerinin bir kısmının Atina’ya kaçışı ile Türk birliklerinin İzmir’e girişinin çakıştığı düşünülürse bu tarihin, 9 Eylül 1922 olarak kabul edilmesi uygundur.”¹⁸⁹

Meles locasının 1922 – 1926 yılları arasında yasa dışı olarak İzmir’de çalışmalarını sürdürdüğünü görüyoruz. Bu locanın ihanet içindeki Türk görünüşlüler, Kurtuluş Savaşı sırasında ihanet etmiş Rumları korumak için ellerinden geleni yaparlar.

La Victoire - Zafer	1861-1894
St John’s	1863-1894
St. George	1864-1894
Eleusiniani, Efes	1863-1894

¹⁸⁸ (Dumont, Osmanlıcılık, Ulusçu Akımlar ve Masonluk, 2007, s. 135-136)

¹⁸⁹ (Öcal, Türk Masonluğu, 2012, s. 115-117)

Dikran Ermenice 1864-1894

Medz Dikran, Ermenilerin en büyük krallarından birisinin adıdır. Bu bile Ermeni ve mason birlikteliğinin, Ermeni milliyetçiliğinin üssü olduğunu gösteriyor.

Gal Prensi Edard, Hindistan 'a giderken locayı ziyaret eder. Edward daha sonra Britanya Kralı olacaktır. Prens Edward, Büyük Ermeni kralının adı ile loca kurdukları için üyeleri kutlar.

Üyeler: Mateyos Mamourian (İstanbul Ermeni Patrikhanesinden), Krikor Chilingirian, Mesrob Nubarian, Sebuhan Bey Maksoud, Simon Maksoud , Dr. K Amadian, Boghos Shahoumian, Garabed Tavitian, Boed Krikorian, Megerdich Ekizian, Harutyun Svazlian, Hovhannes Papazian, Sarkis Yakvorian, Kalousd Pashumarian, Andon Aghasian, Kalousd Vemian, Nerses Bardizbanian, Sdepan Diratsuyan, Sarkis Diratsuyan, Maruke Frenkian, Krikor Chilingirian, Parsegh Krikorian¹⁹⁰

Sion İbranice 1870-1894

Homere Fransızca 1909 – 1914

1919 – 1922

Kurucu, Diran Aşnan,

Homer Locası'nın hayatı çok sık kesilmiş ve tekrar başlamıştır. Osmanlı/Türkiye'de 4 kez açılıp 4 kez kapanmış, Yunanistan'da ise 2 kez kapanıp 3 kez açılmış.

Homer Locasını, adı da Yunan tarihinden alınmış, Levantenler kurmuşlar. Bu locanın olaylı bir şekilde kapanan Homer-1 diye tabir ettiğimiz loca ile isminden başka bir bağlantısı yoktur.

Mason Tanıl Adalı bakın Levantenleri nasıl aşkla anlatıyor;

"Ana Britannica, Levanten'i 'Osmanlı döneminde, özellikle Tanzimat sonrasında büyük liman kentlerinde yoğunlaşan ve ticaretle uğraşan, Müslüman olmayan 'azınlıklar' diye tanımlamaktadır. Levantenler genellikle, deniz ticareti yapan Akdeniz ülkelerinden (Venedik, Cenova), ticaret ile uğraşan diğer ülke ve şehirlerden (Amsterdam) ya da Haçlı Devletlerinden gelip yerleşenler' dir.' der.

*Onlar, yerleştikleri bölgelerde yeni bir yaşam anlayış ve kültür grubunun oluşmasına neden oldular. Onların İzmir'e ilk kez bir belediye kurmalarından tutun da, ilk gaz ve elektrik şirketlerini kurmalarına, eğitim ve sağlık hizmetleri, uygar bir yaşam tarzına öncülüklerine kadar İzmir'e yaptıkları asla unutulamaz. **Batılı bilinciyle aydınlanmanın özgür düşüncenin temelini attılar, çağdaş İzmir'i yarattılar, bunun yanında bir aydınlanma dönemi kurumu olan Masonluk onların sayesinde Anadolu'da ilk olarak İzmir'de görüldü.**"¹⁹¹*

HKEMBL İzmir Araştırma Locasının yöneticisi, mason Tanıl Adalı, Türk şehri olan İzmir'i Levantenlerin kurduğunu ve Batı uygarlığını mason locaları ile birlikte getirdiğini söyleyecek kadar aklını yitirmiş, Batının işbirlikçisi Tanzimat komprador aydını. Bir Levanterlik kökten milliyetçisi masonluğun asimile ettiği ülkesine bağlılığını yitirmiş sözde Türk vatandaşı¹⁹²...

İzmir'de yaşayan bazı Masonlar 21 Nisan 1909'da Fransa Büyük Doğusu bağlı Homere adı ile loca kurarlar. Üyeler ağırlıklı olarak Yahudiler, Levanterler ve Ermeniler. 1914 yılında Dünya Savaşının başlaması ile İzmir Valisi mason Rahmi'nin isteği ile faaliyeti belirsiz bir süre için durdururlar. Homere Locasının bu uykuya geçişi sırasında başkanı Diran Aşnan 1918'de İzmir'de kurulan

¹⁹⁰ (Moumdjian)

¹⁹¹ (Adalı T. , 2005, s. 9)

¹⁹² Emekli yargıç, 32.° mason Osman Çallı, hayranı olduğu Bülent Ecevit 'i eleştirenlere sanal ortamlarda vatan haini diyene kadar, ihanetin en büyüğünün müridi olduğu Mason Tarikatı ve loca kardeşlerinde olduğunu bilsin.

Büyük Doğu bağılı Güneş Locasının da ilk yöneticisi olmuş.

- Homer locasının İzmir’de tarihçesi

1909 -1914

Kurucular; Aronyan (Artin), Şükrü (Tahir), Hazan (Isaac), Jatru (Themistocle), Modlano (Salvator), Russo (Davut), Ventura (Samuel), Ventura (Benjamin), Danon (Albert), Franco (Gad), Margulies (Joseph).

Kurucularının tamamı Fransız vatandaşı ve Yahudi. Kurulur kurulmaz, İzmir’de misyoner okulu kurmak üzere bir komite kururlar. Kurdukları komiteye bakar mısınız;

“Hemen locamızda çalışmalara koyulduk. Kardeşlerden iki Rum Ortodoks, iki Ermeni Ortodoks, iki Müslüman, iki Yahudi ve ben ve Vidal, iki Katolik alarak bir komite kurduk.”¹⁹³

Yöneticiler:

1909 -1911, Salvator Modiano; 1911-1913, Leon Valet; 1913-1914, Diran Aşnan , 1913’de 114 üye.

1914’de Vali Rahmi beyin emri ile uykuya girer. Vali de 33.° mason! Son başkan Ermeni Diran Aşnan.

1919-1922

Yöneticiler:

1919-1920, Diran Aşnan,

1920 – 9 Eylül 1922, Ernest Bon

Uykuda olan Homere Locası, tam Mustafa Kemal, Kurtuluş Savaşı’nı başlatırken İzmir işgal altına girince uyandırılıyor! Üyeleri arasında Türk yok denecek kadar az; neredeyse tamamı Rum, Yahudi ve Ermeni. Türk isimli olanlar da büyük olasılıkla Sebataycı.

Güneş Locası, Yunan işgali altında kalmayıp, İstanbul’a taşınınca, İzmir’de kalan üyeleri Homere locasına geçerler. İstanbul’a taşınanlar büyük olasılıkla Yahudilerdir. Yunanlılar ile Yahudiler arasında büyük düşmanlığın tarihi ve dinsel köklerini bilmeyen var mı?

Türk Ordusu, 30 Ağustos 1922’de Yunanlıları bozguna uğratarak, İzmir’e girerken, ne hikmetse bütün evrak yanar ve üyelerinin büyük kısmı Yunanistan’a kaçır ve loca tekrar Eylül ayında kapanır.

İzmir Türkler tarafından kurtarılınca, loca üyesi “yerliler” yabancı uyruklu biraderlerini korumaya çalışırlar. Fransa Büyük Doğu’su da, Homere Locasına gönderdiği 11 Aralık 1922 tarihli bir yazı ile “yerlilerin” bu davranışının şükranla karşılandığını bildirir! Düşmanından ödül alan, ihanet etmiş demektir!

Homere L, Kurtuluş Savaşı’nda ihanet etmiş, düşmanla birlik yapmış olmasına karşın, Türkiye döneminde de toplantılarına devam eder. Bu dönemi, Türkiye Bölümünde işleyeceğiz.

¹⁹³ (Bonn, 2005, s. 30-31)

İtalya Büyük Doğusu

Adı	Dili	Kuruluş-Kapanış Yılları	Kurucu ve Önemli Yöneticiler, Bilgiler
Stella Ionia - İyonya Yıldızı	İtalyanca	1864 -1885	
Fenice – Anka *	Yunanca	1867 -	
Orhaniye *	Osmanlıca	1868 - 1871	
Armenak *	Ermenice	1872-1878	
I Mille		1911 - 1925	1911-1913 arası yer altında yasa dışı.

Yönetici:

1911, Samuele Ventura

1913, Enea Brunetti, İtalyan Konsolosluğunda görevli

1920-1921, Umberto Patierno , İtalya – Osmanlı, Trablusgarp savaşı sırasında, İzmir'de, Polisin karşı çıkmasına rağmen gizlice evlerde toplanıyorlar; çevrede propaganda yapıyorlar.

İzmir valisi mason Rahmi beye şikâyet edilmesine rağmen işlem yapmıyor.

*: Mason Dergisinin 1872 tarihli baskısına göre," Bu dört Loca, ayrı varlıklarına karşın, İyonya Ana Locasına bağımlı olarak tek bir yapıyı oluştururlar.

Diğer

Cenevre, Yunanistan, Macar Büyük Loca ve Büyük Doğularına bağlı İzmir ve Kuşadası'nda localar var. 1865'de Amerika'ya bağlı Taşra Bölge Büyük Loca, atelye ve localar kurulur.

95

Resim 23 Masonlar sofrada

Selânik ve Makedonya Yabancı Localar

Selânik'teki Hıristiyanlar; Yunanlılar, Bulgarlar, Sırp, Eflâklılar, Ermeniler Jön Türk rejimine düşmandılar. Bu düşmanlık büyük ölçüde İttihat ve Terakki hükümetinin muhalefette verdiği sözleri tutmayıp, çeşitli azınlıkların Osmanlıyı parçalayacak "millî" taleplerine sert bir biçimde karşı çıkmasından kaynaklanıyordu.

Mason Tamer Ayan;

*“Yukarıda değinildiği gibi, bu dönemde İstanbul dışına kayan masonik merkezlerden en önemlisi Selânik'tir. Aynı merkezde İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin siyasal odaklaşmasıyla başlayan oluşuma paralel ve hatta entegre olarak, çeşitli yabancı obediyanlara bağlı localar 1900'lerin hemen başından itibaren Selânik'te faaliyete geçmiştir. Bu locaların, Fransız İhtilâli'nin masonik Hürriyet-Eşitlik-Kardeşlik ilkelerini temel alarak etkinliklerde de İstanbul Sultan Abdülhamid istibdat rejimini devirmek için çalıştıkları; bu konularda İttihat ve Terakki unsurları ile işbirliği yaptıkları, **ayrıca, Balkanlardaki milletlerin bağımsızlıklarına kavuşması için siyasal ve moral destek sağladıkları**¹⁹⁴ bilinmektedir.”¹⁹⁵*

“Yine Selânik'teki Veritas locasında da aynı durum yaratılmıştı. Bu Mahfilin Üstadı, sonradan Osmanlı Mebusan Meclisinde Selânik Mebusu olan Emmanuel Carasso idi ki, Meşrutiyetin ilânını müteakip İstanbul'da zuhur eden 31 Mart Vakası üzerine tahttan indirilmesine karar verilen Sultan İkinci Sultan Abdülhamid'e keyfiyeti tebliğe memuren Ayan ve Mebusan Meclislerinden gönderilen heyete dahildi. Sultan Abdülhamid, talihin bu cilvesine pek içerleyerek kendisine tarizde bulunmuştu.

‘Arkadaşım süvari Yüzbaşı Debrelî Zinnun bana şunu da anlatmıştı. Sultan Hamit'in muhafazasına memur olduğum yıllarda sakıt hükümdar bir gün bana dert yanmış, şöyle demişti:

*- “ **Bana en çok dokunan, bu mason taslağı Yahudi'nin hal' kararını tebliğ edişi olmuştur. Yıldız'a gelen mebuslar heyetinde Emmanuel Carasso 'yu hiç unutamiyorum. Bu suretle makamı hilafete hakaret edilmiştir. Yahudilerin, Hazreti Peygamber zamanından beri sadrı İslam'a ve makam-ı hilafete karşı duydukları kin ve nefret, cümlelerin malumudur. (...)***

Şimdi burada Selânik'te çektiklerim, Yahudilere yurt göstermeyişimin cezasıdır!”

Arkadaşım Süvari Yüzbaşı Zinnun, Milli Mücadele senelerinde bana bu hikayeyi sık sık tekrarladı. Şimdi bu acı günlerden sonra epey zaman geçti.”¹⁹⁶

¹⁹⁴ Bir kişinin bunu yazacak kadar bilip, söyleyip ve rahatsız olmaması, tepki göstermesi, ancak milli duygu ve bilinçten tamamen yoksun olması demektir.

¹⁹⁵ (Ayan, Türkiye Masonluk Tarihinin Anahatları, 1997, s. 12)

¹⁹⁶ (Ayan T. , Türkiye Masonluk Tarihinin Anahatları, 1997, s. 69)

İtalya – Torino / Roma Büyük Doğusu

Adı	Dili	Kuruluş-Kapanış Yılları	Kurucu ve Önemli Yöneticiler, Bilgiler
İtalia		1862/3-1867	Kuruluş törenini İtalyan elçi Marki Carraciolo yapıyor.

Yönetici:

1863, E.F. Veneziani

1866, Nissim Commano, Banker "Alliance Universelle Israélite" in mahallî komitesi başkanı.

1864'de loca binasında büyük bir İtalyan misyoner okulu açarlar. İç sorunlar nedeniyle kapatılmış.

Yerine I. Risorta adı ile yeniden kurulmuş.

Makedonya Fransızca 1868 - 1895; Kurucu, Louis Amiable

Risorta 1896 - 1900;

1908 - 1911;

YenidenDoğuş 1919 – 1925

Yöneticiler:

1869, Antonio Geraci; 1875, Antonio Barbagallo Barboçalo

1876, A. Palomba

1877, Gennaro Marchesi

1879-1889, Antonino Geraci

1890-1891, Giorgio Furlani

1892-1896, Raffaele Ricci

1897, Costantino Spandoni

1909-1911 ve 1919-1920, Emmanuel Carasso

1921, Raffaello Ricci

1923-1924, Giulio de Medina

1925-1926, R. Ricci

1925-1926 AlbertoFano.

Üyelerden:

Kâzım Özalp Paşa, Sadrazam Mehmet Talât Paşa, Ferit Aseo, Midhat Şükrü Bleda, Mehmet Cavit Bey, Manyasizade Refik Bey, 1903'te tekris edilen ve 1909'da 33. Dereceye yükseltilen İzmir Valisi Rahmi (Arslan) Bey ve Kâzım Nami Duru.

İtalyan Localarının arasında Makedonya Risorta en fazla adı geçen ve İttihat ve Terakki'nin Selânik kolunun liderlerinden çoğu gibi Mehmet Talat (Talat Paşa) Makedonya Risorta üyeleri arasındaydı.

Örgütün gizli toplantılarına ev sahipliği yapıyordu. Makedonya Risorta locasının yöneticisi avukat Emmanuel Carasso Jön Türk devrimi öncesinde iki yıl boyunca grubun tüm arşivini locada saklar.

"Bu durumun doğal bir sonucu olarak, 1908 devrimi sonrasında İtalyan locası, Fransız locasından daha büyük bir itibar kazandı. 24, 25 ve 26 Temmuz tarihlerinde Selânik'te asilerin zaferinin kutlandığı büyük halk gösterileri sırasında, tüm obediyanlardan masonlar rüzgârda dalgalanan sancaklarıyla omuz omuza yürüdüler ve istisnasız hepsi vatanın kurtarıcıları olarak alkışlandılar. Yine de başlarında Emmanuel Carasso 'nun yürüdüğü Macedonia Risorta locasının üyeleri haşandan aslan payını aldılar. (...)

Bu konjonktür değişimi çok geçmeden sonuç verdi. Mason localarına doğru daha önce benzeri görülmemiş bir akın başladı. Osmanlı seçkinlerinin masonluğa bu ani hayranlığından en büyük yararı sağlayan haliyle Emmanuel Carasso 'nun locası -Carasso , ittihat ve Terakki Cemiyeti'nin ardındaki beyinlerden biri olarak kabul ediliyordu- oldu. Ama diğer Selânik locaları ve özellikle de Veritas da tekris taleplerinde ani bir artışla karşı karşıya kaldılar.”¹⁹⁷

İttihat ve Terakki'den Mehmet Talât, Rahmi bin Rıza, Midhat Şükrü 1903 yılında *Macedonia Risorta* Locasında eriştirilmişlerdi. Bu isimlere bir de, İspanyol Büyük Doğusuna bağlı Selânik'teki *Perseverancia* Locasının üyesi, geleceğin Maliye Nazırı Mehmed Cavit de eklenmelidir.

Stella Della 1914-1925
Liberta - Hürriyet
Yıldızı / Üsküp

¹⁹⁷ ¹⁹⁷ (Ayan T. , Türkiye Masonluk Tarihinin Anahatları, 1997, s. 69)

Fransa Büyük Doğusu

Adı	Dili	Kuruluş-Kapanış Yılları	Kurucu ve Önemli Yöneticiler, Bilgiler
Midhat Paşa	Türkçe	1908 - ?	
Veritas		1904 - 1933/1936	<p>1906, Yönetici: Isaac Vita Modiano, Görevliler: Isaac RaBeno de Botton, Jacob M. Mosseri, David Joseph Cohen, Paul Isaac Modiano ve diğerleri. Hepsi Selânik'in Yahudi cemaatindendi. 1908 David Cohen, Isaac RaBeno de Botton.⁹</p> <p>Üye sayısı: 1904, 24; 1911, 172</p> <p>Makedonya Rizorta ve ondan doğan Veritas locası 'sı, siyasi etkinlikleri ve Osmanlı, Türkiye Masonluk tarihindeki önemli rolleri nedeniyle ön sırada yer alır.</p> <p>Paul Dumont; <i>"1906'da Selânik'te Fransız Maşrıkı Azamına bağlı 70 kadar masondan yirmisi kentin büyük tüccar ailelerindendi (sadece en tanınmış adlardan birkaç örnek verecek olursak, Modiano, Saltiel/ Saporta, Carasso -Carasso -, Abastado). Tüccarları bankerler izliyordu. Yine 1906'da locada sekiz banker vardı: Abraham Abastado, Samuel Amar, Leon Capiunano, Isaac Sasson, Saıl Aııar, Joseph Clinassi, David Errcra, Tevfik Ehat. : Bankerler grubunun hemen ardından, yedi üyeyle, simsarlar ve bayiler grubu geliyordu: Jacob Mosseri, David Cohen, Haini Nissim, Paul Modiano, Salomon Ne- İıama, Felix Amar, Isaac Modiano. Kısacası, biraderlerin yarısından fazlası Musevi cemaatin servet sahibi ya da hali vakti yerinde tabakalarındandı. Üyelerin geri kalanı daha büyük bir çeşitlilik gösteriyordu."</i>¹⁹⁸</p> <p>Bahriye Nazırı Cemal Paşa, Faik Süleyman Paşa, İsmail Canpulat Bey, Hoca Fehmi Efendi, Osman Adil Bey, Mehmet Servet Bey, Faik Nüzhet Bey, Yeni Asır gazetesinin sahibi ve yazarı Fazlı Necip Bey, Selânik, Manastır ve Kosova eyaletleri genel müfettişi Hilmi Paşa (1908-1909'da Dahiliye Nazırı, 1910'da sadrazam olmuştu), Hilmi Paşanın tercümanı Talât İsmail, Yargıç Mehmet Servet, sigortacı David J.Cohen ve Michel A. Noradounghian.</p> <p><i>"Loca ilk zamanlar sadece Museviler içinden üye kaydetti. (...) Acaba bu on beş üyenin tamamı gerçek Müslüman mıydı? Bu, oldukça kuşku götürür. Aslında çoğunun 1900'e doğru Selânik'te yaklaşık 10.000 müridi bulunan Sabetaycılar mezhebinden olması daha büyük bir olasılıktır."</i>¹⁹⁹</p> <p>Veritas Locası siyaset ile sürekli iç içe olmuştur. Locada yasaya aykırı, suç olabilecek işler de yapılmaktadır. 1906'ler ve sonrasının Başkanları Isaac Vita Modiano, ve David J. Cohen- Fransa Büyük Doğusuna mektuplar göndererek, locada beleger kontrol edilirse suç unsurları bulunacağını söyleyip, durum bildir ve yasal korunmak için merkezin desteğini isterler. Evrensel kardeşlik öğretisini savunan mason biraderin suçla ne ilişkisi olabilir, değil mi? Değil, gizli örgüt olarak mason tarikatı her zaman devlete karşı suç içinde olmuşlardır.</p> <p>10 Ağustos 1913'te Yunanlıların Selânik'e el koymasından sonra, masonlar, Yunan Devletinin varlığını kabul edip, Ortadoks biraderleri Localarına kabul edip kentin Yunan Locaları ile kalıcı ilişkiler kurmağa çalışmışlardı. 1936'da, Metaxas iktidara geldiğinde Veritas Locasının faaliyetleri sona ermişti.</p>
Labor e Lux		1906 - ?	

¹⁹⁸ (Dumont, Osmanlılık, Ulusçu Akımlar ve Masonluk, 2007, s. 67)

¹⁹⁹ (Dumont, Osmanlılık, Ulusçu Akımlar ve Masonluk, 2007, s. 67)

Fransa Büyük Locası

Adı	Dili	Kuruluş-Kapanış Yılları	Kurucu ve Önemli Yöneticiler, Bilgiler
Avenir de l'Orient – Doğunun Geleceği		1908 - 1937	Yahudi Amon de Medonça kuruyor. Romanya Milli Büyük Locası'na bağlı, çoğu Yahudi olan, Steaoa Salonicului Loca üyelerince l'Avenir de l'Orient locası kuruldu.

1900'lerin başında Selânik'e gelen Medonça, önce, adını Amerikan yardım cemiyetinden (*Alliance'ın Evlâtları*) alan *Bnei Brit* adında bir loca kuruluşunda yer alır. Bu locanın özelliği, aynı zamanda Doktor Papus'ün *Martinizm* tarikatının da onayını almış olmasıydı. Bunun hemen ardından müritlerinden bazılarıyla birlikte bir de atölye kurmuş.

1915'te Medonça, Fransa Büyük Locasına gönderdiği bir mektupta, Medonça birkaç yıl içinde Selânik'te on kadar loca kurmakla öğünüyordu. Yalnızca Yahudi, dönme ve **Müslüman** üye alıyor, Hıristiyan almıyor. Daha sonra Yunan Büyük Doğusuna bağlandı ama 1930'lu yıllarda yaşanan siyasî kaos, bozuk ekonomi, antisemitizm patlamaları, 1936'de General Metaxas'ın diktatörlüğü bu Loca'nın da çalışamaz duruma düşmesine sebep olmuş, Ekim 1937'de kapanmıştır. ²⁰⁰

Yanya, Balkan Yabancı Localar

Fransa Büyük Doğusu

Adı	Dili	Kuruluş-Kapanış Yılları	Kurucu ve Önemli Yöneticiler, Bilgiler
Promthee	Yunanca	1893 - 1897	Rum Elias Haritos kuruyor.

100

Yanya locasını kuran Rum'lar da, ait oldukları devlete karşı, yani Osmanlı'ya karşı, yabancı bir ülkenin korumasını istemektedirler. Neden? Çünkü kendi devletlerine karşı suç olacak eylemlerde bulunacaklardır. Bunu da, mason locası içinde yapacaklar; *"Biçimsel olarak, Sayın Fransa Konsolosu'nun himayesi bizim için çok gerekli, çünkü kurulacak cemiyetin üyeleri arasında bu cemiyetin etkinlik alanı içinde ikamet eden bir Fransız yurttaşı da bulunacak. Böylelikle polis memurlarının ani ve habersiz baskınlarını ve akıllarına estikçe arama yapmalarını engellemiş olacağız. Polis arama yapmak isterse Genel Vali'ye, o da konsolosluğa başvuracak ve sonun Vali ile Konsolos arasında görüşüldüğü sürece endişelenecek hiçbir şey kalmayacak"*²⁰¹

Ancak gereken desteği alamaz Osmanlı tebaası Rum masonlar, çünkü tam da o günlerde Fransız konsolos mason düşmanıdır. Tam tersine çatışır. Ancak, bir süre sonra konsolos, masonlara sempati duyan, belki de mason bir konsolos ile değiştirilir. Bu değişimin arkasında masonların olduklarını söylemek, çok da yanlış olmasa gerek!

Yunan Büyük Doğusu

Adı	Dili	Kuruluş-Kapanış Yılları	Kurucu ve Önemli Yöneticiler, Bilgiler
Filipe			

²⁰⁰ (Dumont, Osmanlıcılık, Ulusçu Akımlar ve Masonluk, 2007, s. 76)

²⁰¹ (Dumont, Osmanlıcılık, Ulusçu Akımlar ve Masonluk, 2007, s. 89)

Anadolu Yabancı Localar

Adı	Dili	Kuruluş-Kapanış Yılları	Kurucu ve Önemli Yöneticiler, Bilgiler
Ankara Veritari Consciata- Tanınan Hakikat		1898 - 1924	Yönetici: Zafîraki Yanopulo Yol inşaatı sebebiyle Orta Anadolu'da bulunan İtalyan mühendisler tarafından kurulduğu sanılmaktadır.
Kayseri Hakiki Kardeşler Adana, Ankara'da birer, İzmir de iki loca...		1886 - 1906	

İskoçya Büyük Locası

Adı	Dili	Kuruluş-Kapanış Yılları	Kurucu ve Önemli Yöneticiler, Bilgiler
Mersin, Tarsus ve İskenderun'da localar var, 1889-1937.			

Halep – Lübnan – Mısır Yabancı Localar

Mısır

1747, ilk locaya yalnızca Avrupalılar üye olabiliyor.

1798, Napolyon Bonapart kurduyor; İsis Locası. Fransızlar çekilince kapanıyor.

1811, 1812, 1815'te yine sadece yabancıların üye olabildikleri localar kuruluyor.

1839, Mısır'a sığınmış ihtilâlciler İtalyanlar kendileri için loca kuruyor.

İngiltere, Mısır ve Sudan'ı kapsayan bir Bölge Büyük Locası kurar.

Fransa BD, Beyrut, Halep, Yafa, Kudüs, Zahle, Lazikiye, Kahire, Port Said, Süveyş, İsmailiye

İskoçya BL, Halep, Beyrut

İtalya BD, Antakya, Trablusgarp 'da localar kurarlar.

Mısır Büyük Doğusu ve Kahire Milli Büyük Locası

Prens Halim Paşa, Fransa'da eğitim görmüş, 1845'te Fransa'da mason olmuştu. Mısır'da Mısır Ayanı Mehmet Ali Paşanın oğlu Prens Halim Paşa ile Mısır Valisi ve Ayan unvanını kullanmaya başlayan yeğeni İsmail arasında iktidar savaşında, Prens Halim Paşa masonluğu sonuna kadar kullanmıştır.

Mısır'da önceleri Fransa Büyük Doğusu (BD) çok etkindir. Prens Halim Paşa, Mısır BD'nu ele geçirip, amacı için kullanmak ister.

1867'de ilk İngiliz locaları olan *Concorde* ve *Billûr* Locaları açılır, Prens Halim 1867-68'de, İngiltere'ye bağlı Büyük Locasının Büyük Ustalığına getirilir. İç huzursuzluk artar ve 1868'de İsmail, amcasını Mısır'dan sürer. Prens Halim İstanbul'a yerleşir; İngiltere Büyük Locasına bağlı Taşra Bölge Büyük Locasının Büyük Ustalığına seçilir seçim iptal edilir.

1870'de Sünni ulemayı rahatsız eden konuşmalar yaptığı için İstanbul'dan uzaklaştırılan Cemalettin Afgani, 1876'da eriştirilir, mason olur, bir süre sonra da Doğu Yıldız (Kevkeb-i Şark) locasına başkan olur. İsmail'e karşı muhalefeti örgütler. Bu sıralarda Mısır'da 29 loca faaliyettedir. İngilizler siyasi nedenlerle Cemalettin'i arkadaşlarıyla birlikte locadan atarlar. Cemalettin ekibi ile Fransa Büyük Doğusuna bağlı yeni bir loca kurar. Tamamen milliyetçi Arap siyaseti içindedir ve İsmail'i devirirler. İsmail'in devrilmesi Prens Halim'i ümitlendirir. Ancak Afgani'yi İngilizler tavsiye ederler, Mısır Ayanı Tefik olur. İngilizler, onu 1887'de Mısır Ulusal Büyük Locasının Büyük Ustalığına getirerek ödüllendirirler.

1890'da Büyük Üstatlıktan ayrılan Tefik'in yerine, bu mevkide otuz yıl kalacak olan İdris Ragıp seçilmişti. Tefik ve İdris Bey zamanlarında Mısır'da masonluk hayli gelişmiş loca sayısı 54'e çıkmıştı. 1874'te Beyrut'ta tekris olan Şahin Makarios da Mısır'a yerleşince Arapça yayınlarda büyük bir artış görülmüştü.

Osmanlı Yüksek Şûrasını kurdurulan kişi, Mısır Ayanlığı için savaşım verip, kaybedip Mısır'dan kovulan, kişisel çıkarı için Fransız ve İngiliz masonluğu arasında gezip duran bir satın alınabilen bir çıkarıcıdır. Türkiyeli masonlar için, kendi kökleri dedikleri Yüksek Şûranın, bu adam tarafından kurulmasına ancak utanarak anmaları gerekir. Osmanlı Büyük Doğusuna bağlı localarında da yer alan Mısırlıların çoğunluğu Hıristiyan milliyetçi Araplardır. Türkleri Halep-Suriye'den çıkarmak için masonluğu kullanırlar.

1931'de, masonların resmi yayın organlarından Büyük Şark dergisinde I.N. isimli mason Osmanlı da mason localarının devlete karşı her türlü yasa dışı siyaset içinde olduklarını yazmaktan çekinmiyor; *"Bununla beraber 1856 dan 1909 a kadar Türkiye'de teessüs eden Mason locaları, İngiliz, Fransız, İtalyan, İspanyol Büyük Localarının Malı veya Büyük Mahfillerine veya Büyük Meş.'larına tâbi idi. Vatanlarında mevcut müstebit idareyi yıkmak ve yerine daha ahrarane bir idare koymak için susamış gençlere bu localar daha ketumiyetle çalışmak imkânını temin ediyordu. 1908 inkılâbına tekaddüm eden senelerde, Selânik'te müesses locaların sinesinde İttihat ve Terakki cemiyetinin genç ve fedakâr unsurları birbirlerini bulmuşlardı."*²⁰²

Osmanlı Büyük Doğusunu kuranlar, mason I.N. 'in yukarıda yasa dışı isyanları örgütleyenler dediği, başta İtalya olmak üzere emperyalist büyük localar, üyeleri de o localardan gelen mason biraderlerdir. Mason locaları, ister Osmanlı Büyük Doğusuna bağlı olsun, ister emperyalistlerin büyük localarına bağlı olsun, her zaman siyaset içinde olmuş, değişik amaçlarla Osmanlı'ya karşı yasa dışı siyasi hareketleri, isyanları örgütlediler; 1909'dan önce ve sonra.

Kaynaklar

Çalışmamızın kaynaklar bölümünde gösterilen ilgili tüm kitaplar ve aşağıdaki masonik dergiler.

Mimar Sinan Yayınları: Türkiye'de Masonluk, M. Y. Sunter, sh. 183-248; 2005, Sayı 26, Türkiye'de İtalyan Locaları, Palazzo Giustinaini

Mimar Sinan Dergisi: Sayı 22, sh.9 ve 18-25; Sayı 28, Sh.1879; 1984, Sayı 53, Sh.4-14; 1984,Sayı 54, Sh.7-11; 1985, Sayı 55, Sh. 4-12; 1986 Sayı 61, Sh. 21; Sayı 113, Sh.7-10

Şakul Gibi Dergisi: Sayı:7 Sayfa:10-12; Sayı 11,

Bulletin du Grand Orient, 1872, s. 144; Monde Maçonniq. 1874s.118)

Bu çalışmada referans olarak verilen ilgili tüm kaynaklar.

²⁰² (İ.N., 1931)

1909 – 1923 Dönemi

Osmanlı İmparatorluğunda çürüme ve gerileme, yalnızca idari unsurlarda değil, aydınlar ve toplum için de geçerliydi. Toplumuna yabancılaşmış, tarihten, toplumunun sorunlarından ve gerçeklerden kopmuş “eğitilmiş” kitleler, bilinçsiz bir hayranlık ve aşağılık duygusu içinde Batı işbirlikçileri konumundaydı. Toplumsal dinamiklerden ve toplum bilimden habersiz, Batının ellerine verdiği reçete ile çözümü yalnızca özgürlük diye tanımladıkları “meşrutiyette” arıyorlardı. Bunlardan iki örnek;

“13 Ocak 1830’da, Petersburg Elçiliği’nden Kaptan-ı Derya olarak Dersaadet’e gelen Damat Muşir Halil Rifat Paşa, 2. Mahmud’a demiştir ki:

- *Hünkârım, Avrupa’ya Benzemezsek, Asya’ya çekilmeye mecbur kalırız.*

Tanzimat’ın başmimarı Reşit Paşa ise, 1846’da, Gulhane Hatt-ı Hûmayun’unun gereği gibi uygulanmadığını ileri süren Batılı ülkelere şunları söylemek zorunda kalmıştır:

- *Evet kabul: Henüz ulkeyi iyi yönetemiyoruz ama hic olmazsa daha kötü yönetilmesinin önüne geçiyoruz, Arvupa’dan bana güvenmesini istiyorum.”²⁰³*

Reşit Paşanın mason olduğunu anımsıyoruz, değil mi?

Selânik komprador burjuvazisi ve masonlar

Mason Locaları her zaman egemen sermaye sınıfının yani burjuvaların emrinde ve çıkarlarına uygun işbirlikçisi olarak davranmıştır. 1700 ‘lerdeki tarikat olarak kuruluş nedeni ve felsefesidir.

Çetin Yetkin;

“ ... sonunda Mason örgütleri, burjuvazinin çıkarlarını koruyup gözeten ve burjuvalar arası, ancak dışa kapalı bir dayanışma örgütüne dönüştü. Başka bir deyişle, Mason örgütleri artık burjuva kapitalizminin gizli örgütleri olmuştur.”

Ancak, Osmanlı İmparatorluğu gibi kendi sanayisini geliştirememiş, doğal olarak da ulusal burjuvazisi oluşmamış toplumlarda, emperyalist devletlerin burjuvazisinin çıkarları doğrultusunda ve işbirlikçisi komprador burjuvazi oluşur. Osmanlı’da Selânik’te yerleşik komprador burjuvazinin işbirlikçisi Yahudi ve Sabetaycılar. Makedonya mason localarında egemen olanlar da komprador burjuvazinin temsilcileri Yahudiler ve Sabetaycılar.

“Mason Locaları bugün de aynı sınıfsal yapıdadır. Bu demektir ki, yoksul Türk halkı ile bu örgütlerin uzak yakın bir ilgisi yoktur. Siz hiç yoksul birinin Mason olduğunu duydunuz mu?”²⁰⁴ “²⁰⁵

Selânik komprador burjuvazisinin mason localarında örgütlenmesi ve emperyalizm ile işbirliği de sınıfsaldır; tüm Yahudi cemaatinin kitlesel olarak değil, komprador burjuva Yahudilerin mason tarikatında örgütlenmesidir söz konusu olan. Mason tarikatı içinde, dar gelirli, işçi, memur yani kısaca halk yoktur, hiçbir zaman da olmamıştır.

²⁰³ (İlhan, 1981, s. 345)

²⁰⁴ Sorgulayan duymadığım gibi görmedim de. Mason binalarının otoparklarına bir bakın. Luks ve son model araçlar göreceksiniz yalnızca. Hele üst yönetimlerinde yer alanların meslek ve kazançlarına bakınca...

²⁰⁵ (Yetkin, 1996, s. 329-330)

Devletle yaptıkları ticaretle zenginleşen komprador burjuvazinin elbette milli niteliği yoktur. **“Batı sermayesiyle kaynaşmış ‘türedi zenginler’ yaratılmıştır. Osmanlı insanı peşpeşe gelen savaşlarda tükenip giderken, ‘vagon ticaretinden’ ve karaborsadan zengin olanlara ‘milli burjuvazi’ denilmesi, herhalde ‘bürokrasiyi’ temize çıkarma endişesiyle düşünülen komik bir çelişki olsa gerekir.”**²⁰⁶ Türkiye ‘de masonların 1909’da kurulan Osmanlı Yüksek Şûra ve Osmanlı Büyük Localarına milli demeleri aynı komik çelişkidendir.

Komprador burjuvazisinin önde gelen maliyecisi, Yahudi ve baş mason Mehmet Cavit ‘in izlediği politikalar; **“... bir yandan ‘Batı sermayesi’nin yarattığı ‘ekonomik esirliğe’ de alanı açmıştır. (...) Selânik burjuvazisiyle ve mason localarıyla kaynaşmış, siyasal alanda tümünden kuşku ve şiddet düzenini getirmiş, ‘aydın despotizmi’ni ve siyasal parti otoriterliğini kurmuş, sonuçta Alman emperyalizminin peşinde Osmanlı Devleti’nin tümünden çöküşüne yol açmış.”**²⁰⁷

Sultan Abdülhamid ‘in baskıları sonucunda özellikle Fransız ve İtalyan masonlar için İstanbul’da hayat oldukça zorlaşmıştır. Onlar da, nüfus demografisi çok uygun olan, Sultan Abdülhamid’in etkisinin göreceli az olduğu Makedonya, yoğun olarak da, Selânik’e çekilirler. Osmanlı’nın en önemli dış bağlantı şehri olan Selânik, Yahudi ve Rum nüfusun yoğunluğu ve diğer etmenlerle örgütlenme olanağı sağlar. Kırım savaşı sonrası toplanan Berlin Konferansında Batılı ülkelerin isteği üzerine bir de “denetim” birimi oluşturulur. Görünüşte **Müslüman** olmayanların haklarını denetleyecektir. Selânik’te göreceli bir serbestlik, özellikle de mason locaları için koruma sağlanmıştı.²⁰⁸

“Dekoratif Resim” okumuş Sebataycı mason Ahmet Oktay Gündoğdu, Yahudilerin toplumsal gerçeğini, ırk kimlikleri ile genetik kodlarla açıklamaya kalkışmakta;

“100 bine yakın nüfusun yarısından fazlasını oluşturan Musevilerle birlikte bir kaynağa göre 10 bin bir diğerine göre 20 bini bulan nüfuslarıyla Sabetaycı’lar daha yaygın kullanılan isimleriyle Dönmeler için kültürel, sınaî, ticarî hattâ siyasî açılardan "Selânik’e damgasını vuran cemaat" tanımında bulunmak abartılı olmayacaktır. Selânikli Musevî ve Sabetaycı’ların böyle bir tanımı hak etmelerinin temel nedenlerinin en başında muhakkak kalıtımsal niteliklerinin rolü gelmektedir.”²⁰⁹

Toplum Bilim ve Genetik Bilim cahili mason ve Yahudi ırkçısı Ahmet Oktay Gündoğdu tarafından akıldan uzak bu yazı, HKEMBL resmi yayın organı Mimar Sinan Dergisinde yayınlanıyor. Masonlar iki binli yıllarda Türkiye’de Yahudi ırkçılığı yapmaktan çekinmiyorlar ve buna da insancılık diyorlar.

²⁰⁶ (Özek, s. 437)

²⁰⁷ (Özek, s. 437)

²⁰⁸ (Çulcu, s. 253)

²⁰⁹ (Gündoğdu, Masonik Tarihimizden Kesitler (II. Bölüm), 1999, s. 19)

Türk olmayanların hedefi

Yahudiler, asıl hedefleri Filistin topraklarında İsrail devletini kurmak, Osmanlı İmparatorluğuna egemen olmak, böylece var olan düzenin iktidarları altında sürmesini istiyorlardı. *“İmparatorluk çokuluslu değil mi ya, Selânik komprador burjuvazisi, ‘meşrutiyeti’ Osmanlılık bileşkesine oturtmuştur. Gerçekte bu sav, Selânik Yahudi ve ‘dönmelerinin’ savıydı; Makedonya’da Bulgar, Sırp ve Rum chauvin’liği güdenlere karşı geliştirilmişti. Sivil ittihatçılar bu savı benimsemişlerdir.”*²¹⁰

Rumlar, kendilerinin egemen olduğu Türklerin de ezilerek yer aldığı, Helen büyük hayali, yeniden Bizans, Ermeniler, Anadolu’nun Orta ve Doğusunu kapsayacak büyük Ermenistan, Araplar öncelikle Mısır merkezli Arap devlet(leri) kurmak, Yahudiler, Osmanlı’nın tüm yönetimini ellerine alıp, Büyük İsrail’i kurmak, Levantenler, İtalya ile işbirliğinde İzmir ve Marmara bölgesini ele geçirmek peşindeydiler.

Hepsi de sırtlarını Avrupa ve Amerika’ya dayayarak, Türklere karşı savaşım veriyorlardı. Mason tarikatı locaları da bu savaşımın üstleri ve örgütlenme ortamlarıydı.

Toplumcu ozan ve yazar Hasan İzzettin Dinamo da aynı değerlendirmeyi yapıyor;

“Türkiye'deki azınlıklardan İttihat ve Terakki'ye girenlerin her birinin hürriyet düşüncüsü kendi çıkarına göre ayarlanmıştı. Yalnız, hepsinin yıkmak istediği şey istibdattı. Sadece, bunda birleşiyorlardı. Yoksa, bir Ermeni yurttaş, bu yıkımın sonunda kocaman bir Ermenistan koparmayı hayal ediyor, bir Rum, ya eski Bizans hülyası peşinde koşuyor, ya da Pontos'u hortlatmak istiyordu. Yahudinin tek düşüncesi ise ‘adanmış toprak’tı. O toprak da Osmanlı İmparatorluğu'nun küçük bir parçasıydı. Kürtler, bir Kürdistan, Araplar da bir Arabistan peşindeydiler.

Mustafa Kemal'in biricik düşüncesi, her türlü rejim altında payına ezilmekten başka bir şey düşmeyen Türk çoğunluğunu kurtarmaktı. Aslında Ziya Gökalp'in Türkçülüğü de İmparatorluğun bu korkunç kaosu içinde sahipsiz kalmış Türk yığınlarını saf bir Türk ülkesine kavuşturmaktı. Her gerçek aydın, bu karışık ortamda kendini sahipsiz ve tedirgin buluyordu.²¹¹

Jön Türkler, İttihat ve Terakki, Masonlar

Bir grup genç Osmanlı, Batıya bakarak, Osmanlı İmparatorluğu için çözüm aramaktadırlar. İçlerinde siyasi görüş birliği yoktur, bir birine zıt görüşte olan gruplar vardır. Osmanlı Şehzadelerinden Prens Sabahattin bir başka görüşteyken, İttihat ve Terakki’nin sivil-askeri bürokrat örgütlenmesi başka görüştedir. Jön Türkleri iki bilim insanımızdan okuyalım.

Çetin Özek;

“Pozitivist ve ‘elitist’ görüşlerin ağırlık kazandığı Jön Türk hareketi, artık dinamik olmayan İslam kültürü ile toplumun kalkındırılmayacağı noktasına varmış, Batının salt teknik olarak değil, düşünce olarak tümünden alınması baskın görüş olmuştur. Tümünden Batıcılık anlayışının, özellikle edebiyat alanında savunulduğu da bir gerçektir. Jön Türkler’in, mülkiyet, sınıf ve toplumsal yapı düzenlerine eğilmeden, devletin kurtuluşunun kendilerine özgü bir ‘aydın kadro’ hareketinde gördükleri açıktır.

²¹⁰ (İlhan, Hangi Atatürk, 1981, s. 22-23)

²¹¹ (Dinamo, s. 405-406)

Yığınlardan kopuk 'Batıcılık', gerek yaşam biçimi, gerek siyasal yapı için söz konusudur ve bu nedenle de dönüp dolanıp 'Tanzimat taklitçiliği' ne gelmekte, yığınların tepkisine çağrı çıkarılmaktadır. Jön Türkler için, halk 'avam', 'cahiller yığını' olmaktan öteye gitmemekte, 'siyasal düzenin efkârı umumiyenin himayesine verilmesi, devleti cellât eline vermek' olarak görülmektedir. Bu anlayışta, sivil-asker bürokratlar birleşmektedir. Osmanlı Devleti'nin içine düştüğü çıkmazların büyük boyutlara ulaştığı konusunda görüş birliğinde olan, Batıya dönük bir düzeni gerçekleştirmeyi uygun gören Jön Türkler, Sultan Abdülhamid'i yıkmak amacıyla da birleşmektedirler. Buna karşın, yeni düzenin nitelikleri, yani kurtuluşun biçiminin ne olacağı konusunda görüş birliği ise tükenmektedir."²¹²

Aron D. Novıçev;

"Jön-türkler Türkiye'nin yabancı sermaye karşısındaki mali köleliğine karşı savaşım için önlem almak şöyle dursun, tersine, Türkiye'nin mali bağımlılığının şiddetle artmasına yol açmışlardır. Jön-türklerin en tanınmış temsilcilerinden biri olan Cavit Bey ticaret bakanı iken şöyle demektedir:

'Yabancı sermayeye, başlamış olduğumuz işleri bitirmek için gereksinmekteyiz. Parayı, onu bize en karlı koşullarla veren yerden alıyoruz ve bu konuda bizde herhangi bir kararsızlık olamaz. Sermayenin yurdu, gelmiş olduğu ülke değil, yöneldiği ülkedir'(..)

Kararsızlık göstermeden dış kredi anlaşmaları imzalayan jön-türkler ülkeyi hızlı adımlarla mali iflasa sürüklüyorlardı. Savaştan kısa bir süre önce, 1914 Nisanında, gene Cavit Bey mecliste bütçe görüşmeleri sırasında şunları söylüyordu :

'Bize felaket getiren derslerden yararlanmalı ve eğer yaşamak istiyorsak yabancılara daha fazla başvurmamalıyız. Bundan böyle bütçe açığını kapatmak için dış kredi sağlamanın tarihe karışması gereklidir.'

Bu, jön-türklerin somut eylemleri ile keskin bir çelişki oluşturan ikiyüzlü bir sözdü."²¹³

İttihat ve Terakkinin kuruluşu

Sabetaycı İbrahim Temo, İtalya'ya yaptığı bir gezi sırasında masonluğun ve İtalyan Karbonazi örgütlenme biçimlerini ayrıntıları ile öğrenir. Dönüşünde, İttihat ve Terakki örgütlenmesini de bu bilgileri doğrultusunda en yüksek gizlilik derecesi ile yapılandırılmasına öncülük eder. Eylül 1905'de çoğunluğu 3 . Ordu subayları olan 10 kişi Osmanlı Hürriyet Cemiyeti'ni kurarlar: 1 Numaralı Binbaşı Naki (Yücekök), Yarbay Tahir (Kaymakam/Yarbay), Kurmay Yüzbaşı Edib Servet (Tör), Yüzbaşı İsmail Canbolat , Yüzbaşı Hakkı Baha, Mehmed Talat (Posta ve Telgraf Başkatibi), Rahmi, Midhat Şükrü (Bleda). 'Osmanlı Hürriyet Cemiyeti' içinde Talat, Rahmi ve İsmail Canbolat, Heyet-i Aliye (Yüce Kurul) oluşturuyor.

Böylece kurulan İttihat ve Terakki örgütü tüm Osmanlı coğrafyasında yayılır. Büyük gizliliğe karşın, Sultan Abdülhamid de gizli örgütü birkaç öğrencinin Saray'a verdikleri jurnaller ile 1892'de öğrenir. Okul komutanları ve diğer sorumlular görevden alınır, örgütün ileri gelenleri tutuklanır. Ancak iki üç ay geçmeden tutuklananlar Padişah tarafından affedilir.²¹⁴

²¹² (Özek, s. 431-433)

²¹³ (Novıçev, 1979, s. 96)

²¹⁴ (Çavdar, 2013, 5. Baskı, s. 61)

Selânik Yahudi Burjuvazisi, Masonlar, İttihat ve Terakki

Masonlarla İttihat ve Terakki ilişkilerine, Selânik şehrinin sınıfsal yapısı ve komprador burjuvazisi çıkarları, emperyalizm uzantısı mason tarikatı ile İttihat ve Terakkinin çıkarları temeli üzerinde bakmak gerekir. *“Bu açıdan bakıldığında, Osmanlı Mason örgütlerinin burjuvazinin çıkarlarını gerçekleştirebilecek, güvenceli kılacak bir devrim içinde yer almaları doğaldı. Gerçekten de, Osmanlı Mason Locaları başından beri II. Sultan Abdülhamid'e karşı olmuşlardı. Kaldı ki, V.Murat 'ın Mason olması da bu karşıtılıkta da önemli bir etkendi. Bu nedenle de, Osmanlı Masonları, Murat'ı tahta çıkarmak için girişimlerde; bulunmuşlardı. Durum bu olunca, II. Sultan Abdülhamid'e karşı eyleme geçen İ.T. ile Masonların doğal bir birlik oluşturmaları da kaçınılmaz oluyordu.”* İttihat ve Terakki ile Masonların ilişkisi karşılıklı çıkar ilişkisidir. İttihat ve Terakki iktidar yolunda ortak düşmanlarına karşı işbirliği yaparken, masonlar İttihat ve Terakkiye gizlilik ve finans sağlamış; karşılığında İttihat ve Terakki iktidara gelince ekonomik iktidarlarını güçlendirme ve sağlamlaştırma beklentisi içindedir.

Mason Tarikatı, ilk olarak Londra 'da Büyük Loca olarak yapılır ve oradan dünyaya yayılır. Ancak, o dönemlerin en güçlü iki emperyalist ülkesi, İngiltere ve Fransa dünyayı paylaşırken, ulusal burjuvazileri ve onların örgütü Mason Tarikatı da bölünmüştür. İngiltere B. Büyük Locasının efendi olduğu İngiliz masonluğu ve Fransa Büyük Doğusunun merkez olduğu Fransız masonluğu. Temelde emperyalizm kavgası, görünürde, Fransızların Tanrı inancı zorunluluğunu kaldırmaları ve kadınların mason olmasını kabul etmeleri olarak görülmekte. İngiliz masonlar ve uyduları, Fransız masonluğu ve uydularını mason kabul etmezler. İngiliz masonları, Fransız masonlarını Tanrı tanımaz ve dinsiz olmakla suçlarlar.

Fransız Büyük Doğusu tarafından mason kabul edilen, Fransız masonluğu içinde yer alan Fransız ve İtalyan Mason Tarikatlarının Osmanlı da kurduğu localar, İttihat ve Terakki ile ilişki kurmuş, işbirliği yapmıştır.

Masonlar ile İttihat ve Terakki işbirliğinde öne çıkan üç isim

- Yahudi İspanya-İtalya yurttaşı, Selânikli komprador burjuva Emmanoel Carasso,
- Yahudi Dönmesi Yahudi milliyetçisi Mehmet Cavit
- Mehmet Talat Paşa.

Cavit Bey hakkında söylenenlerden, Attilâ İlhan;

“O Cavit Bey ki, Selânik komprador burjuvazisinin ‘evladı’, ‘sivil’ ittihatçıların onderi, Osmanlı masonluğunun ‘büyük üstadı’ idi.”²¹⁵

Marc David Baer;

“Devirmek için uğraştığı padişahın şeref nişanı verdiği Yahudi avukat Emmanuel Carasso, Selânik'teki İTC'nin ve tüm cemiyet hiyerarşisinin liderlerinden biridir ve İtalyan Macedonia Risorta Locası'nın başkanlığını yapmıştır.”²¹⁶

²¹⁵ (İlhan, Hangi Atatürk, 1981, s. 22)

²¹⁶ (Baer, 2010, s. 122-125)

Mehmet Talat Paşa ise masonluğu için şöyle diyecektir;

“Şahsım hakkındaki ikinci itham, mason olduğumdur. Evet... Masonum... Nasıl bekaşiliği, ırkı milli bir tercih yolu olarak kucakladımsa, masonluğu da âlemşümul bir beşeri muhabbet ve uhuvvetin, bütün insanlık için saadet ve huzuru temin ve hatta tesis edecek yolun, daha çok fikri irşat membalarından telâkki ve kabul ettim. Böylesine âlemşümul muhabbet ve uhuvvete milletimi lââyık ve bu faziletin onun zâtında mündemiç olduğuna inanarak, Osmanlı Masonluğunun Maşrık-ı Azamlığı'm kemal-i fahr ile kabul ve ifa ettim.” (Can Kutay K-'ten C. Kutay 3. cilt sayfa 1119-1120).”²¹⁷

Mehmet Talat Paşa masonluğunu anlatırken, aslında bilinç düzeyini de ortaya koyuyor.

- Bektaşilik, **Türklerin Müslümanlık** içinde bir tarikatı olarak milliyetçidir ama ırkçı değildir; inançlarını ve öğretisini benimseyen her kişiye açıktır.
- Masonluk ise sahte bir insanlık kavramı arkasına saklanırken, her türlü milliyetçiliğe karşıdır, sömürülen ülkelerde ulus bilincini yok etmek için çalışır.

Hem Türk milliyetçisi hem mason olunmaz. Ancak İngiliz, Amerikan, Fransız, İtalyan milliyetçisi olup, mason olunabilir!

Masonlar ile İttihat ve Terakki ilişkisi için o dönemde, Paris'te yayınlanan, zamanın en tanınmış gazetesi 'le Temps', 20.8.1908 tarihli sayısında, Selânik'te Refik bey ve binbaşı Niyazi ile 15 Ağustos 1908 tarihinde yapılmış bir söyleşiden; *“Üyelerimizi de Localardan seçmeğe çalışırdık, çünkü, locaya üye olabilmek için sıkı bir kontrolden geçilmekte idi. Localardaki faaliyetlerimizden istanbul şüphelenmeye başladı ve bir kaç hafiyeye de localara sızmaya çalıştı. Selânik'te ki İtalyan locaları İttihad-ı Terakki için İtalyan Grand Orient'ından yardım istedi, alınan cevap ihtiyaç zuhur ettiğinde İtalyan sefaretinin yardımının sağlanacağı açıklandı. Teşkilâta faydası inkâr edilemeyen Masonluğun yardımı da bu kadardır.”²¹⁸*

Görüldüğü gibi İttihat ve Terakki asker kanadı ilişkisiyi güvenlik ve gizlenmek olarak görmekte.

İttihat ve Terakki üyelerinin mason yapıldığı loca, yöneticiliğini Emmanoel Carasso 'nun yaptığı Fransız masonluğuna bağlı, İtalya Büyük Doğusunun kurduğu “Makedonya Risorta Locası” 'dır. Bu locada; 1903'de Mehmet Talat (Talat Paşa), Rahmi bin Rıza, Midhat Şükrü, 1907'de İsmail Hakkı Canbolat²¹⁹ mason yapıldılar. Daha sonra, Manyâsızade Refik Bey ve bir İspanyol locasında mason olmuş Yahudi dönmesi Cavit Bey de çeteye katılırlar. 1901-1908 arasında Makedonya Risorta'da 23'ü Rumeli de konuşlanmış 2. ve 3. Kolordunun üst rütbeli subayları olmak üzere 188 kişi eriştirilmiş. Böylece Masonluk Osmanlı Ordusuna sızmıştır.²²⁰

İttihat ve Terakkinin mason localarındaki varlığının lideri Mehmet Talat Paşa'dır. Belli ki, Talat Paşa ve çevresi, gizlilik amacıyla localara katılma nedenlerinin yanı sıra, mason localarının kendi uluslarına bağlılığını, emperyalizmin uzantısı olma gerçeği anlamamış; Avrupa devletleri ile olan sorunlarda, mason localarının kendi hükümetleri üzerinde etkili olmasını ve Osmanlıdaki Türk kardeşleri lehine kararlar aldırmasını umuyordu. Siyasi olarak körlükleri ve cehaletleri sonucu Avrupalıdan medet bekleme yaklaşımı, masonluk içinde de geçerlidir.

²¹⁷ (Akkan, 1991, s 81)

²¹⁸ (Atabek, İttihat ve Terakki'nin Kuruluşu ve Masonluk, 1986, sayı 60)

²¹⁹ (Iacovella, 1998, s. 39)

²²⁰ (Iacovella, 1998, s. 42)

Siyasi sorunlarda, savaşlarda, işgallerde, borç para gerektiğinde, İtalyan, Fransız, İngiliz mason biraderlerinin, kendilerine yardımcı olacakları vahameti içindedirler. Bir dönem, Cemal Paşa liderliğinde bir grup mason, biraderleri ile görüşüp, borç para sağlamak için Paris otellerinde aylarca kalıp, boş elle dönmüşlerdir.

Mehmet Talat Paşanın çocukluğundan itibaren her zor durumda kaldığında Yahudiler imdadına yetişmiştir. Babasını kaybedip, ekonomik zorluklarla okuma sorunları yaşarken, Yahudiler O'nu İsrail Alyans okullarında okutmuş, sonra bu okullarda öğretmenlik yapmış. Siyasi eylemleri nedeni ile devlet memuriyetinden uzaklaştırılınca, ona destek olan bir Yahudi, İspanya - İtalyan vatandaşı Emmanoel Carasso olmuş.

Şevket Süreyya Aydemir;

*"Bu locanın başkanlarından olan Musevi Avukat Emmanuel Carasso onu, yazıhanesinde çalıştırır. Selânik hukuk mektebine de gene bu arada biraz devam imkanı bulur."*²²¹

Talat Paşa ile Emmanuel Carasso'nun ilişkileri çok boyutlu; üst ast, işveren-işgören ilişkisidir. Aralarında akçal ilişki olduğu gibi, bir de manevi bağlılık bulunmaktadır.

Öte yandan, Osmanlı'nın Batısını hızlandıran ekibin sivil ayağı olarak Mehmet Talat Paşanın donanımlı bir kimlik olmadığı tarihsel acı gerçektir. Bilim insanı Zafer Tunaya bunu açıklar;

*"Talât Paşa'dan ideolojik açıklamalar beklemek doğru olamaz. Sosyal ve ekonomik alanda da zaten kendini hazırlamış değildir. (...) Bilgisi bakımından da, örneğin hükümetçe getirilen kanun tasarılarını savunmakta hayli güçlük çektiği görülür. 1914 yılında, Ayan'da "Sıhhiye Müdiriyet-i Umumiyesi" bütçesi konuşulurken, çıkarılması gereken bir kanunu savunamamıştır ve Nail, Ahmet Rıza Beyler ve Gazi Ahmet Muhtar Paşa ile girdiği tartışmada çok zayıf kalarak, yenik duruma düşmüştür. Cavit Bey'e, Maliye Nezareti'nde vekâlet ettiği sırada da aynı zayıf durumdadır. (Bk.s.548)."*²²² Ne yazık ki, Talat Paşa, Emmanuel Carasso üzerinden Selânik Yahudi komprador burjuvazisinin elinde oyuncak olmuş ve yönlendirilmiş.

Sultan Abdülhamid döneminde ekonomi batağa sürüklenmeyi sürdürür, toprak kayıpları sürer.

İttihat ve Terakki güçlenirken, Sultan Abdülhamid'e baskı yapmaya başlar. İktidarda etkindir artık, Sultana Meclisi Mebusanı açtırır.

Sorun çözülmez.

İttihat ve Terakki, Sultan Abdülhamid'i bir saray darbesi ile tahttan indirir, iktidarı tam olarak denetimine alır.

Sorun gene çözülmez.

Her durumda ekonomik çöküş ve toprak kaybı devam eder.

Sultan Abdülhamid ile İttihat ve Terakkinin amaçları aynı aslında; ikisi de farklı hedef ve yöntemlerle de olsa Osmanlıyı kurtarmaya çalışıyorlar. Oysa Osmanlı artık çürümüş ve parçalanmış bir çerçeveden başka bir şey değildir. Sorun yapısaldır.

²²¹ (Aydemir, 1970, s. 280)

²²² (Tunaya, 1989, s. 244-146)

İttihat ve Terakki iktidar erkini ele geçirdikten sonra, ulusal gerçekliğin farkına varır, Sultan Abdülhamid'in izlediği baskıcı politikaları uygulamaya başlar. İktidara gelmesinde pay sahibi olan Batı ve mason tarikatları ile milliyetçi asker grubu arasında çatışmalar başlar. Batı işbirlikçisi gruplar kendi içinde de İngilizciler, Almancılar, Fransızcılar olarak çatışmaktadırlar.

Dönemin İngiltere Büyükelçisi Lowther'in, Hükümetine 1910'da gönderdiği gizli raporlarında;

*"... yeni rejimin özellikle Hristiyan tebaaa arasında oluşturduğu hayal kırıklığını ifade ettikten sonra, İttihat ve Terakki cemiyetinin gün geçtikçe daha fazla masonların etkisi altına girdiğini, İtalyan locası ile bağlantılı bir locanın kurucusu olan Selânik mebusu Karaso'nun masonluğu, Türkiye'de Yahudi etkisini arttırma amacıyla, cemiyetin sivil ve askeri kanatlarında yaymaya çalıştığını ve **birçok kimseye göre bu yeni hareketin bir Türk olmaktan ziyade bir Yahudi devrimi olarak görüldüğünü** söylemiştir.*

*Hükümetteki Yahudi dönmesi Maliye Nazırı Cavid Bey'in, Dahiliye Nazırı Talat Bey'in ve birçok askerî mahkeme üyesinin mason olduğunu ileri sürdükten sonra, Sadrazam Hakkı Paşanın da bunlara çok yakın olduğunu ifade etmiştir."*²²³

Fransız Masonlarının Ahmet Rıza'ya Çengel Atmaları

Masonlar, Jön Türklerin en önemli kuramcılarında Ahmet Rıza'ya da çengel atarlar. Ahmet Rıza yanıt olarak 17 Kasım 1892'de yolladığı mektubunda;

*"Beni aydınlatmanızı rica edeceğim: 1889 da yayınladığınız tüzükte tanrının varlığı ve ruhun ölmezliği prensibini ihdâs etmeniz dikkatimi çekti. Bu durumda hem Mason olmak ve hem de bu prensibi reddetmek mümkün olabilecek mi! Eğer Masonlar bu hükümleri mutlak gerçekler olarak kabul ediyorlarsa bu prensibi savunmak ve sonuçlarına katlanmak durumundadırlar. Böyle bir davranış ise düşünce özgürlüğünü önlemek ve ilerlemeyi (progres) engellemektir. **Bu durumda bir atheyi üye olarak alması onun için hem prensiplerine aykırı ve hem de yarar sağlamak yerine tehlikeli olmaz mı?***

Yâni bu ilkelere inanmayan bir şahıs sakınca olmaksızın masonluğa girebilir mi? Bir halkın entellektüel moral ve kültürü söz konusu olduğuna göre bu tip örgüt mütecanis olmayacaktır ve çok kötü sonuçlar doğuracaktır. (...)

*Gördüm ki Masonlarda üstatlar vardır. **Bu üstatlık ünvanını onlara kim vermektedir ve işçilerin bu üstatlara karşı sorumlulukları tıpkı askerlikte gördüğümüz gibi bir sadakat mıdır? On yıldır yaptığım çalışmalar bana üstatlardan vazgeçme sanatını öğretmiştir. Entellektüeller arasında çok yüksek değerlere sahip olanlar hakkında üstatlarımı bizzat kendim seçmeyi tercih ederim ve onlara karşı derin bir saygı beslemekle beraber onlara karşı kendimi bağımlı (borçlu) hissetmem.** Voltaire'in (mutlu mu yaşamak istiyorsunuz üstatsız yaşayınız) tavsiyesini yaşamıma uygularken sadece adalete ve pozitif hakikate boyun eğmiş oluyorum... İşte bu sebebledir ki her zaman bilimle paralel yürüyen pozitivizme itaat ediyorum. Bununla beraber biliyorum ki çok uzağı görmekle birgün tek başıma kalma riskini de göze alıyorum. Fakat ne gam hiçbir kişisel ihtirasım yoktur ve resmî hiçbir makamda gözüm yoktur.*

*Ben bunları Turgot gibi bütün bu nefret ettiğim metafizik prensipleri kamuoyuna empoze edebileceklerini sanan mezheplerin otoritesi ve zihniyetleri için değil herkes için istiyorum. Ben bilimsel veriler üzerine kurulmuş olan hür kuruluşları severim. Ve onların yararları olduğunu kabul ederim."*²²⁴

²²³ (Soy, 2004, s. 299-300)

Dedikten sonra masonluğun göreceli bir ahlak ve şeref tanımları üzerinden kendisini konumlandığını belirtir; **“Size soruyorum Galler Prensinin davranışları Masonlar nazarında şerefli davranışlar mıdır? Zannetmemeli ki Mason olan, başkalarına göre hemen daha ahlâklı ve şerefli kişi olabilir. Sorumluluk konusunda o tüzük hayatı pahasına bile olsa kardeşin korunması ilkesini getirmektedir. (Niçin yalnızca kardeş?) Sırf Mason olduğu için bir cumhuriyetçi veya bir anarşist biri kralı veya kraliçeyi korumak zorunda mıdır?”** eleştirisini getirir ve vurucu bir tümce ile masonluğa tokat gibi yanıtını bitirir;

“Ben eğer Masonluğa üye olursam, bu kuruluşun insanlığa gerçekten faydalı olması ve ilerici bir kurum haline gelebilmesi için onun bilimle ve uygarlıkla paralel yürümesini sağlayacak olan, eski geleneklerini terketmeyi içeren bir reform tasarısı teklif edeceğim.”²²⁵

Masonlar yanıt verebildiler mi, verdilerse ne dediler bilmiyoruz. Böyle bir mektup varsa da ortaya çıkarılmıyor.

31 Mart Ayaklanması ve Sultan Abdülhamid’in Tahttan İndirilmesi

İttihat ve Terakki’nin, ne yaptığını bilmez davranışları, ağırlaşan koşullar ile birleşince, dev gibi sorunlar büyür, toprak kaybı devam eder ve 31 Mart olayı patlar. 31 Mart ayaklanmasını bastırmak üzere Makedonya’da konuşlu İttihat ve Terakki üyesi askerlerin önderliğinde, mason Mahmut Şevket Paşa komutasında Hareket Ordusu hazırlanır ve İstanbul’a gelerek isyanı bastırır. Bu ordunun hemen hemen tüm komutanları İttihat ve Terakki üyesi ve önemli bir kısmı da masondur. 31 Mart’ın niteliği kimin tetiklediği ve desteklediği çok tartışılmıştır. Kimi çevrelere göre gerici bir irtica ayaklanmasıdır.

Çetin Özek aynı fikirde değil;

*“‘Gericilik olayı’ olarak nitelendirilen ve ‘şeriat’ ile ‘meşrutiyetin’ çatışması sayılan olay, gerçekte, bürokrasi ile halkın kendi siyasal düzenini oluşturma kavgasıdır. Lâle Devri’nden o güne değin süren ‘Batı taklitçiliği’ nin, tepeden inmece siyasal biçim değişimlerinin, kendisine yabancı insan türünün ve bunlara bağlanan yoksulluğun simgesi, şimdi ‘İttihat ve Terakki’dir. Bu kavrayış biçimi içinde, ‘gavurluğu’ İttihat ve Terakki, yığınların özellikle Sultan Abdülhamid döneminde benimseyip, yeniden kavuşmanın coşku ve mutluluğunu duyduğu gelenekleri, dinsel inançları, geçmiş günlere olan özlemi ise ‘şeriat’ simgelemektedir. Bu açıdandır ki, ‘şeriat-meşrutiyet’ çatışması görüntüsü ardında, iki ayrı dünyanın insanların özlem ve siyasal yönelişleri çatışmaktadır. 31 Mart saldırılarının, özellikle ‘okullu’ sivil-asker bürokratlara karşı oluşu bile çatışmanın temelindeki öğeleri belirlemektedir. 31 Mart olayının asker bürokrasi tarafından bastırılması ve Sultan Abdülhamid’in tahtından indirilmesiyle sonuçlanması, olayın İttihat ve Terakki tarafından düzenlendiği iddiasının günümüze değin öne sürülmesine yol açmıştır. Bu sav, bir zamanlar Jön Türk hareketinin önderlerinden olan Mizancı Murat’tan, Sultan Abdülhamid’i ‘Ulu Hakan’ sayan günümüzün İslamcılarına dek birçok çevrece öne sürülmüş, 31 Mart olayı, ‘yarı kalmış muhalefet’ olayı olarak savunulmuştur.”*²²⁶

²²⁴ (Hanioğlu, s. 144-147)

²²⁵ (Hanioğlu, s. 144-147)

²²⁶ (Özek, s. 435)

Anımsayalım, Attilâ İlhan ne demişti;

*“Tanzimat sonrası Osmanlısı, ciddi, üstelik birbirine karşıt, bir kültür ‘ikiliği’ yaşıyor: Bir yandan mahalle mektepleri, tekke, medrese ve zaviyeler, harıl harıl ‘ümme aydını’ yetiştiriyorlar; bir yanda ecnebi dille öğretim yapan, çeşitli Hıristiyan tarikatlarının ‘misyoner’ okulları, harıl harıl, ‘komprador’ aydın üretiyorlar. Bunların ilki, Osmanlı’yı geleceğine değil, geçmişine çekmek meraklısıdır; İkincisi ise, geçmiş ‘külliye’ reddedip, Batılı ‘metropol’ ülkelere benzemeyi marifet sanıyor. Osmanlı’nın son iki yüzyılı, **Tanzimat ve Meşrutiyet, çağdaş ve ulusal kültür sentezini başaramamış, bu iki aydın türünün çatışmasıyla geçmiş; neticede, Devlet-i Aliyye batmıştır.** ‘Sistem’ bu çatışmayı, hem tahrik ediyor, hem de hınzırca kullanıyordu.”²²⁷*

Doğan Avcıoğlu;

“Prens Sabahattin’in 31 Mart’ı düzenleyenlerdendir. Prens Sabahattin daha sonra da İngiltere Büyükelçiliği sayesinde kurtarılıp, yurt dışına kaçırılmıştır.”²²⁸ Derken, İngiliz B. Büyük Locasının özel nitelikli üyesi 33.° mason Celil Lâyıktez de doğruyu görmüş; “Sultan Abdülhamid, Alman siyaseti gütmüştü. Orta Doğuda emelleri olan İngiltere, 31 Mart olayından kıskırtıcı rolünü başarı ile oynamış; İstanbul’daki İngiliz diplomatları, İngiliz basını olayı desteklemişlerdi. Hattâ, Sadrazam Kâmil Paşa’ya Grand Cross of Bath nişanının verilmesi kararlaştırılmıştı. Prens Sabahattin’in Ahrar Fırkası da İngiliz taraftarıydı ve İngilizler bu yakınlığı karşılıksız bırakmadılar. Donanma komutanı Tuğamiral Gamble Paşanın 26 Mart günü donanmayı talime çıkarıp İstanbul’dan uzaklaştırması herhalde rastlantı değildi.”²²⁹

Osmanlı Şehzadelerinden, Sultan Abdülhamid’in yeğeni Prens Sabahattin, siyasi hedeflerine erişebilmek için, vatanını yabancıların işgal etmesini isteyebilecek kadar gözü dönmüş bir haindir;

“Biz, memleketimizde bir ihtilâl yapmak maksadıyla toplanmış bulunuyoruz. Lâkin dahilde ihtilâl çıkarmaya muvaffak olduğumuz takdirde, bu hareketin hüsn-i suretle neticeleneceği muhakkak değildir. Kargaşalık, espasında herhangi’ bir ecnebi hükümetin kendi menfaati namına, işlerimize müdahale etmesi muhtemeldir. İşte; biz bü müdahaleyi önlemek için menfaati menfaatimize uygun birini daha evvelden anlaşmış olmalıyız. Yani dahilde bir hareket vücuda getirdiğimiz vakit, bundan istifade etmek emeline düşecek hükümetlerin müdahalesini bertaraf eyleyecek hür ve demokrat hükümetlerle şimdiden uzlaşmalıyız. Ve bundan sonra ihtilâl harekâtına geçmeliyiz.”²³⁰

Prens Sabahattin’in işbirliği yaptığı devletler İngiltere ve Fransa’dır.

31 Mart isyanı bastırılır ve Sultan Abdülhamid tahttan indirilir, sürgüne Selânik’e gönderilir. Sultan Abdülhamid’in tahttan indirilmesi ve indirmek üzere oluşturulan ve Sultan’a gönderilen ekibin Meclis tarafından seçimi çok çarpıcı ve trajiktir. Yüzyıllarca biriktirdikleri kinleri sonucu olarak, her fırsatta Türkleri küçük düşürmeye çalışan, Batılılar ve azınlıklar seçimlerini yaparlar. Heyette, başlarında Padişahı öldürmeye hazır eli tabancalı mason Yahudi, Sebataycı, Ermeni kişiler yer almıştı.

²²⁷ (İlhan, Hangi Atatürk, 1981, s. 402)

²²⁸ (Avcıoğlu, 1998, s. 73)

²²⁹ (Lâyıktez C. , 31 Mart Olayı, 1993, s. 41)

²³⁰ (Avcıoğlu, 1998, s. 28)

Iacovella, Angelo;

“Gerçekten de bu temsilciler biri Arnavut, öbürü Gürcü olan iki Müslüman, bir Ermeni ve bir Musevi’den oluşuyordu. Bu sonuncusu Selânik milletvekili Emmanuel Carasso idi.”²³¹

Marc David Baer, Sultan Abdülhamid için şöyle demektedir;

“... kendisini devirmek için uğraşan bu insanların büyük bir kısmın Dönmelerin oluşturduğunu öğrenince, şaşırılmış ve Sabetay Sevi hakkında araştırma yapmaya başlamıştır.”²³²

Ama Sultan çok geç kalmıştır.

Amerikancı yaklaşımları ile bilinen Soros üniversitesi eski rektörü baş mason Mehmet Remzi Sanver ile çırağı Yavuz Selim Ağaoğlu’nun 2000’li yıllarda yazdıklarını ibret için paylaşıyorum;

“Bu dönemde hafızalarda Masonluk tarihi açısından iz bırakan pek çok hadise varsa da, her halde en ilginç olanları 1908 ihtilali; Selânik’teki 1908 kutlamalarına regalyeleri ile katılan Masonlar; Osmanlı Meclis-i Mebusanındaki Mason olan ittihat ve Terakki Cemiyeti üyeleri; 31 Mart Ayaklanması; bu ayaklanma sırasında Mason karşıtı propaganda ve en tanınmış Masonlardan Emmanuele Carasso (Karasu)’nun 2. Sultan Abdülhamid’in tahttan indirilmesini tebliğ edenlerden birisi olmasıdır.

Bütün bu gelişmelerin yurt dışında çok olumlu bir hava estirdiği, yabancı obediyanların bunu bir Masonik başarı olarak adlandırdığı bilinen bir konudur. Öyle ki artık Jön Türkler “İnsanlığın ve İlerlemenin Şövalyeleri”dir. Bu çerçevede İttihat ve Terakki Cemiyeti’nin Avrupa’daki bazı lobi faaliyetleri bu ülkelerdeki Mason obediyanlarının coşkulu destekleri ile sürdürülmektedir.”²³³

Osmanlının son dönemlerinde **Türk** ve **Müslüman** halk yoksulluk ve kırım içinde, Osmanlı devleti parçalanıp, yıkılıyor, baş mason ve çırağı sahte bir insanlık kavramı altında emperyalist Batının sözcülüğünü yapıyor. Koyu renkle işaretlediğim yerler, Mason Tarikatının gerçeğinin, yani hıyanetinin baş masonun ağzından itirafıdır. *İnsanlığın ve ilerlemenin şövalyeleri... “.*

Kıstası Batıda bazı mason örgütlerinin olayı coşku ile karşılamaları. Çok bilinen atasözü ne diyor; düşmanın seni beğeniyorsa, ihanet etmişsin demektir.”

Bir de, utanmadan **Türk** ve **Müslümanları** katleden Haçlıların, Yahudi-Hıristiyan şövalye unvanını **Türkler** için kullanmaktalar.²³⁴

Masonlar dinleyiniz!

Türk; Alperen, Ahi, Kuvayı Milliye olur ama atasını katleden şövalye olmaz. Şövalyeliği, Haçlı Şövalye unvanlarını kabul eden Türk olamaz, yurttaş olarak Türk olsa bile haindir, devletine ve ulusuna ihanet etmiştir!

31 Mart olayları sırasında, Devletin mason valisinin, mafya hikâyelerini aratmayacak biçimde bir kısmı Osmanlı bile olmayan mason biraderleri tarafından kaçırılma ve saklanma hikâyesini, Osmanlı ve İngiliz masonları arasındaki yazışmalardan öğreniyoruz;

²³¹ (Iacovella, 1998, s. 6)

²³² (Baer, 2010, s. 111)

²³³ (Yavuz Selim Ağaoğlu, 2016, s. 30)

²³⁴ Baş mason Mehmet Remzi Sanver, Amerikalı, Ermeni mason dostları ile Azerbaycan, Gürcüstan ve Arnavutluk’da, yukarıda ifade ettiği ataları Şövalyeler yolunda Türkler aleyhinde aynı yolu izlemektedir. Türkiye bölümünde konuşacağız.

“912 sonlarında, Balkan yenilgisinden sonra, Kıbrıslı Kamil Paşa sadrazam olmuş ve ‘Hürriyet ve İttihat fırkası’ iktidara gelmiş, İttihat ve Terakki üye ve sorumluları takibat ve zulme uğramışlardı. Bu reaksiyoner hareket İstanbul’da başlayarak diğer bölgelere de sıçradı. Devlet memurları tutuklanırken Masonluk da tehdit altındaydı. Bu karışık dönem uzun sürmemekle beraber çok şiddetli geçmişti. **Bu sıkıntılı dönemde “Homer” locasının zabıtları Bon Kardeşin evinde 15 gün müddetle saklandı. Manisa ve İzmir Valisi, Homer Locası mensubu Tefvik Bey, İttihat ve Terakki üyesi olarak tutuklanma korkusuyla Herrera Beylerin dükkanına sığındığı ve akşam saat 9 civarında Valet, Margulies ve Bon Kardeşler tarafından, yüksek yakalı bir pardesü, İngiliz kepi ve mavi gözlük giydirilerek oradan kaçırıldı. Yolda rastladıkları bir devriyeyi yüksek sesle ve hararetli bir şekilde Fransızca tartışarak atlattılar. İlk önce bir küçük otelde bir odaya sığındılar, sonra da orayı güvenli görmediklerinden gece yarısı Dr. Margulies’in evine gittiler.**

Üç gün sonra ortalık durulunca, Tefvik K. görevinin başına döndü: İttihat ve Terakki tekrar güç kazanmıştı ve Enver Paşa ile meslekdaşları Bab’ı Ali’de idiler. Nazım Paşa katledilmiş, Kamil Paşa düşmüş ve Komite tekrar iktidarı ele geçirmişti. (Aslında konumuzla pek ilgili olmayan bu hikâye Masonların zabıtlarını saklamak üzere harcadıkları fevkalade fedakarlık sergilenmek üzere metne dahil edilmiş olabilir. J.A.G.)²³⁵

Mason localarında siyaset konuşmak sözde yasak ama Devletin valisi, devlete karşı bir isyan sırasında, görevini, yapmak yerine kaçıp, saklanıyor. Kaçırıp saklayanlar ise, bırakın **Türk ve Müslüman** olmayı, Osmanlı tebaası bile olmayan masonlar! Devlet görevlilerinin Mason Tarikatı üyeliğinin, ülke ve devlet için ne kadar tehlikeli olduğunun, binlerce örneğinden biri.

Casusluk filmlerini aratmayacak yasa dışı eylemler ve ihanet serbest. Bununla övünmek ise, gayet evrensel. Yersen tabii.

İttihat ve Terakki İktidarı; Milliyetçiler ile Masonlar çatışması

Balkan Savaşı sırasında, İttihat ve Terakki’nin gerçeklerle yüzleşme sürecinde, kendi içinde özellikle askeri kanatta Türkçü, milliyetçi görüşler güç kazanmaya başlamış ve karşılıklı olarak masonluk ile araları açılmaya başlamıştır. İttihat ve Terakki üyelerinin tamamının mason olduğunu söylemek aymazlıktır. Makedonya, İstanbul gibi merkezler dışındaki bölge ve şehirlerde İttihat ve Terakki üyelerinin mason tarikatı ile ilişkileri bulunmamaktadır. Sina Akşin de bu görüşü savunanlardan; “Ayrıca Mason örgütlenmesinin İ.T.’nin örgütlenmesine birtakım etkiler yapmış olduğu da açıktır. Bunları söyledikten sonra, bütün İttihatçıların ya da büyük çoğunluğunun Mason olmadığını da belirtmek gerekir. **Örneğin Kemal Atatürk, Celal Bayar bir zamanlar İttihatçı oldukları halde, Mason değillerdi.**²³⁶

Türkçülük, binlerce yıllık tarihin içinden ortaya çıkmaya başlar. Attilâ İlhan;

“Ne var ki, ardı arkası kesilmeyen silahlı Balkan komitacılığı, ister istemez, onu izleyen subaylarda Türk milliyetçiliğinin filizlenmesine yol açıyor. Bazı aydınlarda da. ‘Türkçülük’ hareketinin Selânik’te belirmesi, ‘Genç Kalemler’in orada çıkması tesadüf olabilir mi?’²³⁷

²³⁵ (Lâyıktez C. , İngiltere Büyük Locası Arşivlerinde Türkiye ile ilgili Dok. 3. Kısım, 1989)

²³⁶ (Akşin, 1997, s. 78)

²³⁷ (İlhan, Hangi Atatürk, 1981, s. 22-23)

İttihat ve Terakki içinde, Mason tarikatı ile ilişkilerin kesilmesi doğrultusunda sert tartışmalar yaşanmaya başlar. İttihat ve Terakki'nin asker kanadı, gizli örgütlenme gereksinmesi duydukları dönemde localarda bulunmuş, sonra masonluktan kopmaya başlamıştır. Enver Paşa baştan beri masonluğa mesafeli durmuş ve mason olmamıştır. Yusuf Akçura'nın kuramcılığını yaptığı Türkçülük ve daha ötesi Turancılık anlayışına kaymıştır. 1. Dünya Savaşı sırasında da masonluğu yasaklamaya çalışmış, en azından etkisiz hale getirmiştir. İttihat ve Terakki'yi masonlarla ilişkisi nedeni ile eleştiren ve derhal yolların ayrılmasını isteyenlerden biri de **Mustafa Kemal**'dir;

" ... Şevket Sureyya'ya göre " bu hususta Edirne'de II. Ordu'daki cemiyet mensuplarının da fikirlerini almak için heyet gönderilmesi kararı bu tartışmalar sırasında alınmıştır" ve Mustafa Kemal Bey'in fikirleri şu biçimde özetlenebilir:

*"a/Cemiyetin bir siyasal parti haline getirilmesi, b/Ordunun politikaya karışmaması, c/Cemiyetle masonluk arasında bir ilgi kalmaması, d/ Cemiyetin içinde eşitlik olması, d/Hukümet işleriyle din işlerinin birbirinden ayrılması."*²³⁸

Enver ve Talat'ın, İttihat ve Terakki kongresinde, kendilerine çok ağır eleştiriler yapan **Mustafa Kemal** için "ölüm kararı"aldıkları söylenir.

Sonucu Attilâ İlhan 'dan okuyalım;

"İttihat ve Terakki ileri gelenleri, Mustafa Kemal'in fikirlerine itibar etmezler, etmezler de ne olur, ordu boğazına kadar politikaya dalar, Balkan Savaşı patlayınca rezil olur. Osmanlı, İttihat ve Terakki'nin bu hatasını ne kadar ağır odemiştir bilir misiniz? Alın size bilanço: ' (...)

*Görüşleri ne yazık ki doğru çıkmıştı. Siyaset kumanda kadrosunu parçalamıştı. Moral noksanı birlikleri başıboş kümeler haline getirmişti. Stratejik hatalar ve tedbirsizlikler de harbi kaybettirmişti. Vatanın en güzel parçaları elden gitmişti. Hem uğrunda o kadar çalışılan 23 Temmuz ihtilali başarısından sonra ve hepsi hepsi ancak 4-5 yıl içinde karşılaşılan kayıplar düşünülürse, bilanço ne kadar feci idi. Zaten ve fiilen elden çıkmış olmakla beraber Bulgaristan Doğu Rumelisi'nin, Bosna Hersek'in Girit'in kaybı, Trablusgarp-Bingazi'nin İtalyanlara geçişi, şimdi de Doğu Trakya'dan gayri bütün Avrupa Türkiyesi'nin ebediyen kaybı... Bu ne baş döndürücü bir tablo idi."*²³⁹

Masonların, İttihat ve Terakki ile birlikte biz yaptık diye övündükleri *meşrutiyet devrimin* bilançosuna bakar mısınız;

*"Osmanlının kaybı 550.000 şehit, 2.160.000 yaralı, 103.000 kayıp, 890.000 sakat, 129.000 esir. Bu esirlerin çoğu esarete ölmüştür."*²⁴⁰

²³⁸ Atatürk, gençliğinden bu yana, Ordu'nun siyaset içinde olmasına ve masonlardan kesinlikle ayrılmasını savunmuş, Cumhuriyet döneminde de kapatmış. Bizim masonlar da, Osmanlı'nın batışını hızlandıran ve felakete çeviren "Asker; hem Mason, hem siyaset için de hem de yas dışı devlete ayaklanan kardeşlerini savunup, köklerinde olduklarını gururla söyleyip, bir de kendilerine Atatürkçü diyorlar. Daha da öteye gidip, Atatürk ilkelerinin kendi ilkeleri ile örtüştüğünü savunuyorlar. Herşeyden önce Mustafa Kemal emperyalizm karşıtı idi, sizin bütün geçmişiniz ve yapınız emperyalizm ile iç içe; Türkiye'li masonlar olarak da emperyalizmin bağrındasınız. İnsanda biraz yüz olur"

²³⁹ (İlhan, Hangi Atatürk, 1981, s. 219)

²⁴⁰ (Tunaşar, Dört Mason Sadrazam Dönemi (2), 2003, s. 44)

Soroscu, Sebataycı, Amerikancı, İngilizci, Fransızci masonların;

'olumlu gelişme',
'Avrupada da hoşnutluk yarattı',
'İttihat ve Terakki'yi 'kardeşlerimiz' yönetiyordu',
'Osmanlıya da medeniyeti biz getirdik',
'Hareket Ordusunda kardeşlerimiz kumandan idi',
'Talat'ı biz yetiştirdik',
'Tanzimatı, Meşrutiyet'i de biz ilan ettik'

Diyerek övündüğü felaketi, yitip giden koca imparatorluğun kaybını, bu şehitlerin vebalini de sahipleniyor musunuz? Bu yolu açan olmakla böbürlenene sizler, bu yolun korkunç acı sonucundan utanç duyuyor musunuz?

Elbette içinde Türklük duygusu olan, vatan sevgisi, ulus bilinci olan masonlar utanç duyuyorlar. Ancak, özellikle yönetim kesimi asla. Kişisel olarak da tanıdığım, kitaplarında Atatürk ve Türk düşmanlığı açık olarak görülen kıdemli masonlardan Seyhun Tunaşar, HKEMBL iktisadi işletmeleri tarafından satılan kitabında;

*"İttihat ve Terakki ruhu, ülke koşullarına uygun zamanla doğru orantılı bir diyalektik devrimciliktir. Onun için, süreç çok önemlidir. Alt yapısı akılcı bir uygarlık düzenine dayanan dini inanç dogmalarından sıyrılmış, yurdunu ve ulusunu seven insanlardır. Bu ruh, ölüme mahkum değildir. Hareketin ölçüsü zaman (dehl) onun yolunu aydınlatır. İttihat ve Terakki ruhu bugünlerde dahi yaşamaktadır."*²⁴¹

Diyebilecek kadar gaflet, hatta hıyanet içindedir.

Bilim insanı kimliği ile Claude Helloy;

"Hürmasonluk Türkiye'yi öldürdü"

Diyor;

*"İki yıl önce bir Osmanlı delegasyonu Reims'i ziyaret ettiğinde, Hürmasonluğun iktidara gelmesinin Türkiye'nin yararına olmayacağını söylemiştik; zira, hürmasonluğun fevkalâde zararlı etkisi Bulgaristan ve diğer Balkan Devletlerinin savaşçı projelerini beslemektedir."*²⁴²

²⁴¹ (Tunaşar, Dört Mason Sadrazam Dönemi (2), 2003, s. 82)

²⁴² (Lâyıktez C. , Türkiye'de Masonluk Tarihi Cilt:1 Başlangıç 1721-1956, 1999, s. 116)

Dönemin ana karakterlerinin Masonluk hakkında söyledikleri

Kurtuluş Savaşı kahramanı, Türkçü Kâzım Karabekir Paşa;

“17. yy. 'dan beri Masonluğun amacı ve kuruluşu tamamen değişmişti. Bunun nedeni gelişmiş devletlerin sömürgecilik siyasetine atılmış olmaları idi. İşgal edilen yerleri az kuvvetle elde tutabilmek ve sömürge olmaya elverişli başka yerleri kolayca işgal edebilmek için, Masonluğun ilmi ve insani gibi gösterilen prensiplerini maske olarak kullanmayı faydalı bulmuşlardı. İşte bu suretle 18. yy'da Masonluk artık milletlerin hayat ve ölümü üzerinde etkin bir kuvvet haline gelmiş bulunuyordu. Böylece Mason teşkilatına giren Türk münevverleri (aydınları) Türklerden ayrılmak (azınlıklar için) ve hatta onları mahvetmek isteyen ve tamamen büyük devletlerin elinde alet olanların içinde ve onlarla birlikte gözü kapalı yürüyorlardı Böylece yanlış düşünceler ve tedbirler ile Osmanlı Devleti gibi Türklük te tehlikeye düşüyordu. Doğu siyasetine en geç atılan Almanlar bu durumu görünce, Sultan Hamid'e yukarıda açıkladığım şekilde İslam Birliği idealini telkin ettiler. Bu arada Mason Localarının iç yüzünü de anlatarak, bu kuruluşun Osmanlı Devletini parçalayabilecek etkin bir güç olduğunu kendisine öğretiler. (...)

Merkeziyetçi Batılılaşma görüşünü savunan ve asker bürokrasiye dayanarak gücünü artıran Dernek, özellikle Makedonya'daki ihtilâlciler hareket ile ilişki kurmuş, Mason Dernekleri yoluyla Selânik burjuvazisiyle kaynaşmış ve çekilen bir telgrafla Sultan Abdülhamid'e II. Meşrutiyeti ilan ettirebilmiştir.”²⁴³

3. Cumhurbaşkanı, eski İttihat ve Terakki'ci Celâl Bayar da bu ilişkiyi anlatıyor;

*“İttihat ve Terakki Cemiyeti'nden bazı kimselerin İstibdat Devri'nde mason localarına devam ettikleri söylenirdi. Sultan Abdülhamid'in hafiyelerinin nüfuz edemedikleri mason loeaları, ihtilalciler için nispeten daha emin bir yer sayılırdı. Ayrıca Avrupa'daki arkadaşları Genç Türkler'le haberleşmek imkanını da elde ederlerdi. Bu eski münasebeti bazılarının devam ettirdikleri iddia olunurdu. Denilebilir ki, İttihat ve Terakki Cemiyeti içinde tanınmış bazı kimseler mason localarına girmişlerdi. Fakat, lider durumundaki şahıslardan çoğu, mesela bunlardan Ahmed Rıza ve Dr. Nazım beyler mason değillerdi. **Enver Paşa ve Atatürk'ün hiçbir zaman masonlukla alakaları olmamıştı.** Bir gün, Dr. Nazım Bey ile bu konuda konuşurken kendisine Benim, mason olmaklığım için karşılaştığım ısrarlı teklifleri kabul etmediğimi anlattım: "Sen ne dersin," manasında yüzüne baktım. Cevap verdi: "Parti içinde memlekete hizmet etmek, sizi tatmin etmiyor mu? Ben görüyorum ki ediyor. O halde mason olmaya ne lüzum vardır," dedi. Gerçek şudur ki, İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin İstanbul, Selânik ve İzmir gibi birkaç merkezinde masonlar vardı. Fakat bütün memleketi saran teşkilatının ruhunda, esas bünyesinde, masonluğun, masonların en ufak bir tesiri görülemezdi.”²⁴⁴*

²⁴³ (Karabekir, s. 2. Cilt, s.87-89)

²⁴⁴ (Bayar, 1997, s. 67)

Sultan Abdülhamid;

“Bu insanlar, memleketlerine döndüklerinde de ne beklendiğini bilmezler. Türkiye’yi ‘medeni bir memleket haline getirebilmek’ için ‘Garp fikirlerini’ yaymaya çalışırlar. Bu ne feci bir basiretsizliktir!

Muhakkak bir şey varsa, memlekette ve ordu içinde ayrılık ve itaatsizlik tohumlarını ektikleridir. Kudretimizi zayıflatabilmek için İmparatorluğumuz dahilinde, sözde hürriyet fikirlerini yaymak isteyen İngiltere’nin hesabına çalıştıklarının farkında bile değildiler, ifsat edilen (kargaşalık çıkaran) bu Türklerin "Müstebit"i, yani beni devirebilmek gayesiyle Yunanlılarla Bulgarlarla işbirliği yaptıklarını görmek bana pek elim (üzücü) gelmektedir. Ya Rabbim, bu zavallı akılsızlar beni ne kadar tanımamışlar ve Osmanlı imparatorluğunun lehine olan şeylerden ne kadar bihaberler!”²⁴⁵

Sultan Abdülhamid, koyu yaptığım sözlerinde, Mustafa Kemal Atatürk’ün sözleri ile bire bir aynı düşmekte. Ancak, Sultan Abdülhamid’in anlamadığı, masonların hiç de düşündüğü gibi akılsız, gerçekleri fark edemeyen kişiler olmadığıdır. Tam aksine son derece bilinçli olarak, efendilerine ve bağlı oldukları ecnebilerin milli çıkarlarına hizmet ettikleri. Sultanın en çok habersiz kaldığı ne yazık ki milli bilinçtir.

²⁴⁵ (Abdülhamit, s. 81-82)

Osmanlı'da Yerel Mason Tarikatı Kurma Çalışmaları

Bu paravananın arkasında, Türk bütünlüğünü imha kararındaki bütün Garp emperyalizması, Garp kapitalizması, her türlü taklitçilik ve sun'i Avrupacılık gayretleri, sistemli Masonluk ve kozmopolitlik vardır.²⁴⁶

Necip Fazıl Kısakürek

Osmanlı'da Masonların Etnik Kimlikleri

Osmanlı İmparatorluğunun batış dönemine dair toplumsal, sınıfsal, etnik ve dini yapıyı ortaya koyduk. Mason Tarikatı da bu toplumsal gerçekliği yansıtmaktadır. Tüm localar, sömürgeciler tarafından sömürge anlayışı ile elçiliklerinin denetlediği, desteklediği, bağlı oldukları ülkeye ve masonluğa bağlı misyoner masonlar tarafından kurulmuş ve yönetilmiştir. Localarda yer alanlar İngiliz, Fransız, İtalyan, İspanyol, Alman hatta parçalanmadan sonra Yunan, Sırp, Bulgar vatandaşları ile Osmanlı tebaası, Rum, Ermeni, Yahudi, Sebataycı, Levanten ve diğer **Müslüman** olmayan azınlıklar ile Araplar olmuşlardır. Bazılarında, Avrupalılar, bazılarında da Rum (Yunan), Ermeni ve Yahudiler, Sebataycılar, Mısırlı Araplar egemendir ama hiçbirinde Osmanlı'nın **Türk** tebaasının etkinliği, egemenliği; ne sayısal ne yönetsel olarak yoktur. **Türk** ve **Müslüman**ların masonluğa katılımı önemsenerek rakamlarda olmamıştır; üst derecelere gelebilen de yok denecek kadar az.

Türk ve **Müslüman** ismi taşıyan Sabetaycılar, gizli Ermeniler, devşirmeler bir yana, **Türk** ve **Müslüman** olanların çoğunluğu, örgütlenme gizliliği için mason olmuş, İttihat ve Terakki askeri kanadıdır. Bu nedenle Osmanlı'da **Türklerin**, özgür karar ve güçleri ile değil Yüksek Şûra ve Büyük Loca, loca bile kurmaları söz konusu değildir. **Türklerin** kurduğu bir loca da olmadı zaten. Böyle bir ortamda kurulan Mason Tarikatı yerel yapılarını *milli* olarak değerlendirmek mümkün değildir.

120

Osmanlı Büyük Loca ve Yüksek Şûra kuruluşu

Mason Tarikatı I kitabımda ayrıntılı olarak aktardığım, Büyük Loca ve Yüksek Şûra kurma koşullarını ve bağlılıklarını kısaca anımsayalım.

İngiliz Birleşik Büyük Locası masonluğuna göre, '*düzenli*²⁴⁷' olarak büyük loca kuruluşu şu biçimlerde olabilmektedir;

- Bir düzenli Büyük Loca tarafından 3 locaya berat verilir ve onlar Büyük Locayı kurarlar,
- Farklı düzenli Büyük Localardan berat almış en az üç locaların bir araya gelmesi ile kurulabilir,
- Önceden kurulmuş, uykuya yatmış düzenli localar bir araya gelerek yeniden faaliyete geçer ve bir Büyük Loca kurarlar.

Düzenlilik ilkeleri İngiltere B. Büyük Locası tarafından belirlenir. Değiştikçe de dünyaya duyurulur.

²⁴⁶ (Kısakürek, Mithat Paşa, 2010)

²⁴⁷ Düzenli, İngiliz B. Büyük Locası tarafından masonluğu, kuruluşu onaylanmış mason, loca, büyük loca için kullanılır.

İngiliz masonluğunda Yüksek Şûra ayrı bir kavramdır. İngiliz masonluğuna göre yapılanan Büyük Locaların mason biraderleri, ayrı bir Yüksek Şûra kurabilirler. Bunun için onay merkezi, EKSR sisteminde ilk Yüksek Şûra olan Amerika Güney Yetki Alanıdır.

Büyük Loca ve Yüksek Şûra aralarında sınırları ve ilişkiyi belirleyen bir antlaşma imzalarlar.

Fransız masonluğunda ise, önce Yüksek Şûra kurulur. Yüksek Şûranın denetimi altında ve ona bağlı Büyük Loca kurulur. Fransız masonluğunda genellikle Büyük Loca yerine Büyük Doğu adı da kullanılır. Tüm dünyada EKSR Yüksek Şûraların, Amerika Güney Yetki Alanından onay alması gerekir. Büyük Loca ya da Büyük Doğunun ilkeleri Fransa Büyük Doğusu tarafından belirlenir.

Tüm bu koşullardan ve ilkelerden bağımsız olarak insanlar bir araya gelip, loca kurabilirler elbette ve masonik ilkelere göre toplandıklarını söyleyebilirler. Böyle yapılanmalar veya dernekler de var. Bu kuruluşlar İngiliz masonluğu veya Fransız masonluğu tarafından mason sayılmazlar, 'düzensiz' sayılır, hiçbir ilişki kurulmaz. Bu tür düzensiz kuruluşlarda üye olanlar mason sayılmaz, harici sayılırlar.

İngiliz masonluğu Fransız masonluğunu 'mason' kabul etmez, 'düzensiz' sayar ve kendi uydusu büyük localara onlarla masonik ilişki kurmayı yasaklar.

İngiliz ve Fransız masonluklarında Yüksek Şûra kurulması için, *genel müfettiş* unvanında en az 9 adet 33.° mason olması gerekir. Düzenli bir Yüksek Şûradan yetki almış 33.° bir mason, anında 8 Üstad masona 33.° verebilir ve birlikte Yüksek Şûra kurarlar. Düzenli Yüksek Şûra olabilmesi için, Amerika Güney Yetki Alanından berat almış olması demektir.

Baştan buraya kadar aktardığımız gibi, Osmanlı'da kurulan tüm localar, Batı emperyalist ülkelerin mason örgütlerine bağlı localardır ve aralarında, hatta loca içinde ülke ve etnik temelli savaşım vardır. Özellikle ülke bazında İngilizler ile Fransızlar arasında, yerel etnik düzlemde de Yahudi, Sebataycı, Rum, Ermeniler, Levanten ve Araplar arasında. Savaşım her türlü entrika, yalan ile yapılmakta, hatta kanlı çatışmalar da yaşanmaktadır. Bu yapı içinde Türklerin yeri yoktur.

121

Osmanlı İmparatorluğunda o sırada yerel masonik örgüt olmadığı, masonluk anlamında *boş alan* olduğu için, emperyalistler ve yerli işbirlikçileri yerel mason büyük loca veya büyük doğu ile yüksek şûra kurmak için kıyasıya savaşım içindedirler.

Fransız mason arşivlerinde çalışmış olan Eric Anduze;

"Kurulacak olan Türk obediyanısında İtalyan locaları ön plana çıkar: (...)

İşe İtalyanlar el atmıştır. İtalya Büyük Doğusu'nun diğer obediyanları devreden çıkaracağına inanılmaktadır. Esasen bir Osmanlı obediyanı kurmak düşüncesi eskidir. Etoile du Bosphore locası bu isteğini 1883 yılında açığa vurmuştur: (...)

Türkiye Büyük Doğusu'nu kurulması gündeme gelmiş, ancak buna ısrarla karşı çıkmıştır."²⁴⁸

İtalya Devletinin Osmanlı Coğrafyasında Libya yansıra İzmir merkezli Ege ve İstanbul merkezli Marmara ve Trakya bölgelerini işgal etmek, ele geçirmek için planları vardır. Masonlar arasında İtalyan masonları, Osmanlı topraklarında öndedirler. Özellikle o dönemde iktidarı ele geçirmiş olan İttihat ve Terakki'ye "yatakılık" yaptıkları için, yerel Yahudi ve Levanten masonlar sayesinde ellerine büyük bir üstünlük geçmiştir.

Fransızlar yeni oluşum içinde yer almanın yöntemi konusunda tereddütler taşımaktadırlar.

²⁴⁸ (Anduze, 2012, s. 67)

Osmanlıda egemen olan Fransız ve İtalyan mason örgütleri, Fransız masonluğu içinde, yani Yüksek Şûra ve ona bağlı Büyük Doğu biçimindedir. Bu nedenle de, Fransız ve İtalyan obediyanına bağlı masonlar da öncelikle Yüksek Şûra kurmayı hedeflemişlerdir. Bu dönemde Fransız ve İtalyan masonları, kurumsal olarak yakın işbirliği ve ortak hareket anlaşması da imzalamışlardır.

Eric Anduze durumu açık olarak ortaya koyar;

“Osmanlı Büyük Doğusu milli bir obediyanın olmayışına karşılık, değişik obediyan ve milliyetlere mensup masonların isteği üzerine bu eksikliğin giderilmesi için kurulmuştur. “Kuruluştaki aktif rol oynayan İtalyan locaları. Osmanlı Büyük Doğusu'nun kendilerine bağımlı kılınmasını istemektedirler. Bu isteğe özellikle Fransız Renaissance Locası karşı çıkmakta, üniformalılar arasında çıkacak gereksiz rekabeti de hesaba katarak, esas amaç devrime destek hareketinden uzaklaşılacağını savunmaktadır. Sonuç olarak Osmanlı Büyük Doğusu'nun kuruluşu İstanbul'da varolan tüm obediyanları bir araya getirmek suretiyle ve onların yönetimi altında uluslararası bir birlik haline gelecektir. Böylece Osmanlı obediyanı her kesimden üye almak özgürlüğü içinde, İtalyanların baskıcı himayesine boyun eğmemiş olacaktır.”²⁴⁹ Kuranlar, bizim yerli masonların savundukları gibi “milli” değiller, çünkü Türk değiller!

Anduze'nin sözlerinde bir düzeltme yapalım, “tüm obediyanlar” sözcük yanlıştır. İngiliz masonluğu, İstanbul'da kurulmuş Fransız ve İtalyan Büyük Doğularına bağlı locaları mason olarak kabul etmemektedir. Bir araya gelmeleri söz konusu olamaz. Bu gerçek, 1970'lerde HKEMBL, İngilizler tarafından tanınmak için kırk takla atarken, yüzlerine en ağır, biçimde, aşağılanarak vurulmuştur. Türkiye bölümünde bunları ayrıntıları ile konuştuk.

Osmanlı'da yerel mason örgütü kuruluşu savaşımını, Mısır mason örgütü yapılanmasından ayrı düşünmek olanaksızdır. Mısır masonluğu İngilizlerin kontrolünde olmakla birlikte, gene de içten içe bir çatışma yaşanmaktadır. Mısır iktidarı için yaşanan çatışmalara koşturucu olarak elbette. Kavalalı Mehmet Paşa ile başlayan süreçte, Mısır egemenlerinin Osmanlı üzerinde amaçları bulunduğunu, Osmanlı İmparatorluğunu denetimleri altına almak istediklerini de unutmamak gerekir. Mısır Hıdiv ailesi, Mısır egemenliği için Batılılar ile işbirliklerini mason locaları üzerinden yapmaya çalışmaktadırlar. Öte yandan, İttihat ve Terakki de Osmanlı egemenliği için masonlarla işbirliği yapmakta. İttihat ve Terakki'nin Mısır milliyetçileri ile ilişkisi bulunmaktadır. Bütün bunların sonucudur ki, Osmanlı masonik yapılanmasında sürekli Mısır Prensleri, Osmanlı Yüksek Şûrasını kurmak için görevlendirilirler. Aslında görevlendirildikleri yerli masonlar tarafından söylenip durulmakta ama ortaya Amerika, İngiltere mason merkezlerinin kabul ettikleri ve edebilecekleri belge konamamaktadır.

Masonların köşe kapma, yerel mason örgütünü kurup ele geçirme savaşımında birçok farklı girişim olmuştur. Bunlarda önce engellendikleri için başarılı olamamış olanları, en sonunda da kör topal da olsa, kurulmuş olan yapıyı anlatacağız.

Yüksek Şûra kurulması için bir Yüksek Şûranın desteği ve kurucular arasında da 33.°de Genel Müfettiş unvanı olan en az 1 ve onun atayabileceği masonlarla sonuçta 9 masonun bulunması gerektiğini aktardık. Ancak İstanbul'daki tüm masonlar arasında bir tane bile 33.° mason yoktur.

Bakalım nasıl kuramıyor veya kuruyorlar?

²⁴⁹ (Anduze, 2012, s. 79-80)

Engellenmiş Kuruluş Çalışmaları

İtalyan Nicola Forte Yüksek Şûrası

Sultan Abdülhamid dönemi içinde Fransız ve İngiliz masonları büyük baskı altında kalıp, gerilerken; İtalyanlar, özellikle **Müslüman** olmayan Osmanlı tebaası, Levanten, Yahudi, Rum ve Ermeniler üzerinden öne geçmiş durumdadırlar.

İlk yerel mason örgütü kurmak üzere harekete geçen Nicola/Nikola Forte/Fort/Forti, İtalyan vatandaşı, Osmanlı'da İtalyan Okullarının Umumi Müfettişidir (Genel Müdür). İtalyan Yüksek Şûra'sı, Nicola Forte 'ye 26 Kasım 1908 'de 33.° ile birlikte uygun gördüğü kardeşlerine 33.° verme yetkisini devirir. Nicola Forte, İtalyan vatandaşıdır! "Minareyi çalacak olan kılıfını hazırlamaktadır." İtalyan Nicola Forte, İtalya – Fransa masonlukları arasındaki anlaşmalar çerçevesinde, İstanbul'daki Fransız vatandaşı ve Fransız localarından biraderlerine de yer verecektir. Görüşmeler sonunda, kurulacak Yüksek Şûranın resmi dilinin Fransızca ve Türkçe olmasına karar verilir. Süreci izleyelim...

- 15 Ağustos 1908

Ermeni asıllı mason Noradounghian Fransız mason efendileri ile yazışmaktadır;

*"Çıkarıcı ve hain Alman politikasının boyunduruğundan kurtulacak olan Osmanlılarda Fransa'ya karşı yeni bir sempati uyanmaktadır. Fransızlar bundan yararlanmayı bilebilseler, localarımız çok işler görecektir ama bize moral destek gerekir."*²⁵⁰

"çabuk davranmazlarsa Türkiye'de bir kenara itilmiş olacaklarını, İngiliz ve Almanlar Skoç Riti'yle çalışacak Osmanlı Büyük Doğusu'nun kuruluşunda yer alacaklarını, Osmanlı Büyük Doğusu kuruluşunun "elli kulağında" ²⁵¹

Bilgilerini verip, kendisine yetki ister. Ancak Fransa Büyük Doğusu bu konuda öncü olmak istemez. İtalyan Büyük Doğusu ise, Selânik'te İttihat ve Terakki ile kurduğu yakınlığı, Osmanlı yerel masonluğunu kurmak ve denetim altına almak için bir fırsat olarak görür.

- 26 Kasım 1908

İtalya Yüksek Şûrası; Nikola Forte 'ye yetki verir ve *"Türkiye'de kurulmuş diğer nizami Localar nezdinde, eğer gerekli görüyorsa, girişimde bulunabilmesi için izlemesi gereken yolu N. Forte 'ye açıkça ve ayrıntılı olarak bildirme kararı aldı. (ASGOI, kaynak "Kurul Tutanakları", 26 Kasım. 1908)"*²⁵²

- 21 Ocak 1909

" F. Ven. della locası Bizansio Risorta'nın, Türkiye'de bir Maşrık-ı Âzam kurulması yönündeki mason hareketinin engellenemez olduğu ve eğer bu hareket İtalya Maşrık-ı Âzami tarafından yönetilemezse ya İngiltere Büyük Locasının ya da Fransa Maşrık-ı Âzaminin eline düşüp büyük zarar göreceği ve kurulması kaçınılmaz olan bu yeni mason merkezi üzerindeki etkimizin tümüyle silinip gideceği yolundaki örneklerini ve açıklamalarını dikkate alan Kurul, yararlı tartışmalardan sonra, İtalya Maşrık-ı Âzaminin, gelecekte Maşrık-ı Âzam-ı Osmani'nin yetki alanı içinde kalacak olan, kendi

²⁵⁰ (Lâyıktez C. , La Renaissance Locası'nın 1908 ve 1909, 2015, s. 20)

²⁵¹ (Lâyıktez C. , La Renaissance Locası'nın 1908 ve 1909, 2015, s. 20)

²⁵² (Iacovella, 1998, s. 63-66)

obediyanıma bağılı bazı locaları elinde tutmayı sürdürmesi koşuluyla, bu hareketin desteklenmesine karar verdi. (ASGOI, kaynak "Kurul Tutanakları", 21 Ocak 1909)"²⁵³

İstanbul'daki Fransız masonların büyük çoğunluğunun, Fransız kökenliler ile birlikte, Fransız ve/veya Osmanlı vatandaşı, Ermeni, Rum, Yahudi-Sebataycı ve Levanten kökenli olduklarını biliyoruz. Fransız masonluğu içindeki biraderler, bu olanağı kaçırmak istemez, Fransa Büyük Doğusuna destek için sürekli baskı yaparlar. Ancak Fransa'daki merkez pek hevesli değildir. Fransız vatandaşı olan Ermeni asıllı Noradounghian panik halindedir, ona göre Osmanlı alanını İngiliz ve Almanlara kaptırmak üzeredirler ve Fransız Büyük Doğusunda patronlarına peş peşe mesajlar gönderir;

- 13 Mart 1909

"Bu arada, geçen akşam, İtalyan Bizancio Risorta Locası Üstadı Muhteremi (Nicola) FORTE 33° Kardeş tarafından davet edildim. Osmanlı Grand Orienti'nin²⁵⁴ kuruluşuna kesin olarak karar verildiğini söyledi. Gerekli her şeyi halletmişler ve Yüksek Şûra üye sayısını 12ye çıkarmak için yeterince sayıda Kardeşi 33° ye yükseltme iznini telgrafla İtalya Grand Orienti'nden istemişler. Ferrari Kardeşin bu telgrafa cevabını gördüm, izin her an gelmesi beklenmektedir."

Mektubun devamında, Ermeni asıllı Fransız vatandaşı kendisinin ve kendisi gibi olan Siotis 'in de kurucular listesine eklendiğini bildiriyor. Ancak Yüksek Şûra da kurucu olmasına derecesi yetmemekte ve Fransız efendilerinden yükseltme istemektedir. Devamında kurulacak yapıda kendilerinin yer almasının Fransa 'ya sağlayacağı avantajları anlatıp, her zaman Fransa 'ya bağılı olacağını söyler, mektubunu *"Talimatınızı bekleyerek Kardeş ve sadık duygularımızın kabulünü rica ediyorum."*²⁵⁵ Diyerek bitirir.

- 21 Mart 1909

Noradounghian mektubunun başında **"Gizli"** ibaresi bulunmakta. Fransa Büyük Doğusunun Düzen Konseyi başkanı Laferre'ye yazılmış. İsteddiği bilgileri sunmakta;

"13 Mart tarihli mektubumu teyit ederken, Bizansio Risorta İtalyan Locasının Üstadı Muhteremi FORTE 33° Kardeş'e, 30° dahil, tüm dereceleri vermesine izin veren Roma'dan gelen levhayı gördüğümü ilâve etmek istiyorum. Ayrıca, levhada, yarın Pazartesi günü yer alacak Süprem Konsey toplantılarının gündemine, kendisine son 3 felsefi dereceyi verme izninin de alınacağı belirtilmektedir."²⁵⁶

Osmanlı mason örgütlerinin Nicola Forte tarafından kurmasından rahatsız olanlar vardır. Locasından bazı üyelerin, locada kural dışı erişirme yapılmış olmasından ötürü locayı kapattırmak için harekete geçeceklerini söyler. Eğer Forte durdurulmazsa, İtalyanların öne geçeceğini vurgular yeniden. Kapatma başarılırsa, denetimin kendilerine yani Fransa masonlarına geçeceğini de ekler, mektubunu gene sadakat sözleri ile bitirir; *"Görevimi tamamlamış olmanın huzurunu yaşıyorum. Talimatınızı bekleyerek Kardeş ve sadık duygularımın kabulünü rica ederim."²⁵⁷*

²⁵³ (Iacovella, 1998, s. 63-66)

²⁵⁴ Grand Orient İngilizce, Türkçesi Büyük Doğu. Çeviriyi yapan Celil Lâyıktez 'in ulus ve Türkçe bilinci bu kadar işte. Unvanı Türkçeye çevirmeye bile gerek görmüyor.

²⁵⁵ (Lâyıktez C. , La Renaissance Locası'nın 1908 ve 1909, 2015, s. 27)

²⁵⁶ (Lâyıktez C. , La Renaissance Locası'nın 1908 ve 1909, 2015, s. 28-29)

²⁵⁷ (Lâyıktez C. , La Renaissance Locası'nın 1908 ve 1909, 2015, s. 28-29)

- 24 Mart 1909

Noradounghian üzüntü ile bildirir;

“21 Mart tarihli mektubumu teyit ederim. Size bahsettiğim olay gerçekleşmedi, muhtemelen tehir edildi veya (sine die)10 belirsiz bir tarihe ertelendi. Bu konuda henüz bir haber alamadım. Dolayısıyla Osmanlı Grand Orient’inin kuruluş görüşmeleri normal yolunda seyretmeye devam ediyor.”

Forte ve ekibini karalamayı sürdürdükten sonra;

“Bereket versin ki, size yazdığım gibi, Yüksek Şûra’nın kurulması için seçilenlerin arasında çok sayıda iyi eleman var,... İş durumu nedeniyle İstanbul’a yerleşen Selânik’te Veritas Locasının önceki Üstadı Muhteremî David Cohen Kardeşi de aramıza almayı öneriyorum. Kendisi enerjik bir kişidir ve benim gibi ilke ve kurallarımızın harfiyen uygulanmasına taraftardır. Çok faydalı olacağına inanıyorum. FORTE Kardeşi onu da listeye almasına dair kolayca ikna edebileceğime inanıyorum.”²⁵⁸

Gene derece yükseltilmeyi yalvarırcasına istemeyi sürdürür.

Eric Anduze yalın biçimde anlatıyor;

“Fransız Büyük Doğusu ve İtalya bundan sonra Türk obediyanının yönlendirilmesine destek olacak ve bütünlüğünü koruyacaklardır. (...)

*Zaten bu nedenle **Türk obediyanının kuruluşu uluslararası bir tercihin ürünüdür.** Nitekim kuruluşu gerçekleştiren masonlar değişik milletlere ve değişik obediyanlara mensup üyelerdir. **Osmanlı Yüksek Şurası’na aday olan ve seçilen üyelere bakıldığı zaman Türkiye bir yana konacak olursa, Fransız Büyük Doğusu’na bağlı değişik milletlerden ya da Osmanlı İmparatorluğu’nun yönetimi altında olan Lübnan, Makedonya gibi ülkelerin localarından gelen üyeler oldukları görülecektir.**”²⁵⁹*

125

Kurucular arasında Türk yok. Bunu tüm dünya masonları biliyor ve söylüyor ama bizim yerli masonlar, ucuz yalanlar içinde kendilerini aklamaya çalışıyorlar.

Nicola Forte’nin kurduğu Yüksek Şûra’da yönetimde yer alan Fransız yurttaşı Yahudi ve Ermeni masonlar;

İsim	Loca
Emir Arslan	Lübnan L, Beyrut
Dr. Siotis	Renaissance L, İstanbul
David Cohen	Renaissance L, İstanbul
Michel Noradounghian	Veritas, Selânik
Ali bey	Veritas, Selânik

Michel Noradounghian durumu efendilerine bildirmeyi sürdürür;

“Gördüğünüz gibi ülkemizde Fransa Grand Orienti’nin etkisini ve Fransa’ya karşı mevcut sempatiyi güçlü tutmak için, bu sirkülerde, İtalya Grand Orienti’nin beyanına da uyararak, bu yeni Masonik Erk’in kuruluşunda Fransa Grand Orienti’nin de rol aldığını belirttik.

²⁵⁸ (Lâyıktez C. , La Renaissance Locası'nın 1908 ve 1909, 2015, s. 30)

²⁵⁹ (Anduze, 2012, s. 83)

Size ayrıca belirtmek isteriz ki, bu yeni Masonik Erk'in resmi dilinin Fransızca ile Türkçe olacağını, ilke olarak tüzüklerin Fransa Grand Orienti tüzüklerinin kopyası olacağını ve İskoç Ritinde çalışılacağını temin ettik. (...)

Son olarak, seçimi kazanan ve Yüksek Şûra'ya katılacak dört imza sahibi kardeşe üst derecelerini, İtalya Grand Orienti'ni temsilen merhum Forte Kardeş tevcih edecekti. Arada bu Kardeş vefat ettiğinden vekâletin bir başkasına verilmesi söz konusudur, (...)

Bütün bu olayların gelişiminde azami dikkatle hareket ettiğimizi, hedef olarak yalnızca Hür masonluğun iyiliğini ve Fransa Grand Orienti'nin etkisinin devamını gözettiğimizi nazarı itibara alacağınızı umuyoruz.”²⁶⁰

Dikkatinizi çekmek istediğim bir nokta, Forte 'nin ölümü.

Nicola Forte liderliğinde yani İtalya masonluğunun tam egemenliğinde Osmanlı 'da yerel yapı kurulmasından rahatsız olanlar, önce O'nu, locasını kapattırarak durdurmak isterler. Bilemediğimiz durum ve nedenlerle, bu girişim başarılı olamaz. Bunu Noradounghian'ın mektuplarından öğrenmiştik. Sonra sağlığı yerinde koşturmakta olan Nicola Forte ansızın “maceralı biçimde ölür”²⁶¹ Bu ölüm çok kuşku.

Benim erişebildiğim sınırlar içinde HKEMBL arşivlerinde, Nicola Forte hakkında bilgi yok. Saklıyor olabilirler mi? Büyük olasılıkla. Türkiye'deki İtalyan Büyük Elçiliği ile defalarca yazıştım ve görüştüm, onlardan da yanıt yok. Yazışa yazışa İtalyan Okulları arşivlerine bakan kişiye eriştim, mason Sedat Bornovalı. Yolladığım e-postaya 8 Kasım 2017 'de şu yanıt gelir;

“Prof. Nicola Forte 31 Ekim 1906 yılında İtalyan İşçi Cemiyetine aza olmuş. üye defterlerinden elimde böyle bir not kalmış. yönetim kurulu tutanakları şu sırada konsolosluk deposunda duruyor. yakın zamanda inşallah daha erişilebilir olacak. o üç yılı tarayarak memnuniyetle hakkında aktarılan bilgi varsa size takdim ederim.”

Ne yazık ki, daha sonra yeni bir bilgi gelmez, zaman zaman haberleşsek bile bana yeni bilgi yok yanıtı gelir hep. Orhan Koloğlu, bir kitabında maceralı biçimde öldü diyor. Kendisi ile telefonda görüştüm, ağır bir hastalık geçirmiş, belleği büyük hasar almış, anımsamıyor olanları ne yazık ki... Arşivleri de şu anda kaldığı yaşlılar yurdunda değil Kimde, nerede acaba?

Nikola Forte 'nin ölümü yada öldürülmesinden sonra, çalışmalar durur ve Yüksek Şûra kuruluşu tamamlanamaz. Noradounghian Fransa Büyük doğusuna rapor vermeyi sürdürür;

- 30 Nisan 1909

*“26 Nisan tarihli mektubunuz için teşekkür ederim. Gelişen olayları günü gününe sizlere bildirmek isterdim, **ancak yobazların listesinde ismen nüfuzlu bir Mason olarak yer aldığımdan, dikkatli davranmam gerekiyordu.***

Listede yazılı isimlere ek olarak, Sultan Abdülhamid Hıristiyanların ve Jön Türklerin topluca katledilmelerini tezgâhlamıştı.

²⁶⁰ (Lâyıktez C. , La Renaissance Locasi'nin 1908 ve 1909, 2015, s. 34-35)

²⁶¹ (Koloğlu, İttihatçılar ve Masonlar)

*Ne iyidir ki, akil adamlar Hürriyet Ordusunun gerçek gücünü gizleyerek, bunun büyük bir blöf olduğuna onu inandırdılar. Gerçeği son dakikada öğrenerek katliamı geçen Cumartesi günü için emretti. Bu tarihte ilk defa, dev bir katliam olacaktı. Hürriyet Ordusu derhal haberdar edildi ve Ordu ilerleyişini hızlandırarak kenti planlanandan 48 saat önce işgal etti. Birlikler ve Genelkurmay, herkesin, özellikle yabancı askerî güçlerin hayranlığına mucip oldular. Her şey olağanüstü bir düzen, metot ve itidal içinde gerçekleşti. **Osmanlılar Türkiye'yi ikinci kez zapt ettiler.**"²⁶²*

Baştan aşağı alçakça yalanlarla dolu bir rapor. Oysa Sultan Abdülhamid, Hareket Ordusunun İstanbul'a girişi sırasında, İstanbul 'da konuşlu ve kendisine bağlı *Avcı Taburlarına* ateş emri vermemişti. Eğer ateş emri verseydi, kardeşkanı akacaktı, Hareket Ordusu da büyük kayıp verecek, belki İstanbul'u işgal edemeyecekti. Osmanlılar Türkiye'yi zapt ettiler ne demek?

Sultan Abdülhamid 'in, 31 Mart Ayaklanması ile ilgisi olmadığı ortaya çıkmıştır. 31 Mart, arkasında İngilizlerin olduğu bir komplodur. Bununla birlikte mason efendi, Osmanlı Padişah'ının kendi tebaası Hıristiyanları ve bir partinin üyelerini katlettirme emri verdiği iftirasını alçakça söyleyebilmekte, hem de Fransızlara. İşte bu hain, bugün Hür ve Özgür masonların kendi kökleri, kurucusu kabul ettikleri 1909 mason örgütlerini kuran 3-5 kişiden biri. Türkiye de masonlar yazılarında, kitaplarında övgüyle söz ediyorlar bu hainden. Sonra da utanmadan kendilerine milli diyorlar.

Edep yahu

²⁶² (Lâyıktez C. , La Renaissance Locasi'nın 1908 ve 1909, 2015, s. 37)

Muhammet Örfi (Urfi) Paşa Büyük Locası

Birden bire ortaya Muhammet/Mahmut Örfi/Örfi Paşa çıkar; Kudüs Locasında gelmektedir. Örfi Paşa, Mısır Hıdivinin yakın çevresinden bir Arap milliyetçisidir ve Osmanlı Büyük Locasını, Mısır Büyük Doğu denetimi altında kurmak için görevlendirilmiştir. Örfi Paşa 33.° olduğunu, Osmanlı Yüksek Şûrasına Halep, Lübnan ve Mısır'dan 40 loca getireceğini söyler. Örfi Paşa ismi Türkiye'deki masonların tarih yazıcılarının gündemine 2010'larda, o da İtalyan ve Fransız mason araştırmacıların kitaplarında yer aldıktan sonra girer. Oysa Örfi Paşa ismi, Türkiye'deki arşivlerde de yer almıştır. Türk araştırmacılar 2010 yıllarına kadar bu ismi görmezler mi, yoksa görmezden mi gelirler? Hakkında birçok bilinmez bulunmaktadır.²⁶³

İtalya Büyük Doğusunun verdiği yetki ile "Byzansio Risorta" Locasının yöneticisi Nicola/Nikola Forte, 1 Nisan 1909 tarihinde Örfi Paşanın baş mason, Hamada Paşanın baş mason yardımcısı olduğu bir Büyük Doğu kurar. Daha sonra, rakip gruplar bu kuruluş çalışmalarının masonik düzenden ve kurallardan yoksun olduğunu söylemişlerdir. Gerçekte hepsi de masonik kurallara aykırı kurulmuş ve yapılmışlardır.

Örfi Paşa, 2 Nisan 1909'da tüm dünyadaki Büyük Doğu ve Büyük Localara bir duyuru yayınladı;

" Çalışmamızın sonucu kesinlikle evrensel Masonluğun gelişmesinde son derece yararlı olacaktır. Bu gelişme Fransız ve İtalyan obediyanlarının işbirliği başta olmak üzere yabancı Masonik güçlerin desteği ile olabilmektedir. (...)

Gerçekten amacımız terakkiyi, insanlığın bağlarını aşmasını, özgürlük, eşitlik ve kardeşlik ilkelerine tapmayı temin etmektir. Bu yüce topraklarda Hürmasonluğun gerçekleştirmeye çalıştığı düşünceleri yaymak söz konusudur. Despotizmin yıkılarak yerini liberal bir meşrutiyete bıraktığı ülkede bu düşünceleri iyi tanıtmak son derece önemlidir. Bu büyük işte tüm gayretinizle bizlere yardımcı olacağınıza güveniyoruz ve amacımızı, herkese faydalı olacak Masonluk idealinin tüm dünyaya yayılması amacını destekleyecek kardeşçe kararınızı en kısa zamanda tarafımıza iletmenizi şükranla bekleriz. (...)

En Muhterem Muhammet Orphi Paşa ittifakla nizamın Büyük Üstadı seçilmiştir.

Seçilen Büyük Görevliler:

<i>Büyük Üstat</i>	<i>Muhammet Orphi Paşa</i>
<i>Büyük Üstat Kaymakamı</i>	<i>Halil Hamada Paşa</i>
<i>Büyük Birinci Nazır</i>	<i>Raffaella Ricci</i>
<i>Büyük İkinci Nazır</i>	<i>Fuat Hulusi Bey</i>
<i>Büyük Hatip</i>	<i>David Cohen</i>
<i>Büyük Hatip Yardımcısı</i>	<i>Osman Adil Bey</i>
<i>Büyük Hazine Emni</i>	<i>Nadra Bey Mutran</i>
<i>Büyük Sekreter</i>	<i>Nicolas Forte</i>
<i>Büyük Sekreter Yardımcıları</i>	<i>Marchione ve Zeki Bey Megamiz</i>
<i>Büyük Koruyucu</i>	<i>Siotis</i>
<i>Büyük Merasim Üstadı</i>	<i>Emir Muhammet Bey Arslan</i>
<i>Büyük Mühürdar</i>	<i>Giovanni Pellegrino</i>

²⁶³ (Anduze, 2012, s. 96)

<i>Büyük Arşivci</i>	<i>Jak Suhami</i>
<i>Büyük Arşivci Yardımcısı</i>	<i>Andre Antipas</i>
<i>Büyük Muhakkik</i>	<i>Michel Noradounghian</i>
<i>Büyük Muhakkik Yardımcısı</i>	<i>Georges Sursock</i>

(...)

Yazışma adresi: Raffaele Ricci Cassela postale, No. 6, Posta italiana Galata-Constantinople (Turquie)”²⁶⁴

Bu listede birkaç gariplik var;

- Belli ki Örfi Paşa, İngiliz masonluğuna uygun olarak Büyük Loca kurmaya çalışmakta.
- Yüksek Şûra kurmaya tek yetkili Nicola Forte, Örfi Paşa altında Büyük Sekreter. İlginç?
- Listede **Türk** ve **Müslüman** isimli üç kişi; Yahudi ve Sebataycılar. Diğerleri zaten isimlerinden belli, **Türk** ve **Müslüman** değil.
- Fransız Büyük Doğusuna bağlı Cohen, Noradounghian, Siotis, Sursock da görev almışlar.

Bunlar mı Türk milli masonluğunu kurmak isteyenler? Listede görev almış isimler, Örfi Paşa ve Nicola Forte dışında, tamamı daha sonra kurulacak Emmanuel Carasso'nun perde gerisinden yönettiği, Prens Hasan Aziz Paşa tarafından kurulan Yüksek Şûra ve Büyük Doğuda da yer alırlar.

Michel Noradounghian, Örfi Paşanın kurduğu yapıya da karşıdır, Fransızlara kötüler;

“Ayrıca Örfi Paşanın bu kuruluşta söz sahibi olmasını ve yönetimin kendisine teslim edilmesini istemiyorduk. ” Mektubun devamında Örfi paşanın yalan söylediğini, gerçekte söz edilen locaların olmadığını uzun uzun anlattıktan sonra; *“Bizlerin durumu önceden fark ederek gerekli önlemleri alması sonucunda, arzu edilmeyen gelişmelerin yaşanması önlenmiştir”²⁶⁵*

Forte ‘yi öldürmüşlerdi, Örfi Paşayı nasıl önlediler acaba ?

“... su testisi kırılıyordu onarımı zor olacaktı, kırılmaktan kurtarıldığı için sevinçliyiz. Osmanlı Büyük Doğusu'nun kesin ve resmi kuruluşu Örfi Paşanın çevirdiği dolapların anlaşılmasından ve diğer masonik obediyanslarla dostluk anlaşmaları yapıldıktan sonra gerçekleşmiştir. Osmanlı Büyük Doğusu nihayet kurulmuş, Renaissance Locası üyeleri ve Fransız büyük Doğusu tarafından kutlamalarda bulunulmuştur.”²⁶⁶

O dönemde Avrupa masonları Örfi Paşanın kurduğu Büyük Doğu / Büyük Locayı tanımışlar; *“Sirkülerde Türkiye’de özgürlüğün gerçekleştiği, muhtelif locaların Meşrik-i Azam’ın otoritesinde birleştiği, bu sorunun sağlanmasında İtalyan Grand Orient’imn yardımcı olduğu belirtildikten sonra, 1 Nisan tarahinden itibaren 2’si şapitr olmak üzere 45 atölyenin faaliyette olduğu açıklanmakta ve tanınma talebinde bulunmaktadır. ”²⁶⁷*

O dönemde Avrupa mason tarikatları tarafından resmi olarak tanınan ve kayıtlara giren mason örgütlenmesi Örfi Paşanın kurduğu Büyük Locadır!

²⁶⁴ (Atabek, Meşrik-i Azam'ın Faaliyeti ile ilgili bazı açıklamalar, 1994), (Atabek, Meşrik-i Azaid'in Faaliyeti ile İlgili Bazı Açıklamalar, 1985, Sayı 57, s. 4), (Lâyıktez C. , La Renaissance Locası'nın 1908 ve 1909, 2015, s. 31-32)

²⁶⁵ (Anduze, 2012, s. 99-100)

²⁶⁶ (Anduze, 2012, s. 99-100)

²⁶⁷ (Atabek, Meşrik-i Azam'ın Faaliyeti ile ilgili bazı açıklamalar, 1994, s. 197)

Örfi Paşa Büyük Locasını kurar ama önce 31 Mart olayları patlak verir, ardından İttihat ve Terakki iktidarı tam olarak ele geçirir. Örfi Paşa birden paniğe kapılır ve İstanbul'dan Mısır'a kaçar.²⁶⁸ Ne olmuştu Örfi Paşa'yı korkutup kaçırın?

Orhan Koloğlu;

"İstanbul'da İngiltere Büyükelçisi G. Lowther'in bakanlığına gönderdiği raporunda Örfi ve Hamada Paşaların "31 Mart (13 Nisan 1909) Vakası"ndan önceki bir tarihte Mısır'dan İstanbul'a gönderildikleri ve amaçlarının buradaki locaları 'Mısır Obediyansı'na bağlamak üzere bir Masonik teşkilat oluşturmak olduğu; Örfi Paşanın "31 Mart Vakası"nın yarattığı korku ile alelacele Mısır'a döndüğü açıklanmaktadır.(İngiliz Elçisi Louther'in 29.05.1910 tarihli raporundan)"²⁶⁹

Bununla beraber, Mimar Sinan Dergisinde verilen bilgiye göre, Örfi Paşa, Yüksek Şûra 1922 – 1925'de Osmanlı Yüksek Şûrasının 33.° etkin üyesi olarak kaydediliyor; *Türkiye Yüksek Şûrasının 1922, 1923, 1925 yıllıklarda eski etkin 33.°* olarak yazılı. 1929 yıllığında ise vefat etmiş olarak geçiyor.

"1929 yılında ise birçok mason tarafında gerçekte olmadığı söylenen, "Kudüs Büyük Locası" adına yaptırılmış Osmanlı nişanları benzeri, üzerinde "El mahfil el kebir el eruşalayim 1908-1326 (Kudüs Büyük Locası 1908)" yazılı bir madalyon Büyük Loca arşivinde bulunuyor."²⁷⁰

1909'da Mason Tarikatı Büyük Loca kurduktan sonra, Osmanlı Yüksek Şûra ve Osmanlı Büyük Doğusu belge ve yazışmalarında sahtekârlıkla suçlanan Muhammet Örfi Paşa, aynı Osmanlı Yüksek Şûra tarafından en tepede, yönetim listesinde gösteriliyor. *Mason Tarikatı I* kitabımda tüm ayrıntıları ile açıkladığımız örgüt yapısını anımsarsak, 4- 33 Dereceli Yüksek Şûra'nın, 33 Derecesinin adı da Yüksek Şûra'dır.

Örfi Paşayı sahtekârlıkla, yalancılıkla suçlayıp; sonra yönetsel en yüksek noktada, yetkide yer vermek nasıl bir ahlaki durumdur? HKEMBL Mimar Sinan Dergisinde tarihlerini aktarırken, kendilerinin ortaya koyduğu bu çelişkiyi açıklamak, dillerinden düşürmedikleri, erdem, ahlak açısından zorunluluktur.

Türkiye'deki yerli masonlar, Muhammet/Mahmut/ Mehmet Örfi Paşa'yı ve kurduğu Büyük Locayı 2010'lara kadar gizli tutmuşlar, açığa çıkarmamışlardır. Ancak, yabancı mason tarih yazarların araştırmaları sonunda yazdıkları kitaplar ile gün yüzüne çıktı.

1923 yılında Yüksek Şûranın, Amerika GYA 'na gönderdiği raporda, Örfi Paşa (M. ORPHE PACHA), emekli Yüksek Şûra 33.° üyesi olarak yer alırken:

²⁶⁸ (Kedourie, 1974, s. 252)

²⁶⁹ (Belgelerle Türkiye'de Milli Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909, 2012, s. 12)

²⁷⁰ (Ek 2: Örfi Paşa, 2012, s. 79)

CADRE DES MEMBRES
DU
SUPRÊME CONSEIL

arrêté au 31 Décembre 1923

Souv. Gr.: Com.: Honor.: ad Vitam: Comte GOBLET D'ALVIELA 33.:

Souv. Gr.: Com.:	D ^r MEHMED ALY	33.:
Lieut.: Gr.: Com.:	FUAD HOULOSSI	33.:
Vén.: Gr.: Insp.: Gén.:	MEHMED SERVET	33.:
Gr.: Chanc.: S.: O.:	D ^r J. SOUHAMI	33.:
Gr.: Chanc.: S.: Adj.:	V. ALGRANTI	33.:
Gr.: Or.: Pr.: G.: de l'Or.:	M. FRESCO	33.:
Gr.: Tres.: Hosp.:	ISM.: FAÏK	33.:
Gr.: Arch.: Bibl.:	A. ARSÉNIAN	33.:
Gr.: M.: des Cér.:	SAÏM HUSNI	33.:
Gr.: Cap.: des G.:	BESSIM EDHEM	33.:
Gr.: Porte Etandard	ZÉKY DERVICHE	33.:

COMMISSION ADMINISTRATIVE

D ^r MEHMED ALY	33.:	S.: O.: C.:	
FUAD HOULOSSI	33.:	L.: G.: C.:	
MEHMED SERVET	33.:	Vén.: Gr.: Insp.: Gén.:	
D ^r J. SOUHAMI	33.:	Gr.: C.: S.: G.:	
M. FRESCO	33.:	G.: Or.: P.: G.:	
ISMAÏL FAÏK	33.:	G.: T.: Hosp.:	
VICTOR ALGRANTI	33.:	U. M. MAÏER	33.:
ARSÈNE ARSÉNIAN	33.:	ZÉKY DERVICHE	33.:

MEMBRES ACTIFS

1. — D ^r MEHMED ALY	33.:	12. — KIATIB ZADÉ SABRI
2. — FUAD HOULOSSI	33.:	13. — MEHMED ARIÏ
3. — D ^r J. SOUHAMI	33.:	14. — M. U. MAYER
4. — VICTOR ALGRANTI	33.:	15. — D ^r BESSIM EDHEM
5. — MOÏSE FRESCO	33.:	16. — HALID HABAB
6. — ISMAÏL FAÏK	33.:	17. — D ^r ISMAÏL HOURCHID
7. — ARSÈNE ARSÉNIAN	33.:	18. — MEHMED SERVET
8. — SAÏM HUSNI	33.:	19. — ZÉKY DERVICHE
9. — TEWFIK HAMDÏ	33.:	20. — D. J. COHEN
10. — D ^r ELIA MODIANO	33.:	21. — N. MAZLIAH
11. — SARIM KIBAR	33.:	

MEMBRES ÉMÉRITES

PRINCE AZIZ HASSAN	33.:	MEHMED DJAVÏD	33.:
M. NORADOUNGHIAN	33.:	E. CARASSO	33.:
MIDHAT CHUKRY	33.:	M. ORPHÏ PACHA	33.:
D ^r RIZA TEWFIK	33.:	M. GALÏB PACHA	33.:
M. RAHMY	33.:	EMÏLE DE GAND	33.:

Belge 6 Yüksek Şûra 1923 listesi

Hür Masonların Yüksek Şûrası 1991, 2001, 2011; 33.° Yüksek Şûra listelerinde Orfi Paşa adı yok. Ne zaman çıkardılar?

Özgür masonlar listelerinde de yok!

Bu da gösteriyor ki, **Türkiye** de Hür masonlar, Özgür masonlar; Örfi Paşayı yok saymışlar.

Çok ahlaki, değil mi?

 1861 2011 OTUZ ÜÇ Dereceli Kardeşler		
Prens Muhammed Abdülhalim Paşa		
Prens Aziz Hasan Paşa		Fırka Kumandanı, ferik
Mehmet Talat bey	1909	Dahiliye Nazırı, Sadrazam
Mehmet Cavit bey	1909	Maliye nazırı
Rahmi bey	1909	Meb'us, İzmir Valisi
Mithat Şükrü BLEDA	1909	Meb'us
Rıza Tevfik BÖLÜKBAŞI	1909	Meb'us, Dr., Filozof
Nesim MAZLİYAH	1909	Meb'us
Miguel NORADUNKYAN	1909	Tüccar
David J. KOHEN	1909	Avukat
Osman Adil	1909	Avukat
Asım bey	1909	Meclis-i meb'usan başkâtibi
Mehmet Arif	1909	Avukat
M. Fuat Hulusi DEMIRELLİ	1909	Hâkim, Temyiz reisi, Meb'us
Mehmet Galip bey	1909	Âyan âzası
Hüseyin Cahit YALÇIN	1909	Meb'us, Muharrir, Tanin Gazetesi sahibi
Osman Talat	1909	Avukat
Galip Paşa	1909	Umum Jandarma Kumandanı
Sarım Kibar	1909	Tüccar
Kâtipzade Sabri	1909	Tüccar
Emanüel KARASU	1909	Avukat, Meb'us
Mehmet Ali Baba	1909	Dr. Miralay, Hilal-i Ahmer Reisi
Faik Süleyman Paşa	1909	Fırka Kumandanı
İbrahim Müslim	1910	Doktor
Jak SUHAMİ	1911	Doktor
Viktor ALGRANTİ	1920	Tüccar
Moiz FRESKO	1920	Hahamhane Kapı Kethüdası, Tüccar
Saim Hüsnü ONAT	1920	Şehremaneti, şirketler komiseri
Tevfik Hamdi	1920	Divan-ı muhasebat reisi, Maliye Nazırı
Arsen ARSENYAN	1920	Gümrükler Umum Müdürlüğü erkânından
İsmail Faik BAŞAR	1920	Ziraat Mühendisi
İlyas MODYANÇ	1920	Dr. Miralay
İsmail Hurşit GÜN	1921	Dr. Kaymakam
Servet YESARİ	1921	Hâkim, Temyiz âzası, Noter
Degan	1921	Avukat
Besim Ethem	1921	Dr. Kaymakam

36

132

Belge 7 Yüksek Şûra 2011 listesi

HKEMBL Mimar Sinan Dergisini yöneten ve HKMBL Büyük Görevliler Kurulu (Yönetim Kurulu) üyesi Mason Ahmet Şenkut ile yazışmamızdan Örfi Paşa ile ilgili bölümler;

- 27.08.2017 'de gönderdiğim e-postadan;

"Hürol - Osmanlı döneminde kurulan Yüksek Şûra ve Büyük Doğu/Büyük Loca kuruluşuna dair, Mimar Sinan, Tesviye, bilim dergileri, kardeşlerimizin yazdığı ve çevirdiği Fransız ve İtalyan kaynaklarından çalışarak hazırlanmış kitapları okudum. Kafam karıştı. Prens Hasan, Örfi Paşa, Forte K., birçok farklı YŞ görevliler listeleri vs vs... Anlatılanların önemli bir kısmı görebildiğim kadarıyla rivayet, belgeye dayanmıyor.

O dönemi tüm oyuncularını ile nesnel ve rasyonel olarak okuyabileceğim bir kaynak var mı?

1907'de Belçika'da alınan kararın, Yüksek Şûra kurulması ve görevlendirmesi toplantılarının, Büyük Loca için yapılan iki toplantının belgeleri var mı, nerede bulabilirim?

Forte K ve Örfi Paşa hakkında bilgi de edinsem, yahşi olur."

- 28.8.2017'de mason Ahmet Şenkut yanıtlar;

"Ahmet Şenkut - Nicola Forte'nin Örfi Paşa ile birlikte 01.04.1909 da kurduğu Büyük Loca benim bildiğim kadarıyla 2010 li yıllarda arşivlerimizde yapılan bir keşiftir. Önceki yıllarda yazılan kitaplarda (Apak, Çeltikçi) pek yer almaz ve hala araştırılmaya değer ve muhtaç bir konudur. Meraklı ve araştırmacı kardeşlerimizi beklemektedir."

132

Bana Mimar Sinan 157. Sayıyı okumamı önerirken, sorularıma yanıt vermedi. Gönderdiği e-postada cc 'ye arşivlerden sorumlu mason Ergin Koparan ve Türkiye de ustası Mehmet Remzi Sanver ile birlikte kitap yazan Yavuz Selim Ağaoğlu 'nu eklemiş, onlardan da ses yok.

- 9.10.2017'de bir e-posta daha gönderdim;

"Dikkatimi çeken birkaç noktayı sormak ve düşüncemi paylaşmak isterim.

Osmanlı Suprem Konsey / Yüksek Şûra kuruluşu sırasında, ilk bildirisinin Fransızca aslını, diğer tüm belgelerin olduğu gibi paylaşmışsınız. Ancak 25 Haziran 1909 Toplantı Tutanağı ikinci bildirisinin Fransızca aslı yok, paylaşmamışsınız. Çevirisi olduğuna göre, asıl da elimizde olmalı diye düşünüyorum. Paylaşılması bir gözden kaçma mı, yoksa başka bir nedeni var mı? Bunu sorarken, başka nedeni olabileceği de aklıma gelmiyor. Gözden kaçma ise, aslını benimle paylaşırsanız çok sevinirim.

1909 YŞ kuruluşu için Belçika'da alındığı söylenen toplantının ve bu kararların belgesini hiçbir yerde göremedim. Belge var mı ? Belçikalıların belge saklama konusunda sorunları olmasa gerek, onlardan isteyip, alınmıştır diye düşünüyorum. Yanılıyor muyum? Belge yoksa, o toplantıda sözü edilen kararların alındığına nasıl emin oluyoruz?

Nikola Forte ve Örfi Paşa için harici kaynakları araştırıyorum. Şimdiye kadar dişe dokunur bir şey bulamadım, ama araştırmaya devam... Nikola Forte'nin ölüm biçimi ve nedeni hakkında bilginiz var mı? Orhan Koloğlu (sanırım düzensiz bir kardeşimiz), "maceralı bir biçimde öldü" diye yazmış bir kitabında"

- 9.10.2017 'de Ahmet Şenkut yanıtladı;

"Şu anda uzakdoğudayım. Onun için sorularına cevap veremiyorum. Ama cc deki Ergin ve Yavuz kardeşlerim bu konularda camiamızdaki en yetkin ve birikimli kardeşlerimizdir. Sana cevap vereceklerini sanıyorum. Dönünce görüşmek üzere."

Sorularıma gene yanıt yok. Uzakdoğu da olması, bilgilerini benimle paylaşmasına engel değil ki... İyi kaçıyor!

Resim 24 Baş mason Ömer Köker ve Büyük Gör. Kurulu – 3. Sıra sol baş, Ahmet Şenkut

- 10.10.2017 'de Yavuz Selim Ağaoğlu yanıtladı.

Çok uzun bir e-posta idi. Bana öğütler veren, tarih araştırmasının nasıl olması gerektiğini anlatan, kendisinin nasıl başarılı bir araştırmacı olduğundan övünüp, bana örnekler veren, satır arasında beni sınırlarımı aşmamak konusunda uyararak bir e-posta yazmıştı.

Sorularımın hiçbirisine yanıt vermedi Ağaoğlu.

Örfi Paşa için;

“Yani Örfi Paşanın ölüm sebebini öğrenmeden önce o şahsı ortaya çıkaran şartları anlamaya gayret ediyoruz.”

Örfi Paşa ölmemişti ki, İstanbul 'dan kaçmıştı... Ayrıca bir kişinin yaşadığı koşulları anlamak için ölüm nedenini bilmek gereği nereden çıkıyor? Neresinden bakarsanız, tutarsız, özensiz bir ifade. Yavuz Selim Ağaoğlu yazısının devamında, bana tüm kaynakları okumamı salık vererek;

“Heyecanınızın, hevesinizin hiç bitmemesini dilerim Kardeşim.” Diyerek bitiriyordu.

Sorularımın hiçbirine yanıt alamamıştım.

Şenkut topu ortaya atmış, kenara kaçmıştı.

Ağaoğlu da ayağında gezdirip, gezdirip bana dersler vererek, topu taca göndermişti. Dahası, Yavuz Selim Ağaoğlu bir çaylağa üst perdeden öğütler verip, sonra da sırtını sıvazlamıştı.

Yaklaşım biçiminden hiç hoşlanmamıştım, gereken yanıtı aynı gün yazdım;

“Bildiğim kadarıyla siz de mühendismişsiniz. ODTÜ Elektrik – Elektronik mezunu 35 yıllık Yüksek Mühendis olarak, tipik bir mühendis yaklaşımı ve disiplini ile somut sorular sordum, siz bana hikâyeye anlattınız. Oysa mühendislerin en büyük farkı ve özelliği analitik düşündürmektir.

Usta olmak, öyle derece ile yıl ile olacak iş değil, başka bir yolculuk, başka bir varıştır. Türk şiiri, romanı, düşüncesi, sineması'nın büyük ustası, Attilâ İlhan gibi bir Usta'nın, 17 yaşında iken çırağı olmuş birisi olarak bana, 60'lı yaşlarıma yaklaşırken, ancak kalfa olabileceklerin ustalık taslaması beni hep güldürmüştür. “

Ağaoğlu anında yanıtladı, özetle yanlış anlaşıldığını ifade eden nazik bir yanıtı.

Ahmet Şenkut da ülkeye döndükten sonra da yanıt vermedi. Sanırım çalışmadıkları yerden sormuştum ya da gizlemek istedikleri tutarsızlıklar vardı.

Deli Fuat Paşanın Büyük Loca Kuruluşu

Müşir Deli Fuat Paşa, İskoçya Büyük Locasına bağlı "La Turquie" (Türkiye) Locası üyesidir. İngilizler, 1909 yılında Büyük Loca kurma çalışmalarına girerler. Bizim yerli masonların kuruluşları olarak gösterdikleri Talat Paşanın baş mason olduğu, Osmanlı coğrafyasında tüm locaları tek çatı altında toplama savı gerçek değildir.

Dünyada ilk 3 derecede, uyduları için *Kutup Yıldızı* olan İngiliz Birleşik Büyük Locası, Osmanlı Büyük Locasına katılan, kuran masonları, locaları mason ve düzenli saymaz. İngiliz masonlarla, Osmanlı Büyük doğusunu kuranların, aynı masonik çatı altında buluşmaları olası değildir.

İngiliz B. Büyük Locası kendisine bağlı olarak; İstanbul ve İzmir de Taşra Büyük Locaları kurar. İngilizlerin 1909 'da kurduğu Büyük Locanın erkânı 26 Temmuz 1909 tarihinde Edinburg'da İskoçya Büyük Locası tarafından onaylanır. Bu loca, 1914 yılı Ağustos ayına (I Dünya Savaşı çıkana) kadar çalışmalarını sürdürür.

Bu locanın üyeleri 1909 yılında Deli Fuat Paşanın konağında toplanırlar ve Osmanlı'da düzenli Büyük Loca kurma girişimlerine başlarlar;

"Bu arada dikkati çeken bir hâdise daha vukua gelmiştir . 1909 yılında bir taraftan yüksek şûra yukarıda anlatıldığı "Meşrik-Âzamı"²⁷¹ kurmaya teşebbüs ederken, diğer tarafta bazı biraderler bu teşebbüsten ayrı olarak bir "Büyük Meşrik"²⁷² kurmuşlardır. Bu Büyük Meşrikin Büyük Üstadlığını da Deli Fuat Paşa biraderimizin deruhte etmiş olduğu anlaşılmaktadır. Bu büyük Meşrik "31. Mart" vakasında ve İttihat ve Terakki cemiyetinin iktidarı tamamiyle ele almasından sonra kapatılmıştır. Bu kapatılıştta, yüksek şûra tarafından kurulan büyük meşrik Büyük Üstadının Talat Paşa olmasının rolü olduğu aşikârdır."²⁷³

Selânikli komprador burjuva Yahudilerin lideri Emmanuel Carasso'nun güdümünde Mehmet Talat Paşa kullanılarak Yüksek Şûra kurma çalışmalarının yapıldığı dikkate alındığında;

- Nicola Forte'nin ani ve maceralı ölümü ya da öldürülmesi,
- Örfi Paşanın korkutulup, büyük olasılıkla tehdit edildi, İstanbul'dan kaçırılması,
- Deli Fuat Paşanın üzerine baskılar kurarak; kurduğu Büyük Locanın kapatılması,

Yerel masonluğun kuruluşunun pek de insancıl ve kardeşçe yapılmadığı; siyaset erki kullanılarak baskı, tehdit ve cinayetlerle gerçekleştiği anlaşılmaktadır.

Talat Paşanın sivil tarafının başında olduğu İttihat ve Terakki liderlerinin saray basıp, bakan vurduğu, siyasi rakiplerini *fedailine* sokak ortasında öldürttükleri, Talat Paşanın hamisi İtalyan vatandaşı Yahudi mason Carasso 'nun elde tabanca Padişah hal ettiği bir dönemden söz ediyoruz.

²⁷¹ Yüksek Şûra

²⁷² Büyük Doğu

²⁷³ (Turat, 1974, Sayı 14)

Yabancılar desteği ile azınlıkların yerel masonluk kuruluşu, 1909

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası (HKEMB) ve Özgür Masonlar Büyük Locası (ÖMBL) köken kuruluşu olarak kabul ettikleri yapının geçmişi burada anlattığımız Yüksek Şûradır.

Osmanlı Yüksek Şûrasını;

- İtalyan Yüksek Şûrası,
- Yerli kurucular; İtalyan Büyük Doğusundan Yahudi Emmanuel Carasso, onun güdümünde Mehmet Talat Paşa, Fransız masonluğundan istihbarat örgütlerinin maşası Ermeni Noradounghian ve görevli Mısır Prensi Aziz Hasan Paşa.

Baş masonlardan Kemalettin Apak milli masonluk diyor bu yapıya;

*“Türkiye’de Türk masonluğunun millî teşkilâtını kurmak için ilk hazırlık toplantısı 1908 senesi Ağustos ayında, yani meşrutiyetin ilânından (10 - 23/ Temmuz/1908) hemen bir ay kadar sonra Beyoğlu’nda **Splandit** kahvehanesi üstündeki **Tokatlıyan** otelinin salonunda **Mıgırdıç Tokatlıyan** biraderin yardımı ile yapılmıştır. Bu toplantıda, evvelce bahsettiğim İstanbul’daki yabancı localara mensup birçok masonlarla Rumeli ve Makedonya bölgesindeki locaların azasından bazıları hazır bulunmakta idiler. Bu esnada Maliye Müfettişi **Ferit Aseo**²⁷⁴ birader Selânikteki genç ve idealist Türk Masonlarının faaliyetlerini anlattıktan sonra, artık Türkiye’de de yeni ve Millî bir mason teşkilâtı vücuda getirilmesi zamanının geldiğini ve bunun lüzumunu ve usullerini belirten konuşmalar cereyan ediyor.”²⁷⁵ Baş mason yardımcılarında Reşat Atabek, 1929’da Türkiye’de yapılan bir masonik toplantıyı aktarıyor. Bu toplantıda Muhiddin Celâl, Osmanlı masonluğunun kuruluşunu bakın ne diyorlar; “Muhiddin Celal Süprem Konseyin kuruluşunu anlattı ve 13/6/1909 tarihinde **David Cohen, Nicola Forte ve Mişel Nuradukyan** biraderlerin toplanıp Meşûk-i Azamı kurma kararı aldıklarını ve bu toplantının Hacopulo pasajında toplantının yapıldığını bildirdi.”²⁷⁶*

136

Koyu yaptığım sözcükler arasında bir tane **Türkçe** veya **Türk** adı var mı?

Bunlar **Türkiye’de** milli mason örgütlenmesi planlıyorlar! Bu yapıya milli diyenin ya aklını ya edebini yitirmiş olması gerekir.

Osmanlı masonluğunun en önemli masonlarından Fransız vatandaşı, Ermeni Noradounghian Fransızlara mektuplarını sürdürür. Rakip masonları kötülemeyi sürdürür, Fransızları kıskırtmaya çalışır ve kendisine 33.° verilmesini ister. Böylece herkes ona bağlı olacak, kendisi de baş mason olacaktır;

- 25.01.1909

“Aşağıdaki gizli bilgiyi sizinle paylaşmayı görev biliyorum. Benim inisiyatifimle Fransa Büyük Doğu şehrimizde temsil edilmiştir. Sadakat yeminimle Masonik görevlerimin ışığında, müessesenizin ülkemizdeki etki ve menfaatlerini kollamanın mecburiyeti ile sizi ilgilendirebilecek konuları bilginize sunuyorum. (...)

²⁷⁴ Siyonistlerin temsilcisi.

²⁷⁵ (Apak, 1958, s. 22)

²⁷⁶ (Atabek, Meşrik-i Azaid’in Faaliyeti ile İlgili Bazı Açıklamalar, 1985, Sayı 57)

İtalyanlar aktif şekilde bu konuyla ilgileniyorlar ve şimdiden İtalya Grand Orienti'nin mutlak desteğini aldılar. Osmanlı Yüksek Şûra'sının kuruluşunun an meselesi olduğunu öğrendim. Bu Masonların burada 4 adet 33°dereceli Kardeşleri var ve bir Yüksek Şûranın teşkili için gerekli sayıya varmak üzere yeni 33°ler yaratacaklar. Bu dereceleri de İtalya Grand Orient'i verecek. Proje gerçekleştiği takdirde, **İtalyan Masonluğunun nüfuzu olağanüstü artacak, bu da Fransız siyasî, ticarî ve endüstriyel menfaatlerinin aleyhine olacaktır. Herkesin Fransızca konuştuğu bu ülkede hâkim olan Fransız etkisi zarar görecektir.** Bu nedenle Fransa'nın ilk sırayı işgal etmesi gerekir. Bu durumda, Osmanlı Büyük Doğu kurulacağına göre, bu kuruluşta faal bir görev almalısınız. Böylece bazı moral haklarınız olacak, aynı zamanda gelenek ve ritlerin tavizsiz uygulanması temin edilecektir. (...)

Bir Osmanlı Büyük Doğusu teşkili için İtalya Grand Orienti'ne işbirliği teklif etmenizi ve bu oluşumda yer alabilmemiz için, bizlerden de bir-iki Kardeşe üst dereceleri vermenizi öneririm. Böylece, derecelerimiz ve sembollerimizin kıymetini bilmeyen ve öğrenemeyecek yeni Kadoş veya 33°ler yaratacaklarına bizlere başvurmaya mecbur kalırlar. (...)

Hızlı hareket etmediğiniz takdirde kenarda kalabilirsiniz, kaldı ki İngilizlerle Almanların Iskoç Ritinde çalışacak bir Osmanlı Grand Orient'inin kuruluşunda yer almak istediklerini duyuyorum.

Size yazdığım bu mektubun gizli kalması gerekir. Konuyu yalnızca sır olarak Üstadı Muhteremime açtım. Düşünce tarzınız benimkine uyuyorsa, gerektiğinde üst derecelere inisiye edilmek için Paris'e gelebilirim. Her halükarda gizli talimatlarınızı bekliyorum, onların ışığında hareket edeceğim.

Not: Burada, İtalyanların Üstadı Muhteremleri ve Görevlileri ile çok samimi temasım var, bana büyük saygı gösteriyorlar. **Bu teşebbüsümün tek nedeninin Fransız Hürmasonluğunun savunması ve menfaatlerinin korunması olduğunu²⁷⁷ bilmeniz için bu son bilgiyi veriyorum.**²⁷⁸

Noradounghian 'ın tüm çabalarına karşı Fransızlar Noradounghian 'a güvenmezler, öne çıkmazlar ve 33.° vermezler.

“Osmanlı Yüksek Şûra / Şûrâ-yı Âlî-i Osmanî” Kuruluşu

Osmanlı'da yerel masonluk kurulması kararı, yerli masonların savunduğu gibi, İstanbul'da kahvehane sohbetlerinde değil, Belçika'da Osmanlı'yı parçalayıp, yutmak isteyen emperyalistlerin toplantısında kararlaştırılmıştır.

Belçika'da Emperyalistlerin Kararı ile Mısırlı Arap Mason Örgütü

Masonların belgelerine göre, 1907'de Belçika da Avrupa'nın emperyalistlerin masonları toplanırlar ve Osmanlı'da yerel mason örgütü, Yüksek Şûra kurulmasına karar verirler.

2012'de HKEMBL resmi yayın organı Mimar Sinan dergisinde son yıllarda yapılan mason tarihi çalışmasında, mason yazarlar, İttihat ve Terakki üst yönetiminin, masonluğu yabancılar elinden kurtarmak için yerel örgütlenmeye gittiklerini söylüyorlar.

²⁷⁷ Bu söz bana bir başka masonu Süleyman Demirel 'i anımsattı. O da; “kendim için bir şey istiyorsam namerdim” diyordu!

²⁷⁸ (Lâyktez C. , La Renaissance Locasi'nin 1908 ve 1909, 2015, s. 25)

Kurucular arasında tamamı başka ülke vatandaşı; **Türk** değil, Müslüman değil, birkaç kişi dışında İttihat ve Terakki üyesi değil. İnsaf yahu.

“Osmanlı Masonları, bu konuda gerek Fransa gerek İtalya Suprem Konsey 'leri ile görüşerek olumlu görüş almış; Belçika Suprem Konseyi Hâkim Büyük Âmiri Kont Eugène Goblet d'Aviella tarafından Osmanlı topraklarında usulüne uygun bir Yüksek Şûra'nın tahsis görevi 10-15 Haziran 1907'de Brüksel'de toplanan Yüksek Şûralar Konferansında varlığı kabul ve tasdik edilen Mısır Yüksek Şûrası'na verilmişti. Mısır Yüksek Şûrası da, bütün yetkileri haiz olarak ve 1907 yılında 33°'ye yükseltilmiş bir Mason olan Prens Aziz Hasan Paşa'yı görevlendirmişti.”²⁷⁹

Baş mason Kemalettin Apak;

“Bu teşebbüs ve muzaheretler neticesinde, 1908 yılında Belçika Yüksek Şûrası Reisi (Amiri Hâkimi Azam Souverain Grand Commandeur) olan Belçika ayan meclisi ikinci reisi profesör Comte Eugène Goblet d'Alviella'nın sahabet ve himayesinde Belçika, Fransa, İtalya, Macaristan ve İsviçre Yüksek Şûralarının teklifi ile ve İngiliz, İskandinavya Yüksek Şûraları hariç olmak üzere sair Yüksek Şûraların tasvibi ile Türkiye de bir yüksek şûra (Supreme Conseil) kurulması kararlaştırılıyor.

Resim 25. Mısırlı Arap Aziz Hasan Paşa

Bunun için de 1907 senesi Haziran ayında Brüksel'de toplanan Yüksek Şûralar konferansında mevcudiyet ve intizamı kabul edilmiş bulunan Mısır Yüksek Şûrası vazifelendiriliyor.

*Mısır Yüksek Şûrası da kendi azasından Prens Aziz Hasan Paşa Üstadı geniş salâhiyetlerle bu teşkilâtı kurmağa memur ediyor.*²⁸⁰

Kuruluş adımlarını kısa kısa yazalım:

- *Avrupanın emperyalist masonları, Belçika'da toplanıyor; Osmanlı da mason örgütü, Osmanlı Yüksek Şûrası (Şûrâ-yı Âli-i Osmanî) kurulması için karar veriyor ve Belçika kuruluşun denetlenmesi ve gereken derecelendirme vermesi için görevlendiriliyor.*
- *Kuruluşun yapılması için Mısır Yüksek Şûrası görevlendiriliyor.*
- *Osmanlı Yüksek Şûra (Şûrâ-yı Âli-i Osmanî) kuruluşu için Mısır'da iktidardan uzaklaştırılmış Mısır Prensi Aziz Hasan Paşa isimli bir Arap görevlendirir,*
- *Süreci denetlemek için de, Suriyeli Ermeni/Yahudi²⁸¹ Joseph Sakakin'e yetki verilir.*
- *Aziz Hasan ve Joseph Sakakin, 18.° mason ve Osmanlı tebaası değiller!*

Resim 26. Joseph Sakakin

Türk yok; Osmanlı bile yok neredeyse.

²⁷⁹ (Belgelerle Türkiye'de Millî Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909, 2012, s. 15)

²⁸⁰ (Apak, 1958, s. 24-25)

²⁸¹ Farklı kaynaklarda farklı bilgiler verildiğinden ben de karar vermedim, her ikisini de okura iletıyorum.

“Eski ve Kabul Edilmiş Skoç Riti’nde çalışacak Yüksek Şûra’nın reorganize edilmesi için yeterli sayıda Kardeşin 33. dereceye yükseltilmeleri gerekiyordu. Bu konuda Mısır Yüksek Şûrası üyesi ve aynı zamanda Belçika Yüksek Şûrası üyesi de olan Joseph Sakakini Kardeş gerekli katkıda bulundu.”²⁸²

Adımlarda yetkili ve görevli olanlara biraz daha yakın bakalım...

Belçika, Fransa ile Almanya arasında tampon olarak kurulmuş, devlet geçmişi olmayan, Flaman, Fransız, Alman, üç farklı dil konuşan üç farklı etnik yapılı, ufacık bir ülke. Osmanlı’da masonluk için işlem ülkesi olarak seçiliyor. Masonlar için ne kadar gurur verici.

Osmanlı Yüksek Şûrasını kurmakla yetkilendirilen Mısır Yüksek Şûrası da yeni kurulmuş ve 1907’de Belçika Yüksek Şûrası ev sahipliğinde Yüksek Şûralar toplantısında, Mısır Yüksek Şûrası onaylanmış ve tanınmış. EKSİR kurallarına göre, Yüksek Şûraları onaylayan tek otorite Amerika Güney Yetki Alanı (GYA). Buna karşın, kuruluş açıklamalarında, Amerika Güney Yetki Alanından hiç söz edilmez, Amerika Güney Yetki Alanı tarafından verilmiş bir berat yok. Bu şu anlama geliyor; Mısır Yüksek Şûrası, kurallara göre kabul edilmiş, *düzenli* bir Yüksek Şûra değil. Ortada belge ve kanıt yok.

Baş mason Enver Necdet Egeran da bu gerçeği görmüş;

“Gerek Skoç Riti Türkiye Yüksek Şûrası’nı ve gerekse Türkiye Büyük Maşırkını, Osmanlı Ordusunda görevli Mısır Prenslерinden Aziz Hasan Paşa ile İstanbul’da yerleşmiş bulunan Belçikalı Joseph Sakakini Biraderler kurmuşlardır. Anlaşılan ya Mısır’dan veya Belçika’dan tanınmayan bir Yüksek Şûradan izin almışlar ve Büyük Maşırkı da Yüksek Şûranın vesayeti altında örgütleyip yürütmüşlerdir.”²⁸³

Gerçek budur. 1909 ‘da kurulmuş olan Osmanlı Yüksek Şûrası, mason hukukuna göre yok hükmündedir, kuralsızdır, tanınmamıştır.

Belçika ‘da alınan kuruluş kararında dikkati çeken bir nokta da, Osmanlı’da kurulacak Yüksek Şûranın, Osmanlı topraklarında faaliyette bulunacağı söylenmekle beraber, Yüksek Şûranın adı **“Türkiye Yüksek Şûra” (Turqui Suprem Consei)** olarak belirtiliyor.

Daha Osmanlı parçalanmamış, Türkler ayrı bir devlet kurmamışlar. Mısır’da özerk olsa da Osmanlı’ya bağlı bir coğrafya. Mason hukukuna göre de, ana devlet coğrafyasında, bağımsız bir mason örgütü, Yüksek Şûra ve Büyük Loca kurulamaz ama Mısır’da kurulmuş! Belli ki, emperyalistler daha o zaman Osmanlı’yı kafalarında parçalamış, olası her devlet için ayrı bir masonik organizasyon kurma peşindedir. Uluslararası siyaset ve hukuka göre, 1914 ‘e kadar Osmanlı İmparatorluğu, Mısır eyalet yönetimi arasında yapılmış ve Avrupa ülkelerinin tanıdığı, kabul ettiği anlaşmaya göre, Mısır Osmanlı’ya bağlı, özerk bir eyalet. 1909’da durum bu.

Mısır, Osmanlı’nın eyaleti; ama masonlara göre bağımsız bir devlet.

Belçika ‘da alınan karara göre İstanbul’da kurulan Yüksek Şûranın adı; **“Türkiye Yüksek Şûra” (Turqui Suprem Consei)** ama İstanbul ‘da kurucuların verdikleri adlar, **“Şura-yı Âl-i Osmanî” (Osmanlı Yüksek Şûra)** ve **“Maşırık-ı Azam-i Osmanî” (Osmanlı Büyük Doğu)**. İstanbul ‘da yerli masonlar Türk sözcüğünü kabul etmiyorlar, Osmanlı sözcüğünü yeğliyorlar. Haklılar, Türk değıller ki!

Bizim yerli masonların *milli* dedikleri bu yapı; Türk milliliğı değil, Belçika, Fransa, İtalya devletlerinin milli kimliğı ile Rum, Ermeni, Levanten, Yahudi milliliğı!

²⁸² (Yavuz Selim Ağaoğlu, 2016, s. 32)

²⁸³ (Egeran, Gerçek Yüzüyle Masonluk, 2015, s. 41)

Emperyalistler her zaman çıkarları gerektirince, kendi koydukları kuralları çiğnemekte bir an tereddüt etmezler. Mısır yerel mason örgütlerinin kuruluşu da bu şekilde mason kurallarına aykırıdır; Mısırlı bir Arap'ın Osmanlı yerel mason örgütlerini kurması da vahimdir.

Osmanlı devlet hiyerarşisi içinde kabul edilemeyecek bir diğer nokta, Osmanlı Devletine bağlı bir eyaletten kişi, bünyesinde Osmanlı Sadrazamı (Başbakanı), bakanlar, ordu komutanları olacak bir yapının yerel Osmanlı Yüksek Şûrasının başı olmasıdır. Devletin tüm hiyerarşisini kökünden sarsacak bir yapılanmadır. İleride kuruluş duyurularında göreceğiz, Yüksek Şûra kurucuları Osmanlıya "ikinci vatanım" diyen yabancılardır. Osmanlıyı ana vatan kabul etmeyen Osmanlı'daki "yerli" masonların! Bunların Osmanlı'nın devlet erkine saygı göstermemeleri, milli çıkarları benimseyip, savunmaları söz konusu olamaz, olmadı da zaten. Olmadı da.

Kuruluş sürecine bakalım.

3 Mart 1909, Osmanlı Yüksek Şûra Kuruluş Kararı

Yüksek Şûra kurulması için en az 9 tane *genel müfettiş* ünvanlı 33.° mason gerektiğini söylemişim. Belçika'da alınan kararlar doğrultusunda, İtalya Yüksek Şûrası Aziz Hasan Paşa'ya 18'den 33'e kadar tüm dereceleri "çat" diye verir ve istediklerini de 33 yapma yetkisini de ekler.

Boyacı küpü gibi, 18.° olarak küpe giren, 33.° olarak çıkıyor.

3 Mart 1909 tarihinde Yüksek Şûra kuruluşu için yapılacak toplantıya davet edilenler:

Mehmet Talat (Paşa)
Midhat Şükrü Bileda
Mehmet Cavit
Dr. Rıza Tevfik Bölükbaşı
Mehmet Arif
Nesim Mazelyah
Mehmet Galip
Michel A. Noradounghian
Davit J. Cohen
Osman Âdil
Fuat Hulusi Demirelli
Asım bey.

Türk ve Müslüman ismi taşıyan masonların hepsi Sabetaycı, Yahudi dönmeleri; diğerleri de Ermeni, Rum ve Yahudi. **Türk ve Müslüman yok!**

3 Mart 1909'de seçilmiş bu masonlar, İstanbul'da yaptıkları toplantı tutanağının asıl kopyası, **resmi dil Osmanlıca değil, Latin harfleri ile Fransızca tutulmuştur.**

Türk olmayanların, Ulusal anadil bilinci olmayanların, nasıl ulusal bir örgüt kurabilecekleri düşünülebilir? Kurulan yapı tam bir sömürge örgütlenmesidir. Sömürge'nin siyasi ve kültür emperyalizmi işte budur!

3 Mars 1909 No 1

A. L. G. D. G. A. de l'Un.

LIBERTÉ,

ÉGALITÉ,

FRATERNITÉ

TÜRKİYE SÜPREM KONSEYİ
BELGELİK ve KİTAPLIĞIordo ab Chao
Union, Force, Progrès.

Suprême Conseil de Turquie du 33e et dernier degré du Rite Ecossais ancien et accepté.
Pouvoir régulateur de l'Ordre pour l'Empire Ottoman et ses dépendances.
Siège à Constantinople.

Sous Prince Aziz Hassan S. G. S. G. du Rite régulier 33e du dernier degré du Rite Ecossais ancien et accepté, élevé à ce degré de S. G. S. G. par le Sup. Cours confédéré d'Égypte reconnu à la Conférence Internationale de Bruxelles tenue le 10 au 15 Juin 1904 ayant domicile en Turquie et où n'existant pas de Sup. Cours régulier en Turquie.

En les prérogatives accordées en ce cas aux S. G. S. G. J'ai procédé à la formation d'un S. C. pour la Turquie ayant droit sur tout le territoire de l'Empire Ottoman et ses dépendances en conférant 1° le 33e et dernier degré à l'Ill. Gr. Mehmed Talat Bey à nous deux au
" Djavid Bey à nous trois au
" Rahmy Bey à nous quatre au
" Midhat Chukri à nous cinq au
" Dr Riza Tewfik Bey à nous six au
" Xessim Masghah à nous sept au
" Michel Noragoumghian à nous huit au
" David J. Cohen à nous neuf au
" X Osman Adil à nous dix au
" X Assim Bey à nous onze au
" Mehmed Aarif à nous douze au
" Mohamed Fouad Houleui à nous treize au
" Galib bey

Ayant pour ce fait le chiffre requis et au delà de ce que prescrit l'art 5 § 1 des grandes Constitutions de 1786 -

Le nombre de neuf membres étant suffisant pour constituer un Suprême Conseil, nous déclarons le Suprême Conseil du Rite Ecossais ancien et accepté régulièrement constitué.

Les Membres présents ont à l'unanimité de vote consenti à se conformer aux statuts et règlements des grandes Constitutions de 1786 et de ce que décidé en tout et pour tout à la Conférence Internationale tenue à Bruxelles du 10 au 15 Juin 1904 et ce afin d'appartenir à la Confédération des Supr. Cons. Confédérés.

Tout en ayant constitué le Suprême Conseil régulier du Rite pour l'Empire Ottoman et ses dépendances, avons décidé de nous réunir à une prochaine séance pour répartir les charges des Dignitaires du Supr. Cons. par vote unanime.

Aurons clos le présent procès-verbal conformément aux prescriptions et formalités du Rite.

Fait et rédigé à Constantinople le 3 Mars 1904 L.: W.: et de W.: L.: 5909

TÜRKİYE SUPREM KONSEYİ
BELGELİK ve KİTAPLIĞI

Osman

Vu attesté
L'assistant Conseil
Pakalinski

Kuruluş tutanağının çevrilmiş kopyasına bakalım:

“Yüksek Şûra 1909 REORGANİZASYONU KURULUŞ ZAPTI

E.U.M.Y.Ş.

HÜRRİYET, MÜSAVAT, KARDEŞLİK

Ordo ab Chao Birlik, Kuvvet, Terakki Eski ve Kabul Edilmiş Skoç Ritinin Sonuncu ve 33. Derecesi Türkiye Yüksek Şûrası Osmanlı imparatorluğu ve tevabii için Rit 'in nâzımı Merkezi İstanbul 'da imzalanmıştır.

*Biz, **Türkiye'de ikamet eden** ve 10 ila 15 Haziran 1907 tarihlerinde Brüksel'de toplanan milletlerarası Konferansta tanınmış Mısır Konfedere Yüksek Şûrası'nca HBUMf derecesine yükseltilmiş bulunan muntazam Eski ve Kabul Edilmiş Skoç Riti Sonuncu ve 33. derecesi HBUMf. Prens Aziz Hasan, Türkiye'de bir muntazam Yüksek Şûra'nın bulunmadığını;*

Bu gibi hallerde 1768 Büyük Konstitüsyonlarının HBUMf. lere tanıdığı imtiyazları nazarı dikkate alarak, Osmanlı İmparatorluğunun bütün topraklarında ve ona tâbi bulunan memleketlerde hak sahibi olmak üzere, Türkiye için bir Yüksek Şûra kurmaya tevessül ettik ve Sonuncu ve 33. dereceyi:

Mün.²⁸⁴ K. Mehmet Talât bey'e ve biz ikimiz

Mün. K. Cavit bey'e ve biz üçümüz

Mün. K. Rahmi bey'e biz dördümüz

Mün. K. Midhat Şükrü bey'e ve biz beşimiz

Mün. K. Dr. Rıza Tevfik bey'e ve biz altımız

Mün. K. Nesim Mazliyah'a ve biz yedimiz

Mün. K. Michel A. Noradounghian 'a ve biz sekizimiz

Mün. K. David J. Cohen'e ve biz dokuzumuz

Mün. K. Osman Adil bey'e ve biz onumuz

Mün. K. Asım bey'e ve biz onbirimiz

Mün. K. Mehmet Arif/e ve onikimiz

Mün. K. Mehmet Fuat Hulûsi'ye ve biz onüçümüz

Mün. K. Galip bey'e tevcih eyledik.

Böylece 1786 Büyük Konstitüsyonlarının 5 inci maddesinin 1 inci fıkrasında aranan sayıya ve fazlasına ulaşılmış bulunduğundan,

Bir Yüksek Şûra'nın kurulması için dokuz azâ kâfi olduğuna göre bizler, Eski ve Kabul Edilmiş Skoç Riti Yüksek Şûrasının muntazam olarak kurulmuş olduğunu beyan ve ilân ediyoruz.

1786 Büyük Konstitüsyonlarının statü ve yönetmeliklerine ve Birleşik Yüksek Şûralar Konfederasyonuna katılabilmek için Brüksel'de 10 ila 15 Haziran 1907'de toplanan Milletlerarası Konferansta kararlaştırılan her hususa tamamiyle uymağa, hazır bulunan azaların oybirliği ile karar verilmiştir.

Osmanlı imparatorluğu ve ona tâbi memleketler için Rit'in muntazam Yüksek Şûrasını kurduktan sonra, Görevlilere mükellefiyetlerini tevdi etmek üzere yakın bir oturumda tekrar toplanmaya ittifakla karar verdik. Rit'in hüküm ve formalitelerine uygun olarak bu tutanağı kapadık.

3 Mart 1909 ve 5099 (Mason Yılı) da İstanbul'da düzenlenmiş ve kaleme alınmıştır.

²⁸⁴ Mün. K.; Münevver / Aydın Kardeş, Kırmızı Localarda masonik bir unvan.

Aziz Hazan

*Görülmiş ve tasdik edilmiştir
Müşâvir, J. Sakakini”²⁸⁵*

Görüldüğü gibi, toplantıya katılanlar sıra ile birbirlerini 33.° mason yaparlar. *Muta nikahı* gibi bir şey, ahlaki değerleri yok sayarak...

Kuranlar, Osmanlı tebasıyız, Türküz demiyorlar;

“Biz, Türkiye’de ikamet eden...”.

Türk olmadıklarını açıkça beyan ediyorlar, çünkü Türk değiller.

3 Mart toplantı tutanağında Prens Aziz Hasan, Türkiye’de bir muntazam Yüksek Şûra’nın bulunmadığını söylemekte ve diğer kurucular da buna katılmaktalar; 1861 Yüksek Şûra kuruluşuna gönderme yoktur, aksine alan boştur denmektedir.

Günümüzde HKEMBL ve ÖMBL masonları, 1861 ‘de kurulmuş Yüksek Şûranın düzenli olduğunu, buna göre alanın boş olmadığını ifade edip, 1909 kuruluşunun bir yeniden yapılandırma olduğunu söylemekte. Kendi kuruluş belgesini yalanlıyorlar. Nedenini Türkiye Bölümünde anlatıyorum.

Eric Anduze, yerli masonların karşıtı olarak, benimle aynı fikirdedir, Osmanlı / Türkiye Yüksek Şûrayı Türk saymaz;

*“Osmanlı masonik obediyanının kuruluşunu hazırlayan Yüksek Şura, Türk ve yabancı uyruklu masonlar arasından seçilen kardeşlerden oluşmuştur; değişik obediyanlar ve değişik milliyetlere sahip bu kişiler, aynı çatı altında bir araya gelmişlerdir; Türkler, Yunanlılar, İtalyanlar, Ermeniler ve hiç kuşkusuz Fransızlar da bu kuruluşa dahil olmuşlardır. **Bu denli değişik milletten oluşan bir obediyanın, nasıl Türk obediyanı olarak tanımlanabileceği sorusu akla gelebilir.** Zira katılımcılar Avrupalıdır; obediyanın kaderini elinde tutan ve yöneten İtalya Büyük Dogusu’dur.”²⁸⁶*

Mason Reşat Atabek, 1 Ağustos 1934’de, Büyük Loca’nın 25. Yıl Kutlama toplantısında;

“... 13/6/1909 tarihinde David Kohen, Nicola Forte ve Mişel Nuradukyan biraderlerin toplanıp Meşîki Azamı kurma kararını aldıklarını ve bu toplantının Hacopulo pasajında toplantının yapıldığını bildirdi.”²⁸⁷

²⁸⁵ (İşmen, Kasım 1994, sayı.14, s. 28)

²⁸⁶ (Anduze, 2012, s. 75)

²⁸⁷ (Atabek, Meşrik-ı Azam’ın Faaliyeti Üzerine Bazı Açıklamalar, 1985, s. 10)

İstanbul'da, Yüksek Şûra Görevlendirme Toplantısı, 25 Haziran 1909

Mart 1909'dan 25 Haziran 1909'a kadar hiçbir çalışma yapılmaz. Neden acaba? Bilmiyoruz. Sonra Yüksek Şûra kurucuları toplanırlar. Toplantı tutanağı aşağıda verilmektedir.

A. L. G. D. G. A. de l'Un.

LIBERTÉ, ÉGALITÉ, FRATERNITÉ

ordo ab Chao
Union, Force, Progrès.

Suprême Conseil de Turquie du 33.e et dernier degré du Rite Ecossais ancien et accepté.
Pouvoir régulateur de l'Ordre pour l'Empire Ottoman et ses dépendances.
Siège à Constantinople.

Elections du Suprême Conseil

Vénérable Grand Commandeur
Son Altesse le Prince Aziz Hassan

Le Vénérable Lieutenant Grand Commandeur
David Bey Ministre des Finances Empire Ottoman

Le Vénérable Grand Inspecteur Général
Mehmed Talat Bey Vice-Président au Parlement Ottoman

Le Grand Chancelier, Secrétaire Général
David J. Cohen Directeur Assurances Victoria de Berlin

Le Grand Orateur, Procureur général de l'Ordre
Mishal Chukri Député au Parlement Ottoman

Le Grand Trésorier Hospitalier
Nessim Marziah Député au Parlement Ottoman

Le Grand Archiviste Bibliothécaire
Michel Soradounghian Négociant

Le Grand Maître des Cérémonies
Dr. Rıza Tawfik Bey Député au Parlement Ottoman

Le Grand Capitaine des Gardes
Osman Adil Adjoint au Préfet de la Ville de Constantinople

Le Grand Porte Estandart
Rahmy Bey Député au Parlement Ottoman

TÜRKİYE SÜPREM KONSEYİ
BELGELİK VE KİTAPLIĞI

Membres actifs du Supr. Conseil

Galib Bey Sénateur Empire Ottoman
Mohamed Fouad Houlucî Député au Parlement Ottoman
Mehmed Aarif " " "
Assim Bey Secrétaire de S. M. I. le Sultan Mehmed V
Djahid Bey Député au Parlement Ottoman
Osman Talat Avocat
Galib Bey Commandant en Chef de la Gendarmerie à Cons/ple
Sarim Kibaré Négociant
Sabri Kiatib Zade " à Salonique

Le Sous-Gr. Conseil
[Signature]

Le Gr. Chanc. Secr. Gén.
[Signature]

Atteste
L'assistant Conseiller
[Signature]

TÜRKİYE SÜPREM KONSEYİ
BELGELİK VE KİTAPLIĞI

Türkçe çevirisi:

“Sani-i Azami Kainatın Şanı Celilesine (1)

Hürriyet-Eşitlik-Kardeşlik

ORDO AB CHAO

İttihat - Kuvvet - Terakki

Kadim ve Makbul İskoç Ritinin 33. ve Son Derecesi Şûrayı Alisi,

Türkiye ve Tabileri Memleketlerde Tarikatın Nazımı

İstanbul Merkezi

Kadim ve Makbul İskoç Ritinin 33. Derece azalan İstanbul Vadisinde.

Münevver ve Pek Muktedir. (2) Prens Aziz Hasan Paşanın Reisliğinde toplandılar.

Celse açıldı:

Reis, 10 ila 15 Haziran 1907 tarihlerinde Brüksel'de akdolunan Milletlerarası Konferansa iştirak etmiş olan 33. dereceli Pek Münevver ve Pek Muktedir J. Sakakini Biraderin İstanbul'da hazır bulunduğunu bildirdi ve Masonluğun yüksek menfaatlerinin icabı olarak celseye alınmasını teklif etti.*

Sakakini Birader celseye alınarak tanıtıldıktan sonra, Yüksek Şûrayı teşkil eden Büyük Umumi Müfettişler arasında mevki aldı ve söz istedi. Kıdemi dikkate alınarak kendisine söz verildi:

33. dereceye terfi (ikaaf) edilmiş olup birinci tersimatta isimleri yazılı bulunan Büyük Umumi Müfettişlerin adedini sordu. Bu cihet tespit edildikten sonra keyfiyetin 1786 Anayasasına uygun bulunduğunu bildirdi. Hazır bulunan biraderlerin hareket tarzlarını tasvip ederek yeniden tesis ve teşkilatlandırmanın muntazam olduğunu beyan etti.

Osmanlı İmparatorluğu Yüksek Şûrasının 1861 senesinde Fransız Yüksek Şûrasına bağlı bir Büyük Umumi Müfettiş tarafından tesis edilmiş olduğunu, burada hazır bulunan Pek Münevver ve Pek Muktedir (P. Mün. ve P. Muk.)²⁸⁸ Prens Aziz Hasan Paşanın amcası merhum Prens Halim Paşanın sözü geçen Yüksek Şûranın Hakim Büyük Amiri olduğunu, keyfiyetin Coodall ve Findel biraderler tarafından muntazam olarak tanınmış bulunduğunu ve vakıanın resmi bültenlerin tetkikinden anlaşılmış bulunduğunu bildirdi. (A.B.D. Cenup Jüridiksiyonu Resmi Muamelatı, Charleston 1869, Sayfa 175-178)²⁸⁹.

Büyük Anayasaları ihlal etmeksizin, yabancı kuvvetler tarafından ihlal edilemeyecek olan ve memleketimiz için kazanılmış hak bulunan bu Anayasa'nın yürürlükte bulunmasına rağmen Yüksek Şûra sabık hükümetin siyasi durumu yüzünden ne muntazam çalışabilmiş, ne de hayatiyetini devam ettirebilmiştir. Bu husus dikkate alınarak 1907 Brüksel Konferansı'nda bu memleketin serbest ve müsait sayılabileceği karar altına alınmıştır.

²⁸⁸ Yüksek Şûra da en üst yöneticilere verilen unvanlar.

²⁸⁹ Burada referans verilmiş olan belgede, Prens Halim Paşanın adı geçmediği gibi, 1861'de Hyde Clark'ın kurduğu söylenen Yüksek Şûradan söz edilmekte, uzun uzun kurulması ve bağlantıları anlatılmakta ancak durum kuşkulu bulunup, ek belge istenmekte ve belgeler gelinceye kadar bu oluşumu tanımama kararı belirtilmekte. Albert Pike da, o dönemde Osmanlı'da düzene uygun kurulmuş bir YŞ olmadığını belirtmiş. 1909'da Osmanlı YŞ'nı kuranlar apaçık yalan söylemişler ve bunu resmi belgeye de yazmışlar üstelik. Referans verdikleri belge de doğru değil. Bu durumda bizim yerli masonların kök olarak sahiplendikleri Osmanlı Yüksek Şûrası, milli olması bir yana, sahtekarlıkla kurulmuş. Eski Cumhurbaşkanı ve Başbakanlarımızdan Süleyman Demirel'in **“Var mı bunun başka izah tarzı?”** sözlerinin tam yeridir!

33. Dereceli P. Mün. ve P. Muk. J. Sakakini B., sözü geçen İskoç Riti Yüksek Şûrasının tam manasıyla uyku halinde bulunmasından ve Brüksel Konferansında cereyan eden konuşmalardan sonra, şimdiki halde kurulmuş olan Yüksek Şûranın tekrar tanzim ve teşkilinin usulüne muvafık olduğunu ve 1786 Anayasasına uygun bulunduğunu söyledi ve memleketin yabancı bir kuvvet tarafından istilaya uğraması halinde de, Türkiye Yüksek Şûrasının kıdem hakkının devam ettirilebileceğini, bu hakların bugün burada bulunan ve Osmanlı İmparatorluğu Yüksek Şûrasını teşkil eden azalarına da şümül- lendirilebileceğini bildirdi.

İdari servisler teşkilatını kurmak ve şimdiki durumunun bütün icaplarını yerine getirebilmek için yardımda bulunmayı teklif eden P. Mün. ve P. Muk. J. Sakakini B.i, hazır bulunan bütün biraderler candan tebrik ederek samimi teşekkürlerini bildirdiler.

1786 Büyük Anayasalarının tayin etmiş olduğu 9 muvakkat vazifelinin seçimlerine geçildi. Osmanlı İmparatorluğu'nda Yüksek Şûra kurulduğunun ve seçimin, sirkülerler gönderilmek suretiyle, Konfederasyondaki Masonik kuvvetlere bildirilmesi kararlaştırıldı.

1907 yılında Mısır delegesi olan ve Brüksel Büyük Şapitrinin Büyük Güneş Şövalyesi derecesini haiz bulunan P. Mün. ve P. Muk. (2) J. Sakakini B.in huzuru ile burada bulunan Yüksek Şûra azaları Anayasalara ve delegeleriyle temsil edilmiş olan Yüksek Şûraların Brüksel Milletlerarası Konferansında verdikleri kararlara riayet etmeyi vaad ederler, ve Konfederasyona girmek ve Ritlere ait her hususa uymak istediklerini beyan ederler.

Rit için yapılan alkışlardan sonra P. Muh. (3) Büyük Şansölye **Umumi Katip, müzakere edilen hususları konfederasyondaki Masonik kuvvetlere bildirmek üzere, toplamakla vazifelendirilmesi kararlaştırıldı.** Celse Rit formalite icaplarına uygun olarak kapatıldı.

İstanbul, 25 Haziran 1909 - Mas. Sene 5909

İmzalar:

Cavit, Talat, Davit J. Cohen, Midhat Şükrü, Nesim Mazliah, M. Noradounghian, Dr.Rıza Tevfik, Osman Adil, Rahmi Galip, Mehmet Fuat Hulusi, Mehmet Arif, Asım Cahit, Osman Talat, Galip, Sarım Kibar, Sabri Katipzade

Büyük Katip Hak. Azam

David J. Cohen Aziz Hasan

Hazır Bulunan Müşahit Müşavir; Sakakini

(1) Evrenin Ulu Mimarının Yüce Şanına

(2) Pek Münevver ve Pek Muktedir

(3) Pek Muhterem”²⁹⁰

Koyu kısımlara bakar mısınız; efendilerine hemen rapor veriyorlar. Hemen Avrupa'ya sevinçle 14 Temmuz 1909 'da mektup yazıp, duyururlar.

“1909 kuruluşuna büyük destek vermiş olan Belçika Süprem Konseyine bir ektup yazarak tanınma ve karşılıklı kardeş ilişkisi kurma kararını alırlar. Zaten daha önce Kuruluş Bildirisi ve Görevliler Listesi kardeş kuruluşlara gönderilmiştir. (Bakınız Mason Dergisi Özel Sayı, Ekim 2009).”²⁹¹

²⁹⁰ (Belgelerle Türkiye'de Milli Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909, 2012, s. 15)

²⁹¹ (Belgelerle Türkiye'de Milli Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909, 2012, s. 32)

Sorular ve değerlendirme

Mimar Sinan sayılarında diğer tutanakların, mühürlü Fransızca asılları da belge olarak verilirken, 25 Haziran 1909 toplantısının belgenin aslı ortada yok. Verilen Türkçe Çevirisi. Asılı nerede acaba ve çeviriyi neye göre yaptılar? Bu soruya ben yanıt vereyim, kopyası Özgür Masonlar da ve 150. Yıl kitaplarında yayınlamışlar. İki yapı arasında, Mehmet Remzi Sanver 'in döneminde arşiv paylaşımı olduğuna göre, neden HKEMBL bu belgeyi kendi yazılarında, arşivlerinde tutmaz? Ortada bir yalan dönüyor ama ne?

Çeviri metin içinde, yani toplantı tutanağı denen metin içinde bir seçim ve görevlendirme yapıldığı söylenmekte ama liste verilmemektedir.

O zaman; "25 Haziran 1909 günü yapılan toplantıda, Prens Aziz Hasan Paşa, Hâkim Büyük Amir; Joseph Sakakini, Hakim Büyük Amir Yardımcısı; Mehmet Cavid, Hâkim Büyük Amir Kaymakamı; Mehmet Talat Bey Umumi Büyük Müfettiş ; Midhat Şükrü Büyük Umumi Hatip; David Cohen Büyük Umumi Kâtip olarak geçici vazifeliler seçildiler."²⁹² ifadesi nereden alındı?

Bu doğru ise, neden toplantı tutanağında yok? Tutanağın aslını göremediğimiz için, Tutanakta olduğuna dair kuşularımız var. Buna göre çevirinin aslının aynısı olmayıp, sonradan eklemeler ve çıkarmalar mı yapılmıştır?

Verilen çeviri metin aslının aynısı ise, Mart toplantısında söz etmedikleri ve yok saydıkları, buna göre de Yüksek Şûrayı yeni kuruluş olarak verdikleri halde, yaklaşık 3 ay sonra, 25 Haziran'da bir anda 1861 Yüksek Şûrasını nereden ve nasıl buldular da, yeni kuruluş yerine, yeniden yapılandırma (reorganizasyon) demekteler? İki toplantı tutanaklarındaki bu tutarsızlık ve çelişkinin nedeni nedir, hangisi doğrudur?

25 Haziran 1909 Tutanağını imzalayanları anımsayalım: Cavit, Talat, Davit J. Cohen, Midhat Şükrü, Nesim Mazliah, M. Noradounghian, Dr.Rıza Tevfik, Osman Adil, Rahmi Galip, Mehmet Fuat Hulusi, Mehmet Arif, Asım Cahit, Osman Talat, Galip, Sarım Kibar, Sabri Katipzade. Bunların kaç **Türk** ve **Müslüman**? Hiçbirisi!

Emmanuel Carasso, David Cohen, Michel Noradounghian her yerde varlar, burada da. Gözlemci, denetçi, Belçika ve Mısır'da masonluk yapan Fransa/Belçika uyruklu, Rum/Yahudi²⁹³ asıllı Joseph Sakakini.

Sakakini'nin nerede 33.° aldığı belirsiz. Aldıysa da Aziz Hasan'a 33.° verme yetkisinin kimden aldığı da belirsiz.

Bir Yüksek Şûranın düzenli sayılması için Amerika'da var olan Güney Yetki Alanından berat ya da onay alınmış olması gerek. Böyle bir berat veya onay yok.²⁹⁴

²⁹² (Belgelerle Türkiye'de Milli Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909, 2012, s. 20)

²⁹³ Farklı kaynaklarda farklı verilmiş.

²⁹⁴ Yok derken, masonik kaynakların hiçbirinde verilmediğinden hareketle; HKEMBL arşivini ellerinde bulduran, yöneten ve mason tarihi üzerine yazan, BL ve YŞ üst düzeyleri ve yöneticileri masonlar Ergin Koparan, Ahmet Şenkurt, Yavuz Selim Ağaoğlu'na sordum, hiçbirisi var diyemedi, lafı değiştirdiler ya da yok dediler. Bu belgeleri, HKEMBL ve ÖMBL arşivlerine erişebilen M. Remzi Sanver'e de sordum, Yavuz Selim Ağaoğlu'na yönlendirip, aradan sıyırdı. Ayrıca Yüksek Şûra'nın 33.° ve halen yönetiminde olan bir en kıdemli masona da sordum, O da "biraz karışık, sana yüz yüze anlatırım" diye kaçtı. Bütün bu sorular ve yanıtları e-posta ortamında olup, yazışmalar arşivlerimde bulunmaktadır.

A. L. G. D. G. A. de l'Un.

LIBERTÉ

ÉGALITÉ

FRATERNITÉ

ordo ab Chao
Union, Force, Progrès.

Suprême Conseil de l'Empire de 33es et dernier degré de l'Ordre Ecossais ancien et accepté.
Souverain Régulateur de l'Ordre pour l'Empire Ottoman et ses dépendances.
Siège à Constantinople.

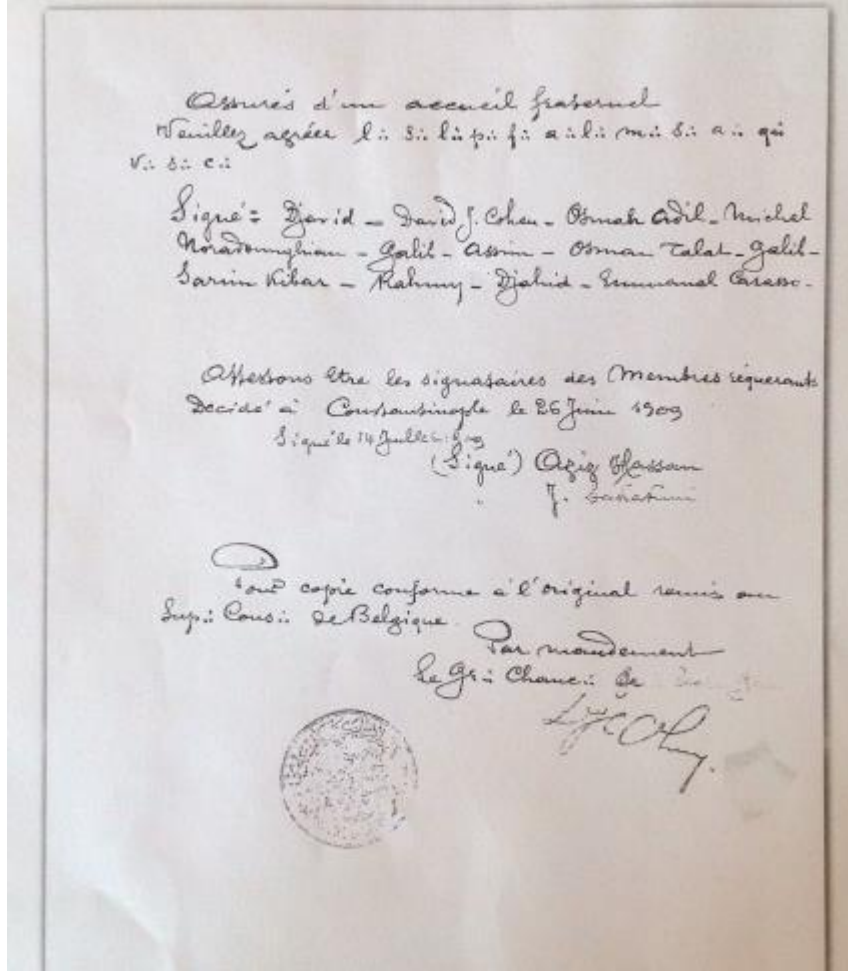
Tr.: Puiss.: Suprême Conseil de Belgique
et des Pays sous son Obédience

59 Rue de Louvain

Bruxelles

Les Ouvriers Maçons réguliers désignés au tableau
ci-joint Cher: Nod: du 30e degré et formant
l'Arrière-pays au Rite Ecossais ancien et accepté dans
la Vallée de Constantinople animés du désir de voir
le Vénérable Rite définitivement établi dans l'Empire Ottoman
après avoir rempli les formalités voulues conformément
aux Grandes Constitutions de 1786 ont procédé à la
formation du Supr: Cons: Ecossais du 33e et dernier
degré dont Circulaires et procès-verbaux vous ont
été remis et soumis par pli recommandé N° 781 à
la date du 9 Oct.

Ils s'adressent au Tr.: Puiss.: Suprême Conseil
de Belgique pour voir ratifier leur procédure et
soliciter en même temps la Daseute de votre
Tr.: Puiss.: Suprême Conseil pour la reconnaissance
officielle du Suprême Conseil Ecossais pour l'Empire
Ottoman avec sign: à Constantinople ; -

Belge 10 Belçika Yüksek Şûrasına rapor

Belçika'ya verilen raporda bazı masonların Osmanlı siyaset ve bürokrasisindeki görevleri gururla verilmiş. Devleti nasıl ele geçirdikleri anlaşılın diye.

"Cavit Bey; Maliye Bakanı

David J. Kohen; Berlin'de Victoria Sigorta Kumpanyası Müdürü

Osman Adil; İstanbul Vali Yardımcısı

Michel Noradunyan; Tacir

Galip Bey; Senatör

Asım Bey; Majesteleri Sultan Hazretlerinin özel Kalem Müdürü

Osman Talat; Avukat

Galip Bey; İstanbul Jandarma Kumandanı

Sarim Kibar; Tacir

Rahmi Bey; Meclis'de mebus

Cahit Bey; Meclis'de mebus

Emmanuel Karasso; Meclis'de mebus."²⁹⁵

²⁹⁵ (Belgelerle Türkiye'de Milli Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909, 2012, s. 32)

Osmanlı Yüksek Şûra yapılanması

Yönetim görevli listesi

Ünvan	Hür Masonlar 25 Haziran 1909 Geçici	Hür Masonlar 21 Aralık 1909
Hakim Büyük Amir	Prens Aziz Hasan Paşa	Prens Aziz Hasan Paşa
Hakim BA 1. Yrd.	Jozef Sakakini	Jozef Sakakini (Mısır/Belçika)
Hakim BA 2. Yrd.	Mehmet Cavid	Mehmet Cavid
Birinci B. Devlet Nazırı	--	Süleyman Faik Paşa
Birinci B. Dev.Nazırı Yrd.	Mehmet Talat Paşa ²⁹⁶	Mehmet Talat Paşa/ Şubat 1911'den sonra Halil P.
Büyük Sekreter	Davit J. Cohen	David J. Cohen
Büyük Umumi Hatip	Midhat Şükrü	Michel A. A. Noradounghian
Büyük Hazine Emni	--	Osman Talat Bey
Büyük Hazine Emni yrd.	--	Emmanuel Carasso ²⁹⁷
Büyük Muhakkik (Soruşturucu)	--	Dr. Rıza Tevfik
Arşiv ve Kütüphane Md.	--	Mehmet Arif
Büyük Koruyucu	--	Galip Paşa
Büyük Koruyucu Yrd.	--	Mehmet Fuad Hulusi
Büyük Tören Ustası	--	Sarim Kibar
Büyük Sancak	--	Midhat Şükrü
Büyük Kılıç Taşıyan	--	Rahmi
Selânik Temsilcisi	--	Sabri Katipzade

152

Osmanlı Yüksek Şûra Baş masonları

Yıl	Baş mason	Baş mason yrd.
1909 - 1913	Aziz Hasan	Mehmet Cavit
1913	Sakakini / Midhat Şükrü	Mehmet Cavit
1915 - 1926	Mehmet Ali Baba	Fuat Hulusi (Demirelli)

Yüksek Şûra baş masonunun unvan adı Hakim Büyük Amir'dir. Biz baş mason demeyi sürdüreceğiz.

²⁹⁶ 19 Haziran 1909 tarihinde Dahiliye Nazırı olan Mehmet Talat Bey, görevini Şubat 1911'de Halil Bey'e devretmiştir. Şubat 1917 tarihinde Said Halim Paşa'dan Sadrazamlığı devralmış, Paşa unvanı kendisine sadrazam olması nedeniyle bu zaman verilmiştir. Talat Paşa, Sadrazamlığı Ekim 1918'de Ahmet İzzet Paşa'ya bırakmıştır.

²⁹⁷ Emanuel Karasu'nun devlete yaptığı vagon satışlarında yolsuzluk yaptığı daha sonra ortaya çıkacak ve hüküm giyecektir. Masonlar hazinelerini/paralarını tam adamına emanet etmişler. Ciğerin kediye emanet edilmesi olmuş.

Yüksek Şûra Üyeleri

Yıl	33.° Egemenler
21 Aralık 1909	Prens Aziz Hasan Paşa, Mehmet Cavit, Josef Sakakini, Süleyman Faik, Mehmet Talat, Davit Cohen, Michel A. Noradounghian, Osman Talat, Mehmet Arif, Sarim Kibar, Galip Paşa, Midhat Şükrü, Dr.Miralay Mehmet Ali Baba, Faik Süleyman Paşa
1910	İbrahim Müslim
1912	Jak Suhami
1922	Viktor Algranti, Moiz Fresko, Saim Hüsnü Onat, Tevfik Hamdi, Arsen Arsenyan, İsmail Faik Başar, Dr. Miralay İlyas Modyano, Dr. İsmail Hurşit, Servet Yesari, Degan, Besim Ethem, Halit Habbab, Zeki Derviş, Moris Mayer

Yüksek Şûra Şeref Üyeleri

Fahri Büyük Görevlileri – Ömür Boyu:

Fahri Hâkim Büyük Amir²⁹⁸, Belçika Yüksek Şûrası Hâkim Büyük Amiri Kont Cobiet D'Allvifila

Şeref Üyeleri:

Belçika Yüksek Şûrası Büyük Şansölyesi Umumi Kâtip Alphonse De Paepe 33.°

Yunanistan Yüksek Şûrası Hâkim Büyük Amiri Emmanuel Galanis 33.°

Lüksemburg Büyük Dukalığı Masonluğunun Büyük Üstadı Joseph Junk 33.°

153

Vatanımız Yunan Orduları tarafından işgal edilip, Türk ulusunun sivil halkı katledilip, tecavüz edilirken; Osmanlı masonları, yabancılarla mason örgütleri kurup, Yunanlı baş masona şeref üyeliği veriyorlar.

Türkiye'de masonların milli dedikleri kurucularının ihanetleri. Haini sahiplenen de haindir.

1909 Yüksek Şûra beratı kimde ve nerede?

Daha sonra HKEMBL arşivlerinden sorumlu ve Büyük Görevliler Kurulu üyesi mason Ergin Koparan 'a Yüksek Şûra berat meselesini sordum;

- 1.11.2017'de yanıtladı;

"Arşivde Yüksek Şûra patentini veya sureti bulunmuyor. Bu patentlerin varlığından yazılı kaynaklarda söz edildiğini hatırlamıyorum."

Yüksek Şûra 'nın 33 kişilik yönetiminde bulunan 33.° mason Mehmet Tuncay Birand 'a da Facebook da sordum.

Resim 27 Ergin Koparan

- 1.08.2017'de

"Bölünme sonrası 1909'da alınmış olan Yüksek Şûra (YŞ) patentini hangi tarafta kaldı; Özgürlerde mi, Hürlerde mi? Bildiğim kadarıyla, Lozan mutabakatına göre bir ülkede 2 YŞ olamıyor. Öyleyse iki Yüksek Şûra nasıl çalışıyor?"

²⁹⁸ Hâkim Büyük Amir, HBA : Yüksek Şûra baş masonu

- 2.08.2017'de aldığım yanıt

“Patent konusu oldukça karışık bir konudur. Uygun bir zamanda konuşuruz. Yurt dışındaki belli başlı YŞ'ların tanıyıp işbirliği yaptığı (ABD GÜNEY Jüridiksiyonu dahil) YŞ bizim EKSR TYŞ'dır.

En iyi dileklerim ve KSS”

“İki YŞ olmaması Berlin Anayasası icabıdır. Ama mesela ABD de 2 YŞ olacağı öngörülmüştür.”

Berat konusu oldukça karışık olmaması gereken bir konu. Ya vardır ya yoktur.

ABD Güney Yetki Alanı Hür'lerin Yüksek Şûrasını tanıyormuş!

Mason Mehmet Tuncay Birand 'ın bir ülkede iki Yüksek Şûra olabileceği konusunda verdiği örnek Amerika. Amerika Güney Yetki Alanı adlı Yüksek Şûra, dünyada tüm Yüksek Şûraların patronu. Diğer Yüksek Şûra da, Amerika Kuzey yetki Alanı; biri ABD'nin Kuzeyi, diğeri ABD'nin Güneyi ve tüm dünya patronu.

Dahası ABD'de bir de Siyahiler için bir Yüksek Şûra var. Mason Tarikatı ve Emperyalizm I kitabımda anlattım; Amerika beyaz masonu ırkçıdır, siyahi masonu locasında istemez. Hür insandan saymaz çünkü. Siyahi Amerikalılar da ayrı Büyük Localar ve Yüksek Şûra kurmuşlar.

Resim 28 M. Tuncay Biran (ön sıra oturanlar sağdan 2.)

Bir daha söylersek;

- ABD eyaletlerden oluşan bir devlet
- Her eyalette bir beyazlar için bir siyahlar için 2 büyük loca ve her birinin de Yüksek Şûraları var.
- EKSR Yüksek Şûraların Amerika Güney Yetki Alanı; Amerika Güney yarısı ve tüm dünyanın, Amerika Kuzey Yetki Alanı, ABD Kuzey yarısının patronudur.
- ABD'deki tüm Yüksek Şûraları, Kuzey ve Güney Yetki Alanları onaylamış, antlaşmalarla karara bağlamış.
- **Türkiye** ulus devlet, eyalet yapısı yok. **Türkiye** de var olan iki Yüksek Şûra bir birini mason olarak kabul etmiyor, tanımıyor. **Türkiye** de İngiliz masonluğuna bağlı olanların kurduğu ve Fransız masonluğuna bağlı olanların kurduğu iki ayrı Yüksek Şûradan söz ediyoruz. Amerika da söz edilen, kendi başına, İngiliz masonluğuna bağlı masonların kurdukları birden fazla Yüksek Şûradan söz ediliyor. Hepsi de bu yapıda mutabıklar. Örnek Türkiye'ye benzemiyor.

Sonuç;

- 1909 Yüksek Şûra kuruluşu hiçbir anlamda masonik hukuka göre yapılmamış, düzenli değil.
- HKEMBL ve ÖMBL tarihçeleri hiçbir hükmü olmayan, yalnızca avcı palavrası niteliğinde kahve sohbeti içinde kurulmuş, dünyada tanınmamış bir yapıyı, kökleri, temelleri sayıyorlar.
- İngiltere B. Büyük Locası yani efendileri, Türkiye Büyük Locasının başlangıcını 1970 olarak kabul eder, 1861, 1909 değil. Tanıyana kadar da etmediği hakaret kalmaz, süründürür.
- Masonların kendi içlerindeki tanıma durumları bir yana Osmanlı Mason Tarikatı Yüksek Şûra ve Büyük Locası Türk ve milli değil!

Bu kadar yalan, bir yapı için çok değilmiş? İnanılabilirlik ve güvenilirlik kaldı mı?

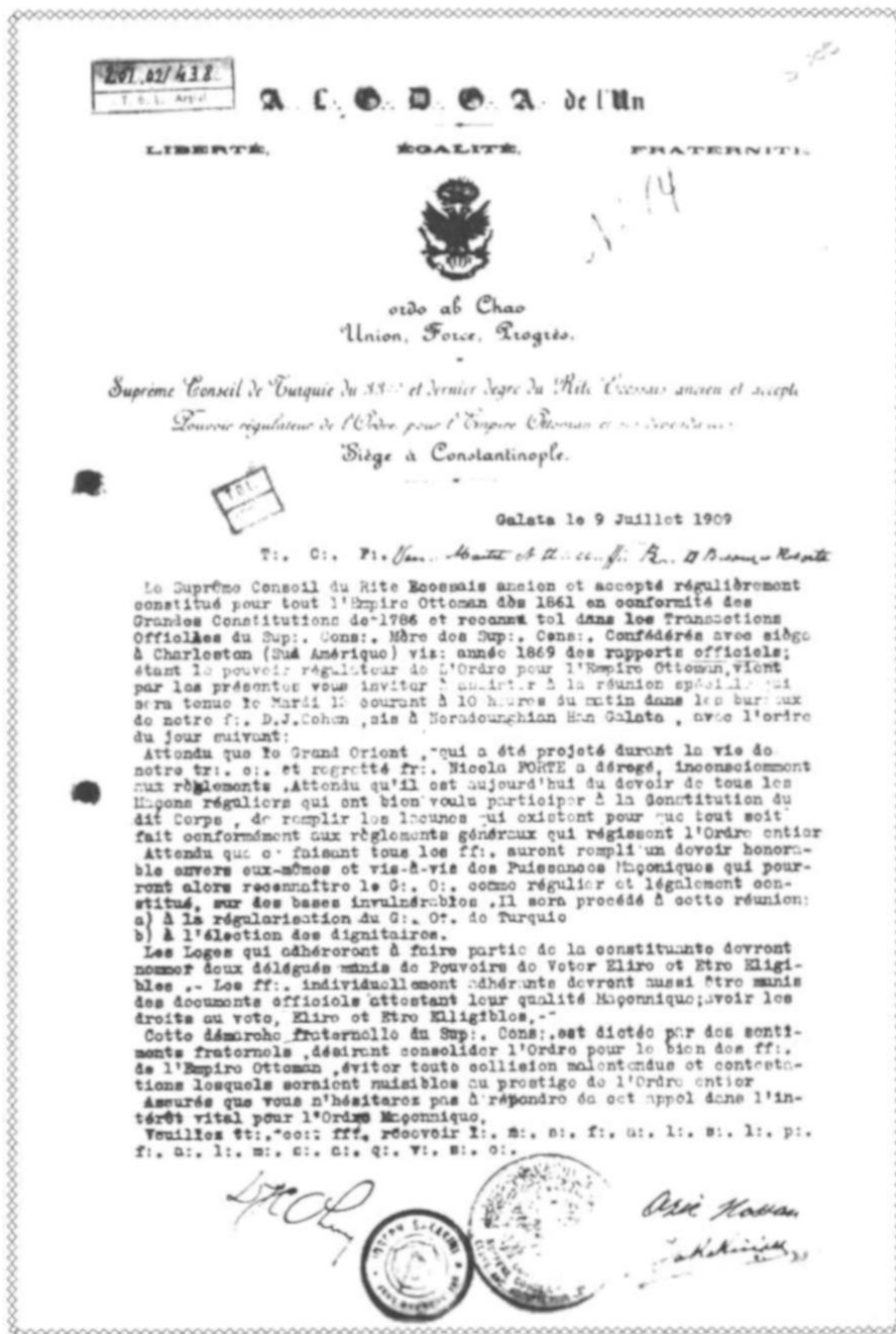
Büyük Doğu / Büyük Loca Kuruluşu

Osmanlı Büyük Doğusu, Fransız masonluğu kuralları içinde, Yüksek Şûra tarafından yukarıdan aşağıya doğru kurulmuştur.

13 Temmuz 1909 Toplantısı

9 Temmuz tarihinde davetiye

9 Temmuz 1909 tarihinde, Aziz Hasan Paşa, seçtiği bazı masonlara davetiye gönderilir.

Belge 11 Büyük Loca Toplantı Çağrısı, 9 Temmuz 1909²⁹⁹

09.07.1909 Gönderilen davetiyeden;

“Ülkedeki tüm Localara ve Kardeşlere Tamim”

“13 Temmuz Salı günü saat 10 da Galata'da Noradounghian Han'ında kardeşimiz D. J. Cohen'in işyerinde yapılacak”

“Nicola Forte gerçekte başarılı olup, Yüksek Şûra kurmasına, tam bu sırada ölmesine ya da öldürülmesine karşı, Forte hakkında dedikodu düzeyinde yazılmakta ve başarısız gösterilmekte”

²⁹⁹ (Belgelerle Türkiye'de Milli Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909, 2012, s. 24)

“Kurucular arasına katılacak Localar, seçme ve seçilme yeteneklerine sahip iki delegeyi namzet göstermelidirler. Şahsen katılacak kardeşler de, seçme ve seçilme haklarını edinmiş bulunmalı ve Masonik vasıflarını belirten resmi belgelere sahip bulunmalıdırlar.”

“İmza : Aziz Hasan İmza: David J. Cohen İmza: Joseph Sakakini”³⁰⁰

13 Temmuz 1909 tarihli toplantı

Toplantıya katılanlar³⁰¹

Ad Soyad	Loca	Bağlı olduğu merkez
Yorgi Chassiotis	Renaissance Locası Bizansio	Fransa
Andre Antipas	Risorta Locası Bizansio	İtalya
Viktor Mordo	Risorta Locası Bizansio	İtalya
Em.Fevzi Menahem	Risorta Locası Bizansio	İtalya
Jak Suhami	Risorta Locası Bizansio	İtalya
Viktor Algrante	Risorta Locası Bizansio	İtalya
Edvard de Nari	Risorta Locası	İtalya
Osman Talat	Meşrutiyet Locası	İspanya
Jean Siotis	Renaissance Locası	Fransa
Rafael Ricci	Italia Risorta Locası	İtalya
Aziz Hasan	Mısır	Fransa
David J. Cohen	Renaissance Muh.Locası	Fransa
Michel Noradounghian	Renaissance Muh.Locası	İtalya
Bohor Kamhi	Macedonia Risorta	
Yorgi Chassiotis		
Andre Antipas		
Viktor Mordo		

Toplantı tutanağını,

- imzalayanlar; Üstadı Muhteremler De Nari, Noradounghian, Ricci, Siotis, David J. Cohen, Meşrutiyet Locasından Osman Talat ve katılanlar.
- onaylayanlar; Yüksek Şûra baş masonu Aziz Hasan, 33°, genel sekreteri David J. Cohen, 33°, Belçika Yüksek Şûrası yani emperyalist efendiler adına gözlemcisi Joseph Sakakini, 33°

³⁰⁰ (Belgelerle Türkiye'de Milli Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909, 2012, s. 25)

³⁰¹ (Belgelerle Türkiye'de Milli Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909, 2012, s. 28-29)

RÉUNION DU 13 JUILLET 1909

Frères présents répondant à la Circulaire du 9 Juillet 1909

Georges Chanoine	R. L. Roubaix	1 ^{er} de 1 ^{er} de 1 ^{er}
André Assipon	R. L. Roubaix	1 ^{er} de 1 ^{er}
Ulysse Bédou
Em. Félis Roubaix
J. Embrun
Victor Agreste
Ed. De Nari	Ym. R. L.
Omar Talat	R. L. Constantin-Hauteville Sup. Com. de St. Julien	1 ^{er} de 1 ^{er}
Jean Nègre	Ym. R. L. La Bassinière	1 ^{er} de 1 ^{er}
Raphaël Riou	Ym. R. L. La Bassinière	1 ^{er} de 1 ^{er}
André Jannin
David J. Cohen	Ym. R. L. Roubaix
Mikhaïl Stodoudoukhine
Behar Canhi	R. L. Roubaix	1 ^{er} de 1 ^{er}

Séance

Conformément à la Circulaire du 9 Juillet 1909 invitant les Loges et le R. de la Vallée à une réunion portant l'ordre du jour suivant :

- A) A la régularisation du Gr., Or., de Tarque.
B) A l'élection des Dignitaires.

se sont présentés des R., Vénérables et des R., mentionnés dans la liste de présence.

Après diverses questions concernant l'Ordre, le R., Ven., De Nari, a soulevé une question laquelle a été approuvée, c'est-à-dire, que pour compléter les votes amonés de tous les R., Maçons qui désirent la formation du Corps Régulateur pour les trois degrés, il serait nécessaire de réunir sur invitation tous les R., ou délégués des Loges à une autre réunion spéciale pour pouvoir décider sans contestation.

Le R., David J. Cohen propose de remettre à une séance spéciale avec conditions expresse que les délégués et R., présents soient munis de pouvoirs absolus, d'adhérer à la formation du dit Corps ou de ne pas y adhérer ; Ceux qui adhéreront d'ores et déjà sont considérés faisant partie de la Constituante et après adhésion il sera procédé avec le groupe des adhérents aux prescriptions voulues :

1re Liste distinctive des Dignitaires et Officiers pouvant être élus aux Charges et Dignités du Corps Constituant.

3

2° Après avoir procédé au scrutin secret et réuni les votes, les proclamer momentanément ;

3° Ensuite procéder à l'installation des Dignitaires et Officiers ;

4° L'on décidera sur les règlements interposés à adopter soit en prenant celui d'une Puissance régulière reconnue ;

5° Nommer une Commission Spéciale qui élaborera les dits règlements, y porter les modifications dans l'intérêt de l'Ordre ;

6° Ces règlements avec ou sans modifications seront lus en Assemblée Générale pour être discutés, revêtus ou ratifiés ;

7° Une Circulaire sera ensuite envoyée à tous les Pouvoirs Maçonniques, les informant que la Grande Loge ou Gr., Or., déjà proposée et dont avis avait été donné, vient d'être définitivement constitué conformément aux Statuts Généraux de l'Ordre entier ;

8° Le Sup., Com., Excom., de son côté, en informera tous les Pouvoirs Maçonniques afin qu'il soit bien noté que ce Corps Constitué est le seul Pouvoir Régulateur des trois degrés.

Après lecture il a été décidé à l'unanimité que la séance plénière sera tenue le Dimanche 1er Août au Temple Maçonnique sis à la rue Coulepeux à 9 heures du matin.

En foi de quoi nous avons clos le présent procès-verbal en jouant le 13 Juillet 1909 à midi précis et ont signé avec nous les R., Ven., Maï. De Nari, Stodoudoukhine, Riou, Félis, David J. Cohen, le R., Omar Talat de la R., L., "Constitution", et tous les R., mentionnés présents.

Pour copie conforme à l'original dressé et signé en session le même jour, mois et an que dessus.

Le Gr., Chanoine, Secr., Gén.

(Signé) David J. Cohen 33.

Vu Constaté :

Le Secr., Gr., Commandeur

(Signé) Asik Hassan 33.

L'Assistant-Comité

(Signé) Joseph Sakahini 33.

- O tarihte Osmanlı Yüksek Şûranın kurduğu 3 yerli loca varken, bu toplantıya hiçbirinden delege katılmamıştır. Çağrılmadılar mı, yoksa bu oluşuma katılmıyorlar mı?
- Sözde bir milli Büyük Doğu/Büyük Loca kuruluyor, ama toplantıya İtalya, Fransa Büyük Doğularına bağlı localardan, seçimlere katılıp, oy kullanmak üzere yetki belgeleriyle delegeler gönderilmesi isteniyor. Buna mason Güngör Öcal da şaşırması;
- *“İtalya, Fransa ve İspanya obediyanları bağlısı olan Locaların Osmanlı obediyanı Maşrık-ı Azamin kuruluşuna delege yollayarak kuruculuk görevi üstlenmelerini isteyen Şûrâ-yı Alînin bu tutumunu anlamak mümkün değildir. Zira, Şûrâ tarafından kurulmuşlarla birlikte Maşnki oluşturacak, yeterli sayının üstünde Osmanlı Locaları o sırada zaten mevcuttur.”*³⁰³

Mason Güngör Öcal ilke düzeyinde haklı ama gerçek; efendiler kuruyor, elbette efendiler oy kullanacak.

- Cumhuriyet döneminin en karanlık mason kimliklerinden olan, 1946 sonrası baş masonluk yapmış Mim Kemal Öke, 1955 ‘de yabancı merkezlere bağlı locaların (mahfil) davet edilmesini doğal bir durummuş gibi anlatıyor. Bu davetin masonların kendi kurallarını bile çiğnemek olduğunu bilmiyor olabilir mi yoksa işine öyle geldiği için mi böyle söylüyor? Dahası, bu davetin milli duyguları ezip geçmek olmasına da duyarsız.

Acıdır ki, Mim Kemal Öke denen bu kıdemli mason, Atatürk’ün yanında olmuş ve Kurtuluş Savaşı’nı görmüş bir kişidir ve hastalığında emanet edilen bir doktor. Masonluk ne hale getiriyor kişiyi! Okuyalım Mim Kemal Öke’yi;

*“Türkiye Süprem Konseyi, Türkiyedeki bütün dış memleketler ohediyaslarına bağlı kardeşlere ve mahfillere 9 Temmuz 1909 tarihli bir sirküler yayarak kendilerini Türk Mason idaresine iltihaka ve bir (Büyük Maşrık) kurulmak üzere toplantıya çağırıyor. Bu davet kabul ediliyor, iltihaklar oluyor, içtimalar yapılıyor ve 9 Ağustosî 1909 da “Türkiye Büyük Maşrıkı” da teessüs ediyor. Keyfiyet Türkiye Süprem Konseyi tarafmdan dış memleketlere bildiriyor; Fransızca olan bu beyanname şöyle başlar:”*³⁰⁴

- Nerede Osmanlı Büyük Doğusu kurmak için çırpınan **Türkler** ve **Müslümanlar**?
 - Yukarıdaki 14 kişi içinde bir **Türk** ve **Müslüman** ismi görebiliyoruz. O da, Yahudi mason tarihçisi Dumont ‘un yorumu ile Yahudi dönmesi!
- Dahası, Osmanlı tebaası da değiller. İtalyan, Fransız, İspanyol ve Yunan vatandaşları olup, etnik olarak Rum, Levanten ve Ermeniler.
- Katılanların ve seçilenlerin localarına bakar mısınız? Toplantıya katılan masonların tamamı, yabancı locaların üyeleri. Hiçbirisi yerli ve bağımsız bir locanın üyesi değiller. Fransız, İtalyan, Yunan. Mason ilkeleri ve hukukunda böyle bir saçmalık yok.
 - Eleştirdikleri Nicola Forte ‘ye taş çıkartırcasına düzensiz ve dağınık çalışmaktalar. Gereken çoğunluk sağlanamaz, yeni bir toplantı kararı alınır. Katılacak olanların localarından yetki belgesi getirmeleri istenir.

³⁰³ (Öcal, 2012, s. 77)

³⁰⁴ (Öke, Türk Masonluğunun Kuruluşu, 1954, s. 620)

Büyük Doğu/Büyük Loca Kuruluş Toplantısı, 1 Ağustos 1909

15. Temmuz 1909 Davetiye

N° 3

Circulaire N° 2 *Or.: de Constantinople, le 15 Juillet 1909.*

T T.: C C.: F F.:

Faisant suite à la circulaire du 9 Juillet courant :

Après avoir ouvert la séance en présence de plusieurs F F.: Vénérables et Délégués des H R.: L L.: de la Vallée de Constantinople, l'ordre du jour de cette circulaire n'a pu avoir son cours attendu que le quorum réglementaire n'était pas représenté.

Attendu qu'il s'agit de régulariser le Gr.: Or.: Ottoman et mettre en exécution les nobles sentiments de tous les Maçons Ottomans en les mettant tous sous l'obédience d'une même famille, tous les H.: présents ont voté l'ordre du jour suivant :

1° D'inviter et convoquer les L L.: de l'Empire Ottoman de quelle que obédience qu'elles soient, à l'effet de s'unir pour la composition définitive du Corps Pouvoir des Loges Bleues.

2° A la séance spéciale qui aura lieu le 1er Août prochain au Temple de la rue Couloglou à Péra ; les Délégués et H.: qui se présenteraient devront être munis des Pouvoirs absolus d'adhérer à la formation de la Gr.: L.: Nationale Gr.: Or.: à Constantinople et les délégués alors présents, seront considérés d'ores et déjà devant faire partie de la Constituante.

3° Après vérification des pouvoirs des délégués et de leurs qualités Maçonniques, par documents réguliers, il sera procédé :

a) à la rédaction de la liste distinctive des Dignitaires et Officiers qui pourront être élus aux charges et dignités du Corps Pouvoir des Loges Bleues soit du 1er au 3e degré.

b) à la votation par scrutin secret ; et après avoir réuni les votes, à la proclamation des H.: appelés aux charges et dignités.

c) à l'installation provisoire des dits H.: lesquels seront constitués en Comité pour :

d) décider sur les règlements internes à adopter ; élaborer les dits règlements avec faculté d'y apporter les modifications que la commission croira dans l'intérêt de l'Ordre et suivant la situation et besoins du pays.

e) les règlements élaborés avec ou sans modifications devront être lus à l'Assemblée Générale dont la date sera fixée, pour y être discutés, révisés ou ratifiés.

f) après avoir procédé conformément aux règlements pour la Constitution légitime et légale de ce Corps, pour lequel déjà avis avait été donné à divers Pouvoirs Maçonniques comme étant régulier, il sera donné avis alors à la Maçonnerie Universelle, l'informant de sa constitution définitive conformément aux statuts généraux qui régissent l'Ordre entier ;

g) le tout étant en parfaite règle, le Sup.: Con.: Ecosais de son côté, donnera son approbation et en informera les Pouvoirs Maçonniques de la Confédération, afin que ce Corps soit définitivement reconnu régulier. Le Sup.: Cons.: de droit se réserve la surveillance suprême à ce que ce Corps ne déroge pas aux statuts de l'Ordre pour l'honneur et le prestige de la Maçon.: Universelle.

Nous vous invitons par conséquent à répondre à cet appel qui n'a d'autre but que la consolidation de notre institution humanitaire dans ce cher Empire Ottoman lequel en bons Maçons et pionniers du devoir nous le devons considérer notre seconde Patrie adoptive, y ayant nos intérêts vitaux et l'avenir de nos familles.

En ce faisant, nous aurons prouvé et démontré que la Maçonnerie est l'Ecole du grand Idéal, L'Union des peuples et des nations.

Assurés de votre présence et de vous voir coopérer pour atteindre le but sacré que nous visons et devons viser tous.

Veuillez H.: C C.: F F.: recevoir l'expression de nos sentiments les plus L.: A.: L.: S.: L.: P.: C.: H.: L.: S.: M.: A.: Q.: V.: S.: C.:

Le Souv.: Gr.: Com.:
(Signé:) Aziz Hassen 33.

L'assistant Conseiller
(Signé:) Joseph Sakakini 33.

Enregistrée
Le Gr.: Chanc.: Secr.: Gén.:
(Signé:) David J. Cohen.

160

Belge 13 Büyük Loca Toplantı Çağrısı, 15 Temmuz 1909³⁰⁵

³⁰⁵ (Belgelerle Türkiye'de Milli Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909, 2012, s. 30)

160

Toplantıda neler yapılacağı, localarından yetki alarak gelmeleri uzun uzun anlatıldıktan sonra, evrensel masonluğa ve “konfederasyona bağlı tüm Masonik Otoriteleri bilgilendirecektir.” Deniyor. Efendilerine rapor verecek. Şimdi son paragrafa dikkatinizi çekmek istiyorum;

*“Sonuç olarak, iyi Masonlar ve öncü görevliler olarak **sizleri hepimizin ikinci vatani olarak kabullendiğimiz**, hayati menfaatlerimizin ve ailelerimizin geleceğinin bağlı olduğu pek sevgili Osmanlı İmparatorluğunda insan sever kurumumuzu güçlendirmek amacından başka bir amacı olmayan bu tamime cevap vermeye çağırıyoruz.*

Bunu gerçekleştirerek Masonluğun, milletlerin ve halkların birliği Ülküsünün okulu olduğunu ispat edeceğiz ve göstereceğiz.”

İmzalayanlar; Yüksek Şûra baş mason Aziz Hasan 33., Yardımcı ve Gözlemci Joseph Sakakini, 33. Tutanağı tutan; Genel Sekreter David J. Cohen ³⁰⁶

Bu çağrıda ibretlik bir itiraf var, Osmanlı toprağına;

“hepimizin ikinci vatani olarak kabullendiğimiz”

Diyorlar...

Hepsi birden, Osmanlı bizim ana vatanımız değil, “**ikinci vatanımızdır**” diyorlar.

Masonlar arasında **Türk kimliğini** koruyanların vicdanlarına bırakıyorum ve orada ne işiniz var diyorum.

Çağrı yaptıkları masonların Osmanlı Büyük Doğu kuruluşuna katılmaları için teşvik etmek amacıyla, çağırdıkları kişilere, *ikinci vatanlarına* özen göstermelerini istiyorlar.

Osmanlı Devletinin egemen olduğu topraklarda, bu toprakları ana vatan olarak görmeyen, ikamet eden masonlar, Osmanlı Büyük Doğusunu kurdular!

³⁰⁶ (Belgelerle Türkiye'de Millî Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909, 2012, s. 32)

Toplantı tutanağı

N° 4

Suivant Circulaire N° 2

Réunion tenue au Temple Maçon.: à l'Or.: de Constantinople le 1er Août 1909.

TT.: CC.: FF.: PRÉSENTS !!!

Distinctif des Loges	Délégués
- Bessale Risorta	Le Maç.: Vén.: De Nart
- "Veritas" de Salonique Gr.: Or.: de France	Le second Maç.: remplaçant le 1 ^{er} Surv.: remplacé Vén.: Mouton
- "La Renaissance" de Constantinople	A. Salas secr.: et délégué de son Log.
- "Resma" de Constantinople	David J. Cohen
- "Mouhabet Harriet" Avis de la Liberté de Constantinople	Michel Noradounghian
- "Véla" (Persévérance de Constantinople)	S. F. Cassava
- "Chefak" (L'Aurore de Constantinople)	H. F. Niaz
- "Macedonia Risorta" de Salonique	Dr. Mouton Ali
- "Constitution" de Constantinople	Kall David
- "La Fraternité Ottomane" de Constantinople	Dr. Mouton
TT.: Adhérents	Dr. J. Nourhan
"	F. B.
"	Osman Talat
"	Yusuf Naha Nourhan
"	Raffaele Ricci
"	Em. Feizi Moushens
"	Victor Maré
"	Isidore Ounif

Frères présents appartenant à la Maçon.: Ottomane non délégués

- "Véla" de Constantinople	Osman Nall
- "	Nouri Karli
- "	Tevfik
- "Mouhabet Harriet" de Constantinople	Hercule Hkranostepian

La Séance est ouverte à l'Or.: de Constantinople sous la Voûte Céleste à 41° 41' degré 01 minute 15" secondes de latitude Nord, après s'être assurés être à couvert et loin des profanes, ce jour'hui 1er Août 1909 E.: V.: an de V.: L.: 5609.

Conformément à la Circulaire du 15 Juillet 1909, les ff.: réguliers Maçons prennent place dans le Temple de la Vérité pour procéder suivant la teneur de la dite Circulaire portant le N° 2.

Sont présents les TT.: Ill.: TT.: Puiss.: Gr.: Comm.: le Tr.: Ill.: Fr.: Aziz Hassan Pacha 33.: du Sup.: Cons.: Erossais, assisté des TT.: Ill.: FF.: David J. Cohen 33.: Gr.: Chanc.: Secr.: Gén.: Michel Noradounghian 33.: Gr.: Arch.: Bibliothécaire, Osman Talat 33.: et le Tr.: Ill.: Puiss.: Fr.: Joseph Sakakini Bey 33.: Membre du Grand Chapitre Chevalier du Soleil de Bruxelles (Belgique).

Le T.: Ill.: Puiss.: Souv.: Gr.: Comm.: annonce qu'il délègue pour présider les Travaux de cette Séance le Tr.: Ill.: Puiss.: Fr.: Joseph Sakakini Bey 33.: vu ses qualités et rang d'ancienneté, lequel prend le siège de la Présidence.

Occupent les places de 1er Surv.: le Tr.: Ill.: Fr.: David J. Cohen, 2nd Surveillant le Tr.: C.: Fr.: Ricci Raffaele, le fr.: Mercule Diamantopoulo faisant fonctions de Secrétaire. Le Tr.: Ill.: Fr.: Michel Noradounghian 33.: occupe la place d'Orateur. D'autres ff.: présents occupent les autres charges de Loge.

Le Président prononce un éloquent discours exposant le but de cette réunion et remercie tous les ff. présents ainsi que les Loges qui ont envoyé leurs délégués adhérant à cet œuvre méritoire, pour l'organisation du Gr. Orient National dans l'Empire Ottoman, et il compte sur leur sentiment fraternel pour coopérer à répandre la lumière parmi ce cher Peuple Ottoman qui a tant souffert et lequel vaillamment a obtenu un Gouvernement Constitutionnel, s'ayant acquis l'admiration des nations civilisées, il n'a aucun doute et il est certain que les Maçons Ottomans sauront encore de plus se rendre dignes d'appartenir à notre noble Institution qui est toute à l'Humanité.

Parmi les ff. présents se trouve le fr. cc. fr. *Nadra Mouran* Vén. de la R. L. " *La Fraternité Ottomane* " lequel par la voix du 1er Surveillant demande la parole qui lui est accordée par le Président. Il expose : que déjà tant lui qui que les Membres de sa Loge avaient aussi répondu au premier appel lors de projet de la première organisation avec plusieurs ff. ici présents; que dès le début leurs sentiments étaient pour l'Ordre, et que en toute confiance ils croyaient que la dite Loge était régulière, que le programme premier était régulier. Que s'étant éclairés sur la réelle situation ils sollicitaient la régularisation de la dite Loge " *la Fraternité Ottomane* " par le Pouvoir Régulier actuel et d'être admis à faire partie des adhérents de la Maçonnerie Régulière Ottomane.

A cet exposé le Président a répondu par des chaleureux éloges à ses nobles sentiments et exprimés en séance solennelle; et s'adressant à tous les ff. présents il leur a proposé d'ouvrir les bras fraternellement à ses ff. cc. fr. qui s'associent à collaborer pour le bien de l'Ordre dans ce bel Empire Ottoman; il émet aux voix la proposition et au premier coup de maillet et levée de mains, pour l'adoption ou l'opposition à cette proposition.

Le résultat unanime a été favorable à cette démarche et la R. L. " *la Fraternité Ottomane* " a été accueillie et admis à prendre part à l'organisation du Gr. Orient National de l'Empire Ottoman. Le Président invite le fr. cc. fr. *Nadra Mouran* à se présenter devant l'Autel des Serments.

Le fr. *Nadra Mouran* prête le serment voulu conformément aux prescriptions et il signe séance tenante le serment d'obéissance et de respect aux Pouvoirs Maçonniques du territoire Ottoman, au Rite Ecossais ancien et accepté. Ce serment est coté par trois ff. Vén. présents. Une triple batterie et applaudissements ont eu lieu en l'honneur de la nouvelle Loge.

Le Président annonce que l'on procède à la vérification des Pouvoirs des délégués et leur qualité conformément à l'art. 3 de l'ordre du jour.

Les Pouvoirs ayant été vérifiés ainsi que les qualités Maçonniques des délégués dont la liste a été dressée et signée par tous respectivement, le Président demande à ce que suivant l'Article (A) de l'ordre du jour il soit procédé à la rédaction de la liste distinctive des Dignitaires et Officiers qui pourront être élus aux Charges et Dignités du Corps Pouvoir des Loges filiales, soit du 1er au 3^{em} degré.

Le fr. David J. Cohen faisant fonctions de 1er Surv. demande la parole qui lui est accordée.

Il expose que plusieurs ff. de la R. L. " *la Renaissance* " à l'Ord. de Constantinople et dépendant du Sérénissime Gr. Ord. de France ont décidé la fondation d'une Loge ayant pour distinctive " *Les vrais amis de l'Union et du Progrès* " et d'être sous l'obéissance Ottomane; et que cause du manque de temps les formalités prescrites pour la fondation du dit atelier n'ont pu être encore remplies, mais de bien vouloir prendre acte de cette déclaration et que déjà la R. L. " *la Renaissance* " avait donné les preuves les plus sincères de sympathies fraternelles pour l'organisation de la Maçonnerie Ottomane; que la preuve la plus édifiante est la présence ici parmi nous, de trois membres délégués de la dite R. L. " *la Renaissance* ".

Le Président invite le fr. Cohen, 1er Surveillant, à se faire remplacer à son siège par un fr. présent et de bien vouloir passer à l'Autel des Serments; le fr. ff. fr. David J. Cohen, assisté par ses ff. délégués de la dite R. L. " *la Renaissance* " reconfirme cet engagement solennellement devant l'Autel des Serments, dont acte est dressé régulièrement.

Le fr. cc. fr. David J. Cohen demande la parole qui lui est accordée. Il sollicite la suspension des Travaux pour quelques minutes afin que les ff. puissent se consulter dans les pas perdus du Temple au sujet des ff. à élire aux Charges du Gr. Ord.

Le Président, après avoir exposé que les ff. devaient avoir pleine liberté d'action pour le choix des ff. à élire et surtout de bien prendre en considération la nomination et choix de leur Gr. M. surtout en ce moment où la Maçonnerie Ottomane se réveille entourée d'adversaires qui pourraient nuire à l'Ordre et détruire notre belle œuvre; leur recommandant que le choix soit fait parmi les ff. énergiques et actifs pour les Travaux afin d'arriver à un bon succès.

quelques instants et ce, pour donner le temps aux ff. de se concerter mutuellement.

Après quelques instants les ff. reprennent place dans le Temple; après s'être assurés que nous étions à couvert des profanes, au coup de maillet, le Président réactive les Travaux de la tenue

conforme à l'ordre du jour. On procède au scrutin secret pour toutes les nominations et les charges des Dignitaires et Officiers devant composer le Gr. Ord. National dans l'Empire Ottoman, avec siège à Constantinople; le troisième tour de scrutin qui est celui du ballottage les votes ont été réunis devant l'Autel des Serments en présence de tous les ff. présents.

Le Tr. Ill. Fr. Gr. Orateur Michel Noradounghian, assisté du Fr. Vén. De Nari Edouard et du fr. Felzi Ménaheim dépoilent le scrutin, par lequel il résulte toutes des boules blanches sans exception pour la nomination du Gr. Maître. Le choix et votes unanimes se portent sur le fr. Ill. Fr. Mehmed Talat 33e. Vice-Président du Parlement Ottoman; il est procédé de même pour le Gr. Maître Adjoint. Le choix et votes unanimes sont portés pour le Tr. Ill. Fr. Galib bey 33e. Commandant de la Gendarmerie; il est procédé de même pour toutes les autres charges de Dignitaires et Officiers et à l'unanimité sont élus et nommés 1er Surveillant Dr. Mehmed Ali 33e. Fr. Vén. de la R. L. "Mashhad Harriet", 1er Surv. adj. le fr. De Nari Edouard Vén. Maître de la R. L. "Bisunzio Rivista" lequel Loge est passée sous l'Obedience Ottomane, 2^{em} Surveillant fr. Casan Fehmi Nisai fr. Vén. de la R. L. "Resna", 2^{em} Surv. adjoint fr. Nadra Moutan Vén. de la R. L. "La Fraternelle Ottomane". Orateur Dr. Riza Tewfik 33e. député, adjoint M. Noradounghian 33e. orateur, Secré. Arch. Osman Talat 33e. avocat, fr. Casanova Soine, Felzi Ménaheim et Errera Dario adjoints, Trés. Hoepf., Soria Kibar et Dr. Modano Vén. de la R. L. "Cheffak", Econome Archiviste Dr. Souhami Jacques, 1er Maître des Cérémonies Ricci Raharfo, 2^{em} Maître des Cérém. Kelekian Diran, 3^{em} Osman Schib, 1er Expert Nail Rechid bey Vén. de la R. L. "Vesir", 2^{em} Exp. Dr. Robos bey Camli, 3^{em} Albert Victor, 4^{em} Tawfik bey.

Après avoir complété les nominations conformes au vote et suivant les prescriptions du Règlement, le fr. Président annonce que malgré avoir rempli aux dites formalités lecture et être donnée encore du résultat des élections et qu'un coup de maillet à main levée, il demande l'approbation par levée de main ou s'il y a abstention. Cette formalité est répétée à trois fois et par la levée de main les élections et nominations sont approuvées à l'unanimité.

Séance tenante le Président invite le fr. Secrétaire d'en résumer le résultat; le résultat des élections pour le Gr. Ord. Nat. Ottoman est déclaré ainsi approuvé et séance éclose tenante par tous les ff. présents lequel est visé par le Président des Travaux.

La proclamation des Dignitaires et Officiers est faite par le Président et répétée aux ff. des deux Colonnes par le 1er et 2^{em} Surv. et déclarée installation provisoire remenant à une séance et tenue solennelle à laquelle seront invités toutes les Loges et ff. de la Vall. de Constantinople pour l'inauguration du Gr. Ord. Nat. dans l'Empire Ottoman. La loi et fr. 1er Surv. D. Nari émanant à ce que l'alinéa (d) soit pris en considération.

Le Président expose qu'il serait nécessaire de se réunir très prochainement pour nommer la Commission au sujet des règlements internes à adopter; que aujourd'hui le Gr. Ord. National Ottoman est régulièrement constitué et doit dès aujourd'hui baser sur une procédure conforme aux règlements il serait nécessaire de se réunir afin que ce même Corps Fournir territor. comme la Commission à cet effet.

Après consultation et avoir entendu l'Orateur ff. présents il a été décidé de se réunir lundi 9 Août 1909 à 9 heures p. m. pour donner cours à l'alinéa (d) de l'ordre du jour; quant à leur cours et exécution ne pourront avoir lieu qu'après avoir rempli le nécessaire de l'alinéa (d) par conséquent l'ordre du jour étant épuisé la parole est libre et accordée aux ff. qui la demandent par les voies régulières.

Le Tr. Ill. Fr. David J. Cohen demande la parole qui lui est accordée. Il fait les éloges du fr. et fr. Paik militaire distingué dont le courage et dévouement appartiennent à l'histoire des événements en Turquie. Le Tr. C. Fr. Paik est présent parmi Nous en séance, et il appartient à la R. L. "Macedonia Rivista" de Salonique; il demande à ce que une triple batterie en son honneur soit faite.

Le Président remercie le fr. et fr. David J. Cohen d'avoir attiré l'attention de tous les ff. présents envers ce fr. et fr. Paik et s'associant aux sentiments du fr. David J. Cohen, il déclare au fr. Paik que ce n'est point seulement les ff. présents qui applaudissent, mais bien la M^{re}connerie Universelle répandue sur les deux hémisphères qui est joyeuse d'avoir un aussi vaillant fr. et pour lequel il remercie le G. A. de l'Unit. de l'avoir conservé parmi nous l'ayant sauvé des actes du dernier barbarisme et lâcheté dont il a été victime dans les événements. Le fr. et fr. D. J. Cohen rappelle que parmi les ff. ces héros qui ont combattu aussi pour la liberté nous ne devons pas oublier le fr. Ill. fr. Mohamed Arslan Emir victime de la détestable réaction. Il demande à ce que tous les ff. s'unissent à lui, pour une triple batterie de deuil. Les ff. à l'Ordre et en signe de deuil procèdent à la triple batterie de deuil, en respect et profondément émus en honneur et mémoire de notre fr. et fr. regretté.

Le Président annonce qu'à l'époque prescrite par les règlements, il est un devoir pour nous de

³⁰⁷ (Belgelerle Türkiye'de Millî Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909, 2012, s. 33-36)

1 Ağustos 1909 Pazar günü Beyoğlu-Hacopulos Pasajı Lokalinde ikinci defa Genel Kurul toplanır.

Toplantıya katılanlar

Ad Soyad	Büyük Loca ve Locası
Prens Aziz Hasan	Osmanlı Yüksek Şûra Baş mason Vatan L
Avukat Osman Talât	İspanya, Constituti L
Herkül Diyamantopulo	İspanya, Constituti L
Tüccardan Erera Dario	İspanya, Constituti L
Bohur Kamhi	İtalya, Makedonya Rizorta L
Raphaelle Ricci	İtalya, Rizorta L
Victor Algrante	İtalya, Bizansio Rizorta L
Edouard de Nari	İtalya, Bizansio Rizorta L
Feyzi Menahem	İtalya, Bizansio Rizorta L
Jak Suhami	İtalya, Makedonya Rizorta L/Şafak L
André Antipas	İtalya, Makedonya Rizorta L
Victor Mordo	İtalya, Bizansio Rizorta L
Jacque Kalderon	İtalya, Bizansio Rizorta L
Faik Süleyman Paşa	İtalya, Makedonya Rizorta L
Michel Noradounghian	Fransa, La Renaissance L/ Terakki ve İttihat Hak.Muhipleri
David J. Cohen	Fransa, La Renaissance locası / Terakki ve İttihat Hakiki Muhipleri
Solon H. Casanova	Fransa, La Renaissance locası / Terakki ve İttihat Hakiki Muhipleri
Georges Chassatis -	Fransa, Renaissance L
Jean Siatis -	Fransa, Renaissance L
A. Salem	Fransa, Veritas L
Josef Sakakini	Mısır/Belçika/Vatan L
Ahmet Nesimi, Mebus	Vatan L
Dr. Miralay Mehmet Ali Paşa	Mühîbbânî Hürriyet L
Nail Reşit	Vefa L
Avukat Osman Saip	Vefa L
Nuri Nazif	Vefa L
Sabah muharrirlerinden Tevfik	Vefa L
Posta Müdürü Sadık	Vefa L
Dr. Miralay İlyas Modyano	Şafak L
Eczacı Osman Fehmi	Mısır Resne L
Mutasarrıflardan Hilmi	Mısır Resne L
Nadra Moutran	Uhuvveti Osmaniye L

Toplantı tutanağından

- Uhuvvet-i Osmaniye Locasının Osmanlı Büyük Doğusuna katılması onaylanır. Locanın başkanı Nadra Moutran.
- *“Başkan, özellikle, uyanmakta olan Osmanlı Masonluğunun Nizam'a zararı dokunabilecek ve güzel eserimizi yıkabilecek hasımlarla çevrili olduğu bu zamanda ... “*
- Oyları sayanlar; Michel Noradounghian, De Nari Edouard, Fezi Menahem.
- İmzalayanlar; Hakim Büyük Amir Aziz Hasan, 33°, Joseph Sakakini, 33°, Raffael Ricci, Nail Reşid, Osman Talat, Hercule Diamantopoulo, De Nari, Errera, N. Moutran, D. Keiekian, Em. Fevzi Menahem, Dr. Modiano, Faik, B. Camhi, Tefvik, Algranti, V. Mordo, H. Kazim, H. Hilmi, J. Calderon, O. Sahip, locası Comendinger, Dr. Mehmed Ali, Osman Fehmi Niyazi, Sadık, Ahmed Nessim, Dr. Souhami.

Seçim Sonuçları

Görevi	Ad-Soyad, Bilgiler
Baş mason – Büyük Üstad	Mehmet Talat Sai, Meclisi Mebusan Reis vekili
Baş mason Yrd.	Galip Bey, Jandarma Komutanı
Birinci Nazır	Dr.Mehmet Ali, Muhibban-ı Hürriyet Muh.locası
Birinci N. Yrd.	Edouard de Nari, Bizansio Risorta Muh.locası
İkinci Nazır	Osman Fehmi Niyazi, Resne Muh.locası
İkinci N.Yard.	Adra Moutran, Uhuvvet-i Osmaniye Muh.locası
Hatip	Dr.Rıza Tefvik
Hatip Yrd.	Michel A. Noradounghian , Tüccar
Sekreter	Osman Talat, Avukat
Sekreter Yrd.	Solon Kazanova
Sekreter Yrd.	Fevzi Menahem
Sekreter Yrd.	Dario Errera
Hasenat Emini	Sarim Kibar, Tüccar
Hasenat E. Yrd.	Dr. Modiano, Şafak Muh. locası
Hazine Emini	Dr. Suhami
Birinci Teşrifatçı	Rafael Ricci
İkinci Teşrifatçı	Diran Kelekyan
Üçüncü Teşrifatçı	Osman Saib
Birinci Sorgulayıcı/Muhakkik	Nail Reşit, Vefa Muh. locası
İkinci Sorgulayıcı/Muhakkik	Dr. Bohor Kamhi
Üçüncü Sorgulayıcı/Muhakkik	Viktor Algrante
Dördüncü Sorgulayıcı/Muhakkik	Tefvik Bey

³⁰⁸ (Belgelerle Türkiye'de Millî Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909, 2012, s. 38-41)

ÖMBL açıklamalarında bakın ne deniyor;

“Toplantıya katılan ve görevli seçilen kardeşlerin localarına ve bağlı oldukları değişik büyük doğulara bakıldığında, Osmanlı Büyük Doğusu ’nun kurulması için nasıl bir evrensel kardeşlik zincirinin kurulduğu daha iyi anlaşılır.”

Milli bilinç, milli kimlik nerede?

Sorular ve değerlendirme

- İlk toplantıya katılan on dört kişiden ancak bir kişi Türk olabilir.
- Toplantı duyurusundaki açıklamaya göre 14’ü de Osmanlı’yı “ikinci vatan” saymakta. Osmanlı tebaası değiller, haliyle **Türk** ve **Müslüman** da değiller.
- İkinci toplantı da yirmi dokuz kişiden, on bir **Türk** - **Müslüman** ismi sayılabiliyor. Ancak bunlardan bir tanesinin, kendi beyanına göre **Türk** ve **Müslüman** olmadığına eminiz. Bu durumda kalan 10 kişinin **Türk** ve **Müslüman** olduğuna nasıl karar vereceğiz? Ortada bir de bilim insanlarının da ifade ettiği Sebataycılar ve gizli Ermeniler söz konusu iken.
- Yüksek Şûranın kendisine bağlı 4 loca kurduğu söylenmekte; Vatan, Muhibban-ı Hürriyet, Şafak ve Vefa.³⁰⁹ Bir de Celil Lâyikteş ’in arşivde bulduğu bazı belgeler Osmanlı Maşrık-ı Azaminin kuruluşuna, Kudüs’ün liman şehri Yafa’da, Fransa B. Doğusu bağlısı olarak 1905’de kurulmuş olan ‘Barkai’ Locası da İstanbul’da Maşrık-ı Azamin kuruluş toplantısına Şükrü Abdelnur adlı delegesi ile katılmış³¹⁰. Ancak, Barkai locasını toplantıya davet eden, Şûrâ-yı Alî / Osmanlı Yüksek Şûra olmayıp, doğrudan Bisanzio Risorta Locası. Olacak şey değil!
- Buna karşın Osmanlı Büyük Doğusu kuruluşunda ‘görev alanlar’ arasında kabul ediliyor. Barkai locası, Fransız Büyük Doğusuna bağlı mı, bağımsız mı? Belli değil.
- Kuruluş kararları ortada olmadığı gibi, bu localar da tamamen masonik ilkeler dışında, düzensiz olarak kurulmuşlardır.
- Oysa yukarıda listesi verilen gelen temsilcilerin büyük kısmı dört yerli loca dışında, yabancı Büyük Locaların altında çalışan localardan. Bunların bazıları daha sonra Osmanlı Yüksek Şûraya katılacak ama kuruluş tarihinde halen “ecnebi” mason örgütlerinin altındadırlar. Bu masonik kurallara kesinlikle aykırıdır ve bu şekilde kurulan yapı Fransız veya İngiliz masonluğu sistemlerinde, düzenli mason locası olarak kabul edilemez, yani mason sayılmazlar.
- Bir de çift localılar var. Örneğin Michel Noradounghian, David J. Cohen, Solon H. Casanova gibi. Hem La Renaissance L hem de Terakki ve İttihat Hakiki Muhipleri L üyesiler. Locaların üyeleri olduğu söylenen masonlar da, başka ülkelerin merkezlerine bağlı locaların asil üyeleridirler. Bir mason ancak bir locanın üyesi olabilir. Gerçekte Fransa masonluğuna bağlılar ama Osmanlı masonluğu içinde yer almaktan da geri durmuyorlar. Sahtekârlık. Bu konuyu daha ayrıntılı olarak, ileride Michel Noradounghian ’ı konuşurken ele alıyoruz.
- Bu toplantıya, bir öncekinin yaklaşık iki katı, 29 delege katılır.

³⁰⁹ Cumhuriyet döneminde uykudan sonra bölünmeye giden süreçte, İngiliz B. BÜYÜK locası’nın, Türkiye BL’nı tanımama meselesi altında bu kuruluşlar yatar. Çünkü bu localar İngiltere B. BÜYÜK locası düzenlilik kurallarına göre kurulmamış, başka bir masonik üst örgüt tarafından tepeden kurulmuşlardır.

³¹⁰ (Lâyikteş C. , Barkai Locası)

- Toplantıyı, Belçika Yüksek Şûra ve Mısır Büyük Doğudan Yahudi/Ermeni Joseph Sakakini yönetiyor.
- Orhan Koloğlu, bu toplantıda oy kullananların dağılımını şöyle vermiş;

“Konumuz açısından bizi ilgilendiren bu seçimde oy kullananlar ve seçtikleri kişilerin milliyetleri daha doğrusu cemaatleridir. Seçen 29 kişinin dağılımı: Türk 11, Yahudi 9, İtalyan 4, Mısır 3, Ermeni 1, Rum 1.”³¹¹

Koloğlu 11 Türk sayısını neye göre belirlemiş acaba? Üstelik bu toplantıya çağrı belgesine göre, Osmanlı 2. vatanımızdır, gelin deniyor, geliyorlar. Listeye göre 32 kişi var, 29 değil ve Ermeni sayısı da, isme göre değil, kimliklerine göre söylersen en az 3 kişi... Sebataycı Orhan Koloğlu ‘nun bir görevinin de masonları aklamak olduğunu anımsarsak.

Mason Güngör Öcal;

“Erginsoy, yanıt bulamadığı bu soruyu bir tür kabullenişe bağlayarak aynen şöyle açıklamış:

‘Seçim sonuçlarında asıl önemli olan, pek çok görevli bilgilerimize göre yabancı obediyanlara bağlı Locaların üyesi idiler. Bu sonuca göre, ya o Locaları da Osmanlı obediyanına katılmış sayacağız veya bu üyelerin Osmanlı obediyanına bağlı Localara tebennî ettiklerini kabul edeceğiz.’

Erginsoy biraderin içinin hiç de rahat olmadığını gösteren bir ifadedir bu. Gerçekten de ortada bir tuhafılık bulunmaktadır. Zira, yeni kurulacak Büyük Loca veya Büyük Doğunun ‘görevlileri’, kuruluş sonrasında sadece o kuruma bağlı olacak Locaların üyeleri tarafından seçilebilir. Kuruluş sonrasındaki yıllarda yapılacak görevli seçimlerinde ise, yine o B. Doğunun bağlısı olan Locaların üyelerinin seçme ve seçilme hakları vardır.”³¹²

Mason Güngör Öcal, yazısının devamında;

- *“Yabancı merkezlere, Büyük Doğulara bağlı localar seçime delege yollamışlar.”*
- Seçim kuraldı.
- *“Bu akıl karıştıran durum, usûl kusurlarından oluşmaya başlayan bir zincirin ilk halkalarının oluşumuna kayıtsız kalındığının işaretidir. Bu kayıtsızlığın getireceği de, yavaş ve sancılı bir şekilde işleyen yılları kapsayan bir süreç olacaktır.”³¹³*

Mason biraderler Güngör Öcal ve Abdurahman Erginsoy, bu konuda yazan diğer biraderlerinden farklı olarak, ortadaki saçmalığı görebiliyorlar ama nedenini anlayamıyorlar ya da Mason Tarikatı içinde daha ileri gidip, açıkça söyleyemiyorlar. Çünkü anında aforoz edilirler.

9 Ağustos 1909 ‘da görevlilerin atanması yapılır

“9 Ağustos 1909 (26 Temmuz 1325) Pazartesi günü Beyoğlu Kuloğlu Sokakta kiralanen yeni lokalde 27 kardeşin katıldığı toplantıyı yine Hakim Büyük Amir Aziz Hasan Paşa açmış ve sonra başkanlığı Joseph Sakakini kardeşe bırakmıştır. Bu toplantıda gündem gereği seçilen görevlilerin is’adi³¹⁴ yapılmıştır.”

9 Ağustos 1909’da Talat Paşa hariç (o daha sonra katılacaktır) görevliler masonik törenle görevlerine başlarlar.

³¹¹ (Koloğlu, İslam Âleminde Masonluk, 2011, s. 157)

³¹² (Öcal, 2012, s. 81)

³¹³ (Öcal, 2012, s. 81)

³¹⁴ Göreve başlatma, atama.

Toplantı Tutanağından

- "9 Ağustos 1909 tarihinde Hakikat Nurunun 1909. Yılında..."³¹⁵

Toplantıya Katılanlar:

Ad Soyad	Büyük Loca ve Locası
Prens Aziz Hasan	33.°, Yüksek Şûra adına
Joseph Sakakini	33.°, Yüksek Şûra adına
Michel A. Noradounghian	33.°, Yüksek Şûra adına
David J. Cohen	33.°, Yüksek Şûra adına
Osman Talat	33.°, Yüksek Şûra adına
Mehmet Ali Bey	30.°, Muhibban-ı Hürriyet
Nail Bey	Vefa
Edouard De Nari	Bisanzio Risorta
Dr. Modiano	Şafak
Osman Fehmi	Resne
Nadra Moutran	Uhuvet-i Osmaniye
Faik Bey	Selânik Makedonya Risorta
A.Salem	Selânik Veritas
Dr.Suhami	Şafak
S.Kazanova	La Renaissance
Sarim Kibar	
Rafael Ricci	
Diran Kelekyan	
Osman Sahih	
Bohor Kamhi	
Viktor Algrante	
Tevfik Bey	
Fevzi Menahem	
Dario Errera	
Viktor Mordo	
Nuri Nazif	
Herkül Diyamantopulo	

169

Belge 15 Osmanlı Büyük Doğusu Simgesi

³¹⁵ (Belgelerle Türkiye'de Milli Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909, 2012, s. 50-52)

Görevlilerin atanmasından sonra, Belçika Büyük Doğusunun erkânı kullanılmasına karar verilir.³¹⁶

Türkiye Büyük Maşrıkına (Büyük Doğusu) bağlı locaların listesi

1. Vatan, İstanbul
2. Muhibban-ı Hürriyet, İstanbul
3. Vefa, İstanbul
4. Resne, İstanbul
5. Şafak, İstanbul
6. Bisanzio Risorta, İstanbul
7. Terakki ve İttihat Hakiki Muhipleri, İstanbul
8. Uhuvvet-i Osmaniye, İstanbul

İşlemleri Süren Localar

9. Meşrutiyet , İstanbul
10. Veritas , Selânik
11. Makedonya Risorta, Selânik

Toplantı Tersimatı 09 Ağustos 1909 Tercümesi

Daha sonra İzmir'de de Güneş Locası kurulur. Kuranların tamamı Yahudi ve Rum. Mason M. Necati Böke, Tesviye Dergisinde yazmış;

"... o günkü devletin idari ve siyasi yapısında İstanbul, Beyrut, İskenderiye, Kahire, Mersin, Zahle ve Şam gibi illerde açılan locaların sonuncusu olarak da İzmir'de ilk olarak 38 Mat. No. ile GÜNEŞ Muhterem Locası tesis edilmiştir tarih 22 Haziran 1918'dir.

İlk vazifeler:

Üs.Muh. Bir. Na. İki. Na. Hat. Ka. Ha.Da. Em. Haz. Em.Has. Teş.

DİRAN AŞNAN

AHMET BURHANEDDİN

HALİL, Rodoslu FERİT ASSEO ALBER TARİKA ZİYA

İSTEFAN OVADİKİYAN CONVERİ

KOSTANTİNİDİ, kardeşlerimizdir.

Ne yazık ki GÜNEŞ Locasının kuruluşu siyasi bakımdan uygunsuz bir döneme rast gelmiş, Osmanlı Devleti'nin arka arkaya yaptığı çarpışmalar ile zayıf düşmüş, Birinci Dünya Savaşını müteakip de Mondros Mütarekesinin ardından da harbin galip emperyalist devletleri Türkiye'yi bölüşmeye kalkışmışlar ve fırsattan istifade etmek isteyen Yunanistan'da "Megalo İdea"sını tahakkuk et- tirmek için -İngilizlerin himayesine güvenerek- Mayıs 1919'da İzmir'e ayak başmışlar ve işgale başlamışlardır.

İşgalin verdiği coşkunluk ve cesaret ile Yunanlılar Türk subaylarını ailelerinden ayrı olarak bilinmeyen bir semte sevk etmiş, İzmir'de nüfuzlu ve hatırı sayılır, sözü geçer kimseleri tutuklamaya başlamış, bu arada bir kısım yedek subaylar da kışlada tutuklanmışlardır. Valinin hiç bir yetkisi olmadığı gibi polislerinde silahları alınmış olup kışla ve karakollara Yunan bayrakları çekilmiştir. (Yeni Tarih Dergisi. İskit Yayinevi. Ağustos 1958. Sa.20 Say.488). (Dr. A. ISRAEL - İzmir özel dosyası 220-717 B.L.A)"³¹⁷

³¹⁶ (Belgelerle Türkiye'de Milli Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909, 2012, s. 46)

³¹⁷ (Böke, 1999, s. 18)

Sorular ve değerlendirilme:

- Kuruluş tartışmaları, adı “Bizans” olan bir locada yapılıyor. Bunun mesajı açık değil mi?
- Burada okuduklarımız resmi tutanaklara geçen sözler. Acaba konuşulanların hepsi bu muydu? Elbette değil.
- İstanbul’da kurulan bu yerel masonik örgütler, emperyalist ülkelerdeki merkezler tarafından kurulmuştur. Hangi locaların alınıp, hangilerinin alınmayacağına İtalyan masonlar karar verdiler.
- Yüksek Şûranın, Osmanlı BD’nu oluşturmak üzere kurduğu 3 yerel loca bu toplantıda yoklar ve kendilerini yönetecek biraderlerinin seçiminde oy kullandırılmadılar. Seçimlere katılanlar, yabancı mason merkezlerine bağlı localar.
- Talat Paşaya Yüksek Şûra kuruluşunda görev verilmiş, Büyük Locasının da baş masonu olarak atanmış. O dönemde iktidar olan İttihat ve Terakki’nin en önemli “sivil” lideri. O sırada Meclis-i Mebusan Başkan Yardımcısı. Görünen o ki, Talat Paşa ismi arkasından bütün bu dolaplar döndürülüyor. Mehmet Talat Paşa, Emmanuel Carasso tarafından kandırılmış ve yönlendirilmiştir. Mason Seyhun Tunaşar Talat Paşanın nasıl kullanıldığını anlatıyor; *“Tarihçi Ziya Şakir’in Talat Bey’in masonik yaşantısı konusunda da ilginç bir görüşü var, şöyle ki: “Selânik’te bulunan masonlar -sanki Talat Bey’in gelecekteki konumunu keşfetmişler gibi- onu içlerine almışlardı. Bu düşüncelerinden pek memnundular. Talat Bey kısa bir zamanda kardeşler arasında sıvırmış, masonluğunun birkaç derecesine terfi ettirilmiş; buna dayanarak Loca Talat Bey’e karşı büyük himaye gösterdi. Kendisine derhâl on İngiliz lirası aylık bağlandı. Mason üstadı Emmanuel CARASSO Efendi bu yardımda daha da ileri gitti. Zihneli Said Bey ismindeki kişi ile ortak olarak Hıristiyan mahallesinde bir avukat bürosu açarak, Talat Beyi de bu işe ortak yaptı.” (Z. Şakir; A.g.e. s. 14, 15.)”³¹⁸* Görüldüğü gibi, Talat Paşa, Emmanuel Carasso emrinde ücretli çalışmış. Aralarında patron-eleman ve akçalı güç ilişkileri bulunmaktadır. Hem de Talat Paşa’nın zayıf ve zor durumda olduğu anda. Carasso için iyi bir yatırım, değil mi?
- Osmanlı Büyük Doğunun siyasi ve polisiye güvenliği için Büyük Usta ve Yardımcısı görevlerine, Osmanlı devleti üst düzey yöneticisi iki kişi ve diğerlerinin tamamı **Müslüman** olmayan, büyük çoğunluğu Osmanlı tebaası olmayan işbirlikçi masonlar. Talat Paşa ve Galip Bey’in bu listede yer almaları, kandırılma ve kullanılma mı, yoksa ihanet mi?

Kurucu başlardan Yahudi ve Fransız vatandaşı, İsviçre ve Lüksemburg masonlarının temsilcisi Michel Noradounghian, Fransız efendilerine durumu sevinçle bildirir;

“Bizlerle dostluk ilişkileri içinde olan masonik kuruluşları belirtmeme izin verin: Belçika, İsviçre, Kuzey Amerika, Merkezî Amerika, Kanada, Şili, Yunanistan, Lüksemburg, Mısır, Venezüella vb. Yüksek Şuraları; Belçika, Lüksemburg, Mısır, Macaristan, İtalya, Yunanistan, Portekiz, Haiti vb. Grand Orientleri veya Büyük Locaları. Bu arada benim de İsviçre ve Lüksemburg Yüksek Şuralarını temsil ettiğimi belirtmeliyim.”³¹⁹

³¹⁸ (Tunaşar, Dört Mason Sadrazam Dönemi (2), 2003, s. 19)

³¹⁹ (Anduze, 2012, s. 163-168)

Fransız vatandaşı ve ABD ajanı, Ermeni masonların en büyük iki Ermeni mason dedikleri, Romanya mason örgütü kurucu ve baş masonlarından Michel Noradounghian, Türkiye Yüksek Şûrasının şeref üyesidir! İhanetin boyutu ve çoklu yapısı için bundan iyi örnek olabilir mi?

Tanıyan ülkeleri yukarıda verdik, ya tanımayan efendiler

- Fransızlar tanımamış.
- İtalyanlar kuruluş sırasında en etkili desteği veren ülke. Ancak bir süre sonra İtalyanlar Osmanlı toprağı Trablusgarp'a, "uygarlık getirme savı ile" saldıracaklar ve İtalyan masonları, önce İtalya çıkarları diyerek, emperyalist İtalya'nın, Trablusgarp halkını boğazlamasını destekleyecek, bizim İttihat ve Terakki masonları da şapa oturacaktır.
- İngiliz masonlar ise, tanımak bir yana, biraderlerini dinsizlikle suçlamaktadır.

Yabancı mason örgütlerine duyuru

Osmanlı Yüksek Şûra ve Büyük Doğusunu kuranlar, bize göre yabancı kendilerine göre yurttaşları olan masonik örgütlere duyuru yayınlarlar.

Or.: de Constantinople, le 10 Août 1909.

A tous les Pouvoirs Maçonniques réguliers répandus sur les deux Hémisphères.

S.: P.: U.:

«»

TT.: CC.: FF.:

C'est avec un immense plaisir que nous venons vous informer que le Grand Orient de Turquie, Pouvoir Symbolique au Rite Ecossais ancien et accepté pour l'Empire Ottoman et ses dépendances, vient d'être régulièrement organisé sous les Auspices du Suprême Conseil du 33e et dernier degré du Rite Ecossais ancien et accepté Pouvoir régulateur de l'Ordre pour l'Empire Ottoman et ses dépendances.

Nous annexons à la présente circulaire, toute la procédure conforme aux prescriptions et statuts généraux, qui régissent l'Ordre entier; par les procès-verbaux, les Pouvoirs Maçonniques réguliers seront assurés que, tout ce que fait par les ff.: feu Nicola Forte et Mohamed Pacha Orphi laissait à désirer.

Que tant l'. Nicola Forte décédé et Orphi Pacha ont agi sans mandat, sans qualités et ont dérogé en tout et pour tout aux règlements généraux pour la formation et création d'un Corps Maçonnique.

Des ff.: de la Vallée de Constantinople et du territoire Ottoman nous nous sommes réunis en Convent, ensemble avec les ff.: des Loges Ottomanes; et nous avons sous les

auspices et conseils fraternels du Suprême Conseil Ecossais fondé et constitué le Grand Orient de Turquie, seul Pouvoir régulier; fusant les qualités de Mohamed Pacha Orphi dont la procédure a été irrégulière.

Nous vous prions fraternellement de bien vouloir reconnaître notre Grand Orient de Turquie être le seul Pouvoir Symbolique pour l'Empire Ottoman et ses dépendances, reconnu et installé par le Suprême Conseil Ecossais Pouvoir régulateur de l'Ordre dans le territoire ottoman.

Assurés que vous n'hésitez pas à entrer en relations fraternelles avec Notre Grand Orient et échanger les garants d'amitiés.

Dans cette attente

Veuillez tt. cc. ff. recevoir nos sal. p. f.

Le Gr.: Maître
Mehmed Talat

Le Gr.: M.: adj.:
Galib

Les 1er Gr.: Sur.:
Dr Mehmed Ali
Edeardo De Nari

Les 2er Sur.:
Osman Fehmy Niazi
Nadra Moutran

Le Gr.: orateur adj.:
Michel Noradoughian

Par mandement
Le Gr.: Secr.:

Osman Talat

Belge 7 - Her İki Yarımküreye Yayılmış Muntazam Masonik Otoritelere
Tamim : 10.08.1909

(*) A La Gloire du Grand Architect de L'Universe = Kâinatın Ulu
Mimarının Yüce Şanına

56

Belge 16 Tüm Dünyadaki Mason Otoritelere Duyuru, 10 Ağustos 1909

Duyurudan;

- “Nizamımızı yöneten talimat ve kanunların ışığında uygulanan tüm prosedürlere (hukukî süreç) ait tersimatları bu sirküler mektubumuzun ekinde sunuyoruz. **Böylece, Muntazam Masonik Otoriteler müteveffa Nicola Forte ile Mohamed Orphi Paşa kardeşlerin tüm yaptıklarının hatalı olduğunu göreceklerdir.**

Müteveffa Nicola Forte ile Orphi Rişa hiçbir makamdan vekâlet sahibi olmadan ve vasıfsız olarak bir Masonik teşkilat kurmaya çalışmakla attıkları her adımda genel tüzüklerimizi ihlâl etmişlerdir.”

- “İstanbul Vadisi ve **Osmanlı toprakları kardeşleri olarak**, Osmanlı Locaları ile birlikte, Konvan şeklinde toplandık ve Osmanlı İmparatorluğu ile bağlı ülkelerinde Masonluğun tek nazım gücü olan **Skoç Riti Yüksek Şûrasının** himayesinde ve kardeşçe tavsiyeleriyle kurulan, Türkiye Büyük Maşrık'ı olarak gayri muntazam bir prosedür (hukukî süreç) uygulamış olan **Mohamed Orphi Raşa'nın** vasıflarını reddettik.”
- Duyurularının sonunda tanınmak için neredeyse yalvarır ifadeler kullanırlar.
- İmzalayanlar baş mason Mehmet Talat Paşa, Galip, Mehmet Ali, Osman Fehmi Niyazi, Edoardo De Nari, Nadra Moutran, Michel A. Noradounghian , Osman Talat”³²⁰

Yüksek Şûra örgütlenmeyi sürdürür

Yüksek Şûra altında, İstanbul'da 32. derecede çalışan bir; 30. derecede çalışan bir; 18. derecede çalışan iki loca kurulur.

Bundan sonra Osmanlı Büyük Doğusuna katılımlar ve yeni loca kuruluşları söz konusudur;

- 26 Aralık 1909'da, İspanyol masonluğuna bağlı Constitution Locası Meşrutiyet adıyla ve 8 numarayla,
- İtalyan obediyanasının Kalkedonya Locası'nda çalışan masonlar Ziya-ı Şark locasını kurarak,
- 18 Ocak 1910'da, Beyrut'ta çalışmak üzere 10 numaralı Hilal-i Osmanî Locası'na berat,
- 18 Şubat 1910 'de İtalyan Bizansiya Risorta Locası 11 numara ile. Osmanlıların yıktığı devlet olan Bizans adı ile İstanbul'da loca kuruluyor ve daha ötesi Osmanlı Büyük Doğusuna katılıyor, kabul görüyor. (Bu loca 1925 yılında Akasya adını alacaktır.)

Sorular ve değerlendirme;

- Duyuru mahalle dedikoduculuğu düzeyinde yalanlarla başlarlar. Bunların hepsi insanlık için çalışan biraderler değil mi? Hepsi ulvi güçlerce seçilmedi mi? İnsanın aklına hemen; “*durun siz biradersiniz*” diyesi geliyor.
- Boşuna 15. Derece erkânında (çalışma kılavuzunda);
“Dostlarınızdan sakınınız, kardeşlerinize güvenmeyiniz; şimdi kardeş, başkasının yerini kapmaya uğraşıyor, yüreği yalan dolu.”³²¹
- Katılımların Osmanlı 'da tanıdığı tek yapı Örfi Paşanın kurduğudur.

³²⁰ (Belgelerle Türkiye'de Millî Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909, 2012, s. 55-56)

³²¹ (15. Derece Çalışma Klavuzu, 2011, s. 23)

- Koyu ile işaretledim, kendilerine “Osmanlı kardeşleri” yada “Türk kardeşleri” demiyorlar; “**Osmanlı toprakları kardeşleri**” diyorlar. Anlamı açık, hiçbirisi Osmanlı tebaası değil. Daha önceden de demediler mi; “**Osmanlı ikinci vatanımız**” diye.
- O sırada ölmüş yada bence öldürülmüş **Nicola Forte** ve İstanbul’dan kaçmış **Muhammet Örfi Paşa** neden günümüzde de kötüleniyor? Ayrıca, bu kadar kötüledikleri, red ettikleri Örfi Paşa, Osmanlı Yüksek Şûranın saygın üyesidir, hem de 33.°;

“Dönemin gizemli şahsiyetlerinden Muhammed Örfi (Urfi) Paşa, Mısır Hidivi’nin yakın çevresinden bir Arap milliyetçisi olarak tanınıyor. Türkiye Yüksek Şûrasının 1922 yılında yayınladığı “Supreme Conseil du 33 pour la Turquie Annuaire Compte-Rendu du 1er Janvier au 31 Decembre 1922” başlıklı kitabın 12 sayfasında “Membres Emerites” (Eski Aktif üyeler) arasında 10. sırada “M. Örphi Pacha 33.” yazılı.”³²²

Yksek Şûranın 1923 ve 1924 kitapçıklarında da durum aynı. Ancak, Yüksek Şûra’nın 2018 – 1991 kitapçıklarında çıkarılmış, yukarıda anlattık. Gizlemişler...

Dönemin İngiliz Büyük Elçisi Sir Gerhard Lowther, Dış İşleri Bakan Sir Charles Harding’e 29 Mayıs 1910 tarihinde yolladığı “özel ve gizli” rapordan bazı bölümler;

- *İngiltere ve Amerika’dakilerin tersine, Türkiye’deki bu yeni Farmasonluk büyük ölçüde gizli ve siyasal bir yapıda.*
- *Bu arada Farmasonluğun siyasal gizlerini açığa vuranlar Mafya’nın eline düşmek korkusu içinde yaşıyorlar. Birkaç gün önce, zenaatinin alâmetlerini açığa vuran yere! bir Mason resmen sıkıyönetim kurallarını çiğnemekle suçlanıp, savaş divanına verilmekle tehdit edildi.*
- *Temmuz 1908 devriminden kısa bir süre sonra, esrarengiz bir biçimde öldürülen —karanlıkta bir kaza— İsmail Mehîr Paşa, gizlerini öğrenip Yıldız Saray’ına bildirmiş.³²³*
- *Selânik 140.000 nüfuslu; 80.000 İspanyol Yahudisi, 20.000 dışarıya Müslüman olduklarını söyleyen, Sabetay Leviciler (!), yani Gizli-Yahudiler. Dönme Yahudilerden birçoğu, daha önce İtalyan vatandaşlığına geçmişler ve İtalyan localarına bağlı Farmason olmuşlardır.*
- *İtalya’da Roma’nın Belediye Başkanı Nathan, Başbakanlar Luzzati ve Sonnino, birçok Senatör ve Milletvekilleri Mason.*
- *Balkanlarda mantar gibi mason locaları kurulduğunu, İttihat ve Terakki iktidarında tüm önemli görevlere mason ve İttihat ve Terakki üyelerinin, öncelikli olarak Dönmelerin getiriliyor.*
- *Mısırlı Prens Sait Halim, kardeşi Abbas Halim, Prens Aziz Hasan ve öteki Mısırlılar, Fahametlû Mısır Hîdiv’ine duydukları nefretle harekete geçerek, İttihat ve Terakki Komitesine mali yardımda bulunmuşlar yada kişisel çalışmalarlarıyla katkıları olmuş. Genç Türkiye Farmasonluğunun Selânik’den başkente atlaması sürecinin Mısır Farmasonluğu ile bağlanması, Boğaz kıyılarındaki siyaseti öteden beri belirleyen çapraz akımların bir sonucudur ve biraz da karanlıktır.*
- *“Makedonya kuvvetlerinin 1909 Nisanında Sultan Abdülhamid’e karşı kazandıkları zafer, aynı zamanda İtalyan esinli Farmasonluğun İngilizlerce tanınan Mısır Büyük Loca’ sına karşı kazandığı zafer anlamına geliyordu.*

³²² Aynı kitabın 1923, 1924, 1925 sayılarında da ismi var.

³²³ Nikola Forte’nin aniden maceralı ölümü ve Örfi Paşanın İstanbul’dan kaçmış olması, daha da kuşkulu bir hal alıyor.

- Bu olaylardan bir süre önce, İdris Ragıp İskenderiye'deki İtalyan Loca'sında 17. dereceye yükselmiş olan Prens Aziz Hasan'ı, İstanbul'daki locaları Mısır Büyük Locasına bağlamak üzere görevlendirmişti.
- Ancak, Prens Hasan, İstanbul'da yeni bir çıkar işbirliği yapar. Amaçları; Makedonya, İstanbul, Suriye, Mısır ve tüm Osmanlı Localarını, Osmanlı Büyük Doğusuna bağlamak. Bunun için, Prens Hasan ve Sakakini Mısır'a döndü; ancak İdris Ragıp Bey ve ötekiler bu fikre karşı çıkararak ayrıcalıklı vilayetler olan Mısır ile Lübnan'ın (siyasal) Farma- sonluk'da da bağımsız olması gerektiğinde diretiler.
- Mısır Büyük Locasının Üstad'ı ve İskoçya Büyük Loca'sınca da tanındığı söylenen İdris Ragıp Bey, Mısır, Suriye, Filistin ve Lübnan'da birçok locanın kurucusu olduğu gibi, bunlarda üstünlüğü elinde tutmaktadır. Bunlardan sonuncusunda Lübnan'da, büyük sayıda Katolik Masonlar gibi ilginç bir durum ile karşılaşılmaktadır.
- Muhammed Örfi Paşa da Mısır, Kudüs ve Güney Suriye'de bazı locaların kurucusuydu. İstanbul localarını kendi 'sistemi' içine sokmak amacı ile 1909 ilkbaharında buraya geldi. Bazı güçlüklerle karşılaştı Ve 13 Nisan ayaklanması olduğunda aceleyle Mısır'a kaçtı.
- Bu süreçte mason tarikatı üzerinden, Mısırlılar, Talat Paşa, Emmanuel Carasso ; arka planda İtalyan ve İngilizler olmak üzere iktidar ve egemenlik mücadelesi kirliliği sürer.
- Bu arada Sakanin, Mısır'dan Suriye'ye geçtikten ve buradaki locaları Osmanlı Büyük Doğusuna bağladıktan sonra İstanbul'a geldi.
- Bütün bu sürecin, aslında; Filistin'de bir İsrail Devleti kurmak hedefidir. Bu istemi daha önce Sultan Abdülhamid red etmişti. Şimdi de, masonluğu kullanarak, masonluk perdesi altında amaç, Filistin'i ele geçirip, İsrail devletini kurmak, Romanya ve Rusya'daki Yahudileri devletlerine götürmek. Tabii İstanbul'da da kendi denetimleri altında bir iktidar oluşturmak.³²⁴

İngiliz Büyükelçi Osmanlı'da Mason Tarikatının tam bir fotoğrafını çekmiş...

Günümüz baş masonları ve çırağı

Mason biraderler, abi-kardeş Mehmet Remzi Sanver ve Yavuz Selim Ağaoğlu, açıkça itiraf etmekte; "Netice olarak Büyük Loca kuruluşundaki kozmopolit doku ve Masonluğun muhalif siyasi hareketler ile yakın etkileşimi Masonluğumuzun **kültürel genlerine** işlemiştir."³²⁵

Bakalım TDK sözlüğünde "kozmpolit" için ne diyor;

"Kozmpolit; sıfat Fransızca cosmopolite

1. sıfat Çeşitli uluslardan kimseleri barındıran, içinde bulunduran
2. isim Ulusal özelliklerini yitirmiş kimse"³²⁶

Baş mason ve kıdemli mason köklerindeki biraderleri ve kendileri için böyle diyorlar; "ulusal özelliğini yitirmiş". Biz de bunu söylüyoruz zaten. Niye sövüyorsunuz?

Genlerimize işlemiş derken de; kuşaktan kuşağa aktarılması demek. Yani şu anda da aynı durumdadır.

³²⁴ (Kedourie, Jön Türkler, Farmasonlar ve Yahudiler, s. 54)

³²⁵ (Yavuz Selim Ağaoğlu, 2016, s. 36)

³²⁶ (TDK Büyük Türkçe Sözlük)

Fransız ve Osmanlı vatandaşları olan, Fransız masonluğuna bağlı localarda kayıtlı Yahudi asıllı David Cohen ve Ermeni asıllı Michel/Michel A. Noradounghian isimlerine dikkatinizi çekmek isterim. Bütün oluşumlarda yer alıyorlar. Fransız vatandaşı Ermeni asıllı Noradounghian, Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşundan sonra, Romanya masonluğu içinde önemli görevler yapacak, Türkiye'ye hiç uğramayacaktır. Ermeni masonlar da, web sayfalarında en büyük iki Ermeni masondan birisi diye anıyorlar.

Romanya masonluğu, yasaklı olduğu Sosyalist dönem dışında, her zaman Amerika devletinin ve masonluğunun denetimi altındadır. Bu iki kişinin, sonrasındaki davranışlarını da dikkate alarak, Amerika ve Fransız istihbarat birimlerinde de görevli miydiler acaba diye sormadan edemiyorum? HKEMBL ve ÖMBL 'nin sahiplendikleri, Türkiye milli masonluğunun baş kurucularından ikisi!³²⁷

Talat Paşanın Biat Yemini

Osmanlı'da kurulan Yüksek Şûra ve Büyük Loca, Fransız masonluğuna göre kurulmuştur. Önce Yüksek Şûra, sonra onun altında Büyük Loca. İngiliz masonluğunda tersi olur. Bu durum, o dönem masonların hatası değil, Fransız masonluğuna bağlı büyük loca, loca ve biraderlerin tamamının Fransız masonluğunda olmalarındandır. Fransız masonluğunda, Büyük Loca baş masonu, Yüksek Şûra baş masonuna bağlıdır, onun emrindedir.

Osmanlı devlet yapısında Meclis 2. Başkanı, kısa süre sonra İçişleri Bakanı daha sonra da Başbakan olacak Mehmet Talat Paşa, Osmanlı ordusunda birlik komutanı olan Aziz Hasan Paşaya emir verecek konumdadır. Hatta isterse görevden bile alabilir. Gelin görün ki, Mason Tarikatı Osmanlı örgütünde, Aziz Hasan Paşa, mutlak olarak Mehmet Talat Paşanın amiri, patronu, emir-komuta ilişkisi içinde üstü. Devlet için bu bir rezalet!

Büyük Doğu baş masonu Talat Paşanın, Yüksek Şûra baş masonuna mutlak bağlılığının yazılı mühürlü, imzalı yeminle garanti altına alınması ile rezaletin çok ötesinde, "gaflet ve delâlet hatta hıyanet" boyutuna gelir. Talat Paşanın ettiği yemin, kendisini değil, kendisinden sonra gelecek tüm Büyük Doğu baş masonlarını bağlayacaktır.³²⁸ Talat Paşanın 7 Eylül 1909'da ettiği yemin metnini okuyalım;

*"Eski ve Kabul Edilmiş Skoç Ritinin Nizamlarına ve esas kanunlarına riayet edeceğimi ve ettireceğimi, Maşrik-ı Azam'ın Türkiye'de yegane muntazam kuvvet olan Yüksek Şûranın himayesinde teşekkül eylediğini beyan ederek, Yüksek Şûralar tarafından tanınmış olan Mason teşkilatından başka kuvvetlerle münasebette bulunmayacağımı, bu yeminimin yalnız kendimi değil, bilhassa meşru bir şekilde halefim olarak yerime gelecekleri de taahhüt altında bulunduracağımı, vaat ve taahhüt ederim."*³²⁹

Bağlılık yemini ettiği Mısırlı Arap, Türk değil, Osmanlı'yı ikinci vatan sayan, emperyalist ülkelerin satın aldığı bir işbirlikçi hain! Mehmet Talat Paşa sayesinde, Osmanlı Sadrazamlığı yani Başbakanlığı bu duruma düşürüldü.

³²⁷ Şimdilerde Türkiye'den Ermeni ve Sebataycı masonlar, ABD derin devletinin mason yapısı ile Balkanlar ve Kafkasları karıştırmanın peşindedir. Türkiye Bölümünde anlatacağımız!

³²⁸ (Apak, 1958, s. 37)

³²⁹ (Belgelerle Türkiye'de Milli Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909, 2012, s. 54)

1909 Mason Tarikatı yerel örgütleri kuruluşu hatalı mıydı?

Türkiye döneminde Hür Masonlar, Osmanlı döneminde mason atalarının hata yaptığı, önce Yüksek Şûra kurduklarını, oysa önce Büyük Loca kurmuş olmaları gerektiğini söylerler. Bunu söylerken, sanki ortada Türk masonlar var da, onlar karar veriyorlar gibi. Osmanlı masonluğunda, dünyada sömürülen ve sömürülmek istenen tüm ülkelerde olduğu gibi, bir tarafta İngiltere B. Büyük Locası ve kendi masonluğuna göre kurulmuş localar, bir tarafta da Fransız masonluğuna göre kurulmuş Fransa Büyük Doğusu ve İtalya Büyük Doğusuna bağlı localar, devletlerine çıkarlarına ve siyasetine koşut olarak paylaşım ve egemenlik savaşı vermekteydiler. Osmanlı Yüksek Şûra ve ardından ona bağlı Osmanlı Büyük Locasını kuranlar, hangi masonluğun içindelerse, onun kurallarına göre hareket etmişlerdir. Doğal olarak da Fransa masonluğunun kurallarına uygun olarak önce Yüksek Şûra sonra Büyük Loca / Büyük Doğu kurdular. Ortada bir hata yok.

Türkiye Bölümünde ayrıntılarını göreceğimiz, 1965 olayları denen süreçte, Türkiye’de masonluk bir iç darbe ile bölünür ve büyük parça İngiliz masonluğuna, Amerika denetimine geçer. Bu operasyon sonrası, İngiltere B. Büyük Locasına bağımlı olan Hür Masonlar, HKEMBL, Fransız masonluğuna bağlı olanlar da Özgür Masonlar (ÖMBL) adını alırlar.

Buna göre yanlış olan, İngiltere B. Büyük Locası uydusu olarak faaliyet gösteren HKEMBL masonlarının, Fransız Büyük Doğusuna göre kurulmuş Osmanlı Büyük Doğusunu kökleri kabul etmesidir. HKEMBL nasıl bugün ÖMBL ‘ı mason ve kardeş saymıyorsa; Osmanlı masonluğunu da aynı anlayışla mason saymaması ve kardeş kabul etmemesi gerekir. Çünkü efendileri İngiltere B. Büyük Locası saymıyordu, bugün de saymıyor.

Bu yalın gerçeğin en somut kanıtı, İngiltere B. Büyük Locasının, kendisini Türkiye Büyük Locası olarak tanıtan HKEMBL kuruluşunu, kendi mason hukukuna göre yasal kabul ettiği 1970 olarak belirlemiş olduğudur. İngiliz B. Büyük Locası, mason protokol sıralamasında da buna göre arka sıralara atmaktadır. Avrupa ‘da Ukrayna ‘dan önce, sondan ikinci³³⁰, dünyada oturma düzeninde İngiliz emperyalizminin simgesi Kraliyet ailesinin Prensi, İngiltere B. Büyük Locası baş masonunun arkasında beşinci, sondan ikinci sıra.

Resim 29. İngiltere B. Büyük Locası 300. Yıl Kutlama Töreninden ³³¹

³³⁰ <https://www.ugle.org.uk/about/foreign-grand-lodges>

³³¹ HKEMBL Baş Masonu Bülent Akkan, 5. Sırada, (fotoğrafta en sonda, üstünde beyaz ok ile işaretli)

Osmanlı Masonluğunun Milli Olduğu Yalanı

Noradounghian, Forte 'nin kurduğu Yüksek Şûra kuruluşundan sonra, Fransa Büyük Doğusuna yolladığı raporda aşağıdaki değerlendirmeleri yapmış;

“Zaten bu nedenle Türk obediyanasının kuruluşu uluslararası bir tercihin ürünüdür. Nitekim kuruluşu gerçekleştiren masonlar değişik milletlere ve değişik obediyanlara mensup üyelerdir. Osmanlı Yüksek Şurası'na aday olan ve seçilen üyelere bakıldığı zaman Türkiye bir yana konacak olursa, Fransız Büyük Doğusu'na bağlı değişik milletlerden ya da Osmanlı İmparatorluğu'nun yönetimi altında olan Lübnan, Makedonya gibi ülkelerin localarından gelen üyeler oldukları görülecektir.(...)”

Toplantıya davet edilen Fransız mason kardeşlerimizin hepsinin seçilmiş olması bizlere büyük sevinç ve gurur verdi: Seçilenler Sursock ve Emir Arslan Kardeşler (Lübnan Locası'ndan) Dr. Siotis Kardeş (Renaissance Locası), D.Cohen ve M.Noradounghian.”³³²

Ermeni asıllı Fransız vatandaşı ve Fransaya, Fransız masonluğuna sadakatla bağlı Noradounghian, *bulunmaz hint kumaşı* gibi Osmanlı Yüksek Şûra, Osmanlı Büyük Doğusunda önemli görevler almış. Osmanlı mason örgütlerinde görev alan, Sursock, Emir Arslan, Dr. Siotis, D.Cohen, M.Noradounghian, Ali Beyin Osmanlı vatandaşı olmadıklarını, Fransız vatandaşı olduklarını, etnik köken olarak da Ermeni, Rum ve Yahudi olduklarını Noradounghian 'dan öğreniyoruz.

Yahudi tarihçi Paul Daumont;

“Osmanlı topraklarındaki Masonluk tam anlamıyla bir sömürge farmasonluğu niteliğini haizdi. Gerçekten sayıları düzineyle sayılan localar asla özerk değildi. Hepsi de kendi aralarında rekabete girişen ve zıt ulusal çıkarları temsil eden çeşitli yabancı obediyanlara bağlı idiler. İngiliz Büyük Loca, Fransız Büyük Loca ve Büyük Doğu, İtalyan Büyük Loca ve Büyük Doğu, Hamburg Büyük Loca, Yunanistan Büyük Loca ve Büyük Doğu ve başkaları.”³³³

Tevfik Çavdar;

“1908 devriminden öncesi ve sonraları, Selânik Mason locaları siyasi derneklerin hücreleri görevini görmüştür. Bu localara egemen olanlar, genellikle Türk değildi. Rum, Bulgar v.b. Balkan milliyetlerinin yanısıra Selânik'in bütün iş hayatını ellerinde tutan dönmeler, bu locaların ileri gelen biraderleri, Maşrik-ı Azamları durumunda bulunuyorlardı.”³³⁴

Rıza Nur;

“Meşrutiyet ilân olununca Rahmi, Talât ve arkadaşlarından çoğu İstanbul'a gelince derhal İstanbul'da mason locaları açtılar Birçok Türkleri localara kaydettiler. Bunların mühim bir kısmı da dönmeler idi. İttihat ve Terakki cemiyeti demek mason locası demek oldu. İttihatçılar locaları kendilerine kuvvet ve âlet yaptılar.”³³⁵

³³² (Anduze, 2012, s. 82-83)

³³³ (Dumont, G.O.D.F. Arşivlerinde Osmanlı İmparatorluğu XIX. Yüzyıl ..., 1985)

³³⁴ (Çavdar, Osmanlıların yarı-sömürge oluşu, 1970, s. 81)

³³⁵ (Nur, 1967, s. 260)

Osmanlı Masonluğunun Dili; Fransızca

Tüm bu süreçlerin sonunda, Yüksek Şûra ile Büyük Doğu aralarında, iki masonik örgütün yetkilerini ve ilişkilerini belirleyen bir antlaşma imzalarlar. Bu antlaşma Fransızca olarak hazırlanmış, yazılmış ve imzalanmıştır.

Yalnızca anlaşma mı; tüm erkânlar da Fransızca, localarda konuşmalar Fransızca. Çünkü hepsinin bildiği tek dil Fransızca, Osmanlıca veya Türkçe bilen çok az. Osmanlıyı ikinci vatan sayanların kurdukları örgütlerin, elbette Osmanlıca/Türkçeyi temel almaları beklenemez.

Mason Güngör Öcal;

“Osmanlının iki kurumu arasında imzalanan bir Antlaşma metninin ülkenin ana dili yerine Fransızca hazırlanması çok gariptir. 1910 yılı başında kabul edilecek ‘Türkiye Büyük Maşrıkının Aleiumûm Mahfiller Hakkında Cârî Nizâmnâmei Umumîsi’ adı ile hazırlanacak olan ilk Localar Genel Tüzüğü’nün ve aynı yıl kullanılan Locaların çalışma rehberleri (ritüeller) de Fransızca’dır.”³³⁶

Garip olan bir şey yok. Adamların ana dili veya bildikleri dil Fransızca.

Mimar Sinan Dergisi yazarları bakın kuruluş gerçeğini nasıl yok saymaya çalışıyorlar;

“Kuruluş tarzları ve usulleri ne şekilde olursa olsun Türkiye’de Büyük Meşrik ve Yüksek Şûranın kurulmasıyla artık Türkiye’de masonluk “Milli Masonluk” hüviyetini almış bulunuyor.”³³⁷

Buraya kadar masonların belgeleriyle, kurucuların kendi ifadeleriyle, yerli yabancı bilim insanlarının yazdıklarıyla, hatta kendilerinin yer yer ibretlik itiraflarıyla; Osmanlı da yerli mason örgütü milli değildir; İngilizlere göre mason bile değildir.

HKEMBL baş masonu, İngiltere’ye gidince tıpış tıpış, 1970’de kurulmuş büyük loca olarak İngilizlerin oturttuğu yerde otururlar. Efende ne derse o.

Fransızların denetimindeki ÖMBL ve Kadınlar BL’da aynı durumdalar. Onların tarafına göre 1909 kuruluş yılları, doğru ama kuruluşun milli olmadığı ve genlerine işlemiş ulus bilincini yitirmiş kimlikleri (kozmopolittik) de halen sürmektedir.

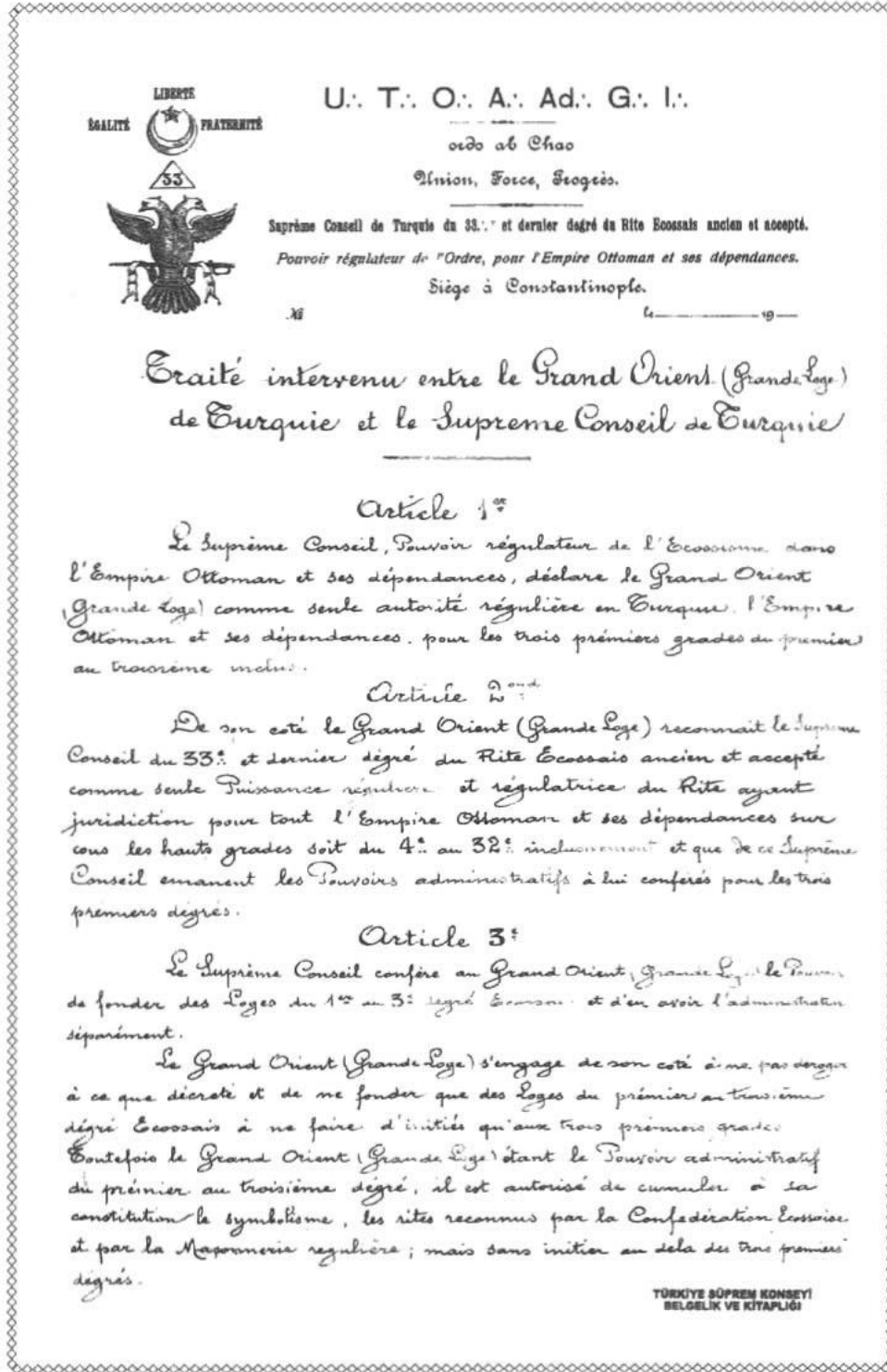
Mason Tarikatının yerli birimlerinin kurumsal yapısı ve yöneticileri; ulusal kimlik konusunda anladıkları, anlattıkları; belgeler ve nesnel değerlendirmeler sonucu olarak, cehalet, “gaflet ve dalâlet ve hatta hıyanettir!

³³⁶ (Öcal, 2012, s. 90)

³³⁷ (Turat, 1974, Sayı 14)

Yüksek Şûra ve Büyük Doğu Arasında Antlaşma

20.11.1909'da Yüksek Şûra ve Büyük Doğu aralarında görev tanımları yaparlar ve antlaşma imzalarlar. Antlaşma metni aşağıda verildi.

et Régna 1675 qui ont été créés et fondés par le Suprême Conseil
 et qui ont participé à la fondation du Grand Orient (Grand Loge) ainsi
 que la Loge "Les vrais amis de l'union et du progrès" redressés à
 nouveau soumises au Suprême Conseil Ecossais Pourvoir Créateur, lequel
 de plein droit en prendrait l'administration sous sa juridiction directe
 pour y soulever des Ateliers supérieurs.

Lu, approuvé et ratifié, signé et cacheté par les parties ce
 jour hui le samedi 20 Novembre (1909) mil neuf cent neuf.

Pour le Gr.: Or.: Grand Loge
 Le Grand Maître

Pour le Sup.: Cons.: Chef de l'Ecossisme
 Le Sous.: Pr.: Commandeur G. M.

Sec.
 Le 1er Surveillant
H. Mahomed

Abi Hassan
 Le Lieut.: *Sjavid* G. M.

Le 2e Surveillant
Abbas

Le Ven.: Pr.: Insp.: Sen.:
Ghorlily

Le Pr.: Orateur
Imam Kibar

Le Pr.: Arch.: Bibl.:

Le Pr.: Secrétaire
...

Le Pr.: Chanc.: Secr.: Pen.:
Lyol

L'Assistant Conseiller

Jahannid

TÜRKİYE SÜPREM KONSEYİ
 BELGELİK VE KİTAPLIĞI

Belge 8: Yüksek Şûra ve Büyük Maşrık Arasında Aktedilen
 İlk Konkordato 20 Kasım 1909

Antlaşma metninden;

“... Yüksek Şûra tarafından kurulup Büyük Maşrık'ın tesisine iştirak etmiş olan 1 numaralı (Vatan), 2 numaralı (Muhibban-ı Hürriyet), 3 numaralı (Vefa), 4 numaralı (Şafak), 5 numaralı (Resne), ve bir de (Terakki ve İttihat Muhipleri) namındaki mahfiller, “

Onaylayanlar:

EKSR Yüksek Şûra adına; Aziz Hasan 33.°, Cavit 33.°, Galip 33.°, D.J. Cohen 33.°,

Büyük Doğu Adına; Mehmet Talat, Mehmet Ali Büyük, Jak Suhami, Sarim Kibar, M. Noradounghian 33.°, Osman Talat.

- 22 Kasım 1909'da efendilerine bildirirler. ³³⁸

İtalyanlar hemen Büyük Doğu'yu tanırlar ve denetim altına aldıklarını aralarında yapılan antlaşma ile belgelerler;

“5. Türkiye Maşrık-ı Âzami (GR. OR. di Turchia) ile Birleşme Anlaşması. (...)

... Kurul, aşağıdaki değişiklikleri Türkiye Maşrık-ı Âzami'na sunmaya karar verdi: 2. madde: Krallık içinde ilk üç simgesel derecenin masonik yetkilisi İtalya Maşrık-ı Âzami'dir, ifadesinde: Krallık sözcüğünden sonra ve İtalyan Kolonisi, eklenecek. 7. madde: İtalya Maşrık-ı Âzaminin, herhangi bir zamanda Osmanlı toprağı üzerinde kendi obediyanı içinde var olan ve herhangi bir nedenle yıkılan ya da feshedilen locaları, aynı ad ve aynı Maşrıkta kalmak koşuluyla, yeniden oluşturma yetkisi kabul ediliyor. 9. madde: Bu maddenin kaldırılması dileği ifâde ediliyor. (...) (ASGOI, kaynak "Kurul Tutanakları", 28 Şubat 1910)” ³³⁹

Bu dönemde “Siyonizm” İstanbul'da gelişmeye başlar.

Rodrigue;

“1911'den sonra, cemaatin idare meclisi olan Meclis-i Osmam'de giderek daha fazla sayıda Siyonist Yahudi görülmeye başlandı. Siyonisler ustaca manevralarla 1913 ve 1914 seçimlerinde cemaat meclislerinde çoğunluğu ele geçirmeye başardılar. Bu durum, İstanbul Yahudilerinin çoğunluğunun Siyonist olduğu anlamına gelmemesine rağmen (çünkü bu seçimler tüm Yahudi kitlelerine açık değildi), iyi organize olan ve iyi yönetilen Siyonist hareketin birkaç yabancı Yahudiyle sınırlı olmadığını, fakat pek çok Türkiye Yahudisi tarafından benimsenmiş önemli bir güç haline geldiğini de ortaya koymaktaydı.

Basını ve açılan birçok kulübü kendi amaçları doğrultusunda akıllı bir şekilde kullanan Siyonistler, Jön Türk Devrimi ile Birinci Dünya Savaşı arasındaki dönemde artık hesaba katılması gereken bir kuvvet olmuştu.” ³⁴⁰

³³⁸ (Belgelerle Türkiye'de Milli Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909, 2012, s. 59-60)

³³⁹ (Iacovella, 1998, s. 63-66)

³⁴⁰ (Rodrigue, Osmanlı İmparatorluğu'nda Sefardiler, 2011, s. 191-192)

Osmanlı Döneminin Mason Tarikatı Baş masonları

Yüksek Şûra Hakim Büyük Amirler, Baş masonlar

No	Adı-soyadı	Dönemi	Açıklama
1	Prens Aziz Hasan Paşa	1909 - 1914	Mısır prensi, Arap
2	Mehmet Ali Baha (Edel)	1915 - 1925	Tıp doktoru

Büyük Doğu Büyük Ustalar, Baş masonlar

No	Adı-soyadı	Dönemi	Açıklama
1	Mehmet Talat Paşa, Edirne	1909 - 1910	İttihat ve Terakki liderlerinden, Sadrazam, Almanya'da şehid edilir. Masonlar, 1919'da masonluktan attılar.
2	Faik Süleyman Paşa	1910 - 1912	Kolordu K. Kafkas cephesinde şehit olur.
3	Mehmet Ali Baha (Edel)	1912 - 1915	Tıp doktoru
4	Faik Süleyman Paşa	1915 - 1916	1916'da Kafkas cephesinde şehid edilir.
5	Mehmet Cavid Bey	1916 - 1918	Yahudi dönemlerinden. Atatürk tarafından vatan hainliğinden asılır.
6	Rıza Tevfik	1918 - 1919	Tıp doktoru, Felsefeci, Şair. 1 yıl içinde Büyük ustalıktan ayrılır.Sevr anlaşmasını imzalamış hainlerdendir, Kurtuluş Savaşı'na da karşı çıkar. Sonra bir İngiliz gemisi ile kaçar ve sonrasında Atatürk tarafından vatan haini 150'likler listesinde sürgün edilir. ³⁴¹
6	Fuat Hulusi Demirelli	1919 - 1921	Hukukçu. Cumhuriyet sonrası DP kurucusu ve 1946-50 döneminde milletvekili. 1948 de Ankara'da 5 numaralı Uyanış Locasında 4 numara ile uyanmış, 1949 da İstanbul'da 3 numaralı Ülkü Locasına katılmış.
7	Besim Ömer Paşa	1921 - 1924	Askeri doktor.

³⁴¹ "ANADOLU'daki Ulusal Kurtuluş Savaşımız boyunca, emperyalizm ve kapitalizmin maşası saldırgan dış düşmanlarla olduğu kadar, iç düşmanlar ve siyasal karşıtlarıyla da boğuşup savaşmak zorunda kalan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve onun başı Mustafa Kemal Paşa, Lozan Barış Andlaşması gereğince, bu anlaşmanın imza tarihine kadarki dönem için bir genel af ilanı zorunluluğu ile karşı karşıya kaldıklarında, uzun pazarlıklar sonucu bu andlaşmaya, 150 kişilik bir istisna maddesi koydurmuşlardır.

Lozan Barış Andlaşmasına bir protokolle eklenen bu istisna maddesine göre, adları sonradan saptanacak 150 kişi, Türk Hükümetince, Türkiye'de iseler sınır dışı edilebilecek, dışardaysalar yurda girmeleri önlenecek ve Türkiye'deki malları da kendilerince ya da vekillerince dokuz az içinde tasfiye edilmezse, hükümetçe sattın alacak, ancak bunların karşılığı kendilerine ödenecektir.(...) 23 Nisan 1924 günü akşamı da Bakanlar kurulu, Millet Meclisindeki gizli ve açık görüşmelerin, yapılan hazırlık çalışmalarının ışığı altında 149 kişilik bir liste hazırlamıştır.

Onanmak üzere Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal Paşa'ya sunulan bu listeye Gazi, 1 Haziran 1924 günü, Köylü Gazetesi sahibi Refet'i de katmış ve listeyi onamıştır." (Soysal, 150'likler, s. Önsöz)

Bazı baş masonların sonları

Mehmet Talat Paşa: Masonlar, kurucuları Büyük Üstatlarını, “*katil*” diye masonluktan atmış, Almanya ‘da Alman masonların koruması altında iken, bir Ermeni katil tarafından öldürülmüş.

Cavit Bey: Yahudi dönmesi, Siyonist, **Atatürk**’e suikast düzenlemek ve emperyalistlerin emrinde karşı devrimci örgüt kurmaktan, **Türk Ulusu** ve **Atatürk** tarafından vatan haini ilan edilmiş, idam edilmiş.

Rıza Tevfik: Mason biraderlerini Padişaha ispiyonlamış, mason tarikatından atmış, sonunda da kendisi baş masonluktan ayrılmış; sonrasında Batı emperyalistleri tarafından, Türkün diri diri mezara gömülmesi ve boğazlanması olan Sevr anlaşmasını Osmanlı adına imzalamış ve **Türk Ulusu** ve **Atatürk** tarafından vatan haini ilan edilen 150’likler içinde Türkiye’den sürgün edilmiş.

Fuat Hulusi Demirelli: Demokrat Parti kurucusu ve milletvekili.

Bunlar, 1909’da yerel masonluğun kurucuları; doğrudan 33.° verilen 9 kişiden 4 ‘ü. İşte Türkiye’de masonluğun kurucuları, övündükleri kökleri ve Türklere ihanetleri ve Türk devleti tarafından cezalandırılmaları.

“*Tüm insanlık için sevgi mabedi yapma ülküsünde*” olan masonların, en kıdemlileri, en saygınları, en iyi masonik eğitim almışları olarak en erdemlileri; masonlarca Büyük Üstad olarak seçilmişleri bunlar. Varın gerisini siz düşünün.

Osmanlı Büyük Doğusuna bağlanan veya kurulan localar

No, Loca ismi, Şehri, Yöneticisi, Kuruluş ve Kapanış Yılları, Kuran yapı, Toplantı Dili

186

1, Vatan, İstanbul, Hasan Aziz Paşa-Mısırlı, 9 Mart 1909, Yüksek Şûra Türkçe

Bu arada sadece mebuslara mahsus Vatan Locası Mart ayında kurulmuştu.”³⁴²

Yeni bir Büyük Doğu kuruyorlar, ilk işleri yalnızca “mebuslar” için loca kurmak oluyor. Yüksek Şûra tarafından kuruldu. Bir süre sonra kapandı.

2, Muhibban-ı Hürriyet İstanbul, Mehmet Ali, 28 Haziran 1909, YŞ, Türkçe

Politik durum nedeniyle Ağustos 1912 ile Nisan 1913 arasında çalışmalarını durdurmuş, sonra yine devam etmiştir.

Kurucuları arasında; Miralay Mehmet Ali baba, Rauf Paşazade Sadık, Jak Kalderon, Osman Saip,

Softazade Ahmet Nesimi, Herkül Diyamantopulo, Doktor İbrahim Temo

Diğer Yöneticiler (DY); Muhtar Tahsin, Mehmet Ali Baba, Halit Habbab, Mehmet Ali Baba, Saim Hüsnu, Mahmut, Celalettin, Salim Ahmet ve Hüsamettin Ahmet.

3, Vefa, İstanbul, Nail Reşit - Mısırlı, 28 Haziran 1909, YŞ, Türkçe

Yüksek Şûra tarafından kuruldu. Mısır baş masonu İdris Ragıp’ın desteği ile kurulur. Politik durum nedeniyle Ağustos 1912 ile Haziran 1913 arası çalışmalarını durdurmuş sonra yine devam etmiştir.

Kurucular; Nail Reşit, Osman Fehmi, Mehmet Tevfik ve Mehmet Ali Baba

DY; Fuat Hulusi Demircili, Ahmet Hakkı, Memduh, Sabri Mehmet, Mehmet Ali Haşmet, Tahir/Fahir.

4, Şafak, İstanbul, İlyas Modyano-?, 24 Temmuz 1909, YŞ, Türkçe

1914 yılında yeni bir berat ve ‘Sebat’ ismi ile tekrar çalışmaya başlayacaktır.

³⁴² (Koparan, Türkiye’de Masonluk Tarihi, 1909-1935, 2010, s. 39)

5, Resne, İstanbul, Osman Fehmi-Mısırlı, 19 Haziran 1909, Türkçe

Mısırlıların, Osmanlı masonluğunu denetim altına almak için, Mısır Büyük Loca baş masonu İdris Ragıp Beyin desteği ile bir grup Mısırlı tarafından kuruldu. İlk görevlere çoğu Mısır'da mason olmuş, Osman Fehmi, Nail Reşid, Ahmet Pertev, Mehmet Tevfik, Jak Kalderon, Sadık Rauf, Şükrü Rıza seçilmiş.

Sekiz ay Mısır Millî Büyük Locası'na bağlı çalışan Resne locasının üyeleri, Maşrik-ı Azam-ı'nın Osmanî'nin kuruluşuna katılmışlar; çalışmaların olgunlaşmasıyla Osmanlı Maşrik-ı Âzam'a katılmışlar. Resne'nin ilk Üstadı Muhterem Eczacı Osman Fehmi, Osmanlı Büyük Doğusunun ilk Büyük Görevliler Kurulu'nda görev almış.

Resne Locası'nda daha sonra, Necmettin Tahsin Erol, Prof. Zühtü İnhan, Kenan Öner, Nedim Nazmi, Amiral M. Ali, Nehri Bey, Dr. Celal Tahsin, Dr. İhsan İsmail Üstadı Muhteremlik yapmışlar. 1935 yılında, Başkanı Cemil İpekçi.

Resne Locası, İngiltere Birleşik Büyük Locası tarafından tanınan Mısır Millî Büyük Locası'ndan berat alarak kurulması nedeniyle, İngiltere Birleşik Büyük Locası'nın Türkiye Büyük Locasını tanıma sürecinde etkili olmuştur.

Üyeler: Rotı Al Hekma, Hefz Al Wedad, Kawkab Al Balrein, Al Satıah, Hira ra, Al Chaiush Al, Moushrcka, Germania, Al Alta Al Akhavvi, Esna, Samaret Al Wafa, Chams Al Salara, Wali Al Ahd, Dandara, Flecleur, Al Karnak, Aziz, Rasna, Niazi, Hayet Al Mahalla, Platon, Al Sidk, Al Omani, Nour Al Hekitia, Bekaa Al Aziz, Al Ahram, Heliopolis, Rina Chimenlo, Samaret Al, Samah, Consianlin Le Grand, Al Dastour Al Osmani, Soerate, Al Watan, Cteopalra, Al Ensanıa, Nour Al Fadila.

Türk ismi görüyor musunuz? Üyelerin tamamı, Kahire, Luxor başka Mısır ve Suriye şehirlerinde oturuyorlar, ulus kökeni olarak da; çoğunluk Arap, gerisi İtalyan, Fransız ve Yunanlı. 1 kişi de Türk ismi, Sebataycı mı? ... İşte "milli masonluk"³⁴³

Vefa locasının Resne üyeleri tarafından kurulduğu ve ilk Üstadı Muhterem Nail Reşid'in Resne'nin I. Nazır olduğu; Vefa ile aynı gün (28 Haziran) kurulan Muhibbanı-ı Hürriyetin kurucular arasında Resne görevlilerinden (muhtemelen Sekreter) Jak Kalderon olduğu, diğer kurucuların da Resne üyesi olmaları; 7 numaralı Uhuvveti Osmaniye locasının da Resne gibi daha evvel Mısır Locasından berat aldığı göz önüne alındığında, Mısır Büyük Locasının İstanbul'da bir Büyük Loca kurma hazırlığında olduğu düşünülebilir.

6, İttihat ve Terakki Hakiki Muhipleri (Les Vrais Amis de l'Union et Progres), İstanbul, K. Apak'a göre David J. Cohen- Fr. Yahudi, P. Dumont'a göre Michel A. Noradounghian-Fr.-Ermeni, 1 Eylül 1909, YŞ, Fransızca

Renaissance Locasından ayrılanlar kurmuş, önce İtalyan Büyük Doğusuna bağlanır. Sonra Osmanlı Büyük Doğusuna katılır.

Kısa bir süre sonra kapanmış. La Renaissance'dan ayrılan üyeler Fransa Büyük Doğusuna bağlı kurmuşlar, sonra YŞ'dan berat almış.

7, Uhuvvet-i Osmaniye (La Fraternite Ottomane) İstanbul, Nadra Noutran-Fr. Ermeni, 1 Ağustos 1909 (gerçek kuruluş 1908 öncesi), YŞ

Mısır Büyük Locasına bağlı iken Osmanlı Büyük Doğusuna katılır. Bir süre sonra kapanmış.

8, Constitution (Meşrutiyet), İstanbul, Mehmet Cavid (Osm. Maliye Bak.)-Yahudi, 26 Kasım 1911 - 1913

İspanya Büyük Doğu ayrılarak Osmanlı Büyük Doğusuna katıldı. 1913'de baş mason ile yöneticisi, seçimi konusunda anlaşamayıp, kapandı.

³⁴³ ((Mimar Sinan)

9 Ziya-ı Şark / Tan Işığı, İstanbul, Faik Süleyman Paşa-?Sebataycı, 22 Yıl, 18 Ocak 1910 – 1935, Türkçe

İtalya Büyük Doğusuna bağlı Calcedonia/Kalkedonya Locasından ayrılanlar kurmuş. 1935 yılında adını Tan Işığı olarak değiştirmiş.

10, Hilal-i Osmani, Beyrut, M. Ramazan-Sebataycı, 14 Şubat 1910, BD...

Birinci Dünya savaşı sonrası, Osmanlı'dan kopar.

11, Bizansio Risorta / Akasya, İstanbul, Mustafa Baha/Beha-?Sebataycı, 18 Şubat 1910, İtalyanca, Fransızca

İtalyan Büyük Doğusuna bağlı iken 1910'da Osmanlı Büyük Doğusuna katılır. Türklerin yıktığı Bizans ismi ile "milli masonluk" içinde yer bulur. Bu ismi Türkiye içinde sürdüremez, 1925'da Akasya ismini alır. Locanın başlangıçtaki yöneticisi Nicola Forte.

12, İtidal, Lübnan, Victor Schmeile-?, 8 Mayıs 1910, BD.

I.Dünya savaşı sonrası, Osmanlı'dan kopar.

13, Hürriyet ve İtidal, Lübnan, Abraman Müsallem-Yahudi, 17 Haziran 1910 BD

I.Dünya savaşı sonrası, Osmanlı'dan kopar.

14, El nasıra, İskenderiye, Mihail Matar-Ermeni/Yahudi, 29 Mayıs 1910, BD.

I.Dünya savaşı sonrası, Osmanlı'dan kopar.

15, El Fela, Mısır, 29 Mayıs 1910, BD.

I. Dünya savaşı sonrası, Osmanlı'dan kopar.

16, El Mürüvve, Mısır, 29 Mayıs 1910, BD.

I.Dünya savaşı sonrası, Osmanlı'dan kopar.

17, Nurul Muhabbe ve Şems ül Maşriik, Mısır, 29 Mayıs 1910, BD.

I.Dünya savaşı sonrası, Osmanlı'dan kopar.

18, Şems-ül Maşriik, Mısır, 29 Mayıs 1910, BD.

I.Dünya savaşı sonrası, Osmanlı'dan kopar.

19, El Vahdeti Osmaniye, Şam, Abdülaziz Sultanî-?, 6 Ağustos 1910, BD.

I.Dünya savaşı sonrası, Osmanlı'dan kopar.

20, Halep, Halep, Kostaki Hemsy Costaki Homsy/-?, 10 Eylül 1910, BD.

I.Dünya savaşı sonrası, Osmanlı'dan kopar.

21, Mabed-i Süleyman, Kudüs, Astruc Azra-?, 14 Aralık 1910 BD.

I.Dünya savaşı sonrası, Osmanlı'dan kopar.

22, İttihat-ül Halit, Humus, Hüsnî El Candı-Arap, 19 Ağustos 1910, BD.

I.Dünya savaşı sonrası, Osmanlı'dan kopar.

23, Merci Uyun-el Osmani, Emin Hasan-Arap, 1910, BD.

I.Dünya savaşı sonrası, Osmanlı'dan kopar.

24, Tulu, Yanya, Ömer Abdülkadir-Arap, 1910, BD.

I.Dünya savaşı sonrası, Osmanlı'dan kopar.

25, Cebel-Le Montagne, Nasrullah Haddad-?Arap, 10 Ağustos 1910, BD.

I.Dünya savaşı sonrası, Osmanlı'dan kopar.

26, Sulh(Pax), Mersin, Christman-Avrupalı Rum, 25 Eylül 1911 BD, Rumca.

Kuruluştan kısa bir süre sonra kapanır. Başkanı Christman isimli bi Avrupalı.

27, El Kemal , Kahire, Ahmet Kemal-Arap, 17 Temmuz 1911, BD.

I. Dünya savaşı sonrası, Osmanlı'dan kopar.

28, La Fidelite, Kahire, Michel Schustemann-Fr.Yahudi/, 17 Temmuz 1911, BD.

I. Dünya savaşı sonrası, Osmanlı'dan kopar.

29, Nur-ül Hüda, Kahire, Alexander Maghrabi-?Ermeni,, 17 Temmuz 1911, BD.

I. Dünya savaşı sonrası, Osmanlı'dan kopar.

30, Nevzad-ı Hürriyet, İzmit, Fahri-?Sebataycı, 19 Mayıs 1912, BD.

Kısa süre sonra kapanmış.

31, Vezne, Sivas, Alfonso Saridaki-Rum, 19 Aralık 1913, BD.

Kısa süre sonra kapanmış.

32, Işık, Malatya, Müftüzade Fevzi-?Sebataycı, 30 Aralık 1913,

BD. Kısa süre sonra kapanmış.

33, Nemci Terakki, Elazığ, Asaf Şükrü-?, 19 Mayıs 1914, BD.

Kısa süre sonra kapanmış.

34, Sebat, İstanbul, Jak Suhami-Yahudi, 18 Ekim 1914,

4 numaralı Şafak locasının devamı kabul edilir.

DY; Ali Kâmi, Agah Sırrı Levent,

İstanbul Topkapı'daki Fukaraperver Cemiyetini bu loca üyeleri kurmuşlardır.

35, Necat, İstanbul, İsmail Hursit-?Sebataycı, 17 Mayıs 1916

Kurucular; Muhittin Osman Omay, Besim, Zeki Derviş, Osman Tevfik, İsmail Fehmi, Modyano.

DY; Orhan Tahsin, Ali Galip Taş.

36, Selamet, İstanbul, Necmettin Tahsin-?, 10 Ocak 1918

Kurucular, Necmettin Tahsin, Halit Habbab, İhsan Abidin, Mustafa Zühtü, Ahmet Vefik, İsmail Hakkı, Nazmi Duhanî, Yusuf Ziya, Ganem Ferit, Halil ve Haydar Emindir.

37, İntibah, İstanbul, Nail Reşit-Mısırlı, 12 Nisan 1918 - 1921

38, Güneş, İzmir, Diran Aşnan-Ermeni, İzmir'de; Albert Ferit Aseo, İstanbul'da, 22 Haziran 1918

15 Mayıs 1919'da Yunan işgali sonrası İstanbul'a taşınır, 1922'de İzmir'e geri döner.

İzmir'de BD'ya bağlı ilk Locadır.

39, Murat, İstanbul, Arif Ethem-Sebataycı, 1922'den 1928'e kadar Servet Yesari, 27 Kasım 1921

Kurucular; Servet Yesari, Muhiddin Osman, Ferit Aseo, Ahmed Rıza, Sadreddin Şükrü, Fehmi İsmail, Hakkı Şinasi, Arif Etem, Marko Elnekave, Cevad Abdürrahim ve Kenan Ömer.

40, Etoile d'Orient(Şark Yıldızı), İstanbul, Abdüllatif Safâ-?, 11 Aralık 1921, Fransızca

Değerlendirme

- Ulus, işgal edilmiş vatani kurtarmak, özgür olabilmek için, Anadolu'da topyekûn Kurtuluş Savaşı verirken, yerli masonlar işgal altındaki İstanbul'da loca kurmakla meşguller.
- Osmanlı Yüksek Şûra ve Büyük Doğu masonik örgütlerinin, ağırlıklı olarak İstanbul'da kurulduklarını, Anadolu'da olanların da, Ermeni ve Rumlar için kurulmuş misyoner okullarının yoğun olduğu bölgelerde kuruluyorlar. Bunların Türklerle hiçbir ilgisi yok, tamamen emperyalizmin ve işbirlikçisi bölücü **Müslüman** olmayanların örgütledikleri yerler.
- Locaların bir de asıl olarak Fransızca isimleri var.
- Meşrutiyet, Constitution; Vatan, Patrie; Muhibban-ı Hürriyet, Amis de la Liberte; Vefa, Perseverance; Şafak, Aurore; Resne; İttihat ve Terakki Muhipleri, Amis de l'Union et Progres; Uhuvvet-i Osmanî, Fraternite Ottomane; Necat, Delirence, Selâmet, Salut; İntibah, Reveil
- Selânik'ten loca yok.
- Dil, ulusal kimliği belirler. Osmanlı Yüksek Şûra ve Büyük Doğunun Birinci Resmi dili Fransızca olup, yani ancak sömürgelerde görülen bir uygulama olup, locaların çoğunda da konuşulan dil Fransızca, İtalyanca, Rumcadır.
- Mason localarından hiçbirini kurumsal olarak veya İttihat ve Terakki üyeleri hariç bireysel olarak, Kurtuluş Savaşı'nda yer almamış, destek olmamışlardır. Bu da ne kadar milli bilinç ve kimliğe sahip olduklarını gösterir.
- Kurtuluş Savaşı sırasında Osmanlı Yüksek Şûra veya BD, kurumsal kimliği ile emperyalist işgalciler nezdinde hiçbir girişimde bulunmamışlardır.
- Osmanlı Yüksek Şûra ve Büyük Doğu üyesi mason başta Sadrazam ve bürokratlar olmak üzere, işgalci sömürgeciler ile birlikte Ulusal Kurtuluş Savaşı'na düşmanca davranmış, Türkün bağımsızlık savaşını engelleyebilmek için her türlü ihanet ve hainlik içinde bulunmuşlardır. Belgeleri ile ortaya koyduğumuz gibi, Osmanlı Yüksek Şûra ve Büyük Doğu emperyalist Batı tarafından, Rum, Ermeni, Yahudi ve Sebataycı/Yahudi dönmelerine kurdurulmuş, ihanet yuvalarıdır. Locaların kurucu yöneticilerinin isimlerine ve kökenlerine bakar mısınız?
- Osmanlı mason localarında Türk yoktur; Türkiye nüfusunu oluşturan Türklerin büyük kısmı Anadolu, Balkanlar ve Kafkaslarda yaşamaktadır. Bu bölgelerde mason locaları yoktur, Anadolu'da olanlar da misyoner okullarının yoğun olduğu şehirlerde, **Müslüman** olmayan Rum ve Ermeniler için açılmıştır. Yani, Osmanlı mason örgütünde Türkler yoktur!
- Osmanlı Maşrık-ı Azam'ı oluşturan locaların hemen hemen yarısı, Türkiye sınırları dışında kalan topraklarda kurulmuştur. Bu locaların üyeleri Arap, Batılı devletlerin vatandaşları, Yahudi, Rum ve Ermenilerdir.
- Kuruluş amaçlarında söylenen, Batılı locaların tek çatı altında toplanması hedefi ya doğru değildi ya da başarısızdır. Başka obediyanlardan katılan 4 locadır, %10.
- İstanbul'da Mısır Büyük Loca denetimi altında kurulan/katılan locaların sayısı 4+1. Yani Osmanlı Maşrık-ı Azam kuruluşunda etkin olan milliyet unsurlardan birisi Mısır Araplarıdır. Onlar sayesinde zaten 1960'larda İngiliz B. Büyük Locasından tanınma sağlandı. Utanç!

- Osmanlı Yüksek Şûra ve Büyük Doğu tarafından İstanbul'da kurulmuş olan localarda da, sayısal çoğunluk ezici sayıda İtalya ve Fransız vatandaşları ile Yahudi, Rum ve Ermeni tebaadır. **Türk ve Müslüman** isimli biraderler aslında Sabetaycı, Yahudi Dönmelerdir; *“Birçok önde gelen Dönme, farmason olmanın yanı sıra mutasavvıftı ve bu da İTC'ye girmelerini kolaylaştırıyordu. Yıldız Sertel, Selânik'teki Dönme camisi Yeni Cami'yi tarif ederken, aynı cümle içinde Bektaşî, Mevlevî tekkelerinden ve farmason localarından bahsetmiştir. Gazeteci Fazlı Necip, ilerde son Osmanlı maliye bakanı olacak Faik Nüzhet (aynı zamanda Düyun-ı Umumiye müfettişi) ve belediye başkanı Hamdi Bey'in oğlu, Gonca-i Edeb'e yazılarıyla sıkça katkıda bulunan Osman Adil (ayrıca Hariciye Nezaretî'nin şubelerinden birinde müdür vekili olarak görev yapmaktadır), 1904'te kurulan Veritas (Hakikat) Locası'nın üyeleriydi. Osman Adil bu locanın kurucuları ve yüksek şûra üyeleri arasındaydı. Veritas'ın 1908'deki 150 üyesinden 129'u Yahudi, 15'i ise Müslüman ya da (Terakki Mektebi'nin idare heyeti üyelerinden biri olan Tevfik Ehat gibi) Dönme'ydi. Ayrıca, en azından dört İTC üyesi Veritas'a mensuptu ve ileride sadrazam olacak iki kişi, Ali Rıza Paşa ve Hüseyin Hilmi Paşa 1908'den sonra üye olanlardandı.*

Başka bir Fransız ayin locası olan L'Avenir de rOrient'in (Doğu'nun İstikbali) üyelerinin üçte biri Müslüman ya da Dönme'ydi. 1911'deki 60 üyenin 23'ü Türk, geri kalanları Yahudi isimleri taşıyordu. En azından, 1908'de Terakki Mektebi'nin idare heyeti üyeleri ve idarecileri, farmason localarının üyeleri arasında listelenmişlerdi. Bu kişiler arasında, kuruculardan ve idare heyeti üyelerinden biri olan Sabiha Sertel'in ağabeyi Celal Derviş de bulunuyordu. İTC'nin Selânik'te toplantılar düzenlediği farmason kulüplerinde Yahudiler ve Dönmeler göze çarpar. Farmason locaları ile birçok Dönmenin tasavvuf ibadetlerine katıldıkları derviş tekkeleri, kısmen eşitlik ve kardeşlikten yana olmasından ötürü, padişaha karşı İTC'nin tarafını tutmuşlardı.”³⁴⁴

- Osmanlı'nın son yüzyıllardaki iktidar paydaşları zaten bunlar. Bir egemenler tarikatı olan masonlukta onların olması doğal. Ancak, doğal olmayan bu **Türk ve Müslüman** olmayan yapıyı, Türkiye kuruluşundan sonra, kendilerine Türk vatandaşı diyenlerin benimsemesi, sahiplenmesi ve dahası “millî” saymalarıdır!

Locaların dağılımı

İstanbul	16
Anadolu	5
Mısır, Lübnan, Suriye	19
Yeni Kuruluş	14
Yeni Kuruluş, Mısır	4
Diğer Obed.Katılım	4
Kopan	18

³⁴⁴ (Baer, Selanikli Dönmeler / Yahudilikten dönenler, Müslüman Devrimciler ve Seküler Türkler, 2011, s. 123-124)

Loca özelliklerinin ve tabloların gösterdiği gibi, Osmanlı Yüksek Şûra ve Büyük Doğu kurulması, masonlarca iddia edildiği gibi, Batılı devletlerin mason locaları kurmalarını engellememiş, bu dönemde de birçok yabancı localar kurulmuştu. Zaten İngilizler, Osmanlı Yüksek Şûra ve Büyük Doğusunu hiçbir zaman tanımadılar.

Loca bilgileri aşağıdaki kaynaklardan derlenmiştir:

Kemalettin Apak, Ana Çizgileri İle Türkiye'deki Masonluk Tarihi

A. Erginsoy, Türkiye 'de Masonluğun Doğuşu

Paul Dumont, Osmanlılık, Ulusçu Akımlar ve Masonluk

Ergin Koparan, Localar, Mimar Sinan Yayınları, sayı.28; Mimar Sinan D. sayı 157

1909'dan sonra kurulan Yabancı Localar

- İspanya, Fazilet, Selânik, Türkçe, 1909-1911
- İspanya, Uhuver (Kardeşlik), Edirne, 1910 –1911. Yöneticiler Mahmut Nedim, 1910 Mazhar Müfit. Üyeler çoğu Edirne’de nüfusun önemli bir kısmını oluşturan tanınmış Yahudi isimleri.
- İskoçya BL, Highasdan, İstanbul, 1916-1930
- İskoçya BL, Logos, İstanbul, 1911-1928
- Fransa BD, La Soleil d’Anatolie (Anadolu Güneşi), Konya, 1918 – 1920
- İskoçya BL, Taurus, İskenderun, 1920 – 1937. Dikkat, Türkiye’de masonluk yasaklanmasına karşın, bu loca faaliyetlerini sürdürmüş. Elbette yasa dışı olarak!
- İskoçya BL, Tarsus, Mersin, 1920 -
- Fransız BD, Etoile d’Orient(Doğu Yıldızı), İstanbul, Fransızca, 1921

I. Dünya Savaşı ve İttihat ve Terakki Sonrası

Balkan ve I. Dünya Savaşı Sırasında İttihat ve Terakki ve Masonlar

İttihat ve Terakki, İtalyanların Trablusgarp'a çıkarma yapıp, işgal etmesi ile şoke olacaktır. İtalya, Osmanlı toprağı Trablusgarp'a asker çıkarırken, İtalyan Büyük Locası'nın Baş masonu Ferrari, biraderlerine bildiri yayınlar. Bildiri emperyalist bir milliyetçilik histerisi ile doludur;

"Vatanımızın renkleri (Bayrağı) Trablus'a doğru yelken açmış gidiyor.

Her biraderin, yöneticilerinin eylemleri üzerindeki, her biri saygı değer olan kişisel düşünceleri ne olursa olsun, Masonluğun görevi –ki herkes vatanın büyüklüğü, güçlülüğü ve özgürlüğü idealini dayatılmış eder- medeni bir üstünlük ve insanlık ilerlemesi eylemine girmiş olan bayrağımızın zafer güneşi tarafından kucaklanmasını temenni ederek, sakın bir şekilde ve rahat bir vicdanla olayların gelişmesini beklemekten ibarettir. (...)

Masonluğun kalbi, İtalya'nın kalbiyle birlikte güçlü bir şekilde çarpmaktadır. "345

İfadelere dikkat; *"medeni üstünlük ve insanlık ilerlemesi eylemine, bayrağının zaferi... "* Avrupalı sömürgecinin, diğer uluslara tepeden bakan, sömürgeci milliyetçiliğı. Başkasının toprağına asker çıkarıyor, silah ve kanla işgal ediyor, buna da medeniyet götürmek diyor. Bunu diyen de, tüm insanlık için sevgi mabedi, insani eşitlik, kardeşlik ilkeleri adına kurulmuş Mason Tarikatı'nın en büyüğü. İtalyan faşisti baş mason ve İtalyan mason tarikatı, Osmanlı mason tarikatının örgütlerini kuran yapıdır. Hür masonlar, Özgür masonlar bunlara karşı sözünüz var mı? Masonluk ve siyaset, ayrılmaz bir bütündür.

Osmanlı masonları, İtalyan efendi biraderlerine mektup yazarak; İtalya'nın Osmanlı toprağı Trablusgarp, Libya'ya işgal eylemini durdurmak için hükümetlerine baskı yapmalarını isterler;

"Bu mektupta kısaca, şu günlerde Türkiye ile İtalya arasında var olan, genelde Masonluğu derin şekilde yaralayan ve düşmanlarını mutlu eden çatışmadan şikâyet ediliyor. İtalyan Localarına bir bildiri sunuluyor ve bu güç durumda iki mason topluluğunun sıkı bir yakınlaşma göstermeleri için ricada bulunuluyor.

*Kısa bir görüşmeden sonra, Kurul, savaşın üzücü sonuçlarının İtalyan masonluğuna da acı verdiğini bildirmek üzere Maşrik-ı Âzam-ı Osmaniye cevap vermeyi kararlaştırdı. **Şu sırada ülkenin çıkarlarına ve onuruna zarar verebileceği için herhangi bir girişimde bulunulamazdı.** İnsani görevlerini yerine getirmekle yetinmek zorundaydılar, bu nedenle de ölü ve yaralıların ailelerine yardım ediyorlardı. Vatanın çıkarları ve onuru zarar görmeden, yerine getirilmiş görevlerin temeli ve anısı üzerinde barışa ulaşılabilirse İtalya Maşrik-ı Âzami bundan büyük mutluluk duyacaktı. (ASGOI, kaynak "Kurul Tutanakları", 2 Kasım 1911)"346*

Bu mektup, İttihat ve Terakki yönetiminin, özellikle mason olanların dünyayı, gerçek siyasi çıkarları ve masonluğun buradaki işlev ve görevlerini anlamadıklarını açıkça göstermektedir. İtalyan masonlar kendi devletlerinin emperyalist çıkarları yanında yerlerini alıyordu. İttihat ve Terakki'nin bu girişimi, masonlar tarafından nasıl kandırıldıklarını, ne kadar zavallı, çaresiz kaldıklarını göstermekte.

³⁴⁵ (Koloğlu, Osmanlı-İtalyan Libya S.'da, İttihatçılar, Masonlar ve Sos. Ent., 1999, s. 120-121)

³⁴⁶ (Iacovella, 1998, s. 65-66)

Sömürgeci ülkelerin, Osmanlı'yı yok edip, Rumların denetiminde, Yahudilerin köşeleri tuttıkları, yeni Bizans Kurma projesi, masonlar eli ile İttihat ve Terakki üyesi mason askerler kullanılarak uygulamaya geçirilmiş; ancak, İttihat ve Terakki iktidara gelince, içinde çoğunluk olan, masonlukla ilişkisi olmayan ulusal unsurlar tarafından, proje durdurulmuş ve Türk milliyetçiliği geliştirilmiş, bu yönde çalışılmıştır. Bu da, mason asker üyeler aracılığı ile İttihat ve Terakki'yi ele geçirdiğini düşünen masonları, özellikle emperyalist devletler ile işbirliğinde uygulamayı yöneten Osmanlı topraklarında yaşayan Yahudi masonları hayal kırıklığına uğratmıştır.

Enver'in liderliğinde, Almanya yanında 1. Dünya Savaşına girilir. Bu sırada, Enver'in masonlara baskı yaptığı, onları "uykuya" girmeye zorladığı günler yaşar masonluk ve Osmanlı Büyük Doğusu 5 Ekim 1914'de uykuya girmeye karar verir. Bu uyku dönemi, 4 Mayıs 1916'ya kadar sürecektir. Uyku döneminde, masonların çalışmalarını tamamen durdurdukları düşünülmemelidir. Türkiye Cumhuriyeti döneminde de göreceğimiz gibi, aslında bir yer altına çekilme eylemidir uyku. Yer altından, yasa dışı bir örgüt olarak, daha sessiz ve alt düzeyde, masonlar faaliyetlerini sürdürdüler her zaman. Bu dönemde de öyle olacaktır.

Üniforması üstünde, masonluğa başvurmuş asker kökenli mason Güngör Öcal da gerçeği itiraf eder;

*"Ancak yine aynı sayfada yazılanlara göre 'bu uyku döneminde çalışmaların tam olarak durdurulmadığı, kısmen devam ettiği anlaşılmaktadır. Öyle ki, anılan Locaya Berlin ve Şikago'dan Mason birader ziyaretleri olmuş, Hilâl-i Ahmer'e (Kızılay) parasal yardımlar yapılmış, hatta 1915 yılında 'çalışmaların yoğunluğu' nedeniyle toplantıların her haftaya alındığı bir dönem dahi yaşanmıştır. Bu bilgiler her ne kadar bir ikilem çağrışırsa da, Osmanlı Maşrık-ı Azaminin almış olduğu bir tatil kararının varlığı kesin olmakla beraber, dönem içinde Masonik çalışmalarını devam ettiren Loca veya Locaların bulunduğu kanısı da baskın gelmektedir."*³⁴⁷

194

Bilim insanı Mustafa Murat Çay;

"Orduda disiplinsizlik ve siyasî çatışmaların kaynağında Farmasonları gören Atilhan, Farmasonların en büyük ihaneti Balkan Harbi'nde yaptıklarını vurgulamaktadır. Bu güçlerin orduyu firara teşvik ettiklerini ve hatta sigara paketlerinin altına propaganda yazıları yazarak hezimete sebep olduklarını belirtir. Arnavutluk Harekâtı sırasında, bazı kıtaların İttihatçıların ve Farmasonların telkinleriyle silahlarını terk etmeleri üzerine Arnavutlar Üsküp'ü işgal ederler. (...)

Ama Atilhan'a göre işin en üzücü tarafı, Bulgar Farmasonlarıyla Osmanlı Farmasonlarının aralarında cereyan eden ittifaktı. Demiryolu işçilerinin grevinde dahi uyduruk bir hadise çıkarma konusunda anlaşan bu güçler, Osmanlı Devleti'nin hezimetinde birinci derecede rol oynamışlardı. (...)

Balkan Harbi 'nde orduya giren Farmasonluk belası muhteşem Türk ordusunu tarumar etmiş ve bir avuç Bulgar önünde tarihte misli görülmemiş bir mağlubiyete uğratmıştı. (...)

*Balkan Harbi 'nin kaybedilmesindeki başlıca mesul Farmasonluk'tur."*³⁴⁸

İttihat ve Terakkinin bir kısım liderleri, masonluğun, Batı emperyalizminin bir örgütü olduğunu hiçbir zaman anlayamadılar. Bunlardan birisi mason olmayan Dr. Nazım³⁴⁹, Fransa'da mason biraderleri aracılığı ile borç para ararken, nasıl küçülebiliyor.

Paul Dumont, Nazım'ın masonlara yaptığı konuşmadan aktarıyor;

³⁴⁷ (Öcal, 2012, s. 97)

³⁴⁸ (Çay, 2013, s. 39-41)

³⁴⁹ Atatürk tarafından astırılan hainler arasındadır.

“Genç Türkiye Fransa masonluğunun bayrağı altına girmekten mutludur. Onun dostça tavsiyelerini almaktan ve Fransa Maşrık-ı Azami ’nın hukukî yetkisi altındaki bütün girişimlere ülkesinin kapılarını ardına kadar açmaktan hep mutluluk duyacaktır.”³⁵⁰

İttihat ve Terakki Sonrası

Rıza Tevfik, 17 Ocak 1919’da üç yıllığına baş mason seçilir Bu süre sırasında, Baş mason Rıza Tevfik, mason biraderlerini siyaset içinde zor durumda bırakmak için elinden gelen her şeyi yapar, hatta polise ihbar eder, tutuklatır, Şeyhülislam Musa Kazım efendinin masonluğunu ortaya çıkarır. Rıza Tevfik, bir yıl sonra baş masonluktan ayrılır.

1919 – 1921 Arasında Büyük Doğu Yöneticileri

Görevi	1919 -1920	1920 - 1921
Baş mason – Büyük Üstad	Rıza Tevfik	Fuad Hulusi
Baş mason Yrd.	Fuat Süreyya	Moiz Fresco
Birinci Nazır	Timoleon	İsmail Hurşid
İkinci Nazır	Arsenyan	Faik Sabri
Hatip	Celal Derviş	Nureddin Ramih
Sekreter	Zeki Derviş	Rasirh Ferid

Bu sırada **Mustafa Kemal** ve **Türk Ulusu**; Anadolu ihtilalini başlatmış, vatani savunmaktadırlar.

Uluslararası Mason Birliği, UMI

195

I.Dünya Savaşı sonrasında Uluslararası Mason Birliği (Association Masonnique Internationale, AMI)) kurulur ve Osmanlı Büyük Doğusu da katılır. Kuruluş toplantıları:

- Ekim 1921 tarihleri arasında ilk toplantı Cenevre’de yapılır, Muslihiddin Adil temsilci olarak gider. Katılanlar; New York, Viyana, Belçika, Osmanlı, Bulgaristan, İspanya (Büyük Locası), Fransa (Büyük Loca ve Büyük Maşrık), İtalya (Büyük Maşrık), Felemenk, Portekiz ve İsviçre.

- Eylül 1923 de Cenevre’de yapılan ikinci toplantıya ise, Edward Lobe Osmanlı temsilcisi olarak katılır. Dikkat edin, Türkiye masonlarını temsilen “Edward” gidiyor!

Bu toplantıların, ölüm kalım savaşımı verdiğimiz sırada, Türk Ulusuna ne gibi bir “milli” yarar sağlamıştır? Masonluk uluslararası değildi hani? Bu uluslararası mason toplantısı neyin nesi?

- Eylül 1924’te Brüksel’de toplandı. Ekvator, Guatemala, Peru ve Haiti Büyük Maşrık topluluğa katıldılar. Osmanlı Raşit ve Faik Sabri temsilci olarak katılırlar.

- Nisan 1925’te Brüksel’de toplandı.

- Kânunuevvel 1927

- Eylül 1930’da Brüksel’de toplandı. Temsilci Servet Yesari önerisi üzerine 1932 toplantısı İstanbul’da yapılmasına karar verilir.

- 1932 İstanbul ‘da toplandı.

İngiltere B. Büyük Locası UMI yapısını düzenli saymamış ve katılmamıştır.

³⁵⁰ (Dumont, Osmanlılık, Ulusçu Akımlar ve Masonluk, 2007, s. 121)

Türkiye'nin İşgali ve Kurtuluş Savaşı

Kurtuluş Savaşı'nda Masonlar

Mason Mehmet Yılmaz Suner, 2003 yılında;

“Jön Türk döneminde çok sayıda Rum ve Ermeni Mason Türk milliyetçiliğinin yükselişine karşı çıkmışlardı. Diğer taraftan da -çelişkili gözükmekle birlikte- toprak talebinde bulunan ayrılıkçı hareketler lehinde mücadele etmişlerdi. Ermeni özerkliğini, Girit'in Yunanistan'a bağlanmasını ya da Yunanlıların Güney Makedonya'yı ilhak etmesini desteklemişlerdi. Birinci Dünya Savaşından sonra işler daha da açıklık kazanmış, İstanbul'daki la Renaissance ve İzmir'deki Meles gibi Localar Türkiye'nin parçalanması yönünde ateşli kampanyalar yürütmüşler, doğuda büyük bir Ermenistan'ın, Batıda da büyük bir Yunanistan'ın kurulmasını sağlamak için büyük çabalara girişmişlerdi. Meles Locasının tamamı ve la Renaissance Locasının envarı Yunanistan'a kaçmışlar, Kurtuluş Savaşı süresince Türkiye aleyhine olan faaliyetlerini sürdürmüşlerdi.”³⁵¹

Bunları yazan, mason düşmanı değil, kıdemli bir mason. Açıkça Osmanlı döneminde masonların, Türklerin milliyetçiliğine karşı çıkarken; Rum ve Ermenilerin milliyetçiliğini, Osmanlıyı parçalanmaya götüren eylemlerini desteklemekteler. İstanbul'daki **Müslüman** olmayan azınlık, işgalden sonra, işgalcilerle işbirliği yaparak, **Türk** ve **Müslümanlara** zulüm ve katliam yapıyorlardı.

Halide Edip Adıvar;

“Müttefik kuvvetlerinin İstanbul'a girişi ile bir kısım azınlıklar sokaklarda barış içinde yaşamaya alışmış olan Türk vatandaşlarına çok kötü muamele etmeye başladılar. (...) Müttefik tercümanların umumiyetle azınlıklardan olması, tabii onlara karşı çok kötü bir his uyandırıyor. Bu durum bilhassa sakın yaşamaya alışmış olan İstanbulluları çileden çıkarıyordu. Fesler, kadın peçeleri yırtılıyor ve bütün bunlara karşı şehir halkı çok vakur ve sakın davranıyordu, burada şunu da ilave etmek gerekir ki, Türkler her türlü haksızlığı, hatta fenalığı affedebilirler, fakat onurlarına dokunulduğu zaman mesele bütün bütün değişir.”³⁵²

Mason Kaan Turnalı;

“Arian'ın Galata rıhtımına yanaşması ve gemiden çıkan dört Fransız subayının yaya olarak Beyoğlu'ndaki sefarete kadar gitmeleri, Galata'dan Beyoğlu'na kadar tüm sokaklarda binlerce İstanbullu Rum, Ermeni, Yahudi ve Lavantan ile bazı işbirlikçi Türklerce doldurulmasına, 'Yaşasın Fransa! Yaşasın Hürriyet!' diye bağrışmalarına ve alkış tutmalarına yol açmıştır. Fransız subaylarına çiçekler verilmiş, boyunlarına sarılıp ağlayanlar olmuş, ardlarında da korkunç bir kalabalık birikmiştir.”³⁵³

Yukarıda ifade edildiği gibi, bir kısım bölücü azınlıkların, yabancı mason localarında örgütlendiklerini anımsayalım. Sultan Abdülhamid'in mason localarını kontrol altına almak uğraşlarını, diktatörlükle suçlayanlar, bu gerçekleri dikkate alıyorlar mı? Elbette ki, hayır! Osmanlı Yüksek Şûra ve Büyük Doğusunu kuranların azınlıklar ve yabancılar olduğunu düşünürsek, Osmanlı'ya karşı yıkıcı ve bölücü eylemlerin nerelerde de örgütlendiğini doğru anlayabiliriz.

³⁵¹ (Suner, 1909 Öncesi Türkiye'de Masonluk Tarihi, 2003)

³⁵² (Adıvar, 1998, s. 12-13)

³⁵³ (Turnalı K. , 1909-1989 Türkiye'de 80 Yılda Mason Locaları, 1990, s. 8)

Masonlar, Kurtuluş Savaşında düşman cephe

Osmanlı çökerken son dönemlerinde dört mason Sadrazam görev alır; İbrahim Ethem Paşa, Hilmi Paşa, Talat Paşa, Ali Rıza Paşa. İlk ikisi küçük çocukken evlatlık edinilmiş yani devşirilmişler, köken olarak **Müslüman** ve **Türk** değiller. Mehmet Talat Paşa'yı bu çalışmada konuştuk, kökeni tartışmalı; Sabetaycı mı Yörük mü? Kökeni bir yana, Yahudiler tarafından yönlendirildiği açık. Dördüncüsü, Türk İhtilali ve Kurtuluş Savaşı'nda, Osmanlı Devleti Sadrazamı.

Mustafa Kemal, Nutuk'ta Mason Sadrazam Ali Rıza Paşa 'dan söz ediyor;

- "Yalnız, Sadrazam Paşanın, Hey'et-i Temsiliye'mize 4 Ekimde cevap olarak gönderdiği telgrafındaki son paragraflar dikkati çeker niteliktedir. Eğer meşru olan millî teşkilâtımız ile bunun yönetimini elinde bulunduranları, gayrimeşru ve kanun dışı tanıma zihniyeti devam ettirilecekse, hiçbir uyuşma imkânı bulunamayacağına şüphe yoktur. (s.175)

- Efendiler, Ali Rıza Paşa Kabinesi'nin ne kadar cılız düştüğünü ve gerçeği kavramadaki görüş kıtlığını anlamak için bu maddeler sanki birer ölçüdür. Devletin, içine düştüğü felâket uçurumunun derinlik ve dehşetini görmekten âciz olan zavallılar, elbette ciddî ve gerçek çareyi görmemek için gözlerini yumarlar. Çünkü, o ciddî ve, gerçek çare kendilerini daha çok dehşete düşürür.

- Akıl ve kavrayışlarındaki kısırlık, tabiat ve ahlâklarındaki zayıflık ve soysuzlaşma gereği böyledirler.Çoktandır, köle olduğuna şüphe kalmamış olması gereken Padişah ve Halife'nin köleliği ile elde edilebilecek iktidar makamının, iktidarsızlığa örnek olması tabîî değil miydi?

Ferit Paşanın yerine gelen Ali Rıza Paşa ile bir kısmı bundan önceki kabinede de görev almış bulunan yeni çalışma arkadaşları, Ferit Paşanın bırakmış olduğu noktadan başlayarak, onun sonuçlandıramadığı düşman emellerini takip ve sonuçlandırmaya çalışmaktan başka zaten ne yapabilecekti? (s.185-186)

- Oysa, biz, Nâzır Paşa' nın alçakça niyetini hemen anlamış ve daha uyanık bir durum almış bulunuyorduk. Şerif Paşa , bizim tutum ve gidişimizi, Ferit Paşa Kabinesi'ni düşürmek için milletçe yapılan teşebbüsleri, memlekette bozgunculuk ve bölücülük belirtileri olarak gösteriyor ve pek çok esef ediyor. (s.187)

- Efendiler, Ahmet İzzet Paşanın yazdığı nasihatnamenin ve buna verdiğimiz cevabın gözden geçirilmesi bir hatıramı canlandırdı. Milletçe bilinmesi ve tarihe geçmesi için onu da söylemiş olayım: Ali Rıza Paşa, bir gün Ahmet İzzet Paşa'yı ziyaret eder. Sohbet sırasında, aleyhimde olur olmaz bazı şeyler söyler ve bu dedikodulara önemli bir keşfini de ekler: "Cumhuriyet kuracaklar, Cumhuriyet! " diye bağırır.

Doğrusunu isterseniz efendiler,Makedonya'da, Osmanlı İmparatorluğu'nun Batı Orduları Başkomutanı Ali Rıza Paşanın arslanlardan oluşmuş bulunan koskoca Türk ordularını bozguna uğratıp yok ettirdikten ve verimli Makedonya topraklarını düşmana terkedip bağışladıktan sonra; devletin en kritik anında; Vahdettin'in emellerine hizmet için gereken vasıfları kazanmış olduğuna ve bu ünlü ordular başkomutanının bu defa da kendine en becerikli yardımcı olarak, eski Genelkurmay Başkanı'nı Harbiye Nezareti'ne getirmeyi düşüneceğine olağan gözüyle bakılabılırdi. Fakat Millî Mücadele'nin cumhuriyeti hedef aldığını bu kadar çabuk ve kolaylıkla sezip kavrayabileceğine hayran olmamak mümkün değildir.

Efendiler, bana bu bilgiyi veren, hikâyeyi bizzat İzzet Paşanın ağzından işiten ve şimdi içinizde bulunan çok değerli bir arkadaştır. (s.192-193)

- *Efendiler, Rıza Paşa Kabinesi ve o kabinede Harbiye Nâzırı olan zat, aziz vatanımızı işgal eden, süngülerini milletin canevine saplayan düşmanları misafir kabul ediyor ve onlara karşı konukseverce ve yumuşakça harekette bir zaruret görüyor. Bu ne görüştür, bu ne kafadır? Millî dâvâ bu muydu? (s.196)*
- *Başta Sadrazam Ali Rıza Paşa olmak üzere hepsinin âciz, Padişah gözünde bir mevki tutmak isteyen kimseler oldukları... (s.218)*
- *ALİ RIZA PAŞA KABİNESİ DÜŞMAN İFTİRA VE SAFSATALARINA GERÇEKLER DİYE İNANIYOR. (s.250)*

Yalnız Efendiler, Sadrazam Ali Rıza Paşanın ve kabinesinin içyüzünü ve utanmazlığını gösteren bir belgeyi aynen bilginiz sunmama müsaadenizi rica edeceğim :

Çok ivedi İstanbul, 14.2.1920 Valiliklere ve Müstakil Sancaklara

Son olarak Meclis-i Meb'usan'da okunan ve büyük birçoklukla kabul edilerek hükümete güvenoyu verilmesini sağlayan programın önemli noktalardan birinde belirtildiği üzere, her tûrlü milli dil, vâların tek tecellî yeri olan Meclis Genel Kurulu, Allah'a şükür artık toplanıp çalışmaya başladığına göre, meşrutiyet ilkelerinin her türlü engel ve etkilerden uzak olarak yürürlük kazanması gereken memleketimizde, bu Meclis'ten başka yerde, millî irade adına konuşmaya ve istekler ileri sürmeye artık sebep ve imkân kalmadığından, hükümet işlerine müdahale şeklindeki her türlü faaliyet ve hareketlerin cezalandırılacağı duyurulur. (Sadrazam Ali Rıza)

Efendiler, böyle bir genelgeye ne gerek vardı? Hey'et-i Temsiliye'yi millet gözünde küçük düşürmekte, onun cezalandırılabilceğinden bahsetmekte ne yarar vardı? Eğer Hey'et-i Temsiliye zaman zaman hükümetin dikkatini çekmeyi gerekli görüyor idiyse, bu hareketinin ne kadar temiz ve yüksek düşüncelere dayandığından ve ne derece vatanla ilgili zaruretler yüzünden yapıldığından hâlâ Şüphe edilebilir miydi? Hey'et-i Temsiliye'yi, dolayısıyla milletin birlik ve dayanışmasını yok etmeyi asıl hedef olarak kabul eden hükümet, Aydın, Adana, Maraş, Urfa Antep cephelerinde sürüp gitmekte olan çarpışmalardan ise, asla duygulanmış görünmüyordu. Yabancı devletlerin, doğrudan doğruya kendi kabinelerine yapmış olduğu baskıdan üzüntü duymuyordu. Şunu da açık olarak belirtmeliyim ki, her türlü millî davanın belirttiği tek yer olmak gereken Milli Meclis'in, Sadrazam Paşanın Tanrı'ya şükrederek söylediği gibi, çalışmalara başladığı da ne yazık ki daha görülmüyordu.

Efendiler, Sadrazam'ın bu genelgesi üzerine biz de şu genelge ile milletin dikkatini çekmeyi gerekli bulduk.

Genelge 17.2.1920

Millî iradenin kanun olarak varlığını gösterdiği yer olan Meclis-i Meb'usan'ı açarak millî hakimiyeti ispatlayabilen Cemiyetimizin, en önemli ve başlıca görevlerinden biri de, millî dâvâyâ uygun ilkeler çerçevesinde bir banş yapıncaya kadar, millî birliği korumaktır. Cemiyetimizin, her güçlüğe göğüs bererek, vatani ve millî varlığını koruma yolundaki kurtancı çalışmalanna, millî gaye gerçekleştirilinceye kadar, daha büyük bir azim ve iman ile devamı şarttır.

Bu bakımdan, milletin yaşama ve varlığını devam ettirme temeline dayanan millî teşkilâtın, vatanın her köşesinde, geniş çapta ve yaygın bir biçimde kökleşmesine, eskisi gibi devam edilmesini bütün merkez ve idare hey'etlerinden bir kere daha önemle Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Hey'et-i Temsiliyesi adına Mustafa Kemal (s.313-314)"³⁵⁴

İhanet çetelerinin yerel masonluğunun önemli masonlarından Ali Rıza Paşa, Osmanlı İmparatorluğu'nda Sadrazam yetkisine gelince, nasıl yabancıların önünde köleleştiğini, **Türk** Ulus'unun Anadolu'da başlattığı milli mücadeleye emperyalistlerin safında nasıl düşmanca saldırdığını görüyoruz. Mason Ali Rıza Paşa, **Türk** Ulusuna, varlığına ve bağımsızlık mücadelesine alçakça ihanet etmiş bir haindir. Bunu **Atatürk**'ün sözlerinden açıkça anlıyoruz. Böyle bir haini, kendi "meşhur masonlar" listelerinde gururla gösteren yerli masonların ağızlarına "millî" sözcüğünü almaları züldür, gaflettir hatta hıyanettir. **Türkiye**'de masonlar, Ali Rıza Paşa gibileri lanetleyip, listelerinden atmadıkça, onun ihanetini de sahipleniyorlar. Bunun karşılığında **Türk** Halkının, masonluğu küfür olarak kullanmasından da yakınmamaları gerek.

Osmanlı mason örgütlerine, Büyük Doğusuna ve Yüksek Şûrasına bağlı;

- Kurtuluş Savaşı'na kurumsal olarak katılan hiç bir mason locası yok.
- Savaş sırasında, Osmanlı Yüksek Şûra ve Büyük Doğudan Türk Bağımsızlık savaşımına destek veren tek bir duyuru, bildiri yok.

İtalyanlar, Trablusgarp'ı işgal ederken, baş masonları bildiri yayınlayıp, bayraklarının Trablusgarp'ta dalgalanmasından duyduğu onuru anlatmış, oralara medeniyet götürüyoruz demişti. Ermeni, Rum locaları Avrupa ülkelerine mektup üstüne mektup gönderip, Mustafa Kemal ve Kurtuluş Savaşını şikâyet eden; katiller, Hıristiyanları öldürüyorlar diye yalan haberler gönderen birçok mason locası varken, Türk Ulusuna destek çıkan tek loca yok.

- Dahası, Kurutuluş Savaşına, alçakça saldıran, ellerinde Türk kanı olan bir loca, yerli masonlarca Türkiye döneminde bünyelerine alınacaktır.

Emperyalistlerce İstanbul'un İşgali ve Masonlar

Ankara'ya, Manastırlı Hamdi isimli kahraman telgrafçıdan, aşağıdaki telgraf gelir. Manastırlı Hamdi, bu telgrafı canı pahasına çekmiştir;

"(16 MART 1920)

Deraliye, 16.3.1920

Ankara'da: Mustafa Kemal Paşa Hazretleri'ne

Bu sabah. Şehzadebaşı'ndaki Mızıka Karakolunu. İngilizler basıp oradaki askerlerle İngilizler çarpışarak neticede şimdi İstanbul'u işgal altına alıyorlar. Malumat için arz olunur.

Manastırlı Hamdi"³⁵⁵

Resim 30 Manastırlı Hamdi

³⁵⁴ (Kemal, 2007)

³⁵⁵ (Atatürk G. M., 1961 , s. 411)

İşgal karşısında Türk Hükümeti Ankara'dan tüm dünyaya protesto bildirgesi yayınlar;

"PROTESTO

(16 MART 1920)

İstanbul'da İngiliz, Fransız, İtalya Siyasi Temsilcilerine,

Amerika Siyasi Temsilcisine, Bütün Tarafsız Devletler Hariciye Nezaretlerine ve Fransa, İngiltere, İtalya Meclisi Mebusanlarına Verilmek Üzere Antalya'da İtalyan Temsilciliğine İstanbul'da bütün resmi daireler, milli bağımsızlığımızı temsil eden Meclisi Mebusun dahi dahil olmak üzere. İtilaf devletleri askeri kuvvetleri tarafından, resmen ve cebren işgal edilmiş ve milli emeller dairesinde hareket eden birçok vatanperver şahısların tutuklanmasına da teşebbüs olunmuştur. Osmanlı milletinin siyasi hâkimiyet ve hürriyetine havale edilen bu son darbe, hayat ve mevcudiyetini ne pahasına olursa olsun müdafaa etmeye azmetmiş olan biz Osmanlılardan ziyade, yirminci medeniyet ve insaniyet asrının mukaddes saydığı bütün esaslara, hürriyet, milliyet, vatan hissiyatı gibi bugünün insanlık cemiyetlerine esas olan bütün ilkelere ve bu ilkeleri vücuda getiren genel insanlık vicdanına aykırıdır.

Biz haklarımızı ve bağımsızlığımızı müdafaa için giriştiğimiz mücahedcnin kutsiyetine inanmış ve hiçbir kuvvetin bir milleti yaşamak hakkından mahrum edemeyeceğine kaniyiz. Tarihin bugüne kadar kaydetmediği bir suikast teşkil eden ve Vil- son1 prensiplerine dayanan bir mütarekenin, milleti müdafaa vasıtalarından tecrit elmiş olmasından doğan bir hileye de dayanmak hasebiyle, ait oldukları milletlerin şeref ve haysiyetiyle dahi uyuşması mümkün olmayan bu hareketin mahiyetinin takdiri n i. resmi Avrupa vc Amerika'nın değil, ilim, irfan ve medeniyet Avrupa ve Ameri - ka'sımn2 vicdanına bırakmakla yetinir ve bu hadiseden doğacak büyük tarihi mesuliyete son defa bir daha herkesin nazarı dikkatini çekeriz. Davamızın meşruiyet ve kutsiyeti, bu müşkül zamanlarda. Cenabı Hak'tan sonra en büyük yardımcımızdır.

Anadolu ve Rumeli Müdafaa Hukuk

Heyeti Temsiliyesi namına

Mustafa Kemal"³⁵⁶

İstanbul, 16 Mart 1920'de, sömürgeciler tarafından işgal edilirken, "Ulusun" anında tepkisini yukarıdaki Protesto mesajında gördük. İstanbul 'da masonlar, işgali protesto eden, karşı çıkan tek bir bildiri yayınlamadılar. Osmanlı masonları, işgalci ülkelerin masonları nezdinde de hiçbir girişimde bulunmadılar. Tam aksine; sömürge ve **Müslüman** olmayan tebaanın örgütlenme yerleri Osmanlı masonluğu, bu işgali kabul etmiş; localarında işgalcilerin askerleri ile birader biradere toplantılarını huzur içinde sürdürmüşlerdir.

Bu sırada, işgal altındaki İstanbul'da masonlar, 1921 yılında, İzmir'de kurulu bulunan Güneş locasının, İzmir'in Yunanlılarca işgali nedeniyle İstanbul'a, Genel Kurul kararı olmaksızın geçişinin, masonik usullere uygun olup olmadığı konusunda, kendi aralarında çok sert tartışmalar yapmaktadırlar. Bunun için Osmanlı Yüksek Şûra ile Osmanlı Büyük Doğu birbirine girmiştir. Osmanlı masonları bir locanın şehir değiştirmesi kavgasında iken;

İstanbul'da **Türkler** ve **Müslümanlar**, sömürgeci Avrupalıların azdırdığı ve desteklediği Rum ve Ermeniler tarafından hakarete ve şiddete uğramakta, hapishanelerde öldürülmekte; Anadolu ise **Türk**

³⁵⁶ (Atatürk G. M., 1961 , s. 417)

Ulusunu namus, vatan, hürriyet için savaşıyordu. İşte masonların milli duyarlılığı Güneş locasının, işgal edilmiş bir şehirden gene işgal edilmiş bir başka şehire gelmesinin **Türklükle** ve **Müslümanlıkla** ilgisi yok. Bu locanın İstanbul'a giden masonları, Yunanlılardan kaçıp, sömürgeci Avrupalılara sığınan, Yahudiler, Levantenler ve Ermeniler. **Türk** olsa Anadolu'ya kaçarsa da eline alır silahı Kuvayı-Milliyeye katılır.

Bu dönemde, Ermeni ve Rumların egemen oldukları, İstanbul ve Anadolu'da kurulu localardan, Avrupa localarına sürekli, **Türkleri** suçlayan, **Türklerin, Müslüman** olmayanları, Rumları ve Ermenileri katlettiklerine, yurtlarından sürdüklerine dair mesajlar gitmektedir. Rum ve Ermeni masonlar, kendi milli hedefleri doğrultusunda, yalan ve iftiralarla dolu, son derece saldırgan bir eylemlilik içindedirler.

17 Ağustos 1922 'ye kadar yerli masonların **Türlere** destek çıkan tek mesajı yoktur. 17 Ağustos 1922 'de Avrupa Büyük Doğularına yumuşak bir ifade ile Ermeni ve Yunan savlarının doğru olmadığını söylerler. Hepsi bu. **Türkiye**'nin işgale başlanmasından bu yana 4 yıl geçmiş, Osmanlı masonlarından çıka çıka gelen tek bir cılız ve utangaç ses bu.

Bu bildirgeden bir hafta sonra **Türk** Ulusunu lideri **Mustafa Kemal** önderliğinde, Büyük Taarruza başlayacaktır.

Emperyalistler ile işbirliği yapanlar bir imparatorluğu Batırırken, ulusunu ile bütünleşen **Türkçü** aydınlar, Kurtuluş Savaşı'nı kazanacak ve çağdaş ulus devlet **Türkiye Cumhuriyeti**'ni kuracaklardır. Cumhuriyeti kuran **Atatürk** de, ilk fırsatta masonluğu yasaklayacaktır. **Atatürk**'ün ölümünden sonra başlayan karşı devrim sürecinde, emperyalizm ile işbirliğine giren İnönü ve ekibi, emperyalizme kapıları açarken, masonluğu tekrar serbest bırakacaktır.

Türkiye'de masonluk, Osmanlıdaki gibi, "yerli" görüntüsü altında, Batılı devletlerin işbirlikçileridir. Halen **Türkiye**'de Mason Tarikatı, Batılı emperyalist devletlerin, çıkarları doğrultusunda, zaman zaman kendi içinde çatışarak ve arka planda güçlü Yahudi ilişkiler ağı ve Ermeni, Rumların desteği ile **Türkiye**'nin aleyhine varlığını sürdürmektedir.

Masonların, Osmanlı masonluğuna bakışına bir örnek

Mimar Sinan Dergisinde, HKEMBL resmi görüşünü yansıtan yazılara izin verilir ve Can Kapyalı'nın Osmanlı masonluğu üzerine birçok yazısı çıkmış. Bazı alıntılar ile *yerli masonların* tarihsel gerçeklikleri nasıl çarpıttıklarının, bilgi eksikliklerini; alafranga ve Batının kötü taklidi "komprador Aydınçıklar" olduklarını göstermesi açısından ibretlik olarak ortaya koyacağım; bazılarında yorum yapacağım, bazılarını olduğu gibi bırakacağım.

Can Kapyalı tarihçi değil ve **Türkçe** düzeyine ya da düzeysizliğine dikkat!

- "Özgürlük-Kardeşlik-Eşitlik ilkesi Avrupa'nın Batısından doğuyor ve oradan çevreye yayılıyor. Bu uygarlık tıpkı Masonlukta olduğu gibi diğer ülkelerle, o ülkelerin insanlarıyla bütünleşiyor ve evrensel bir anlam taşıyor."³⁵⁷

• Bunlar ilke değil, kavram. Bu kavramlar insanlığın uygarlık yolunda yürümeye başlamasıyla var olmuş kavramlardır. Doğduğu yerler de, Anadolu ve Mezopotamya uygarlıklarıdır. Eski Türk toplumlarını incelediğimiz zaman, toplumsal yapının, tam da söylenen bu kavramlar üzerinde oluştuğunu görebiliyoruz.

Bay mason Kapyalı, masonluğa tapınmakla meşgul olduğu için haberi yok.

- "Osmanlı aydını Batı uygarlığını ve bu uygarlığın üstünlüğünü, ilk kez bu kitaptan okuyacak ve öğrenecektir."³⁵⁸

• "Batı uygarlığının üstünlüğünü"! Bu kadar mı aşağılık duygusu içinde olur kişi. Anıtkabir'e gidiyorsa eğer, hangi yüzle gidiyor?

- "Özgürlük- Eşitlik-Kardeşlik ilkeleri halk içindir; insanlar içindir. Ancak halkın bir kamuoyu oluşturabilmesi, o halka bu yolda öncülük edecek insanların varlığına bağlıdır. İşte bu insanlar nasıl Batıda Masonlar olmuş ise, Osmanlıda da Masonlar olmuştur. Aydınlık Çağını yaşamayan Osmanlıya geç de olsa bu çağı, Masonlar yaşatmaya başlamıştır. (25,26) "Ama biraz abartmıyor musunuz? " diye sorar bazı hariciler," O zamanlar tüm bu çabayı hep Masonlar yapmış gibi gösteriyorsunuz? " "Evet !" diye karşılık veririz, Ve tabii masonik Nur dan henüz nasibini almamış bir hariciye " Elimizdeki her türlü kaynak, o zamanlar tüm bu çabanın içinde Masonların olduğunu kanıtlıyor." Şeklinde cevap vermekle yetiniriz."³⁵⁹

• Halkı nasıl küçük görüyor ve masonluğa tapınıyor.Yalan, çarpıtma; hastalıklı bir tutuma dönüşmüş.

- "Paul Réglé Kardeş, Paris Union et Vertu Locası'ndaki konuşmasında, adaletsizliğin V.Murat'a yapılan haksızlıkla başladığını ifade eder. Hak kutsallığına güvenen ve bu yolda mücadele veren Masonların, bu konuda bir ilk'i daha başlatarak, Osmanlı Liberal Komitesi tarafından İnsan Hakları Birliğine yollanan başvurudan söz eder. Bu başvuru Sultan V.Murat'ın ölümünden üç yıl önce yapılmıştır." ³⁶⁰

³⁵⁷ (Kapyalı, Osmanlı Masonları Üzerine ilk Anayasamızla ilgili bir tarihçe, 2003, s 130, s. 84)

³⁵⁸ Age. s.86

³⁵⁹ Age. s.92

³⁶⁰ Age. s.104

- Kardeş diye ifade ettiği bu alçak, o dönemin Fransız masonları tarafından bile kınanmış, eleştirilmiştir. Bu bilgi de, kendisinin çevirdiğini söylediği kitapta verilmekte. Çevirirken anlamamış korkarım. Okumadan mı çevirdi acaba!

Resim 31 Soldan 2. Ahmet Şenkut, soldan 4. Can Kapyalı

- *"Ama şimdi biz V. Murat'ın ölümünden sonra Masonlara karşı aniden tavır değiştiren ve verdiği sözlerden dönerek, Osmanlıda yaşanmamış bir baskı rejimini devreye sokan Sultan Sultan Abdülhamid'in, sonu hazırlayan o karanlık dönemine gelelim. Önce şunu belirtmek gerekiyor: II.Sultan Abdülhamid'in tahta çıkmasından önce Osmanlı İmparatorluğu içinde sayıları gittikçe çoğalan Localar vardır ve bütün bu Localar yabancı obediyanlara bağlıdır."*³⁶¹

- V. Murat'ın tahttan indirilişi 1876, ölümü 1904. Yani tahttan indikten sonra tam 30 yıl yaşamış. Sultan Abdülhamid'in tahta çıkışı 1876, indirilişi 1908. Başka söze gerek var mı?

- *"Nüfusun çoğunu oluşturan Museviler ve dönme olarak adlandırılan Musevi kökenli Müslümanlar Osmanlı ölçülerine göre çok ileri bir bilinç ve ekonomik düzey içindedirler. Bir burjuva sınıfının var olduğu hemen fark edilmekte ve bu sınıfın toplumsal yükselişe ve çağdaş yeniliklere ulaşmadaki kararlılığı derhal fark edilmektedir."*³⁶²

- Mason, bay Can Kapyalı, Hür Masonların dergisinde, Yahudileri ve Sebataycılar - Dönmeleri överken, **Türkleri** ve **Müslümanları** aşağılıyor. Ben de uyanan, mide bulantısını çok aştı...

- *"Köprülü Hükümet Konağının önu insan seline dönüşmüştür. Müslüman, Hıristiyan Cemaat temsilcileri, ahali ve asker Hükümet Konağı'nın çevresinde halkalanmıştır. İslâm hocaları, Hıristiyan papazları, Musevi din adamları, Ermeniler ve diğerleri ellerinde hürriyet amblemleri taşıyan bayraklarla ordaydılar. Halk coşkuyla bağırılmaktadır: " Yaşasın vatan ! Yaşasın millet ! "*³⁶³

- Bu sayılan bir birinden farklı etnik ve dini grupların kişileri, Osmanlının çatır çatır parçalandığı bir dönemde; hepsi aynı vatan ve aynı millet için "yaşasın" diye bağırıyorlar, öyle mi?

İnsaf... Bunu yazarken hiç mi izan duymaz kişi?

³⁶¹ Age. s.68

³⁶² Age. s.76

³⁶³ Age. s.85

- *“Ancak Osmanlıya hep dert olan o gerici ve yobaz kesim, bu kez de ortaya çıkarak ileriye dönük umutların üzerine gölge düşürecek ve hiç kuşkusuzdur ki gelecekte yaşanması hiçbir zaman arzu edilmeyen olayların nifak tohumunu atacaktır.”*³⁶⁴

Sebataycı mason Can Kapyalı, ne tarihçi, ne siyaset uzmanıdır. En son bitirdiği okul; *Saint Benoît Fransız Lisesi*. İşte yerli masonluğun dergisinde ibretlik bir demet...

Bunlara “milli” demek, gerçek milli olana hakarettir.

Bu Dönemde Öne Çıkan Bazı Masonlar

Emmanuel Carasso

Tanınmış bir Yahudi tüccar ailesinden olup, 1862’de Selânik ’de doğdu, 1934’de İtalya ’da öldü. Carasso hukuk eğitimi almıştır ve Selânik’te avukatlık yapmış.

Aile, 1880’de aile İtalyan uyrukluğundan çıkıp İspanyol uyruğuna sonra da Osmanlı uyruğuna geçer. Osmanlı uyruğuna geçer denir ama 1921’de Carasso mebus olurken, Osmanlı uyruğu kayıtları bulunamaz. Büyük olasılıkla o sırada hala İtalyan uyruğundaydı.

Bir aile ya da insan, neden bu kadar çok uyruk değiştirir ve bu ailenin bir ülkeye bağlılığından söz edilebilir mi?

Fransız Büyük Doğusunun bir belgesine göre, Carasso ihtilalden önce iki yıl boyunca Selânik’te bulunan, İngiliz Doğu Sorunu Derneği (‘Eastern Question Association) üyesidir. İtalyan ve İspanyol uyruklu, İngilizler için çalışan bir Yahudi Avukat mason. Daha Sonra İngilizlerden kopmuş.³⁶⁵

Emmanuel Carasso, Talat Paşa sayesinde, Osmanlı parlamentosunda Selânik milletvekili olur, Sultan Abdülhamid’i tahttan indiren ekibe girer. Bu sırada cebinde tabanca vardır ve eli cebindedir. Gerekirse Sultan Abdülhamid’e karşı silah kullanacaktır;

*“Hareket Ordusu’nun İstanbul’a girişinden üç gün sonra Sekreter Cevat, Sultan Abdülhamid’in huzuruna çıkarak üç görevlinin kendisiyle görüşmek üzere Komite tarafından gönderildiğini haber verir. Padişah bir anda öfkeden çılgına döner. Derhal silahına sarılarak: ‘İlk geleni olduğu yerde vururum. Git onlara söyle’ der. Cevat padişahın sözlerini gelenlere nakleder. Heyetin Başkanı olan General Esat Paşa buraya bir görevle geldiklerini, hayatı pahasına da olsa bu görevi yerine getireceklerini söyler. ‘Ateş edecek’ der Sekreter. ‘Bu onun bileceği iş.’ diye karşılık verir Carasso Efendi. “Biz de silahlıyız. Sekreter Cevat heyete mabeyin kapısına kadar refakat eder.”*³⁶⁶

ODTÜ’lü bir Tarih bilim insanı olan H. Bayram Soy;

“Siyonistler için, Osmanlı Devletindeki isteklerine cevap verebilecek en önemli sima Emmanuel Carasso idi. Carasso , İttihat ve Terakki’nin diğer önemli isimleri Nesim Ruso ve Nesim Mazliyah’ı da ikna ederek Siyonistlerin Osmanlı şubesini açmayı başarmıştır. Bu üç Osmanlı Siyonist’i 1908 seçimleriyle sonrasında Medis-i Mebusan’da yerlerini almışlarda (Öke 1990: 129). Zaten, 1908 İhtilali’nin hazırlıklarının yapıldığı dönemde, birçoğu aynı zamanda mason olan Selânik Yahudileri ve İttihat ve Terakki Cemiyeti arasında bir ilişki vardı ve bunların cemiyet üzerinde etkileri de oldukça fazlaydı.

³⁶⁴ Age. s.85

³⁶⁵ (Koloğlu, İslam Âleminde Masonluk, 2011, s. 299)

³⁶⁶ (Anduze, 2012, s. 64)

Yahudilerin Filistin'e yerleşmesine karşı çıkan Sultan Abdülhamid'in tahttan indirilmesinden sonra, İttihatçıların arasındaki bu Yahudi unsurlar kendilerini daha fazla belli etmeye ve İstanbul'da Siyonizm'i destekleyen gazeteler neşredilmeye başlanmıştı.³⁶⁷

Şevket Süreyya Aydemir;

“Emmanuel Karasu, 1908'den sonra Selânik mebusu olarak Mebusan Meclisine girdi. İhtilâlden önce Talât Bey postahaneden de çıkarıldığı zaman, onu yazıhanesinde çalıştırdı, korudu. Fakat anlaşıldığına göre, Enver hariç olmak üzere, birçok İttihat ve Terakki önderlerini Masonlaştıran odur. Siyonizminden de bahsedilir. 1909'da Sultan Abdülhamid'in tahttan indirilmesine karar verildiği zaman, bu kararı Sultan Abdülhamid'e tebliğ için seçilen heyette o da vardı. Halbuki Sultan Abdülhamid, hem padişah, hem de İslâmların halifesi sayılıyordu. Halifenin bu makamdan alınışına bir Musevinin memur edilişi, bizzat Sultan Abdülhamid'te de, ayrıca tepki yaptı. Bu intihap, herhalde yanlışti.”³⁶⁸

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar, bu haini nasıl anlatıyorlar bakalım. Bir yabancıнын, kendi adamlarını övmek için yazdığı yazıyı, genç bir mason A. Umut Turan çevirmiş ve masonlar iftiharla yayınlamışlar. Çeviren A. Umut Turan'ın, **Türk düşmanı, devleti dolandırmış, 1914-1919 arasında büyük bir servet elde etmiş, Osmanlı Padişahını vurmaya düşünmüş haini** sunuş yazısında nasıl anlatmış;

“Tarih sıklıkla imparatorluklar kurmuş, ulusların temelini atmış, eylemleriyle tarihin akışını değiştirmiş olan insanlardan bahseder. Tarihin ve insanların daha sıklıkla unuttukları ise, değişimlerin meydana gelebilmesi için kendilerince temel katkılar yapan şahsiyetlerin hatırlanmasıdır. Bu makalede Emmanuele Carasso'nun biyografisini kısaca resmetmek. Bu çalışma Grande Oriente d'Italia tarafından yılda dört defa yayınlanan HIRAM dergisinin 2011 yılı 4. sayısında s. 83-96'da yayımlanmıştır.”³⁶⁹

Yazıdan bazı kısımlar;³⁷⁰

- *“Emmanuele'nin dedesi Davide, İki Sicilya Krallığı pasaportuyla 1846 yılında Osmanlı İmparatorluğu'na göç eder.”*
- 1880'de babası Selânik'teki İtalyan Konsolosluğuna vatandaşlık için başvurur, kabul edilmez. İspanya 'ya Sefarad olarak başvurur, kabul edilir.
- Osmanlı vatandaşlığını 2 Ekim 1908 'de kazandığı söyleniyor.
- Carasso 'ya locaları İttihat ve Terakki'ye açmasını İtalyan Büyük Üstat Ettore Ferrari, Carasso'ya 1909 yılında gönderdiği mektupla emretmişti. Mektup, aynı yıl 'Rivista Massonic' de yayımlanmış. *“Öyle görünüyor ki, “Makedonya Risorta” Locası'nın Palazzo Giustiniani Masonluğuna bağlı olmasından ötürü, faaliyetleri üyelerine ait kişisel bazda bir karara göre değil, fakat İtalyan Masonluğu ile görüş birliği içinde belirlenmişti.”³⁷¹*

³⁶⁷ (Soy, 2004, s. 299)

³⁶⁸ (Aydemir, Makedonya'dan Orta Asya'ya Enver Paşa, 1970, s. 512)

³⁶⁹ (Locci, 2013)

³⁷⁰ (Locci, 2013)

³⁷¹ İttihat Terakki ihtilalini biz yaptık diyor İtalyan masonlar ve bundan da çok hoşnutlar. Yani masonlar, başka bir ülkenin, ulusun devlet yönetiminden rahatsız ve bunu değiştirmek için yasa dışı örgütleniyor ve siyaset yapıyor. Bunu da gururla anlatıyor İtalyan ve Türkiye'nin yerli masonu da Türk yurttaşlarına ...

- Geriye kalan tek şey kararın yaşlı II. Sultan Abdülhamid'e bildirilmesiydi. Bu amaçla iki senatör ve iki milletvekilinden oluşan bir heyet oluşturuldu. Bu heyet, eski Bahriye Nazırı Arif Hikmet Paşa, Ermeni Katolik asıllı Aram Efendi, Arnavut asıllı Milletvekili Esad Toptani ve Musevi asıllı Milletvekili Emmanuele Carasso'dan meydana gelmişti. İçinde tek bir Osmanlı bulunan heyetin kompozisyonu, ülkenin o tarihi zamandaki durumunu açıkça anlatmaktadır.³⁷²
- "1913 yılında Carasso, İstanbul'daki İtalyan Kraliyet Elçiliği'nin önerisi ile "Commendatore" unvanını kazanmıştı. Aynı yıl Talat, Enver ve Cemal tarafından gerçekleştirilen hükümet darbesi ile İttihat ve Terakki Cemiyeti iktidarı ele geçirmişti."
- "Üçlü yönetim, Osmanlı İmparatorluğu'nu Birinci Dünya Savaşı'na bizzat sürükledikleri esnada, yaklaşık beş yıl boyunca iktidarda kalmıştı. Bu sırada Carasso, Bene Israel isimli Musevi cemiyetinde faaliyet gösteriyor, bu derneği finanse ediyor, siyonist tandanslı Aurore Gazetesi'nden dernek için hizmet satın alıyordu"
- "1919 yılında Emmanuele Carasso artık Masonluğa kayıtlı değildi ve aynı yılın Şubat ayı başında Osmanlı makamları tarafından tutuklandı. Suçlamanın nedeni, Birinci Dünya Savaşı sırasında ordulara ve sivillere tedarik edilmek üzere alınan büyük miktarda hububatın, yurtdışına satılarak gelirinin bir Alman bankasına gönderilmesi suretiyle zimmete geçirilmesi. Vurgunun miktarı yaklaşık iki milyon Türk lirasıydı. İstanbul'daki Musevi cemaati, eski milletvekilinin serbest bırakılması için Musevi Milleti'nin siyasi konularıyla ilgilenen Laik Konsey ve Ulusal Musevi Konseyi'nin girişimleri aracılığıyla derhal harekete geçmişti. Bu girişimlerden biri Hasköy Sinagogu'ndaki gösteriydi. Carasso, birkaç gün süren tutukluluğun ardından yarım milyon Türk lirası tutarında kefaletin ödenmesi sayesinde serbest bırakılmıştı. Ancak bu kurtuluş Osmanlı yasalarına aykırıydı, bu nedenle savaş esirlerinden sorumlu müfettiş Esat Paşa divan-ı harbe başvurmuştu. Bu olayın ardından Carasso İsviçre'ye gitmiş ve 1920 yılının başında İtalya'ya geçerek tekrar İtalyan vatandaşlığına geçme talebinde bulunmuştu. "
- "Carasso Ailesi İtalyan vatandaşlığını Haziran 1920'de elde etmişti. Fakat Bab-ı Ali bu kararı tanımamıştı."
- "Carasso İstanbul'daki Yüksek Komiserlik'e İtalyan uyruğunun kabulü talebiyle bir mektup yazmış ve 4 Temmuz 1921'de Carasso ailesi Selânik'teki İtalyan siciline kaydolmuştu. Aynı ayın 31'inde Bab-ı Ali, İtalya Krallığı ile ilişkilerini bozmamak adına istisnai olarak eski milletvekilinin İtalyan uyruğunu tanımıştı."
- "1922 yılında Carasso, uyruğunun kesin tescili ve ikametgah olarak Palermo'yu seçmek için İtalya'ya dönmüştü, İtalya'da önemli siyasi bağlantılar oluşturdu ve Benito Mussolini ile çok iyi ilişkileri vardı."

³⁷² Aynı kompozisyon masonlar için de geçerli değil miydi?

Mehmet Talat Paşa

Mehmet Talat Paşa 01.09.1874'te Edirne'de doğmuş, Batı Trakya Yörüklerinden. Edirne Askerî Rüştiye (ortaokul) bitirmiş, bir öğretmenine karşı geldiği için Askerî İdadi (lise) ye devam etmesine izin verilmemiş. Babası 1888 yılında ölünce, dul, yetim aylığı geçimlerine olanak sağlamadığı için sıkıntılı günler geçirmişler.

Yahudilerin yardımı ile Yahudilere ait İsrail Alyans (Alliance Israelite) okulunda iki yıl Fransızca okuyor ve bu okulda daha sonra Türkçe öğretmenliği yapıyor. Yahudiler, Mehmet Talat'a neden yardım edip, okutuyorlar bilmiyoruz. 18 yaşında Edirne Posta-Telgraf idaresine memur olarak giriyor, muhalif eylemlerinden ötürü tutuklanıyor, 25 ay hapis yatıp, af ediliyor ve Selânik'e sürgün ediliyor. Selânik'te posta memurluğuna atanıyor. Orada komutan Hüseyin Hilmi Paşa da masondur.

Tamer Ayan;

*"Alliance Israelite Universalle, 19. yüzyılın ikinci yarısında kurulmuş, Siyonist ilkeler doğrultusunda eğitim yapan, dünyanın çeşitli yörelerindeki Musevilere yardım eden, bunların buldukları yerlerdeki konumlarını güçlendirmeyi amaçlayan bir kurumdur. Talat'a bu okulun sağladığı yarar iki açıdan olmuştur; öğrenim ve sevgi açılarından... Bir kere kendi çevresinde duyamayacağı bir değer yargısını bu okul ortamında öğrenmişti. Daha adil ve halktan yana bir dünya kurma konusunda ilk çekirdek düşüncüyü de buradan almıştır."*³⁷³

Resim 32 Tamer Ayan, 33. derece dış giysileri ile

Tamer Ayan, Sünni bir **Müslüman**, hatta Melami olduğu söylenen bu kıdemli mason, Yahudi okulunun "Siyonist" olduğunu ifade ederek, okulu içten bir bağlılık ile övmektedir. Yahudi okulunu överken, Talat Paşanın içinde bulunduğu Türk kültürünü de yeriyor.

Tamer Ayan, Talat Paşa'yı anlattığı uzun yazısında, 33.° mason Talat Paşanın kurucusu ve ilk baş masonu olduğu "*Osmanlı Meşrik-ı Azam*", yani *Osmanlı Büyük Locası*'ndan, hiçbir yasal ve hukuki gerekçeye dayanmadan attıklarını, ölüme gönderdiklerini çıkardıklarını söylemez. Yok sayar!

Talat Paşa, Birinci Dünya Savaşı sonrasında, iki bin beş yüz lira ile 13 Kasım 1918 bir Alman denizaltısı ile çok sevdiği memleketini terk etmek durumunda kaldı.

Kıdemli mason Ahmet Akkan;

*"...on sene sonra 1919 da, siyaseti resmen mason camiasına sokmak hatasını işlemiş ve muhakeme edilmeden, müdafaa hakkı tanınmadan bir kardeşi katil ve hıyanet suçlamaları ile camiadan taretmek ayıbını yapmıştır. (Buna ait resmi tard vesikasının aslı TBüyük Loca arşivinde ve fotokopisi Süha Umur Kardeş'in özel arşivinde mahfuzdur)."*³⁷⁴

Masonların, ilk Büyük Üstatlarını, hukuksuz biçimde, çıkarları gereği masonluktan atmaları, "ayıp" değil, alçaklıktır. Bu olay da "kardeşliğe" asla bağlı olmadıklarını göstermektedir.³⁷⁵

³⁷³ (Ayan, Sadrazam Talat Paşa (1874-1921), 2007, s. 21)

³⁷⁴ (Akkan A. , Büyük Üstadlar, 1996, s. 18)

³⁷⁵ Masonlar, 1960 askeri ihtilalinden sonra, siyasi nedenlerle tutuklanan Büyük Üstadları, Menderes'in MİT Başkanı'nı, hemen üyelikten atmışlardır. Bunu ileride ayrıntılı göreceğiz. Masonlar, siyasi çıkar için, siyasi gücü

Talat Paşa, Almanya 'da gizlendiği sırada, 1921 yılında, İngiliz Başbakanının ısrarlı isteği üzerine memuru ile görüştüktan 4 gün sonra bir Ermeni tarafından, 47 yaşında iken, tehcirin intikamını almak için Berlin'de tabanca ile vurularak öldürölür, şehit edilir. Alman Devleti tarafından korunması gerektiği bir yerde. Ermeni katil tiyatro şeklinde, hukuk çığnenerek gerçekleşen mahkemede hızlıca beraat ettirilir. İngiltere Prensi İngiliz masonlarının başıdır, İngiliz Hükümetinde birçok mason vardır, Alman hükümetinde birçok mason vardır. İngiliz ve Alman mason biraderleri Talat Paşanın katilinde etkin rolleri bulunmaktadır.

Talat Paşanın Avrupalı ve Osmanlı mason biraderleri, cesedine bile sahip çıkmazlar, mahkemede de hiç ilgi göstermezler. Talat Paşa'nın katledilmesi yolunu, Osmanlı masonları, ilk Büyük Üstatları Talat Paşa'yı yurt dışına kaçtığı zaman, hakkında Osmanlı mahkemelerinde hiçbir hüküm olmamasına karşın, mason localarından çıkararak, atarak; biraderlerini yalnız bırakmışlar, katledilmesi yolunu açmışlardır.

Osmanlı Büyük Doğusunun bu kararı sonrasında, mason hukukuna göre, Talat Paşa artık mason birader değildir. Osmanlı masonlarının ve onları benimseyip, sahip çıkan; kökleri olarak benimseyen yerel masonlar Mehmet Talat Paşa'ya ihanet etmişler ve ellerinde kanı bulunmaktadır.

Talat Paşa'yı öldüren katil, gerçekte Ermeni tehcirinin intikamı için mi öldürmüştür, yoksa çok şey bilen Talat Paşa, masonların da yer aldığı bir cinayet ile susturulmuş mudur?

Michel A. Noradounghian

(Michel / Mişel / Mikayel Noradounghian / Noradunkyan), 18 Eylül 1873'te Ortaköy'deki Sırp Asdvadzadin Kilisesinde vaftiz olur. Babası Harutyun Noradounghian 'dır. Fransa'da *De L'Ecole des Ponts & Chaussees De Paris* okulunda Yol ve Köprü Mühendisliği eğitimi yapar. Fransızca'yı ana dili gibi konuşur. İstanbul'da Galata'da bulunan Noradounghian Han'da bulunan işyerinde sigortacılık, komisyonculuk, mümessillik ve ithalat-ihracat işleri ile uğraşır. 1915 -1923 yılları arasında Yüksek Ticaret Mektebi'nde "Sigortalar Muhasebesi" öğretmeni ve okul müdürü olarak görev yapar. Daha sonraları Romanya'ya yerleşir, 1949 yılında ölür.³⁷⁶

Yerel masonluğun kurucularından Ermeni milliyetçisi mason, Fransız Büyük Doğusuna bağlı Veritas, Selânik; Osmanlı Büyük Doğusuna bağlı La Renaissance, Terakki ve İttihat Muhipleri İstanbul localarında bulunmuş.

Osmanlı Yüksek Şûra ve Büyük Doğu kuruluşunda Fransız ve Ermeni milliyetçiliği doğrultusunda son derece etkin rol almış, Osmanlı Büyük Doğusunun Hatibi, 1912'den sonra da baş mason yardımcısı. Yani iktidar fark etmiyor; İttihat ve Terakki güçlü ise, hemen üyesi ve destekçisi, İttihat ve Terakki kaybedip, yerine şiddetli karşıtı olan Hürriyet ve İtilaf gelince, hemen yön değiştirip, onlardan oluyor. Tam mason tavrı...

Kurtuluş Savaşı boyunca **Türklere** ve *Ankara Hükümeti'*ne düşman, **Türkiye Cumhuriyeti** kurulunca, kaçıp, başka ülkeye yerleşen "milli masonlardan"!

Noradounghian, Romanya Sosyalist Hükümeti döneminde Fransa'da yasa dışı Romanya masonluğu içinde yer almış, sosyalist hükümetin yıkılması için çalışmış. Sosyalist Hükmet yıkıldıktan sonra, Romanya'da masonluk serbest bırakılınca, Romanya Yüksek Şûra ve Büyük Loca kuruluşunda etkin görev yapar. Daha sonra Romanya'da baş masonlardan olacaktır. Amerika ve Fransız masonlarının kurulmuş, Ermenistan Büyük Locasının web sayfalarında, Ermenilerin en büyük iki masonundan birisi olarak belirtilmiş.

Gabriel Noradounghian:

1852'de doğmuş, Sorbone'da okumuş. "*Hariciye Nazırlığı, Babiali Hukuk Müşavirliği gibi yüksek düzeyde görevlerde bulunmuş Ermeni asıllı Osmanlı diplomat ve devlet adamı. Ayrıca Paris Barış Konferansı ve Lozan Barış Konferansı'nda Ermenileri temsil etmiştir.*"

Osmanlı'da bakan, saray da en üst görevlerde; Türk Devleti kurulurken düşman cephede, Lozan da Ermenileri temsil ediyor!

1936'da Paris, Fransa'da ölmüş.

Artin Noradounghian:

Ermeni milliyetçiliğinin ve bölücülüğünün merkezi, Ermenice konuşan Fransa masonluğuna bağlı 1865'de kurulmuş *Ser (Amour) locası* yöneticisi (Üstadı Muhterem).

Ser locası toplantı yeri: Voyvoda cad. Noradounghian Hanı.

Noradounghian Han, Michel Noradounghian'a ait ve Osmanlı yerel masonluğu da burada kuruluyor. Buna yerli masonlar *milli* diyorlar.

³⁷⁶ (Pamukciyan, 2003, s. 325)

David J. Cohen

Kızının yazdıklarından; *“Babam Davit Josef Cohen 1865'te Selânik'te dünyaya geldi ve 1949 tarihinde 84 yaşında Nice kentinde kalça kemiği kırığı sonucu öldü. 20 yaşında Marsilya'ya gitti. (...)*

1903 yılında Selânik'e döndü ve Victoria Berlin'in mümessili olan Boltenrose ile çalışmaya başladı ve bu suretle sigortacılık alemine girdi. 1903 tarihinden 70 yaşında emekli oluncaya kadar sigortacı olarak faaliyette bulunduğu gibi, inkitasız aynı şirketin müdür ve mümessilliğini ifa etti. 1906 yılında Boltenrose ölünce Davit Cohen tek başına Victoria de Berlin şirketinin mümessilliğini yürüttü ve 1909 yılında Türkiye mümessilliğini üstlendi ve İstanbul'a geldi. (...)

Davit Cohen Türkçeden gayri fransızca ve İtalyancayı ve İngilizceyi iyi bilirdi.(...)

Birinci Dünya savaşında Victoria de Berlin Paris'te faaliyetini durdurmuştu, 1925 tarihinde yeniden Paris'te faaliyete geçme kararını alınca genel müdür olarak Davit Cohen'i tayin etti. Davit Cohen bu ödevi emekli oluncaya kadar diğer bir deyimle 70 yaşına kadar inkitasız ifa etti. 1944 yılında bir ihbar sonucu naziler tarafından tevkif edildi. Drancy kampında 23 gün kaldı, Türkiye Dış İşleri Bakanlığının müdahalesi ve mason kardeşlerin yardımı ile tahliye edildi ve Türkiye'ye 11 günlük bir tren yolculuğu sonucu geldi ve yol boyunca mason kardeşlerinin yakın ilgisinden yararlandı. 2. Dünya Savaşının bitiminden sonra yine Paris'e döndü.(...)

Babamın gizli tutmasına rağmen mason olduğunu ve 33 dereceye yükseldiğini ve şansölye ödevini ifa ettiğini bilirdik. (...)

Hatırlaya bildiğim kadarı ile babam Selânik'te ‘La avenir d'Orient Locasının üyesi idi. Paris'e geldikte Grand Orient de France'a bağlı bir locada çalışırdı.”³⁷⁷

David Cohen, Selânik doğumlu Yahudi, Osmanlı, sonrasında **Türk** ve aynı zamanda Fransız vatandaşı. Nazi Almanların elinden **Türk** Hükümeti sayesinde kurtuluyor, savaş biter bitmez Paris'e yerleşiyor. **Türkiye ile Türklükle** hiçbir ilgisini ve yakınlığı yok. 1909 “ çakma milli” masonluğun kurucularından bir önemli bir portre. Büyük Doğunun şeref üyesi!

³⁷⁷ (David Kohen Üstad Hakkında, 1985)

Joseph Sakakini

İskenderiye 19 Mart 1846 doğumlu, 1915'de gene İskenderiye'de ölmüş. Elie Kederun'a göre, kökeni belirsiz, kimi kaynaklara göre Suriyeli Hristiyan kimilerine göre Suriyeli Yahudi bir ailenin çocuğu. Masonluğu çıkarları uğrunda istismar etmiş; Fransa tarafından özel korunan Aziz Hasan Paşa'ya casusluk da yapan biri.³⁷⁸ Suriye ayaklanması içinde yer almış bir Ermeni milliyetçisi.

Masonluğa, 1862'de İskenderiye'de katılmış, 1884'de 33.° almış, 1915'de İngiltere B. Büyük Locası'nın "Quatuor Coronati" Araştırma Locası'nın bir dönem muhabir üyesi³⁷⁹ olmuş. İngilizler daha sonra onu bir sahtekâr olarak görürler ve İngiliz masonluğu ile ilişkisi kesilir.

Mısır masonluğunun lideri mason İdris Bey, mason Sakakini 'nin masonik yazışmalarda yaptığı hakaret için dava açar. Normalde masonik ortamda yapılan hakaret için davanın da Osmanlı Yüksek Şûra mason disiplin görülmesi gerekir. Ancak baş mason İdris, Osmanlı Yüksek Şûrayı mason kabul etmez. Davayı, Mısır'da Fransız konsolosluğunda açar. Sakakini suçlu görülür, gıyabında 200 Frank ve 30 gün hapis cezası verilir. Bu arada Sakakini'nin Fransız vatandaşı olduğu da anlaşılıyor. Yoksa Fransız konsolosluğunda, kendi vatandaşı olmayan birisi için, başka bir ülkede üstelik hukuksal yargılama nasıl yapsınlar?

Türkiye'de, Türk vatandaşı olan yerli masonlar; Fransız vatandaşı Ermeni/Yahudi Sakakini 'yi, Türkiye masonluğunun kurucusu olarak omuzlarda taşır, *Hayat Boyu Şeref Büyük Üstadı* ünvanlı verirler."³⁸⁰

³⁷⁸ (Kedourie, 1974, s. 253)

³⁷⁹ Günümüzde Celil Lâyıktez aynı görevde.

³⁸⁰ (Mim15s. 97)

Mehmet Cavit

1875'te Selânik'te doğmuş bir Yahudi dönmesi. Mülkiyede okur, Selânik'te Fevziye okulunda öğretmenlik yapar. Cavit beyin, kendi günlüklerinden, Kurtuluş Savaşı sırasındaki yazdıklarından yalnızca ikisini getiriyoruz. "Tanzimat" kafasında ve Batıya teslim hazır olduğunu, Ankara'ya katılmak konusunda tüm girişimlerinin **Mustafa Kemal** tarafından ret edilmesi sonunda söylediklerine bakar mısınız?

- *"Biz iktisadi, mali kapitülasyonları ilga edecek, İzmir'i bila-kayd ü şart bize verecek, Edirne değilse de Enez-Midyeye hattını kurtaracak (yani Rumları Boğazdan çıkaracak) adli kapitülasyonların ta'dili esasını kabul eyleyecek, Ermenistan mes'elesini mevzu-i bahs etmeyecek, ekalliyetlerin hukukunu kontrol tahtında tanımaklığımızı taahhüd ettirecek bir sulhun kabul ve tasdikine razıyız. Ve Anadolu'nun bundan fazla bir şey istemesini muvafık görmüyoruz. Memleketin artık ne fazla insan feda etmeye, ne fazla masraf ililiyaı eylemeye tahammülü kalmadı."*³⁸¹
- *"Sevkiyatçı Rızalar, Kel Aliler, Rasih Hocalar, İlyas Samiler Harekel-i Cedide'nin kahramanları. Mustafa Kemal Paşa bu memleketi bu zihniyette adamlarla kurtaracağını farz ediyorsa yazık ona ve bilhassa yazık memlekete."*³⁸²

Bilim ve düşün insanlarımızdan Şevket Süreyya Aydemir;

"Cavit 'bey iktisatçılığı bir müstemleke iktisatçılığıdır. Cavit bey iktisatçılığı için sadece avuç açmak ve sadece haysiyet fedakârlığı etmek kâfidir. Cavit bey iktisatçılığı için Galata Bankerliğinin kirli havasını bilmek ve bu havaya tahammül edebilmek kâfidir.' Şimdi de şunu ilâve edelim, Cavit bey iktisatçılığı Meşrutiyet Türkiyesinin İktisadî siyasetidir. Bu iktisat siyasetinin ana hatları söyle hülâsa edilebilir:

1. *Garp sermayesile geniş ve müsamahakâr teşriki mesaî. Ecnebi sermayesinin imtiyazlar verilmesi suretile celbi. Meşrutiyet teâmülleri dahilinde istikrazlar.*
2. *Gümrüklerde serbesti ve yahut himayenin ancak bazı gıda maddelerine tatbiki.*
3. *Duyuni Umumiye sadakat ve borçları kayıtlar ve şartlar göstermeden (Bu zihniyetin Lozan müzakereleri esnasında nasıl bir takım tezahürler verdiğini ve milli hükümet murahhaslarına karşı nasıl mukavemetler çıkartılmaya çalışıldığını herkes hatırlar.) kabul etmek.*
4. *Osmanlı Bankası imtiyazlarının masuniyeti ve Devlet bankası Fonksiyonlarının bu bankada toplanılması.*
5. *Dahilde İhisarlardan kaçınmak.*
6. *Millî sanayi tesislerinden müctenip bulunmak (Meşrutiyet politikasının bu sahadaki hareket tarzları malûmdur.)*
7. *Türk unsurlarının İktisadî rollerini daha ziyade Rum, Ermeni ve saire gibi ekalliyetlerin ecnebi sermaye ve emtiasına mutavassıtlık rollerini kazanmak ve benimsemekle tahdit etmek.*

Bu maddelere daha çok şeyler ilâve edilebilir. Bu menfur Meşrutiyet İktisatçılığı ve Cavit bey zihniyeti, meşrutiyetin bitişi ve Cavit beyin Nezaret sandalyesinden çekilişi ile sona ermiş değildir.

³⁸¹ (Hasan Babacan, s. 343)

³⁸² (Hasan Babacan, s. 513)

Millî kurtuluş hareketinin zaferi ve Lozan mücadelelerinin kazanmışından sonra da bu telekki sistemi zaman zaman Türk vatandaşının fikrî saffetini bulandırmamış değildir.”³⁸³

Şevket Süreyya Aydemir;

“Fakat hoca veya mektep müdürlüğünden başka, asıl Mason teşkilatında ileri bir şahsiyet oluşu, onu Selânik’in mühim insanlarından biri yapmıştı. (...)

Hürriyetin ilanından sonra Selânik, Mebusan Meclisine önemli bir Mason kadrosu gönderdi. Cavit Bey bunlar arasındaydı. Meşrutiyet devrinde en goze çarpan tarafı, hatta Kabineye dahil olmadan dahi, bütün önemli sefaretler ve yabancılarla olan sıkı temasıdır. Harp da Cavit Bey, bu yabancılarla siyasi temaslarını hariciye nezaretinden daha ziyade sürdürür.”³⁸⁴

Gazeteci Abdullah Muradoğlu;

“Maliye Bakanı Cavit Bey ile ilgili yolsuzluk iddialarını gündeme getirmeye hazırlanan Gazeteci Zeki Bey, uğradığı silahlı saldırı sonucu can verdi. Zeki Bey öldürülmeseydi, Cavit Bey'in Yahudi banker Ernest Cassel kanalıyla İstanbul'da kurulmasına yardımcı olduğu ve yönetim kurulunda yer aldığı İngiliz bankası 'National Bank of Turkey'in Osmanlı'daki kanunsuz imtiyazlarını belgeleriyle Şehrah gazetesinde ortaya koyacaktı. Siyonist şebekenin hedefindeki Zeki Bey öldürülünce, yayına hazırlanan belgeler de esrarengiz biçimde kayboldu. (...)

Prof. Tarık Zafer Tunaya'nın naklettiği bilgilere göre Zeki Bey'in öldürülmesine neden olan iddialar şöyleydi: 1910 borçlanmasında Cavit bey, Sir Cassel'in imtiyaz sahibi olduğu Türkiye Milli Bankası ile Londra ve Paris piyasasında Yahudilerle beraber çalışmış ve Osmanlı Bankası'na cephe almıştı. Borçlanma bu banka ile 'Credit Mobilier' bankasından, özel teminat istenmeden alınmıştı.

Cassel'in adamı olan Kalust Gülbenkyan adlı bir Ermeni de, bu paravan banka işine karışmıştı. Cavit Bey'le İngilizlerin Düyun-ı Umumiye'deki temsilcisi Adam Block arasındaki ilişkilerin yanısıra, avukat Metr Salem ve giderek Siyonizm iddiaları da işin içine karışmıştı. Cavit ve Talat Beylerin istifaları bu nedenle olmuştu. Bütün bu iddialar Zeki Bey Davası'nda tanıklar tarafından dile getirilmişti. (...)

Zeki Bey'in öldürülmesinden sonra Düyun-u Umumiye'deki çekmecesinde kilitli bulunan evraklar da ortadan kaybolmuştu. (Bak: Alpay Kabacalı, Türkiye'de Siyasal Cinayetler)³⁸⁵

Hasan İzzettin Dinamo;

“Cavit bey, Paris elçisi olmuş ve Fransa'dan elli milyon altınlık bir borç koparmayı başarmıştı. Mustafa Kemal'in kulağına gelen fısıltılara göre de cebine okkalı bir komisyon indirmişti”³⁸⁶

İlhami Soysal;

“İttihat ve Terakki'nin Maliye Nâzın olup sonradan Atatürk'e suikast savıyla asılacak olan MEHMET CAVİT, ³⁸⁷

³⁸³ (Aydemir, Don Kışotun Yel Değirmenleri ile ...Cavit Bey İktisatçılığına Dair, 1933)

³⁸⁴ (Aydemir, 1970, s. 512)

³⁸⁵ (Muradoğlu, 2011)

³⁸⁶ (Dinamo, s. 455)

³⁸⁷ (Soysal, Türkiyede ve Dünyada Masonlar ve Masonluk, 2. Basım, 1978, s. 381)

Tevfik Çavdar;

“Cavit Bey’in mason olarak dış ülkelerle ilişkileri genişti. İngiliz ve Fransız mali çevrelerinin güvendiği bir kişi olduğundan kimsenin şüphesi yoktu. Cavit Bey’in borç almada, hükümetin diğer ileri gelenlerine oranla, büyük güçlüklerle karşılaşmadığı bilinen diğer bir gerçektir. Türkiye savaşa girdiği zaman, hükümetten istifa etmiştir. Cavit’in dış ilişkileri ölümüne kadar sürmüştür. İdam mahkum olduğu zaman, Batının Rotschild’e kadar, bütün mali çevrelerinden affedilmesi için çeşitli teşebbüslerde bulunduğu gibi, **Atatürk** nezdinde gerekli temasları yapmak için Ankara’ya bazı kimseler gönderilmişti. Cavit cemiyette dış kapitalist ülkelerin köprübaşı görevini, bağlı olduğu mali çevrelere sonuna kadar sadık kalarak yerine getirmiştir. Diğer yandan Cavit, Selânik iş çevrelerinin de cemiyetteki temsilcisiydi. Bu iş çevreleri Cavit’in desteğiyle savaş içerisinde İstanbul’da ticari faaliyetin en önemli uzvu olmuşlar ve sonuçta, savaş sonunda zayıflayan azınlık ve levanten ekonomik gücün yerini almayı da başarmışlardır. Cavit’i ön plana çıkaran bu niteliklerine rağmen cemiyetin toplum içerisinde gerçekleştirmek istediği ekonomik örgütlenmeyi Kara Kemal başarmıştır. Bu dönemin ekonomik yaşamı üzerine eğileceklerin Kara Kemal’i ayn bir özenle incelemeleri zorunludur.”³⁸⁸

Attilâ İlhan;

“O Cavit Bey ki, Selânik komprador burjuvazisinin ‘evladı’, ‘sivil’ ittihatçıların önderi, Osmanlı masonluğunun ‘büyük üstadı’ idi.”³⁸⁹

“Yine Fâlih Rifki, ittihatçı Cavit Bey’in Batı yanlısı görüşünü şöyle yansıtır:

“... Büyük Avrupa devletlerinin yardımı olmaksızın ve bu yardımı sağlayacak ödünleri vermeksizin, Anadolu’nun ortasında tek başımıza devlet kurup yaşamamız olanak dışıdır.”

İşte Brzezinski’nin bayıldığı “Baticı görüş” bu, bu görüşü savunan adamıysa, Mustafa Kemal Paşa ne yaptı biliyorsunuz, **bir güzel astı.**”³⁹⁰

Kurtuluş Savaşı kahramanı ve 2. Cumhurbaşkanı İsmet İnönü;

“Vesika şu, Cavit Bey hakikaten bir İttihatçıların lideri gibidir İstanbul’da. Mecliste de bir İsmail Cambolat vardır. O da idam edildi bildiğiniz gibi. İsmail Cambolat Selânik’ten beri hep silahşördür, işte şudur budur filan ve muntazaman Cavit Bey’e Meclis hakkında raporlar verir, hatta “hükümeti düşürecekiz”e kadar giden kayıtlar vardır bu raporların içinde. Bu raporları Ortadoğu’daki arşivlere, Siyasal Bilgiler’deki arşivlere, meraklı gençler var çalışan verdim. Eğer Mahkeme Reisi Ali Çetinkaya’nın eline geçseydi bu ve buna benzer mektuplar, kararında daha haklı görünecekti. Ama ne çare ki mektuplar görülüyor ki, Cavit Bey İstanbul’da İttihad Terakki’nin kalıntılarının şefi halindedir. Ha bu bir suç mudur, değil midir mütalaa edilebilir. Yani Cumhuriyet’ten sonra bir İttihad Terakki’nin gizli veya aşıkâr ama bir grup şeklinde çalışmasını Atatürk evvela hüsn-i telakki etmiş ve çağırmıştır bunları, Kara Kemal vardı onların temsilcisi. O da idam edildi. Ve demiştir ki,

“Evet şimdiye kadar böyle çalıştınız, kabul ediyorum. Ama şimdi gideceksiniz Müdafaa-i Hukuk Kurumu olarak çalışacaksınız”.

O da söz vermiştir. Ama çalışılmamıştır. Şükrü Bey, eski Maarif Nazırı. Hakikaten Gürcü, Laz, birtakım herifler bulup, para ile bilmem ne ile Atatürk’ü öldürme teşebbüsüne girişmişlerdir.”³⁹¹

³⁸⁸ (Çavdar, Osmanlıların yarı-sömürge oluşu, 1970, s. 82-83)

³⁸⁹ (İlhan, Hangi Atatürk, 1981, s. 22)

³⁹⁰ (İlhan, Hangi Atatürk, 1981, s. 363)

Osmanlı Yüksek Şûra kuruluşunda 3 numaralı, Osmanlı Maşrıkı Azam'ın "Büyük Üstad", baş masonu, 33.° mason Mehmet Cavit ...

Osmanlı döneminde, Batının ajanı, hain; Türkiye döneminde Batının ajanı alçak bir hain.

Türkiye'de masonların gururla sahiplendikleri, emperyalizmin uşağı hain baş masonları!

Atatürk tarafından hıyanet suçu ile astırılan masonlar, Mehmet Cavit, İsmail Canbolat, Dr. Nazım ve Nail ! İşte yerel masonluğun kurucuları .

³⁹¹ (İpekçi, İsmet İnönü Atatürk'ü anlatıyor, 2004, s. 144-145)

Rıza Tevfik

Talat Paşa gibi Edirne doğumludur. Gene bir başka benzerliği de Evrensel Yahudi Birliği - İsrail Alyans okullarında okumuşluğu. Babası Mehmet Tevfik Efendi 1876'da, Üsküdar'daki İsrail Alyans Yahudi okulunda öğretmenlik yapar ve oğlu Rıza Tevfik'i de aynı okula yazdırır. Rıza Tevfik bu okulda, Fransızca ve Yahudi İspanyolcası öğrenir. Sonrasında sırasıyla; Gelibolu'da Ermeni Okulu, Mekteb-i Sultani, Gelibolu Rüştüyesi, Mekteb-i Mülkiye-i Şahane'ye girer. Mekteb-i Sultani'de olduğu gibi Mülkiye'de de başarılı olamaz, sonra Tıp Fakültesini bitirir.

Rıza Tevfik, Osmanlı Yüksek Şûra kurulurken, bir anda 33.° mason yapılanlardan ama masonluğa ne zaman katıldığı bilinmemekte, bu konuda hiçbir belge yok.

Baş mason Rıza Tevfik, önce İttihat ve Terakkici olur, sonra tam karşısına geçer, en keskin muhalifi olur. Hürriyet İtilaf grubuna katıldıktan ve baş mason olduktan sonra, İttihat ve Terakki üyesi masonları toplum içinde açıklar, hepsinin masonluktan tasfiye edilmesini sağlar, kardeşlerini satar yani, Hürriyet İtilafçıların locaları basmasını sağlar... Savrulmak buna denir.

Turgut Özakman;

"Bir süre önce Ertuğrul Gazi için 'Tatar yavrusu' diyen İran edebiyatı hocası Hüseyin Daniş Bey, yakın zamanda da 'Fuzuli Türk değildir' diye bir yazı yazmış, Süleyman Nazif Bey de 'Hayır, Türktür!' diye cevap vermişti. Filozof bugünkü konferansında doğruyu açıklayacaktı.

Mütareke başlangıcından beri Türk'e o kadar haksızlık edilmişti ki, öğrenciler filozofun kimi destekleyeceğine çok önem veriyorlardı. Rıza Tevfik Bey, koltuğunun altında, her zamanki gibi birkaç kalın kitapla kürsüye çıktı. Öğrenciler gerildi. Filozof omuzlarına inen uzun saçlarını dalgalandırarak salonu gözden geçirdi, bir adım öne geldi,

"-Beyler.." dedi, "..sizleri merakta bırakmamak için kanaatimi hemen söyleyeceğim, sonra da iddiamı kanıtlayacağım. Fuzuli Türk değil, Acemdir."

Süleyman Nazif Bey ayağa kalktı:

"-Yanıyorsunuz, Fuzuli özbeöz Türktür, Azeri Türküdür."

Rıza Tevfik Bey direndi:

"-Hayır efendim, siz yanıyorsunuz, Türk değildir."

Gerginlik bir anda yoğunlaştı. Birçok öğrenci sinir içinde ayağa kalkmıştı:

"-Türktür!"

Sinirlilik filozofa da geçti:

"-Beyler, Fuzuli Türk olsa ne çıkar? Siz Türkler aranızda bir tek Fuzuli'yi almakla ne kazanırsınız?"

Bir öğrenci haykırdı:

"-Sen Türk değil misin?"

"-Değilim. Türklükten çoktan istifa ettim. Türkün kılıcından başka övünecek nesi vardı? O da bitti. Hâlâ İstanbul'da oturabiliyorsanız ; bunu, büyük devletlerin size değil, İslam âlemine duyduğu saygıya borçlusunuz."

Salon bir anda karıştı, bütün öğrenciler ayağa fırladı:

"-Sus namussuz!"

"-Milliyetsiz herif!"

"-İN AŞAĞI ORADAN!"

Tepkinin şiddeti Rıza Tevfik Bey'i sersemletti:

"-Bu ne biçim konuşma? Ben sizin hocanızım."

"-Artık değilsin! Sus!"

Filozof son bir kez kabadayıca dikildi:

"-Bana bakın, İngilizler burada oldukça, kimse beni susturamaz, istediğimi söylerim. Bana bir halt edemezsiniz."

Bir öğrenci kürsüye doğru fesini fırlattı:

"-Defol soytarı!"

Yüzlerce öğrenci onu izleyerek feslerini Rıza Tevfik'e savurmaya başladı:

"Defooooo!"

Rıza Tevfik, dolu gibi yağın ; başına, yüzüne, sırtına çarpan feslerden kendini korumaya çalışarak zorlukla kürsüden indi, sarıklı öğrenciler ile Hürriyet ve İtilaf Partili oldukları sakal ve kıyafetlerinden anlaşılan bazı Arapsı adamların koruması altında salondan çıkıp gitti ;

öğrenciler ve bazı dinleyiciler arkasından bağıryorlardı:

"-Hain!"

"-Satılmış!"

"-Uşak!"

Edebiyat Fakültesi öğrencileri konferans salonundan ayrıldılar, fakülte binasındaki büyük bir sınıfta kendi aralarında toplantılar. Bir öğrenci lideri ; Hüseyin Daniş, Rıza Tevfik, Ali Kemal ve Barsamyan adlı üniversite hocalarını, yazı ve konuşmalarından örnekler vererek suçladı ve

"-Bu hocaların beşincisi de yazık ki şair Cenap Şahabettin Bey'dir.." dedi,

"..Yunan ordusunun Bursa'ya girdiği gün, hepimiz kan ağlıyorduk. Cenap Sahabettin Bey derste dedi ki: 'Üzülmeğin efendiler, tersine memnun olun. Çünkü Yunanlılar bizim lehimize çalışıyor. Memleketi milliyetçi denilen haydutlardan, serserilerden temizliyorlar!'"

Tepki bir yanardağ gibi patladı:

"-Lanet olsuuuuun!"

"-Bu imparatorluk ve sömürge aydınları, üç yıldan beri kurtuluş ümidimizi kırmaya, tarihimizi ve milletimizi aşağılamaya, istiklal fikrini öldürmeye çalışıyorlar. Artık yeter!"

"-Yeteeeeer!"

Edebiyat Fakültesi öğrencileri, bu heyecanlı toplantının sonunda, 'istiklal ve milliyet duygularına yabancı ve saldırgan' beş hoca üniversiteden ayrılıncaya kadar dersleri boykot etmeye karar verdiler. Kısa zamanda Hukuk, Fen, Tıp, Eczacılık, Dış Fakülteleri ile Mülkiye ve öteki bütün yüksekokulların katılacakları büyük 'Darülfünun grevi' başladı. İstanbul, Mütarekenin başından beri, bu genişlikte ve bu düzeyde milli bir hareketi yaşamamıştı. Konu gazetelerin birinci sayfalarını kaplayacak, Hüseyin Daniş ve Rıza Tevfik beyler tepkinin ciddiyetini anlayarak görevlerinden istifa edeceklerdi. Başta Ali Kemal Bey, öteki üç hoca direniyordu. Rektörlük üniversiteyi geçici olarak kapattı."³⁹²

"F. Rıfki Atay diyor ki, 'Mütareke edebiyatında cinayet yerine geçen şeylerden biri de Türklerde milliyet duygusu uyandırmaktı.' Maarif Nazırı Fahrettin Rumbeyoğlu, okul kitaplarından 'Türk' kelimesinin çıkarılmasını emreder. Bazı aydınlar Türk olmadıklarını açıklarlar. Hürriyet ve İtilafçı filozof Rıza Tevfik Bölükbaşı, bir Fransız gazetesine şu demeci verir:

'İngilizlerden çok şey öğrendim. Fransız medeniyetine hayranım. Bende duygu ve düşünce bakımından beğenilecek ne varsa, sizindir. Ben de fena olan her şeyin kaynağı benim!'

³⁹² (Özakman)

Türklerin kurduğu Osmanlı Devleti'ni yönetenler yüzyıllarca Türklüğü hakir görmüşlerdi. Mütareke ile birlikte bu tavır yeniden belirir. Şair Cenap Sahabettin bir Fransız dergisine verdiği yazıda şöyle diyebilecektir:

'Türkler ilim ve medeniyet sahasında hiçbir şey yapmamışlar, hiçbir eser vücuda getirmemişlerdir. Ne bir mezhep, ne bir felsefe, ne bir sanat yaratmışlardır.' (Y.K.Karaosmanoğlu, Ergenekon, S.125)³⁹³

Rıza Tevfik'in bu sözlerinde Türklüğü aşağıladığı yadsınamaz. Peki, kendisi hakkında bu gerçeklere ve o zamana kadar yaptıklarına rağmen 1918 yılında nasıl olup da "Üstad-ı Azam", baş mason seçilmiştir? Yanıt basit, seçenler de Türk düşmanıdır zaten.

Rıza Tevfik,

- 1918'de iktidara gelen Tevfik Paşa Kabinesinde "Maarif Nâzırı", Damat Ferit Paşa Kabinesinde iki kez "Şûrayı Devlet Reisliği" yapmış (1919-1920),
- 1919'da Türk'ün yok edilmesi demek olan Sevr antlaşmasını imzalayan grupta yer almış,
- Yerel masonluğun kurucularından, Osmanlı Yüksek Şûra üyesi ve Osmanlı Büyük Doğu baş masonu 33.° mason Rıza Tevfik, Türk Ulusunun, "Millî Mücadelesine" de karşı çıkmış,
- 8 Kasım 1922'de " *İngiliz sefaretinin de yardımıyla, o sırada Mısır'a gitmekte olan Galata rıhtımında bekleyen Egypt adlı bir yük gemisiyle 8 Teşrin-i sâni 1922 de Türkiyeyi terkeder. Gemi Yunanistan üzerinden giderek bir süre sonra Mısır'ın İskenderiye limanına varır.* "

Rıza Tevfik bir vatan haini.

Atatürk, bu hain masonu 150'likler listesine katıp, sürgüne gönderir. **Atatürk** öldükten sonra, 150'lilik vatan hainleri, İnönü Hükümeti tarafından af edilir ancak, Rıza Tevfik dönmez. Gerekçesini de "*orada bir dikili ağacım yok ki gelip ne yapayım?*" olarak söyler.

1943'de döner ve 1949'da ölür.

Yerel Masonluğun kurucularından, milletin ölüm fermanını imzalayan bir hain, siyasi çıkarları için kardeşlerini satmaktan çekinmeyen, erdem ve ahlak düşkünü, Osmanlı Maşrık-ı Azam'ın / Büyük Doğu baş masonu, Şûra-yı Azami Osmanlı'nın - Osmanlı Yüksek Şûra- kurucusu, 33.° mason Rıza Tevfik, masonik eğitimin harikası... Bir yerel mason kurucusu daha...

³⁹³ (Özakman)

Bölüm Biterken

Osmanlı masonluğu, Batı sömürge ülkelerinin mason uzantıları ile işbirlikçileri Rum, Ermeni, Yahudi-Sebataycı, Levantenlerden oluşmuş bir ihanet çetesidir. Osmanlı İmparatorluğu son yüzyıllarında sarayda **Türk** ve **Müslüman** etnik unsurlardan devşirme bürokratların egemen olduğu gerçeği ışığında, Osmanlı masonluğunda **Türk** ve **Müslümanlar** yer almayacak ve alamayacaklardır.

Osmanlı masonluğu, sömürgecilerin ve işbirlikçileri Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Sabetaycılar'ın egemen olduğu **Türk** ve **Müslüman** düşmanı bir yapıdır. Masonlar, Osmanlı'da var olduklarından itibaren, "kardeşlik", "eşitlik" gibi kavramları öne çıkarıp, bu perde altında sürekli Türk olmayan etnik unsurları desteklemiş, güçlendirmiştir.

Bilim insanı Niyazi Berkes;

"Devrimcilerin en genci olan ve galiba Avrupalılık taslamak için hep prens diye anılan Sabahattin Bey de kerameti, şahsi teşebbüs ile Anglosakson eğitiminde buluyordu. Duyun-i Umumiye ile medrese kafasının hükmettiği bir memlekette şahsi teşebbüs ve İngiliz eğitimi nasıl kurulacaktı? Bunu, imparatorluğu ayrı milletlere bölerek her birini bir Fransız veya İngiliz sömürge idarecisinin yönetimine vermekle yapmak mümkün olabilirdi. Prens Arap taraftarları arasında bu fikir çok revaçta idi.

Fakat Avrupa'da o zaman öyle şiddetli bir Türk düşmanlığı vardı ki, bu zatlar vatanseverliklerinden dolayı bir de çıkan yazılara cevap yetiştirmekle uğraşıyorlardı, fakat istibdat kalkarsa her şeyin düzeleceğine kimseyi inandıramıyorlardı. Memleket dışında Türkten gayri halkların milliyetçilik davaları ile karşılaştıklarından İmparatorluk birliğini tutacak Osmanlılık ideolojisine sınımsız yapışmışlardı. Sultan Abdülhamid kaldırılıp hürriyet ve anayasa gelse bu milletlerin birlik içinde seve seve kalacaklarına inanıyorlardı. Avrupa'da Sultan Abdülhamid aleyhine açılan kampanyanın altında hürriyet aşkından başka bir şeyler olduğunu sezinleyenler ise bula bula bunun Hıristiyan Avrupalıların Müslümanlık düşmanlığı olduğunu sanırlar, bu yüzden Osmanlılık yerine İslamcılık fikrini güderlerdi. Batılılara İslamlığın terakkiye mani olmadığını anlatmaya çalışıyorlardı.

İşte o devir aydınlarının yazılarından bize kalanların hülasası bunlardı. Ne Türk köylüsünün, esnafının, işçisinin durumlarına dair temelli bilgiler, ne memleketin ekonomik ve mali şartları hakkında tahliller, ne anahatları ile bile olsa reform teklif veya projeleri. Bu konularda Namık Kemal'den çok daha geride idiler."³⁹⁴

Karl Marx;

"Türk köylüsünü -dolayısıyla Türk halk yığınlarını inceledik ve onun kişiliğinde Avrupa köylülüğünün kesinlikle akıllı ve en dürüst temsilcilerinden birini gördük." (koyu işaretleme Marx'ın). Ama Türk burjuvazisi, özellikle komprador burjuvazi, liberal büyük toprak sahipleri ve jön-türklerin sınıfsal desteğini oluşturan her toplumsal grup onun kişiliğinde ancak dizgin tanımayan bir sömürü konusu görmekteydiler. Bunlar Türk köylüsünden, Bosforun mavi sularında birçok kez görünmüş olan yabancı savaş gemilerinin toplarından daha çok korkuyorlardı. Bu sınıflar, işçilere karşı da böyle bir politika izlediler."³⁹⁵

³⁹⁴ (Berkes, s. 56-57)

³⁹⁵ (Noviçev, 1979, s. 154)

Yerli masonlar da, Marx'ın da ifade ettiği komprador burjuvazinin bir uzantısı olarak, Türk halkına karşı, sömürünün yanında yer almıştır ve halen de yer almaktadır. Osmanlı köylüsü büyük ekonomik sıkıntı içindeyken; Osmanlı aydınları, Türk köylüsü ile hiç ilgilenmemiş, değer vermemiş, Avrupa'nın kültürüne öykünmüş, onları taklit ederek, küçük gördüğü kendi köylüsünü, yani halkını "cahillikten" kurtarıp, Avrupalı beyaz adamdan öğrendiği medeniyeti kendi halkına götürmek peşindedir. Bu arada, kendi ceplerini doldurmak peşindedir. Kendi köylüsüne yabancılaşmış komprador aydını, emperyalist anapara (sermaye) ile efendi-uşak ilişkisi içine girmiştir. Dolayısıyla bu nedenle Türk milliyetçiliğinin gelişmesinde en önemli öğeden yoksun kalınmıştır.

Sonuçta Osmanlı parçalanmış, Birinci Dünya Savaşı sonunda da Türk vatani işgal edilmiştir.

Mustafa Kemal, 15. Kolordu Komutanlığı'na gönderdiği telgrafta anlatmaktadır;

"2. Evvelce de arz ettiğim gibi, siyasi vaziyetimizi ben çok karanlık görüyorum. İtilaf hükümetleri, atalarımızdan kalan meşru hakkımız olan toprakları çiğnemeyi Hıristiyanlık adına bir hizmet sayıyorlar. Bu cümleden olarak Ermenilere vilayetlerimizi peşkeş çekmeleri de (...)

*ihimal bulunuyor. Böyle bir vaziyette İngiliz birliklerinin İzmir'de Yunanlılarla Rumlara yaptıkları gibi bu cephede de Ermenilere öncülük edeceği çok muhtemeldir. Ve böyle bir hareketle zorla yerleşmiş olan mahalli ahali ile muhacirleri bir kere daha yerlerinden oynatmak ve bu şekilde azınlığın çoğunluğa hâkim olma teorisini uygulamak kendilerince uygun görülebilir. Bergama buna bir misaldir. Kanaatimce böyle bir hali biz düşmanlık olarak görmeye ve saymaya, meşru topraklarımızı ve milli bağımsızlığımızı kurtarmak için mecburuz."*³⁹⁶

Mustafa Kemal, daha sonra İstanbul'da Fuat Paşa'ya yolladığı mektupta;

*"Mütareke gününden beri Rum ve Ermenilerin, İtilaf devletleri teşvik ve himayesi altında nasıl milli izzeti nefsimizi yaraladıklarını, ne suretle saltanat ve hükümet hakkını ayaklar altına aldıklarını buradan tekrarla, bütün milletle beraber kan ağlayan saf ve hamiyetli kalbinizi kederlendirmek istemem. Bu nankör ırkların küstahlıklarına eklenen İtilaf devletlerinin hak tanımaz muameleleri ve vatanımızı parçalama kararları, nihayet İzmir feci vakası ile mahvolma tehlikesi ve esaret alçaklığı karşısında kalan bu matemzede koca milletin temiz vicdanında mukaddes bir birlik uyandırdı."*³⁹⁷

İşte masonların, Osmanlı tebaası üzerinde, I. Meşrutiyet ve Tanzimat ilanları ardından 1908 devrimi dedikleri Yahudi-İttihatçı kalkışması sıralarında, Osmanlı tebaası Rum, Levanten ve Ermenilerle, emperyalistlerin mason localarında; kardeşlik, eşitlik, medeniyet laflarının ardında gerçekleştirdikleri örgütlenmelerin, çabaların sonuçları.

Mustafa Kemal'in dediği gibi **Türk Milleti** durumu anlayıp, mukaddes birliğini kurup, savaşa başlarken;

Türk ve Müslüman Ulus, "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" altında birleşip, örgütlenip, *Kuvvayı Milliye* olarak vatan ve namus savaşı yaparken;

Türk düşmanları ve hainler, İstanbul'da, İzmir'de, Selânikte ve diğer yerlerde, Rum ve Ermeniler ile birlikte, İtilaf devletleri teşvik ve himayesi altında işbirliği yapmakta, mason locaları kurup, mason localarında örgütlenmekteydiler.

Osmanlı masonluğunda, **Türk ve Müslüman**'a ihanet ve düşmanlıktan başka bir şey yoktur!

³⁹⁶ (Atatürk, 2003, s. 341)

³⁹⁷ (Atatürk M. K., 2003)

Kaynakça

- (n.d.). *Mimar Sinan Dergisi*(157).
(TYŞ arşivi - ABD G. J. Uu belgeleri, Konu 1). (n.d.).
15. *Derece Çalışma Klavuzu*. (n.d.). İstanbul: Türkiye Fikir ve Kültür Derneği.
Abdülhamit, I. (n.d.). *Siyasi Hatıratım* . Dergah Yayınları.
Adalı, T. (2005). İzmir'de Masonluk. In T. Adalı, *Ege'de Bir Loca, Homer Locası*. İzmir: HKEMBL .
Adıtar, F. (2011). *İzmir'de İngiliz Konsolosluğu'nun Siyasi Faaliyetleri (1878-1914)*. İzmir: TC Dokuz Eylül Üni. Doktora Tezi.
Adivar, H. E. (1998). *Türkün Ateşle İmtihanı I*. Yenigün Haber Ajansı.
Akev, M. F. (1993). İspanyol Obedyansına bağlı Selanik locaları. *Mimar Sinan*(93), İstanbul.
Akkan, A. (1991, s 81). İlk Büyük Üstadımız Talat Paşa . *Mimar Sinan Dergisi*, 10-17.
Akkan, A. (1996). *Büyük Üstadlar*. İstanbul: HKEMBL, Mimar Sinan Yayınları, sayı.21.
Akkan, A. (1997). *Mimar Sinan Yayınları, No.21; Büyük Üstadlar*. İstanbul: HKEMBL.
Akşin, S. (1997). *Türkiye Tarihi* (Vol. 3). İstanbul : Cem Yayınları.
Altuğ, Y. (2003). Yüksek Şüra'nın Kuruluşu. In *Mimar Sinan L 2002-2003 Dönemi Çalışmaları, 1840'dan Günümüze Türkiye'de Masonluk* (pp. 212-252). İstanbul: HKEMBL Mimar Sinan Yayınları.
Amiable, L. (2010, Ocak). 1895'de İstanbul'da Masonluk. *Tesviye Dergisi*, s.79, pp. 44-47.
Anduze, E. (2012). *Osmanlı Türkiyesi'nde Masonluk, 1908-1924*. (C. Kapyalı, Trans.) İstanbul: Sokak Kedisi.
Apak, K. (1958). *Ana Çizgileriyle Türkiye'deki Masonluk Tarihi*. İstanbul: HKEMBL, (Türkiye Mason Derneği) tarafından Dernek üyelerine mahsus olarak bastırılmıştır.
Atabek, R. (1984). Türk Mason Tarihiyle İlgili Bazı Açıklamalar. *Mimar Sinan*(54).
Atabek, R. (1985). Meşrik-i Azam'ın Faaliyeti Üzerine Bazı Açıklamalar. *Mimar Sinan*(57), 4-10.
Atabek, R. (1985, Sayı 57). Meşrik-i Azaid'in Faaliyeti ile İlgili Bazı Açıklamalar. *MiMar Sinan Dergisi*, 4-10.
Atabek, R. (1986, sayı 60). İttihat ve Terakki'nin Kuruluşu ev Masonluk. *Mimar Sinan Dergisi*, , 11-12.
Atabek, R. (1994). Meşrik-i Azam'ın Faaliyeti ile ilgili bazı açıklamalar. In R. Atabek, *Masonluk Üzerine* (pp. 191-197). İstanbul: HKEMBL Mimar Sinan Yay. 15.
Atabek, R. (1994). Yabancı Obediyaslara Bağlı Osmanlı İmp.Çalışan Localar Hk. In R. Atabek, *Masonluk Üzerine*. İstanbul: HKEMBL.
Atatürk, G. M. (1961). *Nutuk* (Vol. I). Ankara: Türk Devrim Tarihi Enstitüsü.
Atatürk, M. K. (2003). *Atatürk'ün Bütün Eserleri* (Vols. II (1915-1919)). İstanbul: Kaynak Yayınları.
Atsız, N. (1932). Menfi Propagandalar. *Atsız Mecmua*(17), 27-29.
Attilâ İlhan, H. C. (2004). *Bütün Kaleler Zaptedilmedi*.
Avcioğlu, D. (1998). *31 Mart'ta Yabancı Parmağı*. Cumhuriyet.
Ayan, T. (1997). Türkiye Masonluk Tarihinin Anahatları. *Mimar Sinan*(104), 7-38.
Ayan, T. (1998). *Çift Başlıklı Kartal, Anadolu'dan Skoç Ritine*. İstanbul: İtidal Olgunlaşma L tarafından bastırılmış.
Ayan, T. (2007). Sadrazam Talat Paşa (1874-1921). *Mimar Sinan*(144).
Aydemir, Ş. S. (1933, Mayıs). Don Kışotun Yel Değirmenleri ile ...Cavit Bey İktisatçılığına Dair. *Kadro*(17), 9-15.
Aydemir, Ş. S. (1970). *Makedonya'dan Orta Asya'ya Enver Paşa* (Vol. I.). İstanbul: Remzi Kitabevi.
Aydemir, Ş. S. (1970). *Makedonya'dan Orta Asya'ya Enver Paşa, Cilt 1*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
Baer, M. D. (2010). *Selanikli Dönmeler Yahudilikten Dönenler, Müslüman Devrimciler*. (S. Kayır, Trans.) İstanbul: Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık .
Baer, M. D. (2011). *Selanikli Dönmeler / Yahudilikten dönenler, Müslüman Devrimciler ve Seküler Türkler* (1. Baskı ed.). (S. Kayır, Trans.) İstanbul: Doğan Egmont Yayıncılık.
Balci, M. B. (n.d.). *Rothschildler ve Osmanlı İmparatorluğu* (2 ed.). Erguvani.
Bayar, C. (1997). *Ben de Yazdim, Milli Mücadeleye Gidiş, II. Cilt*. İstanbul: Sabah Kitapları.

- Belgelerle Türkiye'de Milli Masonluğun Kuruluş Yılı; 1909. (2012). *Mimar Sinan Dergisi*(157).
- Berkes, N. (n.d.). *İkizyüzyıllar Neden Bocalıyoruz?* Cumhuriyet Gazetesi.
- Birinci, A. (1989, Ekim). Vatan Yalnızca Vatan Hakkında Bir Kaç Söz. *Tarih ve Toplum*(70), 43-50.
- Bonn, E. (2005). Açılış Konuşması. In T. Adalı, *Ege'de Bir Loca Homer Locası* (C. Kapyalı, Trans.). İzmir.
- Boravata, K. (n.d.). İktisat Tarihi 1908-1980. In S. Akşin (Ed.), *Türkiye Tarihi 4: Çağdaş Türkiye 1908-1980* (pp. 265-353). Cem Yayınevi.
- Boz, H. (2016). *Bayrak Kalpak Revolver, İttihat Terakki C.* Ankara: İhtimal Dergisi Yayınevi.
- Bozkurt, M. E. (2009). *Masonlar Dinleyiniz* (2. Baskı ed.). İstanbul: Kaynak Yayınları.
- Böke, M. N. (1999). İzmir'de Güneş Muh. L.sı. *Tesviye*(38), 18-21.
- Çavdar, T. (1970). *Osmanlıların yarı-sömürge oluşu.* İstanbul: Ant.
- Çavdar, T. (2013, 5. Baskı). *Türkiye'nin Demokrasi tarihi, 1839-1950.* Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.
- Çay, M. M. (2013). *Cevat Rifat Atilhan, Askeri, Siyasi ve Fikri Yönleriyle.* Konya: Selçuk Üniversitesi, Doktora Tezi.
- Çebi, H. Y. (2010). *Atatürk Mason muydu?* İstanbul: Bilge Karınca.
- Çulcu, M. (n.d.). *Spekülatif, Marjinal Tarih Tezleri.* Erciyaş Yayınları.
- Danişmend, İ. H. (n.d.). *İzahlı Osmanlı Kronolojisi 4. Cilt.*
- David Kohen Üstad Hakkında. (1985). *Mimar Sinan*(58), 42-44.
- Devrim, S. (2003). V. Murat Olayı, 93 Günlük Dram. In *Mimar Sinan Locası 2002-2003 Dönemi Çalışmaları* (pp. 239-250). İstanbul: HKEMBL Mimar Sinan Yayınları.
- Dinamo, H. İ. (n.d.). *Kutsal İsyân, Milli Kurtuluş Savaşı'nın Gerçek Hikâyesi* (Vol. I). Tekin Yayınevi.
- Dumont, P. (1985). *G.O.D.F. Arşivlerinde Osmanlı İmparatorluğu XIX. Yüzyıl ...* (R. İnsel, Trans.) İstanbul: HKEMBL Mimar sinan Yayınları 7.
- Dumont, P. (2007). *Osmanlılık, Ulusçu Akımlar ve Masonluk.* (A. Berktay, Trans.) İstanbul: YKY.
- Dumont, P. (n.d.). Osmanlı Masonluğuna Birkaç Soru. In *Mimar Sinan 2002-2003 Dönemi Çalışmaları* (pp. 251-256). İstanbul: HKEMBL Mimar Sinan Yayınları.
- Editör. (1988). Editörün Yazı Masasından. *Şakül Gibi*(2).
- Egeran, E. N. (2015). *Gerçek Yüzüyle Masonluk.* (A. Şenkut, Ed.) İstanbul: HKEMBL Dernek Üyelerine Mahsus Yayını .
- Egeran, E. N. (n.d.). *Gerçek Yüzüyle Masonluk.*
- Ek 2: Örfi Paşa. (2012). *Mimar Sinan Dergisi*(157).
- Erginsoy, A. (1986). Türk M.luğunun Kısa Tarihçesi, Dünya M.luğundaki Yeri, T.ilkeleri Açısından Bazı Önemli BLile karşılaştırmalar. *Mimar Sinan*(62).
- Gökalp, Z. (1976). *Ziya Gökalp Yayınları:4; Türkleşmek, İslâmlaşmak, Muassırlaşmak.* Ankara: Kültür Bakanlığı .
- Güçtekin, N. (Yıl: 2012/2). *Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları, 11*(22), 125-167.
- Gündoğdu, A. O. (1999). Masonik Tarihimizden Kesitler (II. Bölüm). *Mimar Sinan Dergisi*(111), 17-32.
- Güvenç, B. (2001). Türkiye'de Mason(luk) İmajının Kaynakları Üstüne Notlar (1806-1908). In *Mimar Sinan Locası 2000-2001 Dönemi Çalışmaları, Sayı 23* (pp. 144-155). İstanbul: HKEMBL Mimar Sinan Yayınları.
- Halil İnalçık, M. S. (2015). *Tanzimat, Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu* (5 ed.). Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Hanioğlu, M. Ş. (1985). *Osmanlı İttihad ve Terakki C. ve Jön Türklük* (Vols. I (1889-1902)). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Hanioğlu, M. Ş. (n.d.). *Bir Siyasi Örgüt Olarak Osmanlı İttihad Terakki Cemiyeti ve Jön Türklük (1889-1892).* İletişim Yayınları.
- Hasan Babacan, S. A. (n.d.). *Cavit Bey, Meşrutiyet Ruznamesi* (Vol. IV).
- İ.N. (1931, Nisan - Mayıs). *Büyük Şark, s. 01-02,* pp. 20-21.
- Iacovella, A. (1998). *Gönye ve Hilal, İttihad-Terakki ve Masonluk.* (T. Altınova, Trans.) İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
- İlhan, A. (1981). *Batının Deli Gömleği.* İstanbul: Karacan Yayınları.
- İlhan, A. (1981). *Hangi Atatürk.* İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.
- İpekçi, A. (2004). *İsmet İnönü Atatürk'ü anlatıyor.* İstanbul: Dünya Kitap.

- İşmen, İ. (1990). Tanzimat, Gülhane Hattı Hümayunu'nun 15fO. Yıldönümü. *Mimar Sinan*(75).
- İşmen, İ. (Kasım 1994, sayı.14). Türkiye'de Masonluğun Kurulmasına Dair Bir Belge. *Tesviye Dergisi*, 23-28.
- Kapyalı, C. (2001). Yeni Osmanlılar ve Masonlar. *Mimar Sinan Dergisi*(122), 73-88.
- Kapyalı, C. (2003, s 130). Osmanlı Masonları Üzerine ilk Anayasamızla ilgili bir tarihçe. *Mimar Sinan Dergisi*, 81-108.
- Karabekir, K. (2011). *İttihat ve Terakki Cemiyeti* (2. Baskı ed.). İstanbul: YKY.
- Karabekir, K. (n.d.). *Birinci Cihan Harbine Nasıl Girdik* .
- Karal, E. Z. (1983). *Osmanlı Tarihi VIII. Cilt, 1806-1907*. Ankara: TTK.
- Kedourie, E. (1974). *Arabic Political Mem. and Other*. London: Frank Cass and Company Ltd.
- Kedourie, E. (n.d.). Jön Türkler, Farmasonlar ve Yahudiler. (Ç. A. Karabey, Ed.) *Birikim*(45).
- Kemal, M. (2007). *Nutuk*. Ankara: Biz Bize.
- Kısakürek, N. F. (2010). Mithat Paşa. In N. F. Kısakürek, *Hadiselerin Muhasebesi 2*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları.
- Koloğlu, O. (). *Abdülhamid ve Masonlar, 1. Baskı*.
- Koloğlu, O. (1991). *Abdülhamit ve Masonlar*. İstanbul: Gür Yayınları.
- Koloğlu, O. (1999). *Osmanlı-İtalyan Libya S.'da, İttihatçılar, Masonlar ve Sos. Ent*. Ankara: Ümit Yayıncılık.
- Koloğlu, O. (2004). *Cumhuriyet Dönemi Masonlar*. İstanbul: Pozitif Yayınları.
- Koloğlu, O. (2011). *İslam Âleminde Masonluk*. İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınları.
- Koloğlu, O. (2011). *İslam Âleminde Masonluk*. İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınevi.
- Koloğlu, O. (n.d.). *İttihatçılar ve Masonlar*. Gür Yayınları.
- (2010). Türkiye'de Masonluk Tarihi, 1909-1935. In E. Koparan, *Mimar Sinan Yay., sayı:28, 2008 - 2010 Dönemi Çalışmaları* (pp. 35 - 136). İstanbul: HKEMBL Mimar Sinan Yayınları.
- Lâyıktez, C. (1989). İngiltere Büyük Locası Arşivlerinde Türkiye ile ilgili Dok. 3. Kısım. *Mimar Sinan Dergisi*(72), 7-19.
- Lâyıktez, C. (1993). 31 Mart Olayı. *Mimar Sinan*(89).
- Lâyıktez, C. (1999). *Türkiye'de Masonluk Tarihi Cilt:1 Başlangıç 1721-1956*. İstanbul: Yenilik Basımevi.
- Lâyıktez, C. (2015). La Renaissance Locası'nın 1908 ve 1909. *Mimar Sinan*(167), 17-44.
- Lâyıktez, C. (2015). La Renaissance Locası'nın 1908 ve 1909. *Mimar Sinan*(167), 18-45.
- Lâyıktez, C. (n.d.). Barkai Locası. *Mimar Sinan Dergisi*(128), 9-29.
- Lâyıktez, C. (n.d.). İngiltere Büyük Locası Arşivlerinde Türkiye ile ilgili Dokümanlar (1857-1875). *Mimar Sinan*(70).
- Locci, E. (2013). İtalya ve Türkiye Arasındaki İlişkilerde Emanuele Carasso. (A. U. Turan, Ed.) *Mimar Sinan*(160), 35-48.
- Marx, K. (n.d.). *Tüm Yapıtlar, c. IX*.
- Mentzel, P. (2012). OSMANLI MAŞRIKI AZAMİ: Osm.İmp. Masonluk, Milliyetçilik ve Devrimler. (Ç. A. Verbas, Ed.) *Mimar Sinan*(155).
- Metin Kunt, S. A. (n.d.). *Türkiye Tarihi 3; Osmanlı Devleti (1603-1908)*. (S. Akşin, Ed.) İstanbul: Cem Yayınevi.
- Moumdjian, G. K. (n.d.). *Freemasonry the Armenians in Constantinople 1850-1870*. Retrieved 10 09, 2018, from https://www.academia.edu/33294424/Freemasonry_and_the_Armenians_in_Constantinople_1850-1870_the_first_Armenian_Lodges.
- Muradoğlu, A. (2011, 11 20). Resmi Tabanca İşleri, Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Faili Meçhul Cinayetler . *Yeni Şafak Gazetesi*.
- Mustafa Kemal Paşa, 6 Mart 1922, TBMM Gizli Celse Zabıtları, Cilt:17, Sayfa:6.* (). TBMM.
- Noviçev, A. V. (1979). *Osmanlı İmparatorluğunun Yarı Sömürgeleşmesi*. (N. Dinçer, Trans.) Ankara: Onur Yayınları.
- Nur, R. (1967). *Hayat ve Hatıratım* (Vol. I). İstanbul: Altındağ Yayınevi.
- Öcal, G. (2012). *Türk Masonluğu*. Ankara.
- Öke, M. K. (1954). Türk Masonluğunun Kuruluşu. *Türk Mason Dergisi*(13).

- Ön Asyada Masonluk. (1984, Aralık 31). *Freemasons Magazine and Masonic Mirror*.
- Öz, B. (n.d.). *Atatürk'ün Anadolu'ya Gönderilmesinin İçyüzü*. Cumhuriyet Gazetesi.
- Özakman, T. (n.d.). *Şu Çılgın Türkler* (95 ed.). Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Özek, Ç. (n.d.). *Devlet ve Din*. Ada Yayınları.
- Özgen, H. (n.d.). *1909 Uyanışı ve Sonrası*. Ankara: Özgür Masonlar ???
- Özgen, H. (2009). Doğru Yanıt İçin Hangi Pencereden. *Mason Dergisi*(Özel Sayı 134a).
- Pamukciyan, K. (2003). *Biyografileriyle Ermeniler*. İstanbul: Araş Yayıncılık.
- Paşa, A. C. (2011). *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi* (5. ed., Vol. 1). (A. İzci, Ed.) İstanbul: İlgı .
- Paşa, M. (1997). *Midhad Paşa'nın Hatıraları, Hayatım İbret Olsun* (Vol. I). (O. S. Kocahanoğlu, Ed.) İstanbul.
- Polat, İ. (1989). *Türk-İtalyan İlişkileri Çerçevesinde İtalyan Okulları*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Rizopulos, A. C. (1991). *Sultan Murad V and Freemasonry - a political dream of the nineteenth century* (Vol. 104). Ars Quatur Coronatorum.
- Rizopulos, A. C. (1993). Olayların İçinden; V. Murat'ın Tekrisi. (S. Erman, Ed.) *Mimar Sinan*(87).
- Rodrigue, A. (1997). *Türkiye Yahudilerinin Batılılaşması, "Allience Okulları" 1860-1925*. (İ. Yıldız, Trans.) Ankara: Ayraç.
- Rodrigue, A. (2011). Osmanlı İmparatorluğu'nda Sefardiler. In Y. Ö. İbrahim Erdal, *Türk Sosyal ve Siyasal Hayatında Yahudiler* (pp. 129-159). İstanbul: IQ KÜLTÜR SANAT YAYINCILIK.
- Sanver, R. (n.d.). Büyük Üstad Remzi Sanver ile Söyleşi. (O. Çallı, Interviewer)
- Semih S. Tezcan, İ. İ. (1998). *İlk Türk Masonları ve Sultan V*. İstanbul: HKEMBL, Mimar Sinan Yay.
- Semih S. Tezcan, İ. İ. (1998). *İlk Türk Masonları ve V. Murat*. İstanbul: HKEMBL Mimar Sinan Yayınları.
- Sertel, M. Z. (1931, Ocak 18). Şeyhler, Misyonerler ve Masonlar. *Son Posta*.
- Sezer, A. (n.d.). OSMANLI DÖNEMİNDE Misyonerlik Faaliyetleri.
- Soy, H. B. (2004). *Almanya'nın Osmanlı Devleti üzerinde İngiltere ile Nüfuz Mücadelesi (1890-1904)*. Ankara: Phoenix Yayınevi.
- Soysal, İ. (n.d.). *150'likler*. İstanbul: Gür Yayınları.
- Soysal, İ. (1978). *Türkiyede ve Dünyada Masonlar ve Masonluk, 2. Basım*. İstanbul: DER Yayınları.
- Suner, M. Y. (2003). 1909 Öncesi Türkiye'de Masonluk Tarihi. *Mimar Sinan Dergisi*, 9-73.
- Şakir, Z. (1943). *Çırağan Sarayı'nda 28 Sene-Beşinci Murat'ın Hayatı*.
- Şenkut, A. (n.d.). İkinci Yükümlülükteki Çelişki. *Mimar Sinan Dergisi*, sayı 24, 76-78.
- TDK Büyük Türkçe Sözlük*. (n.d.). Retrieved 10 23, 2017, from http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.59ee37c1040ad8.50254750.
- Tezcan, S. S. (1998). *İlk Türk Masonları ve Sultan Murat V*. İstanbul: Yenilik Basımevi - Mimar Sinan Yayınları, sayı 22.
- Tezcan, S. S. (Aralık 1997). Biz operatifmiyiz, spekülatif mi? *Tesviye*, sayı 31, 21-24.
- Tunaşar, S. (2003). *Dört Mason Sadrazam Dönemi (2)*. Ankara: Piramit Yayınları.
- Tunaya, T. Z. (1989). *Türkiye'de Siyasi Partiler, Cilt III İttihat Terakki*. İstanbul: Hürriyet Yayınları.
- Turat, H. (1974, Sayı 14). Türkiye'de Masonluğun Kuruluşu. *Mimar Sinan Dergisi*, 25-37.
- Turnalı, K. (1990). *1909-1989 Türkiye'de 80 Yılda Mason Locaları*. İstanbul: HKMBL Yayını.
- Tuzcu, Ö. (n.d.). 1857'de İzmir'de Kurulan "Türkiye Büyük Locası"nın Yasaları ve Tüzükleri. *Mason Dergisi*.
- Türk Masonluğu İçinde Bir Olay ve Tahlili*. (1966). İstanbul: Türkiye Büyük Mason Mahfili.
- Umur, S. (1975). V. Murad'ın Masonluğu Hakkında Belgeler. *Mimar Sinan*(18).
- Umur, S. (1985). Türkiye'de Masonluğun Uyku Dönemleri. *Mimar Sinan*(58), 6-12.
- Yavuz Selim Ağaoğlu, M. R. (2016). *1965 Olayları* (2. Basım ed.). İstanbul: HKEMBL.
- Yenicioğlu, C. (1986). Büyük Üstad Mesajı. *Mimar Sinan*(62).
- Yeşilyurt, S. (2009). *Ermeni, Yahudi, Rum Asıllı Milletvekilleri* (10. ed.). Ankara: Kültür Sanat Yayınları.
- Yetkin, Ç. (1996). *Türk Halkı Eylemleri ve Devrimler*. Ankara: Ümit Yayıncılık.
- Yıldız, A. (1966, 1 6). 27. Birleşim. *Cumhuriyet Senatosu Tutanak Dergisi*.

Resim Listesi

Resim 1 Mustafa Kemal ve Türk Aydınları, emperyalizme karşı Türk Kurtuluş Savaşında	6
Resim 2 Mason tarihçi Semih Salih Tezcan	7
Resim 3 Büyük Görevliler Kurulu yemin ederken. Ahmet Şenkut, başının üstünde okla işaretli.	8
Resim 4 İngiltere BBL Baş masonu ve biat etmiş BL'ların baş masonları	12
Resim 5 Büyük Sekreterler toplantısı.....	12
Resim 6 Baş mason M. Remzi Sanver, yemin ederken	15
Resim 7. Mahmut Esat Bozkurt	17
Resim 8 Nihat Atsız	18
Resim 9 Atatürk ve Türk Aydınları	19
Resim 10 Baş mason Kemalettin Apak.....	27
Resim 11 Mustafa Reşit Paşa.....	33
Resim 12 E. Necdet Egeran	35
Resim 13 Soldan sağa; Orhan Koloğlu ve mason kardeşleri; Ahmet Şenkut, xxx, Celil Lâyiktez	41
Resim 14 Cleanthi Scaliars	56
Resim 15 Mason Sultan V. Murat	57
Resim 16 33.° Mason gazeteci Kerem Serdar Devrim.....	58
Resim 17 Mason Tarikatının başı İngiliz Prensi Mason Tahtında	62
Resim 18 Veliht Şehzade V. Murat.....	67
Resim 19 Mason Ergun Aybars locada	71
Resim 20 Mason Bozkurt Güvenç	72
Resim 21 Oryal Güventürk, Can Arpaç, Celil Lâyiktez.....	74
Resim 22. Thomas Hall	90
Resim 23 Masonlar sofrada	95
Resim 24 Baş mason Ömer Köker ve Büyük Gör. Kurulu – 3. Sıra sol baş, Ahmet Şenkut.....	133
Resim 25. Mısırlı Arap Aziz Hasan Paşa.....	138
Resim 26. Joseph Sakakin.....	138
Resim 27 Ergin Koparan.....	153
Resim 28 M. Tuncay Biran (ön sıra oturanlar sağdan 2.)	154
Resim 29. İngiltere B. Büyük Locası 300. Yıl Kutlama Töreninden	179
Resim 30 Manastırlı Hamdi	199
Resim 31 Soldan 2. Ahmet Şenkut, soldan 4. Can Kapyalı.....	203
Resim 32 Tamer Ayan, 33. derece dış giysileri ile.....	207

Belge Listesi

Belge 1 1894 Borçlanmasının Fransızca metni	34
Belge 2 İngilizlerin İzmir 'de kurdukları Büyük Locanın Tüzük Kitabı	48
Belge 3 Amerika Güney Yetki Alanının Osmanlı 1869 Raporu	53
Belge 4 V. Murat Eriştirme Tören Tutanağı.....	61
Belge 5 Veliht V. Murat Eriştirme ve Loca Kaydı	67
Belge 6 Yüksek Şûra 1923 listesi	131
Belge 7 Yüksek Şûra 2011 listesi	132
Belge 8 Osmanlı Yüksek Şûra Kuruluş Toplantı Tutanağı, 3 Mart 1909.....	142
Belge 9 Osmanlı Yüksek Şûra Kuruluş Seçim Tutanağı, 25 Haziran 1909	146
Belge 10 Belçika Yüksek Şûrasına rapor	151
Belge 11 Büyük Loca Toplantı Çağrısı, 9 Temmuz 1909	156
Belge 12 Büyük Loca Toplantı Tutanağı, 13 Temmuz 1909	158
Belge 13 Büyük Loca Toplantı Çağrısı, 15 Temmuz 1909	160
Belge 14 Büyük Loca Toplantı Tutanağı, 1 Ağustos 1909	164
Belge 15 Osmanlı Büyük Doğusu Simgesi.....	169
Belge 16 Tüm Dünyadaki Mason Otoritelerine Duyuru, 10 Ağustos 1909.....	174
Belge 17 Yüksek Şûra ile Büyük Loca Arasında Antlaşma, 20 Kasım 1909	183

Osmanlı'da Mason Locaları

Hürol Taşdelen, “delikanlı toplumcu ozan”
Attilâ ilhan